

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

november/december 2001*

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	391
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering	392
Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	397
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	403
Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelings-samenwerking	443
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	456
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	490
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	495
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media	530
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Orde-ning	530
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtena-renzaken	537
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Bui-tenlands Beleid	540
Jaak Gabriëls, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting	545

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	551
Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelings- samenwerking	567
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	568
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	569
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	570

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)

Nihil

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil

REGISTER	577
----------------	-----

* Nr. 3 van 6 november 2001, Nr. 4 van 22 november 2001, Nr. 5 van 12 december 2001

** Op 11 mei 2001 werd de heer Johan Sauwens opgevolgd door de heer Paul Van Grembergen.

Op 1 augustus 2001 werden de bevoegdheden van een aantal regeringsleden gewijzigd en werd de heer Jaak Gabriels lid van de regering.

De vragen worden gepubliceerd onder de minister aan wie ze zijn gesteld, en met diens op dat ogenblik geldende titel. Indien het antwoord werd verstrekt door zijn opvolger, wordt dat uitdrukkelijk vermeld.

In verwijzingen wordt de titel van de minister gebruikt die gold op datum van die verwijzing.

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

PATRICK DEWAEL

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN,
BEGROTING, BUITENLANDS BELEID
EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

**Vraag nr. 77
van 6 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

11-julivieringen – Organisatie en subsidiëring

De Vlaamse regering heeft de beslissing genomen om de viering van de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap meer eigentijds en kwalitatief in te vullen, vanuit de ambitie om van 11 juli een echt feest te maken voor de hele Vlaamse Gemeenschap.

1. Op welke wijze wordt de Vlaamse feestdag dit jaar georganiseerd, rekening houdende met de nieuwe optie van de Vlaamse regering hieraan een meer eigentijds en kwalitatief hoogstaand karakter te geven ?

Wat is het verschil inzake de invulling, rekening houdende met de nieuwe voorwaarden, in vergelijking met vorige jaren ?

Op welke wijze worden de centrale evenementen georganiseerd ?

2. Op welke wijze is er meer structuur en transparantie gebracht in de organisatie en subsidiëring van de centrale evenementen en van allerhande gemeentelijke en lokale evenementen ?
3. De coördinatie en organisatie gebeurt door de VZW 11-daagse Vlaanderen-Europa.

Op welke wijze gebeurt deze samenwerking ?

Hoeveel bedraagt de subsidiëring voor de organisatie van dit project ?

Antwoord

1. De vieringen rond en op 11 juli, feestdag van de Vlaamse Gemeenschap, georganiseerd door gemeentelijke diensten, door pluralistische overkoepelende comités onder de auspiciën van de gemeentebesturen of door een andere Vlaamse overheid, en die aansluiten bij het meerdaags project van activiteiten rond 11 juli van de VZW 11-daagse Vlaanderen-Europa, gebeurden in 2001 voor het eerst op basis van het convenant afgesloten tussen de Vlaamse regering en deze VZW, met het oog op de optimalisering van de hedendaagse beleving van de Vlaamse feestdag en op een grotere betrokkenheid van alle Vlamingen.

Het verschil in invulling ten opzichte van de vorige jaren ligt voornamelijk in het feit, daarbij gevolgvend aan de beslissing van de Vlaamse regering van 8 mei 2000 om het 11-julifeest meer eigentijds en kwalitatief in te vullen en tot een feest van de hele Vlaamse Gemeenschap te maken, dat de organisatie, coördinatie en subsidiëring thans het voorwerp zijn van tussen beide partijen gemaakte afspraken, geformaliseerd en officieel bekrachtigd in een convenant, met een beleidsplan en bijlagen die er een geïntegreerd deel van uitmaken.

Dit betekent dat de doelstellingen, de activiteiten, de verantwoordelijkheden en de wederzijdse verplichtingen werden vastgelegd en tevens dat de nodige financiële middelen op een enkele begrotingspost ingeschreven werden voor de subsidiëring van de VZW 11-daagse.

Het convenant bepaalt ook dat centrale proloog- en afsluitingsevenementen in geselecteerde grote steden worden georganiseerd.

Daarvoor werkt de VZW samen met zowel het geselecteerd stadsbestuur als de representatieve Vlaamse economische organisaties en privépartners die het initiatief voor 50% cofinanciering. In principe vinden deze evenementen plaats respectievelijk in de week voor 1 juli en in de week na 11 juli, teneinde niet te interneren in de lokale en regionale 11-julifestiviteiten. De proloog wordt voorafgegaan door een academische zitting en het afsluitende evenement door een slotzitting, telkens enkel op uitnodiging.

2. In de organisatie en de subsidiëring van de centrale evenementen en de gemeentelijke en lokale evenementen werden meer structuur en transparantie gebracht door de specifieke aan-

dacht die daaraan in het convenant en het beleidsplan geschonken wordt.

Ten aanzien van de resultaatsgebieden, waaronder de lokale en regionale activiteiten, de centrale evenementen en de communicatiecampagne vallen, werden onder andere operationele doelstellingen, acties, definitie van doelgroepen, te beogen resultaten en relevante indicatoren geformuleerd.

Het beleidsplan omvat een bijlage met een gedetailleerd reglement voor de subsidiëring van de gemeentelijke en stedelijke activiteiten. Een aparte bijlage heeft bovendien betrekking op specifieke registratiegegevens inzake de regionale en lokale activiteiten en de centrale evenementen.

3. De samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VZW 11-daagse gebeurt, zoals reeds vermeld, op basis van hetgeen bepaald is in het convenant en het bijbehorende beleidsplan, die de basisovereenkomst vormen voor wat tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VZW 11-daagse Vlaanderen-Europa terzake overeengekomen is. Deze VZW coördineert en organiseert de evenementen en feestelijkheden op en rond de 11de juli, en ontvangt daarvoor een bij deze opdracht passende subsidie.

Ten aanzien van de organiserende instanties onderneemt de VZW 11-daagse allerlei initiatieven om de stedelijke en gemeentelijke activiteiten te bevorderen, die een kwalitatieve en eigentijdse invulling geven aan het feest van de Vlaamse Gemeenschap in de zin van het vermelde project. Zij doet dit door te interveniëren bij potentiële organisatoren, door de programmering van hedendaagse Nederlandstalige cultuuruitingen en creativiteit uit Vlaanderen aan te moedigen, met opgave van wat daarbij subsidiabel is. Hiervoor wordt een specifiek aanbod samengesteld, verspreid en gepromoot.

Een en ander gaat gepaard met een aangepaste bekendmakingscampagne van de geselecteerde activiteiten en met een oproep tot de bevolking om te participeren aan deze feestelijkheden. Het reeds vermelde beleidsplan omvat een communicatieplan dat speciaal is afgestemd op de betrokken doelgroepen, met gebruikmaking van de daarvoor meest geschikte communicatiekanalen.

Het bestaan van dit convenant maakt het mogelijk in het vervolg, en in gezamenlijk overleg, de diverse elementen en gegevens die op de 11-julivieringen betrekking hebben of er een rol in spelen, beter te kennen, te evalueren en even-

tuël bij te sturen, of om er accentverschuivingen in door te voeren.

Voor het project 11-daagse naar aanleiding van 11 juli, feestdag van de Vlaamse Gemeenschap, wordt jaarlijks een specifiek subsidiebedrag ingeschreven van 20 miljoen frank of 496.000 euro, onder het programma 11.2 van de administratie Kanselarij en Voorlichting.

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Departementen – Rechtszaken

Bij het uitvoeren van de bevoegdheden en werkzaamheden dient een regering geregeld een beroep te doen op advocaten voor allerlei betwistingen van zeer uiteenlopende aard.

1. Hoeveel rechtszaken zijn er thans lopende per bevoegdheid van de minister en hoeveel rechtszaken zijn er tot op heden reeds definitief afgesloten sinds zijn/haar aantreden als minister ?
2. Wat is het totale ereloon per departement op jaarbasis sinds zijn/haar aantreden als minister ?
3. Werd er daarbij een beroep gedaan op een advocaat-kamerlid/senator of een advocaat-Vlaams volksvertegenwoordiger ? Zo ja, in hoeveel dossiers ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

Minister-president Patrick Dewael

1. Aantal op 1 september 2001 hangende rechtszaken per bevoegdheid :
 - personeelsdossiers (arbeids- en verkeersongevallen) : 1
 - staatshervorming : 4

Aantal rechtszaken die definitief afgesloten werden tussen 13 juli 1999 en 1 september 2001 :

- personeelsdossiers : 6
- staatshervorming : 6
- coördinatie van het communicatiebeleid : 2

2. Totaalbedrag aan erelonen betaald door het departement Coördinatie tijdens deze legislatuur :
- in 1999 : 245.250 fr.
 - in 2000 : 667.880 fr.
 - in 2001 : 1.172.040 fr.
3. Er werden geen advocaten aangesteld die lid zijn van de Kamer, de Senaat of het Vlaams Parlement.

In mijn hoedanigheid van coördinerend minister voor deze vraag, wens ik nog mee te delen dat, naast de rechtszaken m.b.t. de verschillende beleidsdomeinen gesignaleerd via de onderscheiden Vlaamse ministers, volledigheidshalve nog volgende rechtszaken dienen te worden vermeld m.b.t. personeelsdossiers.

1. Afgesloten zaken sedert juli 1999 : 4

Lopende zaken : 5

2. Het departement heeft geen begrotingsartikel dat exclusief voor erelonen is bestemd.

Sedert juli 1999 werd voor 105.301 fr. aan erelonen betaald, uitsluitend voor de personeelsdossiers waarvan sprake onder punt 1.

3. Bij de behandeling van de dossiers werd geen beroep gedaan op advocaten-senatoren, advocaten-kamerleden of advocaten-Vlaamse volksvertegenwoordigers.

Minister vice-president Steve Stevaert

1. Lopende rechtszaken : 2.130

Afgesloten dossiers sinds 1 juli 1999 : 270

2. Totale ereloon departementen Leefmilieu en Infrastructuur voor 2000 : 66.489.729 fr.
3. Er werden door de minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie geen parlementsleden aangewezen als advocaat.

Minister Mieke Vogels

1. Lopende rechtszaken voor de sector Welzijn : 63 rechtszaken, voor de sector Gezondheid : 37 rechtszaken.

Sinds mijn aantreden in juli 1999 werden voor de sector Welzijn 15 rechtszaken definitief afgesloten, voor de sector Gezondheid 16 rechtszaken definitief afgesloten.

2. In 1999 (vanaf juli 1999) werden de volgende bedragen aan ereloon uitbetaald : voor de sector Welzijn 539.400 fr., voor de sector Gezondheid 124.400 fr..

In 2000 werden de volgende bedragen aan erelonen uitbetaald : voor de sector Welzijn 1.432.955 fr., voor de sector Gezondheid 749.270 fr..

In 2001 werden de volgende bedragen aan erelonen uitbetaald : voor de sector Welzijn 1.140.950 fr., voor de sector Gezondheid 1.044.262 fr..

3. Er zijn geen parlementsleden aangewezen als advocaat.

Minister Bert Anciaux

Wat de beleidsdomeinen Ontwikkelingssamenwerking, Brusselse Aangelegenheden en Vlaamse Rand betreft, zijn er geen rechtszaken hangende.

1. M.b.t. de materie Sport zijn er thans 5 rechtszaken lopende, gevoerd door het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openluchtcreatie (Blos). Sinds juli 1999 zijn er reeds 9 rechtszaken definitief afgesloten.

Er zijn momenteel geen rechtszaken lopende bij de afdeling Jeugd en Sport – cel Sport (administratie Cultuur), noch bij het team Medisch Verantwoord Sporten (administratie Gezondheidszorg). Evenmin werd er in het verleden – sinds het aantreden van de minister – een beroep gedaan op een advocaat door de cel Sport of door het team Medisch Verantwoord Sporten, voor welke betwisting dan ook.

2. De erelonen en kosten aan advocaten bedragen voor het Blos in totaal :

voor juli-december 1999 : 573.989 fr.

voor 2000 : 121.366 fr.

voor 2001 tot op heden : 319.693 fr.

3. Er werd sinds juli 1999 in twee dossiers bij het Bloso een beroep gedaan op een advocaat-kamerlid.

- arbeidsongevallen : 66
- Raad van State : 29
- Arbitragehof : 5

Minister Marleen Vanderpoorten

1. Hangende rechtszaken (telling op 6 september 2001) :

- burgerlijke en correctionele rechtbanken, exclusief arbeidsongevallen : 290
- arbeidsongevallen : 400
- Raad van State : 116
- Arbitragehof : 0
- algemeen totaal : 806

Afgesloten rechtszaken sinds juli 1999 :

- burgerlijke en correctionele rechtbanken, exclusief arbeidsongevallen : 29

- algemeen totaal : 129

Afgesloten rechtszaken ingeleid sinds juli 1999 :

- burgerlijke en correctionele rechtbanken, exclusief arbeidsongevallen : 7
- arbeidsongevallen : 5
- Raad van State : 3
- Arbitragehof : 0
- algemeen totaal : 15

2. Totaal aan ereloon en kosten betaald aan de advocaten (in Belgische frank) :

	1999	2000	jan-aug 2001
Burgerlijke en correctionele rechtbanken, excl. arbeidsongevallen	2.339.949	2.796.983	1.754.118
Arbeidsongevallen	4.466.846	5.317.270	3.753.610
Raad van State	802.723	643.236	480.500
Arbitragehof	659.950	310.950	0
Algemeen totaal	8.271.467	9.070.439	5.990.229

3. Noch in de vorige legislatuur, noch in de huidige legislatuur werden advocaten aangesteld die kamerlid, senator of Vlaams volksvertegenwoordiger waren op het ogenblik van hun aanstelling.

Onder beheer van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (verder VDAB genoemd) lopen er bij de Algemene Dienst begin september 2001, 117 rechtszaken, waarvan 105 de invordering van openstaande facturen betreffen en 12 overige rechtszaken.

Minister Renaat Landuyt

- A. In het kader van mijn Werkgelegenheidsbevoegdheid

1. Onder beheer van de administratie Werkgelegenheid lopen 18 rechtszaken ; daarnaast werden sinds mijn aantreden als Vlaamse Werkgelegenheidsminister nog 6 rechtszaken afgesloten.

Sinds het begin van de legislatuur werden 216 rechtszaken bij de VDAB – Algemene Dienst afgehandeld, waarvan 215 de invordering van openstaande facturen inhielden.

Bij de VDAB – Commerciële Dienst lopen nog 101 rechtszaken, alle inzake de invordering van openstaande facturen ; 20 dergelijke zaken wer-

den afgehandeld sinds het begin van de legislatuur.

Dit brengt het totaal van nog lopende rechtszaken op 236, het totaalaantal afgehandelde en afgesloten rechtszaken bedraagt 232 sinds medio 1999.

2. Wat de zaken onder beheer van de administratie Werkgelegenheid betreft, werd sinds het begin van de legislatuur 2.615.875 fr. betaald aan erelonen voor advocaten ; het ging respectievelijk om 678.466 fr. tweede helft 1999, 1.240.530 fr. in 2000 en 696.576 fr. in 2001 tot begin september.

Voor de VDAB – Algemene Dienst gaat het om volgende bedragen : 561.655 fr. (1999), 3.272.204 fr (2000) en 1.619.929 fr (2001) ; voor de VDAB – Commerciële Dienst om 186.821 fr. (1999), 364.226 fr. (2000) en 464.067 fr. (2001). Dus in totaal betaalde VDAB 6.468.902 fr. aan erelonen sinds het begin van deze legislatuur.

Het totaal aan betaalde erelonen tot begin september 2001 in het kader van mijn Werkgelegenheidsbevoegdheid bedraagt dus 9.084.474 fr.

3. Werd er een beroep gedaan op advocaten die tevens een parlementair mandaat bekleden ?

In geen van de rechtszaken onder beheer van de administratie Werkgelegenheid trad een advocaat-parlementslid op. Dit was ook zo voor de zaken toegewezen door de VDAB – Algemene Dienst. De VDAB – Commerciële Dienst deed in 9 rechtszaken een beroep op een advocaat die tevens een parlementair mandaat heeft.

- B. In het kader van mijn bevoegdheid als minister van Toerisme

1. Lopende rechtszaken : 37

Afgesloten rechtszaken : 4

2. Totale ereloon : 1.421.155 fr.
3. Neen.

Minister Vera Dua

Het volledige antwoord is nog in voorbereiding.

1. Er zijn 2 rechtszaken, die door de afdeling Natuur worden behandeld. Beide zaken zijn nog niet definitief afgesloten.

Wat de afdeling Bos en Groen betreft, zijn er sinds mijn aantreden 3 rechtszaken lopende en 1 rechtszaak afgesloten. Deze rechtszaken worden alle opgevolgd door de afdeling Overheidsopdrachten, die ook de contacten met de advocaten voor haar rekening neemt.

Wat de afdeling Europa en Milieu betreft, is er inzake materies waarvoor ik het verweer dien te voeren voor het Europees Hof, thans (na dagvaarding) één rechtszaak lopende voor het hier bedoelde hof. Het betreft een zaak in het kader van de procedure volgens artikel 226 van het EG-verdrag (*EG : Europese Gemeenschap – red.*). Sinds mijn aantreden werden er twee zaken afgesloten (in de zin van een arrest artikel 226 van het EG-verdrag).

2. Wat de rechtszaken van de afdeling Natuur betreft, wordt er geen ereloon op jaarbasis uitgekeerd aan de advocaat. Hij wordt betaald per rechtszaak.

Voor de ene zaak bedraagt de ereloonnota 16/09/1986 32.616 fr. en de ereloonnota 04/09/1991 12.567 fr.

Voor de andere zaak bedraagt de ereloonnota 23/11/1999 108.486 fr.

Wat de rechtszaken van de afdeling Bos en Groen betreft, wordt verwezen naar de gegevens bij de afdeling Overheidsopdrachten.

Wat de rechtszaken van de afdeling Europa en Milieu betreft, dient te worden vermeld dat in milieuzaken voor het Europese Hof normaliter geen erelonen werden/worden uitbetaald aan advocaten om de belangen van het Vlaams Gewest te behartigen, omdat ambtenaren van het federale departement Buitenlandse Zaken bijgestaan door ambtenaren van het Vlaams Gewest loco de overheid optreden. Het betreft wat het Vlaams Gewest aangaat doorgaans de ambtenaren van de afdeling Europa en Milieu, of van de functioneel bevoegde afdeling of Vlaamse overheidsinstelling die technisch het meest betrokken is en de milieu(rechts)deskundigheid kan inbrengen.

3. Er werd in deze zaken geen beroep gedaan op een advocaat-kamerlid/senator of een advocaat-Vlaams volksvertegenwoordiger.

Minister Dirk Van Mechelen

Ruimtelijke Ordening

1. Er zijn voor de materie Ruimtelijke Ordening 3.390 hangende rechtszaken.

Sinds 1 juli 1999 zijn er 1.455 afgesloten.

2. Totale ereloon departement LIN voor 2000 : 66.489.729 fr.
3. Er werden door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening geen parlementsleden aangewezen als advocaat.

Media

1. Momenteel zijn 21 rechtszaken hangende :
- Raad van State : 16
 - burgerlijke rechtbank : 1
 - Europese Commissie : 4 (waarvan 2 zaken vragen betreffen n.a.v. klachten, maar waarin nog geen procedure is opgestart).

Sedert mijn aantreden zijn de volgende zaken afgesloten :

- Raad van State : 1
 - Arbitragehof : 1
 - burgerlijke rechtbank : 2.
2. Sinds juni 1999 werd volgend totaalbedrag aan erelonen aan advocaten uitbetaald : 3.315.641 fr..
3. Dit is niet van toepassing voor de administratie Media.

Minister Paul Van Grembergen

1. Het aantal rechtszaken per bevoegdheid van mijn ambt die sinds mijn aantreden als Vlaams minister lopen of afgesloten zijn, is als volgt :
- ambtenarenzaken : 46 lopende en 1 afgesloten

– informatie- en communicatietechnologie : 1 lopende

– logistiek : 2 lopende

– huisvesting van de diensten van de Vlaamse regering : 17 lopende

– monumenten en landschappen : 4 lopende

– stedelijk beleid en stadsvernieuwing : 90 lopende en 3 afgesloten.

Wat het beleidsdomein Buitenlands Beleid betreft zijn er geen gedingen aangespannen. Er is tot op heden geen beroep gedaan op een advocaat voor de behandeling van een betwisting.

2. Het totale ereloon betaald door het departement Algemene Zaken en Financiën voor deze rechtsgedingen bedraagt 586.560 fr. (of 14.540 euro).

3. Er zijn door mij geen advocaten aangesteld die tevens lid zijn van de Kamer, de Senaat of het Vlaams Parlement.

Vraag nr. 81 van 8 augustus 2001 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ontwikkelingssamenwerking – Invulling

Zie :

Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Vraag nr. 80

van 8 augustus 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 448

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag nr. 82 van 23 augustus 2001 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Overheidsdiensten – Correct taalgebruik

Zie :

Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Vraag nr. 82

van 8 augustus 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 452

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

STEVE STEVAERT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT,
OPENBARE WERKEN EN ENERGIE

Vraag nr. 265

van 28 juni 2001

van de heer CARL DECALUWE

Ring Kortrijk – Heraanleg kruispunt (2)

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 41 van 20 november 2000 blijkt dat het aanbestedingsdossier voor de aanleg van de rotonde op het kruispunt Panorama op de ring rond Kortrijk is afgewerkt (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7 van 2 februari 2001, blz. 891 – red.*).

Op het investeringsprogramma van de administratie Wegen en Verkeer werd 15 miljoen frank ingeschreven voor deze aanleg. Het meerjarenprogramma 2001-2003 voorziet opnieuw in 15 miljoen voor de herinrichting van dit kruispunt. Het is de bedoeling om deze werken in de loop van 2001 aan te besteden, voorzover het voorgestelde ontwerp goedgekeurd wordt door de Provinciale Auditcommissie.

Ondertussen zijn er op deze locatie recentelijk verschillende verkeersongevallen gebeurd, waarbij één dode en één zwaargewonde vielen bij een ongeval met een bus van De Lijn.

1. In welke mate wordt op korte termijn een definitieve oplossing gezocht voor de voorlopige rotonde, teneinde de veiligheid te verzekeren ?

2. Over welke middelen beschikt de minister vice-president om hier prioritair te kunnen handelen ?

Antwoord

De ongevallen waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, werden veroorzaakt door de onoplettendheid van de aanrijdende bestuurder. Voorzover bekend, was er geen enkel verband tussen de infrastructurele inrichting van de voorlopige rotonde en de ongevallen.

Intussen werd de markering herschilderd. Een duidelijkere markering kan de veiligheid verbeteren in afwachting van een definitieve omvorming van dit kruispunt tot rotonde.

Ingrijpende aanpassingen van de verkeersinfrastructuur zijn afhankelijk van de opties van het mobiliteitsplan voor Kortrijk. Zolang dit mobiliteitsplan niet afgerond is, worden enkel onderhoudswerken en beperkte aanpassingen aan de verkeersinfrastructuur uitgevoerd die specifiek gericht zijn op de verhoging van de verkeersveiligheid (aanleg van poorteffecten en vluchtheuvels, plaatsing van verkeerslichten en onbemande camera's, etc.).

Vraag nr. 281

van 8 augustus 2001

van mevrouw MARIJKE DILLEN

Rationeel energiegebruik – Initiatieven

In 2000 heeft minister Dua gesteld dat Vlaanderen zo vlug mogelijk werk gaat maken van het terugdringen van de broeikasgassen. De Vlaamse regering heeft zich toen geëngageerd om alle hindernissen weg te nemen die een rationeel energiegebruik (REG) in de economie en de maatschappij belemmeren (*schriftelijke vraag nr. 34 van 24 november 2000; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 16 februari 2001, blz. 1039 – red.*).

1. Wat zijn de hindernissen die een rationeel energiegebruik belemmeren ? Welke initiatieven heeft de Vlaamse regering genomen om deze hindernissen weg te werken ?

2. De eindgebruikers dienen maximaal bewust te worden gemaakt van de brandstoffen- en milieuschaarste.

Welke initiatieven heeft de Vlaamse regering genomen om deze bewustwording te bevorderen ?

3. Welke openbaredienstverplichtingen heeft de Vlaamse regering opgelegd aan energiebedrijven ?

Wat is er bijvoorbeeld gerealiseerd op het vlak van energiebesparing ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Gecoördineerd antwoord

1. De Vlaamse regering heeft op 8 december 2000 beslist dat Vlaanderen een voortrekker moet zijn rond het terugdringen van de broeikasgassen en dat daarom het Kyotoprotocol onverwijld geratificeerd dient te worden. Het ontwerp van decreet houdende de instemming met het protocol van Kyoto, werd op 14 september 2001 goedgekeurd door de Vlaamse regering en voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Om haar engagement ten opzichte van het Kyotoprotocol te bevestigen, besliste de Vlaamse regering op 20 april 2001 dat de totale broeikasgasemissies in Vlaanderen in het jaar 2005 gestabiliseerd moeten worden op het niveau van 1990. Dit geldt onder de voorwaarde dat ook de federale regering haar verantwoordelijkheid opneemt door tijdig een aantal maatregelen te nemen, onder andere van mobiliteit en fiscaliteit. De dynamisering van het klimaatbeleid in Vlaanderen vraagt intensief overleg en samenwerking tussen diverse departementen. De Vlaamse regering heeft daarom de "Taskforce Klimaatbeleid Vlaanderen" opgericht.

De noodzakelijke doorstroming van informatie én het essentieel overleg tussen de verschillende bevoegdheidsdomeinen worden mogelijk binnen deze werkgroep. De taskforce heeft als voornaamste opdracht de emissies van broeikasgassen in Vlaanderen te reduceren door het voorbereiden en uitvoeren van een pro-actief klimaatbeleid. Op deze manier kan Vlaanderen haar voortrekkersrol rond dit mondiale milieuthema waarmaken. Dit moet in eerste instantie resulteren in de opmaak van een Vlaams Klimaatbeleidsplan tegen de lente van 2002.

Aangezien broeikasgassen voor een groot deel energiegerelateerd zijn, speelt het energiebeleid een cruciale rol in het klimaatbeleid. Door de toenemende concurrentiedruk in de energiesector dreigt de aandacht voor het rationeel energiegebruik, de milieuvriendelijke energieproductie en de toegankelijkheid van energie voor alle maatschappelijke groepen te verminderen. Het is dan ook een grote uitdaging om een duurzaam energiebeleid te voeren waarbij we het economische en sociale belang van energie verzoenen met de eindigheid van fossiele brandstoffen en de draagkracht van alle milieucompartimenten.

Voor de industrie en dienstensector dient er een evenwicht gezocht te worden tussen het invoeren van REG-maatregelen en het behoud van concurrentiepositie. Hoewel ondernemingen een concurrentievoordeel kunnen halen uit de gerealiseerde energie- en kostenbesparingen, mogen er geen REG-verplichtingen worden opgelegd die tevens hun concurrentiepositie zouden ondermijnen. Dergelijke verplichtingen zijn vanuit maatschappelijk oogpunt niet aangewezen.

De hindernissen die een REG-beleid ten aanzien van de huishoudens doorkruisen, zijn van een andere aard. De gemiddeld steeds kleiner wordende gezinnen en de toename van de gemiddelde levensstandaard, waardoor meer energieverbruikende apparaten kunnen worden aangeschaft, leiden tot een hoger energieverbruik. Voorbeelden zijn de toename van het aantal (elektrische) apparaten en de vervanging van decentrale verwarmingstoestellen door minder energiezuinige centrale verwarmingsinstallaties. Daarenboven kan de vrijmaking van de energiemarkten, met als gevolg een mogelijke daling van de elektriciteits- en gasprijzen, aanleiding geven tot energieverspilling.

Anticiperend op de problematiek die zich stelt ten aanzien van de industrie, heb ik binnen de Vlaamse regering voorgesteld om zogenaamde benchmarking- en auditconvenants af te sluiten. Deze zijn momenteel voorbereid na ruim overleg met de betrokken industriële sectoren. Met de benchmarkingconvenants zal de Vlaamse regering zich richten op de 105 meest energie-intensieve bedrijven, die tezamen drie vierde van het industrieel energiegebruik voor hun rekening nemen. Door het benchmarkingconvenant te ondertekenen, verbinden deze bedrijven zich ertoe om tot de wereldtop te behoren inzake energie-efficiëntie tegen 2008, of uiterlijk 2012.

Voor kleinere energie-intensieve bedrijven komen er auditconvenants. Er wordt daarbij gemikt op zo'n 270 bedrijven, die tezamen goed zijn voor een vijfde van het industrieel energieverbruik. Bij het ondertekenen van het convenant zullen deze bedrijven zich moeten laten doorlichten door een expert, om te komen tot energiebesparende maatregelen.

Eén van de nieuwe REG-maatregelen die ik zal nemen ten aanzien van de residentiële sector, is een betere sensibilisering en controle in verband met de isolatiewetgeving. Betere berekeningsprocedures van het energieverbruikspeil van gebouwen werden opgesteld en verwerkt in een ontwerpdecreet en uitvoeringsbesluit. Een uitgebreide campagne hierover zal in de loop van 2002 gevoerd worden. De overheid dient tegenover de bevolking echter ook zelf een voorbeeldfunctie te vervullen. Daarom werden er intussen verschillende nieuwe REG-acties binnen de overheidsdiensten opgestart.

Op bredere basis heb ik tevens een voorontwerp van CO₂/REG-decreet in voorbereiding, dat het Vlaamse beleid zal onderbouwen voor het instellen van vernieuwde subsidieregelingen en het opleggen van REG-verplichtingen aan grote energieverbruikers en energieleveranciers, voorzover deze laatste nog niet vallen onder de openbaredienstverplichtingen van het Elektriciteits- of Aardgasdecreet (*CO₂: koolstofdioxide – red.*). Hierbij kan de overheid via het opleggen van openbaredienstverplichtingen aan de energieleveranciers, het energiegebruik van de klanten (zelfs bij dalende energieprijzen) rechtstreeks beïnvloeden. Dit wordt verder nog toegelicht.

Alle REG-initiatieven vormen een wezenlijk onderdeel van de CO₂/REG-beleidsplanning (cfr. CO₂/REG-beleidsplan 1999 en het CO₂/REG-voortgangrapport 2000, zoals beide voorgelegd aan de Vlaams regering op respectievelijk 19.11.99 en 15.12.00) en geven medeuitvoering aan het Vlaams beleid inzake de reductie van de broeikasgassen.

2. Uit een onderzoek dat ik heb laten uitvoeren, blijkt dat de Vlamingen een vrij hoog milieubeseef hebben. De overheid heeft dus als opdracht om dit beseef om te zetten in daden. Informatieverschaffing speelt een belangrijke rol bij de pogingen om het gedrag te veranderen. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de informatie opvalt en dat de bron als betrouwbaar wordt beoordeeld.

Daarbij wordt er voortdurend naar gestreefd om een uniforme en algemeen herkenbare communicatiestrategie te laten uitwerken voor de verschillende doelgroepen zoals huishoudens, overheden (gemeenten, provincies, Vlaamse Gemeenschap), industrie, tertiaire sector (kantoren, verzorgingsinstellingen, enz.), leerlingen en leerkrachten, architecten, adviesbureaus, aannemers en bouwpromotoren.

De Vlaamse overheid startte in 2000 met groot-schalige sensibiliserings- en gedragswijzigingscampagnes inzake rationeel energiegebruik. Hiervoor werd een professioneel communicatiebureau aangetrokken. Grootste blikvanger hierbij is de tweejaarlijkse Maand van de Energiebesparing (laatste editie oktober 2000).

Na de start met een koepelcampagne en de creatie van een draagvlak voor energiebesparing, werd er in het voorjaar van 2001 verder gefocust op energiebesparing bij het bouwen en verbouwen voor particulieren. De bouwheer en de architect worden aangemoedigd om reeds bij het maken van de bouwplannen te denken aan energiebesparing. Het brochuremateriaal en onze website rond energiezuinig bouwen en verbouwen werden volledig geactualiseerd.

In de loop van 2001 werden een ruim aantal nieuwe publicaties inzake energiebesparing uitgegeven en grootschalig verspreid.

Het betreft volgende publicaties :

- Moderne kantoren : meer comfort met minder energie (15.000 ex.) ;
- Energie in de glastuinbouw : van kennis tot besparing (6.000 ex.) ;
- Ideeën voor energiezuinig wonen (30.000 ex.) ;
- Ideeën voor energiezuinig bouwen en verbouwen (35.000 ex.) ;
- Energie besparen bij u thuis en in uw bedrijf : premies en acties van uw elektriciteits- en aardgasleveranciers 2001 (45.000 ex.) ;
- Warmte uit zonlicht (10.000 ex.) ;
- Elektriciteit uit zonlicht (10.000 ex.) ;
- 75 % subsidie voor fotovoltaïsche zonnepanelen (16.500 ex.) ;

- Biomassa (5.000 ex.) ;
 - Duurzame energie : wegwijzer 2001 (10.000 ex.).
3. Zoals reeds eerder werd gesteld, dient het energiegebruik mede-gestuurd te worden door het opleggen van openbardienstverplichtingen aan de energiebedrijven. Zo is reeds decretaal bepaald dat er aan de netbeheerders en leveranciers van elektriciteit en gas REG-verplichtingen kunnen worden opgelegd. Voorbeelden zijn een verbod met betrekking tot de promotie van elektrische weerstandsverwarming en de verplichting voor de leverancier om op de factuur zowel het verbruik van de drie voorgaande jaren als de oorsprong van de geleverde elektriciteit duidelijk te vermelden.

Daarnaast worden de openbardienstverplichtingen ook nog gebruikt om te verhinderen dat de milieuvriendelijke energieproductie uit de vrijgemaakte energiemarkt zou worden geprijsd. Daarom wordt aan de elektriciteitsleveranciers de verplichting opgelegd om een minimumpercentage van hun leveringen te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen. Dit gebeurt door het invoeren van een systeem van groenestroomcertificaten. Ik stel voor een analoog systeem in te voeren voor de bevordering van warmtekrachtkoppeling (WKK) via zogenaamde WKK-certificaten.

Bovengenoemde nieuwe maatregelen inzake milieuvriendelijke energieproductie treden in werking in de loop van 2001-2002, maar er kan worden gesteld dat ze zullen instaan voor meer dan 20 % bijkomende reducties, die invulling moeten geven aan de reeds eerder vermelde stabilisatiedoelstelling van 2005.

Vraag nr. 292
van 23 augustus 2001
van de heer CARL DECALUWE

De Smet de Naeyerstraat Middelkerke – Verkeerslichten

Automobilisten klagen reeds geruime tijd over de slechte afstemming van de verkeerslichten aan het kruispunt van de Graaf De Smet de Naeyerstraat en met de trambedding in Middelkerke.

De wachttijd aan het kruispunt is naar verluidt aanzienlijk bij de tramdoortochten. Vijf minuten voor de tram stopt bij de nabijgelegen halte, zou

het verkeer komende uit de Graaf De Smet de Naeyerstraat reeds halt moeten houden aan de verkeerslichten.

1. Klopt het dat de wachttijden aan dit kruispunt geregeld zijn op basis van de tramdoortochten ?

Is er ooit een evaluatie gebeurd van deze wachttijden ? Wat was de conclusie ?

2. Werd een betere afstemming van de verkeerslichten op de tramdoortochten reeds bestudeerd ? Zo ja, wanneer wordt dit gerealiseerd ?

Antwoord

1. De wachttijden aan de verkeerslichten van het kruispunt Graaf De Smet de Naeyerstraat met de Casselaan in Middelkerke worden inderdaad beïnvloed door de doortocht van de kusttram. De installatie voor beïnvloeding door de tram werd in dienst gesteld op 19 juni laatstleden.

De tram, die de Casselaan volgt, wordt gedetecteerd op 400 meter vóór het kruispunt. Door deze detectie worden de verkeerslichten op rood gebracht voor het verkeer in de Graaf De Smet de Naeyerstraat, en dit tot de tram het kruispunt voorbijgereden is.

De normale wachttijd is als volgt : bij metingen uitgevoerd tijdens de zomerperiode op een reeks kruispunten van de kusttram werden waarden opgetekend tussen 20 en 165 seconden, met een gemiddelde van ongeveer 60 seconden.

De langst mogelijke wachttijd voor de dwarsende voertuigen bedraagt, voor alle kruispunten met beïnvloeding door de kusttram, theoretisch 249 seconden. Deze lange wachttijd wordt slechts in extreme omstandigheden (vreemd aan de installatie) bereikt : gestationeerde auto's die de tram hinderen, andere defecte tram die de doortocht belemmert, buitengewoon veel op- en afstappende reizigers, ...

2. De wachttijd voor dwarsende voertuigen ter hoogte van de kruispunten met verkeerslichten beïnvloed door de kusttram, werd begin september geëvalueerd. Hierbij werd een voorstel geformuleerd om bij de lange wachttijden voor de dwarsrichting een bijkomende groenfase in te schakelen, zodat een aantal wachtende voertuigen kunnen doorrijden.

Na positieve beoordeling van een aantal proefinstallaties zullen de andere betrokken kruispunten, waaronder ook het hierboven bedoelde, op dezelfde wijze aangepast worden.

Vraag nr. 294
van 5 september 2001
van de heer JOHAN DE ROO

De Lijn Maldegem – Autobusfrequentie

Het station in Aalter wordt dagelijks druk gebruikt door pendelaars naar Gent, Antwerpen, Brussel en Brugge. Duizenden pendelaars uit het Meetjesland en omstreken maken gebruik van het openbaar vervoer. De treinverbindingen zijn de laatste jaren opgewaardeerd. Helaas blijft een vlotte busverbinding problematisch.

Zo zijn er weinig busverbindingen op het traject Maldegem-Aalter. 's Morgens zijn er heel vroeg twee bussen die vanuit Maldegem naar Aalter rijden. Daarna is er nog een latere bus, maar vanwege het late uur maken weinig mensen gebruik van deze lijn. Daartussen is er geen openbaar vervoer mogelijk. Ook op de middag zijn er weinig busverbindingen. Iemand die bijvoorbeeld halftijds werkt of een vrije namiddag neemt, moet te vroeg op het werk in Brussel vertrekken. 's Avonds vertrekken er vanuit Aalter drie bussen richting Maldegem. De laatste mogelijkheid om de bus te nemen, is omstreeks 18.00 uur. Later zijn er geen verbindingen meer. En in het weekend is er al helemaal geen busverbinding.

Daarnaast is er nog een lijn naar Lotenhulle, die slechts een heel beperkt aantal mensen vervoert en die niet verder dan Knesselare rijdt.

1. Is er een opwaardering van lijn 87 Maldegem-Aalter gepland? Zowel 's morgens, 's middags als 's avonds?
2. Wordt er gedacht aan het inschakelen van de lijn Lotenhulle voor Maldegem?

Antwoord

1. In het kader van de basismobiliteit werd lijn 87 op het vak Knesselare Klooster-Aalter Station-Lotenhulle Guldensporenplein sinds 5 november 2000 versterkt tot een uurfrequentie.
2. De procedure voor de projecten "basismobiliteit" voorziet in een evaluatie na één jaar. Deze

evaluatie met de betrokken gemeenten dient te worden afgewacht alvorens eventuele wijzigingen aan de exploitatie van lijn 87 door te voeren.

Een eventuele heroriëntering van het aanbod over het volledige traject Maldegem-Aalter behoort tot de mogelijke opties.

Vraag nr. 295
van 5 september 2001
van mevrouw ANNY DE MAGHT-AELBRECHT

De Lijn Aalst – Werking

Het mobiliteitsconvenant en de formules van derdebetalersregeling met De Lijn veronderstellen een behoorlijke kennis van zaken bij de betrokken gemeentebesturen, met het oog op de keuze van de beste formule. Het is met name belangrijk de budgettaire consequenties van een keuze correct in te schatten.

Ook inzake opmaak (tweede en derde fase) van het mobiliteitsplan en herschikking van bepaalde lijnen zijn nauwkeurige gegevens onontbeerlijk.

Een vraag om informatie terzake vanwege de stad Aalst aan De Lijn Oost-Vlaanderen leverde alleen cijfermateriaal op over het aantal abonnementen per jaar en een overzicht per lijn van het aantal reizigers op jaarbasis. Uiteraard is dit onvoldoende om een beleid op te baseren.

Graag had ik dan ook volgende bijkomende informatie.

1. Wat is de procentuele verdeling van het budget van De Lijn Oost-Vlaanderen over de bedieningsgebieden Gent, Waasland, Dender en Vlaamse Ardennen in 1999, 2000 en 2001?

Hoeveel bedraagt het budget voor deze provincie in absolute cijfers voor deze drie jaar?

2. Wat zijn de meest recente cijfers waarover De Lijn beschikt inzake abonnementen in Aalst?
3. Wat is het aantal op- en afstappers in Groot-Aalst?
4. Wat de opstappers betreft: hoeveel zones doorkruisen ze?
5. Beschikt De Lijn Oost-Vlaanderen m.b.t. Aalst over cijfergegevens omtrent de relatie bus –

trein, bus – bus en het Statieplein als eindbestemming van de forenzen ?

Antwoord

1. Het budget van de entiteit Oost-Vlaanderen evolueerde de laatste drie jaren als volgt (in fr.) :

1999	1.835.760.000
2000	2.067.858.000
2001	2.404.325.000

Gegevens over de procentuele verdeling van dit budget over de bedieningsgebieden Gent, Waasland, Dender en Vlaamse Ardennen zijn niet voorhanden.

De procentuele verdeling van het aantal aangeboden kilometers over de bedieningsgebieden bedraagt op dit ogenblik :

Gent	62 %
Waasland	21 %
Dender en Vlaamse Ardennen	17 %

Aangezien in de budgettaire weerslag de commerciële snelheid en de ingezette voertuigen (trams, trolley, autobussen) belangrijke kostenfactoren zijn, kunnen deze kilometerpercentages echter niet zonder meer omgezet worden in budgetten.

2. De hiernavolgende tabel geeft per soort het aantal abonnementen weer dat in Aalst in omloop is/was, geldig binnen de periode 1 september 2000 – 31 augustus 2001.

Het aantal klanten uit Groot-Aalst dat één of meerdere abonnementen gekocht heeft in die periode is 1.127. In het totaal werden 3.927 abonnementen verkocht. Hierbij moet opgemerkt worden dat iemand die elke maand een nieuw abonnement koopt in plaats van één enkel jaarabonnement, voor twaalf telt.

Opvallend is ook dat in de genoemde periode al 132 Buzzy-abonnementen werden verkocht, een netabonnement voor -25-jarigen dat pas sinds 1 juli 2001 te koop is.

Belangrijk voor Aalst zijn ook de gemengde abonnementen (treinabonnement in combinatie met stadsabonnement De Lijn), waarvan het aantal op jaarbasis 1.350 bedraagt.

Soort abonnement	Aantal
Buzzy Pazz 1 maand	42
Buzzy Pazz 12 maanden	76
Buzzy Pazz 3 maanden	14
Stad -25 3 maanden	375
Stad -25 jaar	300
Stad -25 maand	462
Stad 60+ 3 maanden	4
Stad 60+ jaar	2
Stad 60+ maand	41
Stad Gewoon 3 maanden	54
Stad Gewoon jaar	29
Stad Gewoon maand	440
Streek -25 3 maand	360
Streek -25 jaar	308
Streek -25 maand	205
Streek Gewoon 3 maanden	46
Streek Gewoon jaar	11
Streek Gewoon maand	269
Twin Klstd -25 3 maanden	21
Twin Klstd -25 jaar	26
Twin Klstd -25 maand	28
Twin Klstd 60+ jaar	1
Twin Klstd Gewoon 3 maanden	6
Twin Klstd Gewoon jaar	1
Twin Klstd Gewoon maand	93
Twin Weekabonnement Klstd	35
Weekabonnement	674
Totaal	3.927

(Klstd : kleinstedelijk – red.)

In Aalst werden ongeveer 13.490 netabonnementen 65+ uitgereikt. In de periode 1 augustus 2000 tot 31 juli 2001 werden met de netabonnementen 65+ in totaal 412.000 ritten gereden.

- 3 en 4. Het aantal afstappende reizigers wordt niet geregistreerd. Gegevens over de opstappende reizigers worden in de volgende tabel weergegeven :

Aantal zones	Reizigers biljetten/kaarten	Reizigers abonnementen	Totaal reizigers
1	1.082.000	2.228.000	3.310.000
2	254.000	522.000	776.000
3	122.000	252.000	374.000
4	154.000	317.000	471.000
5	17.000	34.000	51.000
6	6.000	12.000	18.000
7	24.000	49.000	73.000
8	2.000	4.000	6.000
Totaal	1.661.000	3.418.000	5.079.000

5. Cijfergegevens over de relatie bus-trein, bus-bus en het Statieplein als eindbestemming van de forenzen zijn niet voorhanden.

Vraag nr. 296
van 5 september 2001
van de heer KOEN HELSEN

Reiniging rioolkolken – Taakverdeling

Via de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen werd de gemeente Kapellen gevraagd een overeenkomst te ondertekenen ter bevordering van de waterafvoer op de gewestwegen. Uiteraard wil de gemeente hieraan verder meewerken.

Men kan zich echter afvragen wat de meerwaarde van deze overeenkomst is, aangezien de straatkolken op de gewestwegen binnen de bebouwde kom reeds jaren door de gemeente worden gereinigd.

Specifiek voor de gemeente Kapellen betreft dit : eenmaal per maand de reiniging van de kolken in het centrum (Antwerpsesteenweg van Klein Heiken tot Hoevensebaan, Dorpsstraat en Kapelsestraat van Hoevensebaan tot einde bebouwde kom) ; tweemaal per jaar de overige kolken op de gewestwegen.

Kan de minister vice-president het beleid terzake verduidelijken ? Vloeit dit initiatief wellicht voort uit de vaststelling dat er ook minder correcte gemeenten zijn wat het onderhoud van de straatkolken betreft ?

Antwoord

Het beleid van het Vlaams Gewest met betrekking tot het reinigen van rioolkolken wordt nader geregeld in de omzendbrief OW98/4, in hoofdstuk III.4 :

"Voor gemengde stelsels draagt binnen de bebouwde kom de gemeente de kosten voor het reinigen van de straatkolken, de rioolbuizen en de inspectieputten langs de gewestweg. Buiten de bebouwde kom is dat een last van de administratie Wegen en Verkeer. Voor gescheiden stelsels, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, staat de administratie Wegen en Verkeer in voor dat reinigen."

Voor de praktische uitwerking wordt per gemeente een overeenkomst ondertekend. Deze werkwijze wordt overal uniform toegepast.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
 VAN WELZIJN, GEZONDHEID
 EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 236
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Thuiszorg – Stand van zaken

De ontwikkeling van de thuiszorgvoorzieningen is de laatste jaren in een stroomversnelling gekomen. Toch blijven nog stimuli nodig om in alle regio's en gemeenten een aanbod te hebben dat kwalitatieve garanties biedt aan iedereen die thuiszorg nodig heeft.

Zo bleek uit de cijfers van eind 2000 dat de lokale dienstencentra nog extra aandacht nodig hadden, net zoals de dagverzorgingscentra en de centra voor kortverblijf. Ook blijven de wachtlijsten voor diensten voor gezinszorg zeer lang, zeker wanneer het om gewone poetshulp gaat.

De minister is verantwoordelijk om in heel Vlaanderen de basis te leggen voor een goede thuiszorg.

Wat is de stand van zaken bij de erkende thuiszorgvoorzieningen, opgesplitst per provincie ?

- Welk budget gaat naar elk van deze voorzieningen ?
- Welk budget is beschikbaar voor bijkomende erkenningen in 2001 ?
- Gaf de minister zelf stimuli aan bepaalde initiatieven, gemeenten, regio's om bijkomende erkenningen uit te werken, zodat de blinde vlekken – en dus een gebrek aan zorgaanbod – weggewerkt worden ? Welke ?

Antwoord

1. *Diensten voor gezinszorg*

Met ingang van 1 januari 2001 zijn er 131 openbare en 20 private diensten voor gezinszorg erkend, met een totaal aantal subsidiabele uren van 13.604.589.

Opsplitsing per provincie en verdere detaillering : zie "Spreiding van de gezinszorg in Vlaanderen 1999".

Lokale dienstencentra, regionale dienstencentra, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf

Momenteel zijn er 132 lokale dienstencentra en 53 regionale dienstencentra erkend door de Vlaamse overheid. Wat de dagverzorgingscentra betreft, zijn er 55 centra erkend, die samen 736 verblijfseenheden aanbieden. Ten slotte zijn er 70 centra voor kortverblijf erkend, die in totaal 286 verblijfseenheden tellen.

Opsplitsing per provincie en verdere detaillering : zie tabel 1 en 2 als **bijlage**.

Diensten voor oppashulp

Er zijn momenteel 43 erkenningen op een programmatie van 60. Opsplitsing per provincie en verdere detaillering : zie tabel 1 en 2 als **bijlage**.

Verenigingen van mantelzorgers en gebruikers

De programmatie biedt ruimte voor vier erkenningen. Alle vier de erkenningen zijn afgeleverd. De verdeling over de provincies is in deze sector niet belangrijk, aangezien de diensten hun werk dienen te verrichten in de hele provincie.

Opsplitsing per provincie en verdere detaillering : zie tabel 1 en 2 als **bijlage**.

2. Het budget voor de thuiszorgvoorzieningen wordt verdeeld over twee verschillende basisallocaties. Basisallocatie 34.02 omvat de subsidies aan de diensten voor gezinszorg alsmede aan de opleidingscentra voor polyvalente verzorgenden, terwijl basisallocatie 34.03 de subsidies aan verenigingen en de andere voorzieningen in uitvoering van het decreet betreffende de thuiszorg omvat.

Het budget 2001 voor de diensten voor gezinszorg alsmede de opleidingscentra voor polyvalente verzorgenden bedraagt 238.955.000 euro of 9.639,4 miljoen frank.

Het beschikbare globale budget 2001 voor verenigingen en de andere voorzieningen in uitvoering van het decreet betreffende de thuiszorg bedraagt 7.370.000 euro of 297,3 miljoen frank. De bestaande uitgaven bedragen 6.884.000 euro of 277,7 miljoen frank, wat maakt dat de begroting 2001 een overschot heeft van 486.000 euro of 19,6 miljoen frank.

Deze extra budgettaire ruimte werd bepleit en verkregen om in de loop van 2001 bijkomende erkenningen te kunnen verlenen.

Voor verdere detaillering : zie tabel 3 als **bijlage**.

3. *Diensten voor gezinszorg*

In 2001 werd reeds een uitbreiding van de contingenten van de diensten voor gezinszorg goedgekeurd van 240.000 uren. Zoals hierboven reeds aangegeven, bedraagt het totaalaantal subsidiabele uren in 2001 13.604.589 uren. De uitbreiding draagt een kostenplaatje van 180 miljoen frank.

Lokale dienstencentra, regionale dienstencentra, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf

Er is een extra budgettaire ruimte van 19,6 miljoen frank om in de loop van 2001 bijkomende erkenningen te kunnen verlenen.

Diensten voor oppashulp

Putten ook uit de beschikbare ruimte van 19,6 miljoen voor bijkomende erkenningen.

Verenigingen van mantelzorgers en gebruikers

De mantelzorger zal in mijn zorgbeleid een steeds meer prominente plaats innemen. Hierbij zal de aandacht uitgaan naar psychosociale ondersteuning, waardering, vorming, ervaringsuitwisseling, participatie aan het beleid van voorzieningen, dialoog met de overheid.

De verenigingen voor gebruikers en mantelzorgers hebben hierbij een belangrijke rol te vervullen.

Ik zal de mogelijkheid onderzoeken om de programmatie uit te breiden en de werkingsmiddelen te verhogen.

4. In het budget 2001 werd bovendien in een uitbreiding van 20 miljoen frank voorzien voor de financiering van de lokale dienstencentra. Elk lokaal dienstencentrum kreeg een extra subsidie van 130.000 frank. Dit moet de bestaande lokale centra toelaten hun werking grondiger en gericht uit te bouwen, met de bedoeling een optimale zorg te verlenen aan een maximaal publiek.

Het resterende saldo wordt voorlopig voorbehouden voor de subsidiëring van een aantal modelprojecten rond meerwaarde van lokale dienstencentra, integratie van allochtone senioren, broze bejaarden, ...

De evaluatie van het thuiszorgdecreet, die momenteel in samenspraak met de vertegenwoordigers van de voorzieningen gebeurt, is er onder andere op gericht om onevenwicht en tekort in het zorgaanbod op te sporen.

Het is mijn bedoeling om gesignaleerde knelpunten zo vlug mogelijk te remediëren. Zo heb ik bij de uitbreiding van het urencontingent gezinszorg voor 2001 prioriteit verleend aan die regio's waar tekorten werden vastgesteld.

De lokale besturen worden systematisch aangesproken om bijkomende lokale dienstencentra op te richten. Ouderen- en thuiszorgvoorzieningen worden aangemoedigd om binnen hun regio hun dienstverlening op elkaar af te stemmen en initiatieven te nemen om aan de gebruiker een volledig, geïntegreerd zorgaanbod aan te kunnen bieden.

De evaluatie van het thuiszorgdecreet zal uiteindelijk geïntegreerd worden in het nieuwe (ouderen)zorgdecreet.

Een systematische regionale behoeftenanalyse waarbij alle relevante actoren zullen worden betrokken, zal hierbij een belangrijk instrument worden.

Bijlagen

Tabel 1 : Detaillering thuiszorgvoorzieningen

Tabel 2 : Vergelijking per provincie

Tabel 3 : Detaillering budget

"Spreiding van de gezinszorg in Vlaanderen 1999"

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 238

van 4 juli 2001

van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken

Bij de voorstelling van haar beleidsnota (*Stuk 150 (1999-2000) – red.*) stelde de minister bevoegd voor Gelijke Kansen dat ze, vanuit de main-

streamingsgedachte, een concreet actieplan 2000 zou uitwerken voor gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

In de periode juli-november 2000 werd dit door de verantwoordelijken theoretisch geoperationaliseerd, zodat de praktische invulling voor elk dossier kan volgen.

Voor elke bevoegdheid van alle ministers moest één concrete actie worden vooropgesteld. Dit houdt in dat er voor de bevoegdheden Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Mobiliteit, Openbare Werken, Energie, Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen, Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden, Ontwikkelingsamenwerking, Onderwijs, Vorming, Werkgelegenheid, Toerisme, Leefmilieu, Landbouw, Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken, Sport, Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, telkens één concreet actiepunt in aanmerking wordt genomen.

Naar aanleiding van het antwoord op mijn eerdere schriftelijke vraag hierover (*vraag nr. 13 van 10 november 2000, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7 van 2 februari 2001, blz. 971 – red.*), waarin onder meer wordt gesteld dat het actieplan in de nabije toekomst verder zal worden ontwikkeld, graag een stand van zaken.

1. Welke actiepunten werden in dit kader voor elke bevoegdheid voorgesteld ?
2. Welke voorstellen werden in aanmerking genomen bij het interdepartementale overleg ?
3. Hoe werd de actie geconcretiseerd ? Met welke middelen en welke timing ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

1. In februari 2000 organiseerde Gelijke Kansen in Vlaanderen een vergadering met alle ICGK-leden waarop een stappenplan werd voorgesteld om tot de uitwerking van een actieplan te komen (*ICGK : Interdepartementale Commissie voor Gelijke Kansen – red.*). Tussen februari en maart 2000 hebben de ministers elk een beleidsdomein geselecteerd waarvoor ze een actiepunt zouden formuleren. In november 2000 werd een

studiedag georganiseerd over mainstreaming, met vier workshops, met volgende thema's :

genderstatistieken,
buitenlands beleid,
ruimtelijke ordening en milieu,
genderanalyse : hoe begin je eraan ?

Aangezien Gelijke Kansen in Vlaanderen gelijke kansen voor mannen en vrouwen als één van haar hoofddoelstellingen heeft en als opdracht heeft het actieplan te coördineren, is er geen apart actiepunt geformuleerd voor dit beleidsdomein.

2. Er was geen verder interdepartementaal overleg.
3. Nihil.

Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke Ordening

In deze aangelegenheid dient wat het aspect Ruimtelijke Ordening betreft in eerste instantie te worden verwezen naar de workshop over het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en mainstreaming van november 2000, waarnaar ook in vroegere antwoorden is verwezen. Het actieplan "gelijke kansen" kan vanuit deze benadering elementen aanbrengen.

Uit de informatie van de workshop blijkt dat de vraag om aandacht binnen de ruimtelijke ordening voor mainstreaming in essentie twee elementen betreft :

- aandacht voor taakcombinatie door nabijheid/bereikbaarheid van woonplaats, werkplaats, kinderopvangvoorzieningen en winkels ;
- inrichting en gebruik van publieke ruimte.

Het principe van gedeconcentreerde bundeling uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen komt tegemoet aan het mainstreamingsprincipe. Ook kwaliteitsvolle inrichting van de publieke ruimte wordt als ontwikkelingsperspectief naar voor gebracht. Door de werking van het subsidiariteitsprincipe in de ruimtelijke planning komt de uitwerking van deze principes in de eerste plaats toe aan de gemeentebesturen.

Verder blijkt dat er ook aandacht gevraagd wordt voor opsplitsing van gegevens naar de beide ge-

slachten. Op Vlaams niveau worden gegevens opgedeeld gebruikt indien het onderscheid tussen vrouwen en mannen relevant is en indien gegevens beschikbaar zijn (bv. bij prognoses van het aantal gezinnen, Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, blz. 232).

Media

In het kader van het Programma Beleidsgericht Onderzoek 1999 werd voor het beleidsdomein Gelijkekansenbeleid door de UIA een project ingediend onder de naam MEER : media-emancipatie-effectrapportage. (*UIA : Universitaire Instelling Antwerpen – red.*)

Dit is een project voor de ontwikkeling van een genderassessmentinstrument voor audiovisuele mediaproducten.

Het onderzoek wordt gefinancierd in het kader van het Programma Beleidsgericht Onderzoek (Wetenschap en Innovatie) en wordt opgevolgd door een stuurgroep onder voorzitterschap van mevrouw Martha Franken, directeur Gelijke Kansen in Vlaanderen. Zowel het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Media als de administratie Media zijn in deze stuurgroep vertegenwoordigd.

Dit project met als promotoren prof. dr. M. Michielsens (UIA), prof. dr. Frieda Saeys (UG) en prof. dr. Marysa Demoor (UG) loopt van 1 oktober 2000 tot 30 september 2002 (*UG : Universiteit Gent – red.*).

In dit project worden het reeds bestaande onderzoek over media en gender en reeds ontwikkelde analyse-instrumenten geïntegreerd, om een praktisch evaluatie-instrument, de MEER, te ontwikkelen waarmee audiovisuele mediaproducten (radio- en televisieprogramma's en in verkennende fase websites) geëvalueerd kunnen worden op gender- en emancipatierelevantie. Het afgewerkte product zal bestaan uit een handboek met een gebruiksvriendelijke softwareapplicatie en een trainingsaanbod voor de eindgebruikers. Het ontwikkelde assessmentinstrument kan worden benut door verschillende groepen : mediamakers, emancipatiemedewerkers binnen omroepen, studiediensten van omroepen, verantwoordelijken binnen omroepen voor programma's en/of marketing, de overheid om mediaproducten te (laten) testen op langere termijn en op grotere schaal, docenten Media, mediasociologen, ...

Ter afsluiting van het project (en ter lancering van de MEER) zal er een nulmeting gebeuren aan de hand van een steekproef van audiovisuele media-

producten. Deze meting kan na verloop van tijd weer herhaald worden om de evolutie van de beeldvorming man-vrouw in mediaproducten na te gaan.

Wetenschappen

Wat het departement Wetenschappen betreft, kan minister Van Mechelen de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat navraag bij de Vlaamse emancipatieambtenaar leert dat deze vraag niet beantwoord kan worden, omdat geen actieplan 2000 voor gelijke kansen voor mannen en vrouwen werd opgemaakt. Het actieplan 2001 wordt momenteel voorbereid.

Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting

Economie

Wat het departement Economie betreft, kan minister Gabriëls de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat alsnog geen concreet actiepunt werd vooropgesteld zoals bepaald in het kader van het actieplan "gelijke kansen".

Bijgevolg moet op vraag 1 negatief worden geantwoord en zijn de vragen 2 en 3 niet van toepassing.

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

Voor de bevoegdheden van minister Van Grembergen wordt enkel voor Ambtenarenzaken een concreet actieplan m/v opgesteld.

Het positieve-actieplan m/v voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt jaarlijks opgemaakt door de emancipatieambtenaar en haar dienst. Tegen uiterlijk 15 oktober wordt dit voorgelegd aan de minister van Ambtenarenzaken die, na advies van de SERV, het plan ter goedkeuring voorlegt aan de Vlaamse regering (*SERV : Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen – red.*). Aan het positieve-actieplan wordt eveneens een luik toegevoegd vanuit de diverse Vlaamse openbare instellingen (VOI), die elk hun eigen actieplan indienen en uitvoeren, eveneens op jaarbasis.

In de departementen en de VOI's kan de dienst Emancipatiezaken rekenen op de steun van departementale vertegenwoordigers en emancipatieambtenaren, die er het gelijkheidskansenbeleid uitdragen. Ondersteuning van deze personen is dan ook een belangrijke taak van de dienst Emancipatiezaken, die gemiddeld om de twee maanden met deze vertegenwoordigers rond de tafel zit.

De positieve-actieplannen worden opgemaakt vanuit de mainstreamingsgedachte. Ze worden tevens opgesteld vanuit vier principes waarop de dienst Emancipatiezaken zich in de volgende jaren wil profileren :

1. verdere ondersteuning van een genderneutraal personeelsbeleid ;
2. toegepast werken ;
3. vraaggestuurd werken ;
4. inbedding in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het positieve-actieplan 2001 bevat elf actiepunten, die in 2001 vrij goed werden en nog worden uitgevoerd : 1) opvolging van het onderzoek "Gender in balans" ; 2) de leidende ambtenaren begeleiden bij hun genderdoelstelling ; 3) het emancipatiebeleid ondersteunen in de departementen en de Vlaamse openbare instellingen ; 4) de stage voor ambtenaren deeltijds laten uitvoeren ; 5) proefprojecten met leiding geven in een deeltijdse functie ; 6) netwerkbijeenkomsten organiseren ; 7) ongewenst seksueel gedrag op het werk (OSGW) : onderzoek naar de tuchtprocedure ; 8) kinderopvang organiseren ; 9) een adequaat personeelskader voor de dienst Emancipatiezaken ; 10) een betere samenwerking met de cel Gelijke Kansen ; 11) communicatie : een zichtbare dienst Emancipatiezaken.

Het actieplan 2002 is thans in opmaak. Na goedkeuring door de Vlaamse regering ligt het in de bedoeling dit plan ook aan de bevoegde parlementscommissie voor te stellen.

De werkingskosten voor het positieve-actiebeleid (PA-beleid) mannen/vrouwen 2001-2002 (berekend op basis van de begroting 2002 – doelgroepenbeleid niet inbegrepen) bedragen circa 5.000.000 frank op jaarbasis, onderverdeeld als volgt :

Kinderopvang	1.000.000
OSGW	1.000.000
PA-beleid m/v	3.000.000

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie en Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

Leefmilieu en infrastructuur (LIN)

In het gecoördineerde antwoord op de eerder gestelde vraag van 10 november 2000 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger (vraag nr. 13 : zie **bijlage 1**) werd reeds vermeld dat er nog geen gelijkkan-

sendoelstellingen per beleidsdomein werden geformuleerd (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7 van 2 februari 2001, blz. 971 – red.*). Er werden tot nu toe ook geen afspraken of initiatieven genomen voor bilaterale projectwerking rond gelijke kansen.

Het departement Leefmilieu en Infrastructuur maakte wel, op aanraden van de dienst Emancipatiezaken, een departementaal actieplan voor gelijke kansen en emancipatiezaken, dat op 6 februari 2001 door de directieraad van het departement Leefmilieu en Infrastructuur werd goedgekeurd (zie **bijlage 2**).

Dit actieplan bestaat uit drie acties, die zowel passen in het emancipatie- als het gelijkheidskansenbeleid.

Stand van zaken uitvoering departementaal actieplan

Project I. Met het onderzoek over de vrouwelijke vertegenwoordiging in technische en leidinggevende functies binnen de administratie Waterwegen en Zeewezen zal vermoedelijk worden gestart in de loop van september.

Project II. De redactie van de enquêtevragen gebeurde door de Departementale Werkgroep voor Gelijke Kansen en Emancipatiezaken. Voor de uitvoering van de enquête moeten nog afspraken gemaakt worden met de administratie Algemene Administratieve Diensten.

Project III. De gendertraining voor de leden van de directieraad van het departement Leefmilieu en Infrastructuur zal plaatsvinden op 7 december 2001.

Naast de acties vermeld in bovenvermeld departementaal actieplan, ondernemen verschillende administraties op eigen initiatief nog andere acties die passen in het emancipatie- en gelijkheidskansenbeleid.

Sector Leefmilieu

De administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) heeft op eigen initiatief, naast haar eigen doelstellingen voor emancipatie, ook doelstellingen voor gelijke kansen in haar jaarprogramma ingelast.

Vorig jaar werd al een sensibilisatieactie ondernomen naar de vormingscentra (NME-centra) over het belang van genderneutrale beeldvorming in het lesmateriaal voor de bezoekers (= schoolgaande jeugd) van de centra (*NME : natuur- en milieuedu-*

catie – red.). Er werd ook een lijst samengesteld met studierichtingen die toegang geven tot een functie in de milieusector. Deze lijst, samen met een lijst met vrouwelijke contactpersonen per studierichting, werd bezorgd aan de NME-centra, met verzoek deze verder te verspreiden aan de scholen en PMS-centra (*PMS : psycho-medisch-sociaal centrum – red.*). Met deze actie hoopt men dat meer meisjes kiezen voor een functie in de milieusector en hoopt men bij te dragen tot een evenwaardige participatie van mannen en vrouwen aan het milieubeleid.

Dit jaar heeft de administratie nu eenzelfde zorg voor genderneutrale beeldvorming opgelegd aan al haar verantwoordelijken voor publicaties, brochures, ... die bestemd zijn voor het grote publiek. Daarin zal er systematisch voor gezorgd worden, door zorgvuldige woordkeuze, door beeld en voorbeeldfunctie, de suggestie te vermijden dat milieu een mannenzaak is. Een toetsingslijst met 29 punten werd hiervoor opgesteld. Op de website van Aminal werden enkele teksten geplaatst die de kernbegrippen van mainstreaming en beeldvorming uitleggen, samen met deze toetsingslijst. Een individuele mailing aan het grootste gedeelte van het personeel van Aminal vestigde de aandacht op deze teksten en droeg de publicatieverantwoordelijken op met de toetsingslijst rekening te houden.

Zoals in het antwoord op de vraag nr. 13 van 10 november 2000 reeds werd vermeld, "gelijke kansen" is een nieuwe materie. In 2000 werd bij Aminal energie gestoken in het opdoen van algemene kennis, die nog ontbreekt in vele individuele beleidsdomeinen ; de verschillende gegeven seminaries ten spijt, die weinig domeinen raken en niet diepgaand zijn. De nog niet zo talrijke studies naar een genderonderscheid in de sectoren van LIN leverden voor Leefmilieu nog geen relevante invalshoeken op. Zijdelings zijn er uiteraard verbanden, maar geen enkele studie leverde tot nu toe een aangrijpingspunt op voor een beleid waardoor genderverschillen, als die er al zijn in de sector Leefmilieu, kunnen worden weggewerkt. Daarom heeft Aminal voor 2001 de opmaak gepland van een bestek voor een studie naar de genderrelevantie in Leefmilieu. Als die er is, zal ze door een studie kunnen worden blootgelegd en tot een gerichte aanpak kunnen leiden.

Sector Openbare Werken

De administraties Waterwegen en Zeewezen (AWZ), Wegen en Verkeer (AWV) en Ondersteunende Studies en Opdrachten (AOSO) hebben vorig jaar een onderzoek gedaan naar de vrouwe-

lijke vertegenwoordiging in de verschillende werkgroepen van de administratie. De vrouwelijke vertegenwoordiging in werkgroepen zal verder opgevolgd worden.

Om de instroom van vrouwelijke personeelsleden en hiermee de vrouwelijke participatie aan het beleid in de sector Openbare Werken te bevorderen, werden reeds verschillende initiatieven genomen :

- AWZ maakte een video, die werd verspreid naar een groot aantal Vlaamse scholen, over vrouwen in technische beroepen, waarbij vrouwelijke personeelsleden van AWZ in technische functies in beeld worden gebracht. Er werden ook verschillende opendeurdagen "Meisjes en techniek" georganiseerd. Beide initiatieven hebben tot doel meisjes te laten kennis maken met de technische beroepen binnen AWZ ;
- AWV deed vorig jaar een promotiecampagne naar universiteiten en scholen over de verschillende technische functies bij AWV. Om de instroom van vrouwelijke personeelsleden in technische functies te bevorderen, wordt dit jaar aandacht besteed aan de redactie van genderneutrale functiebeschrijvingen voor wervingen.

Sector Ruimtelijke Ordening

De administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) heeft vorig jaar de vrouwelijke participatie in de verschillende werkgroepen nagegaan. Dit jaar zal de man-vrouwparticipatie aan vorming per niveau en arbeidsformule in kaart worden gebracht. Er zal ook een werkgroep "aandacht voor diversiteit" in de loop van het jaar worden geïnstalleerd.

Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselsse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Het actieplan Gelijke Kansen 2000 werd voorbereid in de Interdepartementale Commissie voor Gelijke Kansen, maar werd nooit finaal opgesteld. Bijgevolg zijn er ook geen concrete acties in het kader van dit actieplan.

Op 28 november 2000 organiseerde Gelijke Kansen in Vlaanderen een seminarie "mainstreaming". Tijdens de werkgroep Buitenlands Beleid zijn verschillende ideeën naar voor gebracht door de inleider, mevrouw Bea Ten Tuischer, hoofd afdeling "Vrouwen en Ontwikkeling" Ministerie van Buitenlandse Zaken Nederland, om in het kader van de samenwerkingsontwikkeling specifieke aan-

dacht te besteden aan de positie van de vrouw. Ze gaf aan dat we dit op drie terreinen kunnen aanpakken : 1) via vrouwenprojecten, 2) via een permanente aandacht voor de positie van de vrouw in alle projecten die men onderneemt in het kader van de samenwerkingsontwikkeling, 3) via acties binnen de eigen administratie (sensibilisering, functieprofielen bij aanwerving, ...). In het kader van een actieplan "gelijke kansen" wil minister Anciaux nagaan welke ideeën hij kan gebruiken voor de eigen werking.

Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

1. Na de vergadering met de ICGK-leden van februari 2000, de studiedag van november 2000 over mainstreaming en het geregelde contact van de administratie van minister Vanderpoorten met Gelijke kansen in Vlaanderen, blijft het departement Onderwijs gesensibiliseerd over de man-vrouwproblematiek.

Men is er zich van bewust dat gendermechanismen zich ook in onderwijs op diverse vlakken stellen.

- 2 en 3. Er was geen verder interdepartementaal overleg waarop voorstellen voor actiepunten afgewogen en vastgelegd werden. Maar omdat haar departement – en de werkgroep gelijke kansen man-vrouw daarbinnen – voldoende alert is, worden de initiatieven vanwege Gelijke Kansen niet per se afgewacht. De departementale werkgroep volgt nieuwe ontwikkelingen binnen onderwijs op en buigt zich tijdens geregelde werkvergaderingen over een facet van de genderproblematiek in onderwijs.

Op die manier wil de groep deskundigheid opbouwen en het beleid waar mogelijk inspireren.

Zo werden recentelijk de meest potentieel gendergevoelige eindtermen (vakspecifiek en vakoverschrijdend) tweede en derde graad gescreend om te vermijden dat de formuleringen niet genderneutraal zouden zijn. Zij doorstonden de gendertoets inderdaad.

Momenteel loopt in het kader van de ESF-doelstelling 3, zwaartepunt 5, een project waarvoor een reeks producten en acties ontwikkeld worden om jongens te stimuleren bewust te kiezen voor een beroep in de zorgsector (*ESF : Europees Sociaal Fonds – red.*). Daarmee hoopt men de hardnekkige seksescheiding in het onderwijs, in de opleiding en op de werkvloer te doorbreken en bij te dragen tot de uitstraling

van deze professionele omgevingen (twee werkjaren, totaalbudget 381.662 euro).

Het plan werd opgevat om binnenkort ook een sekseroldoorkendend initiatief uit te werken voor de grafische sector.

Het in het beleidsplan van minister Vanderpoorten aangekondigde en lopende project over de overgang secundair onderwijs – hoger onderwijs (SOHO) hield van begin af aan rekening met de sterke sekse-segregatie die zich nog aftekent in de studiekeuzes en de processen die eraan voorafgaan. Ook hier worden Europese en Vesoc-middelen gezocht om een goed doorzicht gendersensitief instrument te ontwikkelen in partnership met VLOR en andere deskundigen (*Vesoc : Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité ; VLOR : Vlaamse Onderwijsraad – red.*).

Tot slot vermeldt ze nog de werkzaamheden omtrent de rechtspositie van leerlingen, waarin de kinderrechten hun vertaling krijgen voor het onderwijs in Vlaanderen. De veralgemening van het toegangsrecht zoals dat momenteel in het ontwerpdecreet gelijke kansen is opgenomen, betekent ook dat alle onderwijsinstellingen zowel jongens als meisjes toelaten.

Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme

Rond de bevoegdheid Werkgelegenheid neemt minister Landuyt heel wat initiatieven in het kader van het gelijke kansenbeleid op de arbeidsmarkt. De mainstreamingsgedachte wordt door monitoring binnen het regulier beleid opgevolgd.

In het kader van het ESF-zwaartepunt 5 en het Vesoc-actieplan man-vrouwproblematiek op de arbeidsmarkt, kunnen projecten worden ingediend die werken rond de genderproblematiek. Hiervoor voorziet de minister jaarlijks in een budget van 3.891.928 euro (157 miljoen fr.).

Concreet kunnen binnen vier maatregelen van het zwaartepunt 5 van het ESF, projecten worden ingediend :

- projecten die een gevarieerde, genderneutrale beroepskeuze bij jongeren mogelijk maken ;
- projecten die de toegang tot de opleidingstrajecten en de arbeidsmarkt gendersensitief maken ;

– projecten die een genderbewust personeelsmanagement stimuleren ;

– projecten die vanuit een genderperspectief flexibele arbeidssystemen ontwikkelen en/of werken aan de verbetering van de voorzieningen van kinderopvang (vooral het flexibel maken van reeds bestaande kinderopvang).

Acties 2000

In 2000 is binnen de afdeling Europa Werkgelegenheid van de administratie Werkgelegenheid reeds een oproep gelanceerd met de vraag om projecten in te dienen rond bovenvermelde thema's. In dat jaar hebben vijf organisaties een project ingediend.

Het project PAK van het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat van het gegeven uit dat er weinig mannen zijn in de verplegende en verzorgende sector. Nochtans zijn er heel wat vacatures binnen deze sector en wordt het beroep van verpleger/verzorgster als knelpuntberoep beschouwd. Verpleegster/verzorgster wordt nog altijd als een typisch vrouwenberoep beschouwd. Het is een softe sector en het beroep heeft een lage status. Dit project heeft dan ook tot doelstelling om een sensibiliserings- en infocampagne op te starten om jongens een meer bewuste keuze te laten maken naar dit soort van beroep.

Het project Euwedin II van de VZW Amazone beoogt het uitbouwen van een gegevensbank met praktijkvoorbeelden en een instrumentarium om de genderbenadering te integreren in arbeidsmarktgerichte openbare (dit wil zeggen voor iedereen toegankelijke) opleidingen voor volwassenen, zodat de toegang tot deze opleidingen respectievelijk voor vrouwen/mannen wordt verbeterd.

De hoofddoelstelling van het project Genova van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) is het bevorderen van het gelijkekansenbeleid in opleiding en vorming, zodat ook de toegang/aansluiting tot de arbeidsmarkt vlotter verloopt voor zowel mannen als vrouwen. Hieraan is een opleiding ICT gekoppeld en een training van de begeleiders/opleiders, zodat zij meer genderbewust werken met hun cursisten (*ICT : informatie- en communicatietechnologie – red.*).

Met het project V& willen het STC Kempen en het STC Limburg bedrijven die de subregio's Limburg en Turnhout aanzetten tot het creatief omspringen met arbeidstijden en het aanbieden van flexibele jobs aan zowel vrouwen als mannen

(lager geschoolden) door gebruik te maken van (bestaande) systemen van flexibilisering die de arbeidstijd en productietijd ontkoppelen, zodanig dat bepaalde jobs worden opengebrouwen voor de tewerkstelling van vrouwen en mannen in het kader van een optimale combinatie "arbeid en gezin" (*V& : Vrouwen en Arbeidsmarktparticipatie ; STC : subregionaal tewerkstellingscomité – red.*).

Het project Family Business ten slotte van Ufsia wil een geïntegreerd beleid ontwikkelen inzake de combinatie van het gezins- en beroepsleven en de maatschappelijke gelijkheid van mannen en vrouwen (*Ufsia : Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen – red.*).

Het project wil tevens een auditinstrument gezinsleven-beroepsleven ontwikkelen. Op basis van de resultaten van het diagnose-instrument zal een eerste ontwerp van een managementinstrument worden gemaakt dat bruikbaar is binnen de bedrijven.

Deze projecten zijn bijna een jaar aan het werk en de eerste tussentijdse rapportages (met realisaties) worden nu geanalyseerd.

Acties 2001

In 2001 zijn in een eerste ronde zeventien projecten goedgekeurd (waarvoor in totaal reeds 2.016.405 euro aan ESF-middelen zijn vastgelegd en 991.209 euro aan Vesoc-middelen).

We geven kort een opsomming van de projecten.

Werkwijzer IGO (IGO Leuven)

Werkwijzer wil een experiment en proefproject zijn rond activering van werkzoekenden. Het project omvat volgende luiken :

- opsporen, motiveren en activeren van potentiële werkzoekenden en het ontwikkelen van methodieken ingebed in de lokale context ;
- intensieve integrale begeleiding van werkzoekenden naar een eerste stap op de arbeidsmarkt (aanpassen van bestaande methodieken vanuit een gelijkheidsbenadering) ;
- netwerkvorming ;
- registratie van de contacten om inhoudelijk en kwalitatief te rapporteren en beleidsadviezen te geven. (*IGO : Intergemeentelijk Opbouwwerk – red.*)

Vliegende ondernemers (CMBV)

Via het idee van de "vliegende ondernemers" wil men proberen een oplossing te bieden aan de drie probleempunten : kwetsbaarheid van éénvrouwsbedrijfjes, problemen om als herintreedster opnieuw aan het werk te gaan, ICT-achterstand bij vrouwelijke ondernemers.

Via opleiding wil men een "pool" van vrouwelijke ondernemers creëren die kunnen worden ingezet in verschillende ondernemingen. (*CMBV : Christelijke Beweging voor Vrouwen uit de Middengroepen – red.*)

Vrouwen in roldeurbrekkende functies in de metaal II (VZW Route Trainingscentrum)

Men wil via de interimsector meer vrouwen op de arbeidsmarkt brengen. Men spreekt van het overgaan van de actuele win-winsituatie naar een meer duurzame win-win voor vrouwen, overheid en werkgevers.

Het gaat hier om een samenwerking tussen een opleidingscentrum, interimbureau en tewerkstellend bedrijf (in de metaalsector).

Inmigro (Educam)

Dit project wenst de werkzaamheidsgraad van vrouwen en migranten in de autosector en aanverwante sectoren te verhogen.

Om een betere instroom te krijgen in de opleidingen zal Educam speciale initiatieven ontwikkelen. Men gaat namelijk deze vrouwen trachten te benaderen via lokale vrouwen- en migrantenwerkingen.

Vrouwelijke heftruckbestuurder (Randstad Belgium)

De organisatie wil komen tot een sensibilisering van de doelgroep (om een opleiding heftruckbestuurder te volgen) en van de bedrijven (om vrouwen op te nemen in deze functie), het organiseren van een opleiding en het begeleiden van die vrouwen vóór en tijdens de tewerkstelling.

Hiervoor zal worden samengewerkt met de betrokken sector.

Victoria (VZW BLM)

In het projecten worden volgende activiteiten opgenomen :

- ontwikkeling en uittesten van een of meerdere fasen van een traject : hier staat de methodiekenontwikkeling centraal ;
- ontwikkeling van instrumentarium voor het opzetten, uitvoeren en evalueren van opleidingstrajecten ;
- ontwikkelen en uittesten van een volledig traject voor de laaggeschoolde langdurig werkzoekenden of voor roldoorbrekende functies ;
- aangepaste methodiek ontwikkelen voor (na)vorming van opleiders en trajectbegeleiders waarbij genderbewust werken centraal staat ;
- netwerkontwikkeling voor vrouwen, herintreedsters en wellicht allochtone vrouwen.

Herpositionering (VZW Stebo)

Hogergeschoolde allochtonen – zeker vrouwen maar evengoed mannen – hebben problemen om hun positie te vinden binnen een voor hen nieuwe maatschappij. Door hun sterk veranderde positionering (inzake positie, rol en status) gaan ze een andere houding aannemen ten opzichte van zichzelf, het gezin en de maatschappij.

Dit project heeft dan ook als doelstelling deze mensen te helpen zich te heroriënteren en zich te herpositioneren in het gezin, de familie en de arbeidsmarkt (een soort van empowermentproces).

Het project richt zich voornamelijk naar hogergeschoolde allochtone vrouwen (en ook mannen). Men wil voor deze mensen een empowermentproces op gang brengen naar de arbeidsmarkt en naar bedrijven in de regio (*Stebo : Steunpunt Buurtopbouwwerk – red.*).

Brugge anders bekeken (VZW Weerwerk OTP)

De cursisten zullen worden benaderd via specifieke opleidingsstrategieën (via een actieve benadering : niet louter administratief).

De cursisten zullen in de eerste plaats een opleiding als stadsgids krijgen, maar zullen ook worden toegeleid naar de sociale economie.

EEWICT (VTI Brugge)

Er is hoge nood aan informatici (informatica valt onder de knelpuntberoepen) en blijkbaar zijn vrouwen moeilijk te motiveren om de stap te doen naar een informaticaopleiding.

De doelstelling van het project is om dit te verhelpen door een opleiding aan te bieden voor het behalen van een ECDL-attest (= European Computer Driving Licence) (*VTI : Volwassenenonderwijs Talen en Informatica – red.*).

Opstap (VZW Jobhuis Halle-Vilvoorde)

In de regio Halle-Vilvoorde wordt de promotor met een aantal problemen geconfronteerd :

- toeleiding en doorverwijzing van laaggeschoolde vrouwen naar "roldoorbrekende opleidingen" gebeurt niet gestructureerd genoeg ;
- bovendien kiest deze doelgroep niet spontaan voor deze opleidingen ;
- vrouwen hebben vaak problemen inzake mobiliteit, kinderopvang, enzovoort.

Eerst en vooral wil men de toeleiding van werkzoekende vrouwen naar opleidingen verbeteren. Men wil eveneens een aantal nieuwe methodieken ontwikkelen en men gaat een netwerk met andere toeleiders, maar ook met bedrijven en sectoren uitwerken.

Allochtone vrouwen-ondernemers (Unizo-vorming)

Het project richt zich tot vrouwen in allochtone zelfstandige ondernemingen, hetzij als ondernemer, hetzij als meewerkende echtgenote.

Het project wenst een werkmodel uit te werken en uit te testen waardoor deze doelgroep haar positie in de onderneming kan versterken. Het project omvat een gedeelte academisch onderzoek, een testfase in Limburg en disseminatie naar het reguliere aanbod inzake begeleiding en opleiding van zelfstandige ondernemers (*Unizo : Unie van Zelfstandige Ondernemers – red.*).

Vrouwen in de bouw en de monumentenzorg (VZW ECR)

Er is een structureel tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten in de bouwsector en het is niet gemakkelijk vrouwen te laten instromen in deze sector. Anderzijds is er een enorme vraag om het historisch waardevol patrimonium te onderhouden.

De promotor probeert met zijn project in te spelen op deze problematiek. Men wil dan ook vrouwelijke deelnemers laten doorstromen naar bepaalde beroepen in de bouwsector en in de monumentenzorg. Daarnaast wil men ook intermediairen sensi-

biliseren en opleiden om genderspecifieke maatregelen toe te passen (*ECR : Europees Centrum voor Restauratietechnieken – red.*).

Remedi (EHSAL)

Dit project wil :

- de bedrijfswereld en het bredere publiek informeren en gevoelig maken voor de gelijkemansproblematiek (on line informatie- en sensibiliseringsmodule) ;
- vrouwen helpen om hun eigen loopbaankansen te maximaliseren en hun persoonlijke "doelstellingenmix" te realiseren (reeks vormingssessies) ;
- door bedrijfsleiders en human resources managers te leren hoe ze daar als persoonsgericht manager toe kunnen bijdragen (reeks vormingssessies) (*EHSAL : Economische Hogeschool Sint-Aloyisius – red.*).

Women@work (STC Leuven)

Eenzijds zijn er in de regio Tienen nog heel wat laaggeschoolde werkzoekende vrouwen (en studies hebben aangetoond dat met de verlaging van de opleidingsgraad van vrouwen de participatie op de arbeidsmarkt vermindert en de genderongelijkheid groter wordt). Anderzijds kan men ook vaststellen dat bedrijven die voornamelijk werken met laaggeschoolde vrouwen, minder investeren in opleidingen voor hun werknemers.

De doelstelling van het project Women@work is deze twee elementen met elkaar te verbinden.

Eenzijds wil men bedrijven gaan benaderen en ze sensibiliseren om hun werknemers (laaggeschoolde vrouwen) een opleiding te laten volgen. Anderzijds wil men ook laaggeschoolde werkzoekende vrouwen gaan opleiden en begeleiden (en hen eventueel in een soort van jobrotatiesysteem laten werken in die bedrijven waar de werkende vrouwen in opleiding zijn).

Evenwicht (VZW Evenwicht)

Doorstroming naar hogere functies voor vrouwen is minder vanzelfsprekend. Ondanks een hogere participatiegraad van vrouwen op de arbeidsmarkt is de bedrijfscultuur nauwelijks vervrouwelijkt ; willen vrouwen carrière maken, dan moeten ze aanleunen bij traditionele mannelijke waarden. De promotor geeft toe dat niet elke vrouw hier even sterk mee geconfronteerd wordt. Maar de problemen zijn er.

Bij vrouwen ziet men de impact van het gezinsleven nog altijd als een handicap in het loopbaangeven. Dit terwijl mannen nog veel te veel denken over een arbeidsloopbaan zonder dit te passen in een levensloopbaan.

De doelstelling van het project is dan ook de bedrijven bewust te maken van deze problematiek en een methodiek aan te reiken om meer gendersensitief te worden. De promotor zal in samenwerking met de partners een aantal methodieken ontwikkelen rond identiteitsbepaling met als extra element de genderinvalshoek, het bepalen van levensloopbanen in het genderperspectief en gendereigen communicatie. Deze methoden zullen in twee testgroepen worden uitgetest en zullen grondig worden geëvalueerd.

Proxiwork (NV Callware)

Er is een mobiliteitsprobleem ; de mensen staan dagelijks in de file waardoor men veel tijd verliest. Alternatieven zoals telewerk, carpooling en dergelijke zijn maar gedeeltelijk een oplossing voor dit probleem.

De promotor wil dan ook met dit project de haalbaarheid onderzoeken van het opstarten van een soort van satellietkantoren (gevestigd kort bij de eigen woonst), gecombineerd met het aanreiken van een aantal faciliteiten (zoals kinderopvang, boodschappendienst, ...).

Het is ook de bedoeling minstens één proefsites op te starten om te zien of de uitgedachte formule werkbaar is.

Onki-coöperatief (VZW Agora)

In dit project wil men een concept ontwikkelen van een samenwerkingsmodel, waardoor de toegankelijkheid tot de kinderopvang als dienstverlening en de tewerkstelling voor werkzoekende laaggeschoolde vrouwen verbeteren. Het omvat volgende vier deelaspecten :

- kinderopvangvoorziening met portaalfunctie,
- vorming,
- opleiding,
- tewerkstelling.

Momenteel loopt een tweede indieningsronde voor projecten (de indiengstermijn loopt af op 17 september 2001). Daarnaast loopt de sensibiliserings-

campagne "Groot Gelijk" over de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 243
van 24 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Pekingrapport 2000 – Projectfinanciering

In het verslag aan het Vlaams Parlement over de toepassing van het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie, vinden we in de bijlagen de projectfiches vrouwenorganisaties niet-gouvernementele organisaties (NGO). Per project wordt het bestede bedrag vermeld. Naar aanleiding van een schriftelijke vraag van mevrouw Patricia Ceyens (vraag nr. 64 van 11 januari 2000) werden deze resultaten bijkomend geduid wat het jaar 1999 betraf (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 11 van 7 april 2000, blz. 1026 – red.*).

Voor het verslag 2000 blijft er echter onduidelijkheid over de eigen werkmiddelen van de vrouwenorganisaties en het al dan niet aanvaarden van de projecten.

1. Welke projecten werden gesubsidieerd vanuit de eigen werkmiddelen van de vrouwenorganisaties ?
2. Welke projecten van vrouwenorganisaties werden bijkomend gesubsidieerd door de Vlaamse overheid ?
3. Welke aanvragen van vrouwenorganisaties werden niet in aanmerking genomen ?

Wat was de reden van weigering ?

Wat waren de gevraagde subsidiebedragen voor elk van deze aanvragers ?

4. Waar kunnen deze verenigingen in beroep gaan ?

Antwoord

Om de gevraagde gegevens over de financiering van de bedoelde projecten te verkrijgen, werd deels geput uit de gegevens vermeld in de project-

fiches en deels de subsidiëringsgegevens bij de cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Daarnaast werden ook de betrokken niet-gouvernementele organisaties specifiek bevestigd.

Op basis van de zo verzamelde gegevens kan volgend overzicht van de financieringswijze van de dertien in het Pekingrapport 2000 aangehaalde NGO-projecten en initiatieven gegeven worden.

1. Volgens de verkregen gegevens werden daarvan zes projecten, of 46 %, volledig gefinancierd met eigen middelen van de organisatie.

Eén project werd gedeeltelijk met eigen werkmiddelen en gedeeltelijk met bijkomende subsidies van de overheid gefinancierd.

2. Vier projecten, of 31 % daarvan, werden bijkomend of vrijwel geheel gesubsidieerd, door de Vlaamse Gemeenschap.

De helft hiervan werd volledig gefinancierd via een projectsubsidie uit het Gelijkekansenbudget.

3. In het kader van Peking werden er in de periode juli 1999 – september 2000 geen projecten geweigerd.

4. Aangezien het om niet-gereguleerde subsidies gaat, is er geen beroepsprocedure van toepassing.

Dit neemt niet weg dat personen of organisaties een klacht tegen de overheid kunnen indienen via de ombudsdienst.

Een globaal overzicht van de gevraagde financieringsgegevens, uitgesplitst naar NGO en de onderscheiden projecten, wordt weergegeven in de tabel **bijlage**.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 244
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Vertrouwenscentra kindermishandeling – Hervorming

Uit twee doorlichtingen, nog besteld tijdens de vorige legislatuur, die de minister heeft ontvangen bij

de aanvang van de huidige legislatuur, bleek dat er bij de vertrouwenscentra kindermishandeling in Vlaanderen vooral nood was aan een meer uniforme werkwijze en een snellere doorverwijzing.

Een hervorming van deze zes vertrouwenscentra is uitgewerkt samen met Kind en Gezin.

1. Wat is de stand van zaken in de uitvoering van deze hervorming ?

Is ze volledig doorgevoerd ?

Op welke wijze is dit gebeurd ?

Wie is hiervoor verantwoordelijk ?

Wie is verantwoordelijk voor de coördinatie ?

Is er intussen ook reeds een evaluatie uitgevoerd en zo ja, wat zijn de resultaten ?

2. Uit de doorlichting uitgevoerd door het Nederlands Instituut voor Pedagogisch en Psychologisch Onderzoek is gebleken dat er twee grote én tegengestelde visies waren : centra die snel en efficiënt doorverwezen naar bestaande hulpverleningsdiensten en andere die manifest zelf voor de behandeling willen instaan.

Op welke wijze is hier een uniformiteit bereikt ?

Welke visie is vandaag doorslaggevend ?

3. Er werd in de studie eveneens op gewezen dat een meer structurele samenwerking met justitie noodzakelijk is.

Is de structurele samenwerking thans uitgewerkt ?

Op welke wijze ?

Wie is hiervoor verantwoordelijk ?

Antwoord

In de loop van de maand mei '99 stelden de onderzoekers prof. van der Ploeg, de heer Scholte, prof. Hondeghem en mevrouw Van Gils de resultaten van de doorlichting van de vertrouwenscentra kindermishandeling voor. In opvolging van de adviezen van de onderzoekers werden een aantal inhoudelijke en beleidsstappen gedaan.

Zowel de daarbij gevolgde werkwijze als de huidige stand van zaken worden in deze nota toegelicht. Ook wordt de link met de uitvoering van het kwaliteitsdecreet aangegeven.

1. Wat is de stand van zaken in de uitvoering van de hervorming van de vertrouwenscentra kindermishandeling ?

In september 1999 stelde Kind en Gezin op basis van de adviezen van zowel de inhoudelijke als de organisatorische audit een lijst van te realiseren doelstellingen op. Daarbij werd een onderscheid gemaakt tussen :

- a) doelstellingen voor de individuele vertrouwenscentra ;
- b) doelstellingen waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij de zes vertrouwenscentra samen (zonder Kind en Gezin) ;
- c) doelstellingen die zowel de zes vertrouwenscentra als Kind en Gezin samen moeten realiseren ;
- d) doelstellingen voor Kind en Gezin ;
- e) doelstellingen aan te pakken op beleidsniveau.

Deze lijsten werden uitgebreid met de sector besproken tot er een consensus was over de opdeling (wie is verantwoordelijk voor het berekenen van welke doelstelling) en over de formulering van iedere doelstelling. Ook werd de mogelijkheid gegeven om doelstellingen toe te voegen.

Vervolgens werd aan ieder vertrouwenscentrum gevraagd een score toe te kennen aan de vijf belangrijkste doelstellingen per lijst om enerzijds de volgorde in de tijd aan te geven (wat eerst moet worden gerealiseerd), en anderzijds de inhoudelijke prioriteit.

Het resultaat hiervan vormde de basis voor het opstellen van jaarplannen voor 2000 en 2001. Door deze aanpak is de basis gelegd die het beleid met betrekking tot de vertrouwenscentra ook de komende jaren richting kan geven.

Per lijst van doelstellingen ziet de implementatie er momenteel als volgt uit.

1.1 Doelstellingen voor de individuele vertrouwenscentra

Deze lijst werd met de directeurs van de centra besproken en voorgelegd aan de raden van bestuur. De meeste te realiseren doelstellingen gelden (enkel) als advies.

Wat de doelstellingen rond het voeren van een afzonderlijke (dubbele) boekhouding betreft, hebben de boekhoudkundige inspecteurs van Kind en Gezin in het voorjaar 2000 nieuwe richtlijnen voor de sector uitgewerkt. Ze zullen vanaf 1 januari 2001 moeten worden toegepast. Drie centra hebben om praktische redenen echter één jaar uitstel gekregen om zich te kunnen aanpassen aan de nieuwe regeling.

1.2 Doelstellingen waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij de zes vertrouwenscentra samen

Voor het realiseren van deze doelstellingen is Kind en Gezin geen onmiddellijke partner. Het maakt wel geregeld samenkomen van de centra noodzakelijk.

Sinds eind 1999 vergaderen de vertrouwenscentra tweemaandelijks zonder Kind en Gezin om aan de realisatie van deze doelstellingen te werken en gevolg te geven aan het overleg dat ze twee keer per jaar hebben met de minister van Welzijn. De centra hebben bij het begin van de legislatuur namelijk gezamenlijk ten opzichte van de minister enkele knelpunten gesignaleerd. In antwoord daarop en rekening houdende met de uitgevoerde audits, vroeg ik aan de centra een profieltekst op te maken (profiel dat volgens de centra ideaal zou zijn). De vertrouwenscentra kindermishandeling hebben deze profieltekst ontworpen en bezorgd aan mij en aan Kind en Gezin. Ook hadden de centra er op dat moment behoefte aan een aantal zaken onderling uit te praten.

Een en ander heeft er aldus toe geleid dat de centra hun bijeenkomsten wilden bestendigen. Er werd afgesproken dit het "forum" te noemen. Vergaderingen met Kind en Gezin onder voorzitterschap van de aandachtsambtenaar worden de "contactgroep" genoemd. Kind en Gezin drong erop aan dat het forum een jaarplanning zou maken, doelstellingen zou formuleren (naar analogie van de gewoontes van de eigen instelling) en geregeld verslag zou uitbrengen aan de contactgroep. De realisatie van deze doelstellingen behoort tot de verantwoor-

delijkheid van het forum, en niet van Kind en Gezin. Kind en Gezin kan hier enkel een adviserende rol vervullen.

Via het forum wordt werk gemaakt van volgende adviezen uit de doorlichting :

- het installeren van een coördinatiegroep die ook optreedt als vertegenwoordiger voor de zes vertrouwenscentra, het uitklaren en verbeteren van de positie, de uitstraling en de bereikbaarheid van de centra ;
- meer doorstroming van info tussen de vertrouwenscentra onderling ;
- gezamenlijke standpunten innemen in de relatie met Justitie.

Ook bereidt het forum onderwerpen voor die daarna op de agenda komen voor bespreking met Kind en Gezin.

Voorbeelden hiervan zijn :

- het opstellen van een duidelijke profilering en eenduidige werking bij de zes vertrouwenscentra ;
- voorbereiding tot het optimaliseren van de relatie Kind en Gezin – vertrouwenscentra ;
- optimaliseren van de samenwerkingsakkoorden, voorbereiding voor het verder ontwikkelen van akkoorden.

1.3 Doelstellingen voor de zes vertrouwenscentra samen met Kind en Gezin

Tijdens de "contactgroep" (tweemaandelijks overleg tussen de vertrouwenscentra en Kind en Gezin) of deelwerkgroepen werden volgende doelstellingen gerealiseerd of wordt eraan gewerkt :

- overleg inzake de samenwerkingsakkoorden met de centra voor geestelijke gezondheidszorg, centra voor algemeen welzijnswerk en bijzondere jeugdzorg ;
- opvolgen van de werkgroep kindermishandeling bij Justitie ;
- het probleem van het uniform telefoonnummer voor de vertrouwenscentra (deelaspect van eenduidige profilering) ;

- een nieuwe versie van de brochure "Seksueel misbruik" ;
- een rationalisering van het huidige registratiesysteem ;
- het optimaliseren van de relatie tussen Kind en Gezin en de vertrouwencentra, opvolging van het forum ;
- samenwerkingsakkoord tussen de preventieve zorg van Kind en Gezin en de vertrouwenscentra ;
- klachtenbehandeling door Kind en Gezin ;
- hulp van de vertrouwenscentra aan de op stapel staande sensibiliseringscampagne "shaken impact syndroom" (primaire preventie van kindermishandeling is een taak van Kind en Gezin en gebeurt met advies van de vertrouwenscentra).

Het duidelijk profileren van de vertrouwenscentra en het invoeren van een "standaard"-werkwijze werden gelinkt aan het sectorale overleg voor de toepassing van het kwaliteitsdecreet. Het is immers zo dat een aantal adviezen uit de doorlichting hun gevolg kunnen krijgen door de implementatie van het kwaliteitsdecreet. Immers, het ontwikkelen van minimale kwaliteitseisen en het omschrijven van "processen" die op ieder vertrouwenscentra moeten worden gevolgd, bijvoorbeeld naar aanleiding van een melding, kunnen mede bewerkstelligen dat er een "basispakket" aan dienstverlening komt waarop iedereen kan rekenen, ongeacht de keuze van vertrouwenscentrum.

Er wordt daarom aan de vertrouwenscentra kindermishandeling gevraagd hierover onderling te overleggen.

1.4 Doelstellingen voor Kind en Gezin

De doelstelling rond het opstellen van boekhoudkundige richtlijnen is gerealiseerd.

De profilering van Kind en Gezin op het vlak van kindermishandeling mag na het finaliseren van het Strategisch Plan Maatschappelijke Positie van het Kind geen probleem vormen. De verhouding van Kind en Gezin ten aanzien van de vertrouwenscentra, enerzijds als erkennende overheid en anderzijds als begeleider en coördinator, wordt verder uitgeklaard conform de

(mede) daartoe opgezette structuren van het "forum" en de "contactgroep".

1.5 Doelstellingen aan te pakken op beleidsniveau

Sommige elementen uit de doorlichting moeten worden opengetrokken naar een sectoroverschrijvend debat. Belangrijk vanuit dit oogpunt is de huidige ontwikkeling van een Strategisch Plan Integrale Jeugdhulpverlening.

De vertrouwenscentra kindermishandeling werden, op eigen vraag, betrokken bij het ontwikkelen van het Strategisch Plan Integrale Jeugdzorg. Dit zorgde mee voor de integratie van de aanpak van kindermishandeling in dit Strategisch Plan. Op deze manier is er aandacht gegaan naar de doelstellingen die een vertaling zijn van de adviezen uit de doorlichting van de vertrouwenscentra en die andere sectoren die hulp bieden bij kindermishandeling eveneens aanbelangen.

Ten slotte zijn er een aantal doelstellingen aan te pakken op beleidsniveau die enkel de sector van de vertrouwenscentra aanbelangen en die een wijziging van de reglementering vergen (herziening van de wijze van subsidiëring, bepalingen met betrekking tot de raad van beheer van de vertrouwenscentra, het faciliteren van experimenten). Kind en Gezin is dit momenteel aan het voorbereiden.

2. Samenwerking tussen de vertrouwenscentra kindermishandeling en de belendende sectoren

Uit de doorlichting is gebleken dat er twee grote en tegengestelde visies waren inzake behandeling van meldingen : centra die snel en efficiënt doorverwijzen naar bestaande hulpverleningsdiensten en andere die meer zelf voor de behandeling instaan.

Uit de doorlichting bleek eveneens dat er een grote mate van overlapping was tussen de vertrouwenscentra kindermishandeling en de belendende sectoren. Er moest dus nog meer aandacht gaan naar de afstemming van ieders werking inzake kindermishandeling.

De vertrouwenscentra kindermishandeling hebben onder coördinatie van Kind en Gezin veel geïnvesteerd in het opstellen van samenwerkingsakkoorden tussen de centra voor geestelijke gezondheidszorg, het algemeen welzijnswerk, de bijzondere jeugdzorg en de preventie-

ve zorg van Kind en Gezin. De verschillende samenwerkingsakkoorden werden telkens opge- maakt tussen "de sector van de vertrouwens- centra" en de verschillende belendende secto- ren. Dit heeft er enerzijds voor gezorgd dat de zes vertrouwenscentra tot een consensus zijn gekomen waardoor ze naar uniformiteit ge- werkt hebben. Anderzijds is nu duidelijker wie welk deel in het hulpverleningstraject opneemt, waardoor doorverwijzingen van dossiers mo- menteel efficiënter verlopen.

Naast de samenwerkingsakkoorden hebben de vertrouwenscentra geïnvesteerd in het organise- ren van vorming voor de belendende sectoren. Dit vergemakkelijkt eveneens de doorverwij- zing van dossiers naar andere sectoren die de behandeling dan op zich nemen.

Opdat de vertrouwenscentra kindermishandeling blijvend hun deskundigheid kunnen aan- scherpen, zullen zij zelf geregeld én diagnostisch én therapeutisch klinisch werk (blijven) doen.

Vertrouwenscentra kindermishandeling moeten hun eigen deskundigheid op peil houden om deze te kunnen overdragen.

3. Samenwerking tussen de vertrouwenscentra kindermishandeling en Justitie

Een aantal doelstellingen, met name duidelijke afspraken omtrent justitiële hulpverlening bij kindermishandeling, het werken met een kin- derteam binnen Justitie en duidelijkheid ver- krijgen inzake beroepsgeheim en meldings- plicht/-recht, werden besproken in de werk- groep Kindermishandeling die wordt voorgeze- ten door de dienst Strafrechtelijk Beleid van het Ministerie van Justitie.

In deze werkgroep zetelen de kabinetten van Welzijn en Justitie, de betrokken administraties van de Vlaamse Gemeenschap (waaronder Kind en Gezin), alsook een vertegenwoordiging van jeugdrechters en onderzoeksrechters.

Deze werkgroep wil komen tot een stappenplan voor de aanpak van kindermishandeling, zowel voor de hulpverlening als voor de gerechtelijke aanpak.

Het wetsontwerp van de minister van Justitie tot het voorzien in een "meldrecht" werd goed- gekeurd en is momenteel van toepassing.

**Vraag nr. 245
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Tewerkstelling gehandicapten – Sensibiliserings- campagne

Een jaar geleden heeft de minister in samenwer- king met het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) het ini- tiatief genomen om bedrijven te stimuleren meer gehandicapten in dienst te nemen.

1. Een verbetering van de samenwerking tussen het Vlaams Fonds en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) is belangrijk voor een betere integra- tie van gehandicapten in de arbeidsmarkt.

Welke initiatieven heeft de Vlaamse regering genomen om deze samenwerking te verbeteren ?

Wat zijn de resultaten ?

2. Het Vlaams Fonds heeft een campagne gevoerd om de bedrijven aan te sporen ook gehandicap- ten aan te werven. Zo zijn er een brochure en een informatiepakket uitgegeven over de steun- maatregelen en over de instellingen die bedrij- ven helpen bij de begeleiding en opleiding van de gehandicapten.

Hoeveel brochures zijn er verspreid ?

Hoeveel informatiepakketten zijn er aange- vraagd ?

Hoe was de respons bij de geïnteresseerde be- drijven ?

3. Heeft de minister reeds een verbetering vastge- steld van de integratie van personen met een handicap ?

Heeft de sensibiliseringscampagne aan de ver- wachtingen voldaan ?

Worden nog verdere acties in het vooruitzicht gesteld ?

Zoals ook in andere dossiers is het belangrijk dat sensibilisering op geregelde basis wordt her- haald.

Gebeurt dit ?

Antwoord

De tewerkstelling van risicogroepen is en blijft een aandachtspunt voor alle beleidsverantwoordelijken in alle regio's en in alle landen van de Europese Gemeenschap. Bij de risicogroepen behoren uiteraard ook de doelgroep van de personen met een handicap. Reeds van bij de start, in 1963, van het voormalige Rijksfonds voor Sociale Reclasseering van de Mindervaliden zijn er goede contacten geweest met de diensten van de toenmalige Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap heeft deze goede samenwerking nog sterk verbeterd en gestructureerd. Het VFSIPH heeft arbeidstrajectbegeleidingsdiensten (ATB) erkend, die binnen een bepaalde geografische entiteit ijveren voor professionele integratie van personen met een handicap en dit doen via het afsluiten en het coördineren van clientgerichte overeenkomsten met partners die de oriëntering, opleiding, vorming, werkervaring, bemiddeling of begeleiding bij de tewerkstelling van risicogroepen tot doel hebben. In deze erkende en gesubsidieerde samenwerkingsverbanden is de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding een bevoorrechte partner, en anderzijds hebben ook de ATB-coördinatoren zitting in de Permanente Werkgroepen Risicogroepen (PWR) van de VDAB.

De VDAB en het VFSIPH hebben een samenwerkingsprotocol afgesloten voor een gemeenschappelijk management van de "arbeidsgehandicapten". Vanaf 1 april 2001 wordt deze doelgroep, die bestaat uit personen met een handicap, ex-BUSO-leerlingen en door de VDAB geregisteerde gedeeltelijk en beperkt geschikten, gezamenlijk toegeleid naar de arbeidsmarkt (*BUSO : buitengewoon secundair onderwijs – red.*). Hierbij wordt zowel gebruik gemaakt van de diensten en de infrastructuur van de VDAB, als van de door het Vlaams Fonds erkende voorzieningen onder het motto "gewoon als het kan, gespecialiseerd als het moet".

Om de lokale bereikbaarheid en de aanspreekbaarheid van de diensten te verbeteren, werd er door Vlaams minister Landuyt en mijzelf op 31 mei 2000 een protocol ondertekend om de ATB-diensten erkend en gesubsidieerd door het VFSIPH, mee op te nemen in de lokale werkwinkels (LWW). Deze diensten zullen in alle provincies permanent aanwezig zijn in een aantal LWW's en spreekuur houden in de andere.

Om werkzoekenden met een handicap te kunnen tewerkstellen, moeten er uiteraard werkgevers gevonden worden. De voorlichting en de sensibilisering van werkgevers zijn dan ook van essentieel belang. In de opdracht van de ATB-diensten is de permanente sensibilisering van werkgevers uitdrukkelijk ingeschreven. In de personeelsformatie van deze diensten is er trouwens een functie opgenomen van "jobfinder", die jaarlijks een actieplan moet opstellen met concreet te realiseren doelstellingen en met structurele acties, gedifferentieerd naar werkgevers uit de particuliere, de socialprofiten en de publieke sector. Daarenboven heeft het VFSIPH twee projecten gestart, "Jobconnected" en "Consultance", zeer concreet gericht op sensibilisering van werkgevers, waarbij ook Europese middelen werden ingeschakeld.

Uit de kwartaalcijfers van de VDAB blijkt dat de werkloosheid in Vlaanderen fors afgenomen is en ook de werkloosheid van werkzoekenden met een handicap is gedaald, zij het niet in dezelfde mate. Het moet worden gezegd dat de nieuwe afspraken operationeel nog in de beginfase zijn en dat het nog te vroeg is om de volledige impact van de genomen maatregelen op kruissnelheid te kunnen evalueren.

Jobconnected, een project dat mede door het VFSIPH en met subsidies van het Europees Sociaal Fonds (ESF) werd opgezet, heeft inderdaad een goedepraktijkengids en een infopakket samengesteld voor werkgevers, goedepraktijkendagen georganiseerd voor werkgevers, een website gemaakt die geïntegreerd werd in de website van het VFSIPH en een infolijn gestart. Jobconnected heeft twee campagnes georganiseerd, één voor de werkgevers in het normaal economisch circuit (NEC) en een tweede voor de werkgevers uit de non-profitsector. De continuïteit van deze campagnes blijft verzekerd en wordt zo nodig bijgestuurd door het VFSIPH om de actualiteitswaarde van de informatie te garanderen. Ook werd de infolijn sedert 1 januari 2001 mee opgenomen in de Vlaamse Infolijn, die gratis is.

De gids voor de werkgevers uit het NEC werd eerst gemaaild naar 2.600 werkgevers die reeds werknemers met een handicap tewerkstelden, en daarna officieel voorgesteld op een persconferentie van het Vlaams Economisch Verbond (VEV), met medewerking van het Belgian Network for Social Cohesion (BENSC) en het VFSIPH.

Van de goedepraktijkengids werden +/- 6.000 exemplaren gedrukt en van het infopakket +/- 1.400 exemplaren. Deze eerste drukken zijn volle-

dig uitgeput, maar het VFSIPH verzorgt en financiert de verspreiding van bijkomende exemplaren.

In de periode van juni 1999 tot eind 1999 kreeg de infolijn 312 oproepen te verwerken en voor het jaar 2000 waren dit er 220. De Vlaamse Infolijn zegt dat zij sedert 1 januari 2001 110 oproepen over dit onderwerp heeft ontvangen.

De website telde in 1999 886 bezoekers, voor het jaar 2000 en 2001 zijn geen cijfers beschikbaar.

Ook uit de reacties van onder meer de ATB-diensten blijkt dat werkgevers duidelijk geïnteresseerd zijn, en niet alleen om bijkomende informatie vragen, maar ook naar concrete kandidaat-werknemers.

De ingezette middelen hebben duidelijk een effect gehad en de aandacht gevestigd van de werkgevers op de mogelijkheden van werknemers met een handicap.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger terecht opmerkt, moeten alle sensibiliseringscampagnes aangehouden worden om de boodschap blijvend onder de aandacht te houden. Daarom is deze opdracht ook op permanente manier en als een erkenningsvoorwaarde mee opgenomen in het takenpakket van de ATB-diensten.

Ook de inbedding van deze ATB-diensten in de lokale werkwinkels zal zorgen voor een drempelverlaging en een betere bereikbaarheid voor zowel de werknemers als de werkgevers.

**Vraag nr. 246
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Gelijkekansenbeleid – Lokale besturen

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar heeft de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) met de steun van de minister een sensibiliseringsactie gevoerd rond het lokale gelijkheidsbeleid.

Een jaar later moet het mogelijk zijn een stand van zaken op te maken en deze te evalueren.

1. In hoeveel gemeenten in Vlaanderen is naar aanleiding van de nieuwe bestuursakkoorden het thema "gelijke kansen mannen-vrouwen" opgenomen in het bestuursakkoord ?

2. In hoeveel gemeenten is er een schepen die de bevoegdheid Gelijke Kansen kreeg toegewezen ? En een OCMW-raadslid ?

3. Hoeveel gemeenten hebben een coördinerend ambtenaar aangesteld, deskundig in het vakgebied, om het beleidsdomein "gelijke kansen mannen-vrouwen" inhoudelijk en administratief uit te bouwen ?

4. Welke initiatieven heeft de minister het laatste jaar genomen naar het lokale niveau om de gelijke kansen mannen-vrouwen te verbeteren en te bevorderen ?

Op welke wijze steunt de minister het lokale gelijkheidskansenbeleid ?

Hoeveel financiële middelen worden er daartoe vrijgemaakt ?

Antwoord

1. Tussen Gelijke Kansen in Vlaanderen en de VVSG werd een overeenkomst afgesloten voor het promoten van gelijke kansen en de LEER (lokale emancipatie-effectrapportering) bij de lokale besturen en mandatarissen naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen.

Het project liep van 10 april 2000 tot 31 mei 2001.

Concreet werd er actie gevoerd opdat gelijke kansen en de LEER een aandachtspunt zouden worden in de huidige legislatuur (onder andere vertaald in bestuursakkoorden en beleidsnota's).

De lokale bestuursakkoorden opvragen en screenen op hun gelijkheidsdoelstellingen was echter onmogelijk, enerzijds omdat vele gemeenten niet over een schriftelijk of openbaar bestuursakkoord bleken te beschikken, anderzijds wegens de grote tijdsinvestering binnen het tijdsbestek van de opdracht.

2. In vergelijking met de vorige bestuursperiode (1994-2000) is er een verdrievoudiging van het aantal gemeenten dat de bevoegdheid Gelijke Kansen effectief heeft toegekend aan een schepen.

Eind mei 2001 waren er 200 Vlaamse gemeenten met een schepen bevoegd voor Gelijke Kansen.

3. In verschillende Vlaamse centrumsteden is er een aanstelling of vrijstelling van een ambtenaar bevoegd voor Gelijke Kansen. In vele andere gemeenten wordt er een ambtenaar deeltijds vrijgesteld om een gelijkekansenbeleid uit te bouwen. Veelal echter draagt een ambtenaar de titel van emancipatieambtenaar, maar heeft die persoon niet de tijd om deze functie uit te bouwen.

Exacte cijfers over het aantal emancipatieambtenaren zijn ons niet bekend en zouden bovendien geen realistisch beeld geven van het aantal gemeenten waar effectief een gelijkekansenbeleid gevoerd wordt.

4. In 2000 startte Gelijke Kansen in Vlaanderen een netwerking op met de gelijkekansenambtenaren van de Vlaamse provincies en van de Vlaamse centrumsteden. Sindsdien wordt er met deze ambtenaren driemaandelijks vergaderd. Het netwerk heeft de bedoeling om een wederzijds inzicht te verwerven in enerzijds het door de Vlaamse overheid en anderzijds het door de lokale overheden gevoerde gelijkekansenbeleid. Overleg en mogelijke samenwerkingsverbanden, zowel onderling als met de Vlaamse overheid, worden hierdoor gestimuleerd.

De lokale emancipatieambtenaren maken ook deel uit van het campagne team Vrouwen 2000 en werden betrokken bij de lokale verkiezingscampagne "Evenwicht. Jij kiest!". Gedurende de rest van de legislatuur zijn zij een belangrijke partner in de uitvoering van het strategisch plan "Vrouwen in de politiek".

In 2001 werden ook de schepenen bevoegd voor Gelijke Kansen betrokken. Zij werden door mij uitgenodigd voor een lunchgesprek en kregen nadien een LEER-training aangeboden.

In oktober 2001 gaat er bovendien een vervolgproject met de VVSG van start, met als doel het lokaal gelijkekansenbeleid verder uit te bouwen en de LEER in een aantal gemeenten effectief toe te passen.

In 2001 werd er reeds ongeveer 8 miljoen besteed aan de uitbouw en ondersteuning van het lokaal gelijkekansenbeleid.

Vraag nr. 247
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Toegankelijkheidsbeleid – Brochures

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Gelijke Kansen in Vlaanderen, heeft een aantal luxe brochures uitgegeven in het kader van de toegankelijkheid. In deze mooie brochures staan per onderwerp een aantal suggesties om de toegankelijkheid te verbeteren.

1. De brochures zijn gericht op verschillende doelgroepen.

Op welke wijze is het concept uitgewerkt ?

Is er een verschillende aanpak voor de onderscheiden doelgroepen ?

2. De brochures zijn mooi uitgegeven.

Wie is verantwoordelijk voor de samenstelling ?

Wat is de totale kostprijs van dit project ?

3. Op welke wijze worden deze brochures verspreid ?

4. Wat is de reactie van de verschillende doelgroepen aan wie de toegankelijkheidsfolders zijn gericht ?

Gebeurt er een evaluatie en zo ja, door wie ?

Antwoord

1. Er werden totnogtoe acht verschillende toegankelijkheidsbrochures uitgegeven.

Elke brochure op zich belicht de algemene toegankelijkheidsprincipes voor een bepaald gebouw of bepaalde infrastructuur met een specifieke publieke functie (zoals scholen, culturele centra, sporthallen, stembureaus, restaurants, hotels, groengebieden en winkels), en heeft tot doel rond dit thema een gerichte sensibilisering en responsabilisering van een ruim publiek op gang te brengen.

De specifieke doelgroep voor deze brochures varieert naargelang de aard van het besproken item, gaande van beleidsverantwoordelijken tot verantwoordelijken van organisaties en diensten, eigenaars, ontwerpers, enzovoort. Ook de personen met een handicap zelf kunnen deze brochures gebruiken om hun verzuchtingen kracht bij te zetten.

De brochures werden samengesteld door een team van deskundigen van de VZW Toegankelijkheidsbureau (een architect, industrieel vorm-

gever, ergotherapeut en coördinator) op basis van een checking en knelpuntanalyse van een aantal bestaande relevante gebouwen, aangevuld met een onderzoek naar de bestaande bouwkundige reglementeringen voor deze gebouwen en bestaande (internationale) normeringen op het vlak van toegankelijkheid. Deze brochures zijn geen technisch werkinstrument (daartoe is meer gedetailleerde informatie vereist), maar toch werd getracht om op een ludieke wijze de vaak uiteenlopende noden van de schillende types van handicap te integreren en als geheel in beeld te brengen.

Om de criteria inhoudelijk te toetsen aan de gebruikers en af te stemmen op de specifieke doelgroepen, werd de opmaak van iedere brochure begeleid en opgevolgd door een stuurgroep, telkens samengesteld uit gehandicapte gebruikers, een docent aan de architectuurschool en deskundigen en/of afgevaardigden van de sector of overheid waarop de brochures betrekking hebben.

Voor de grafische vormgeving werd samengewerkt met een gespecialiseerd ontwerpbureau.

- De opmaak van deze brochures werd, binnen twee opeenvolgende projecten (twee reeksen van vier), verzorgd door de VZW Toegankelijkheidsbureau. Beide projecten werden gedeeltelijk vanuit Gelijke Kansen in Vlaanderen gesubsidieerd.

De totale kostprijs van deze projecten (druk-kosten inbegrepen) bedroeg 2.565.000 frank, waarvan 2.215.000 frank werd bekostigd op het programma 11.4, artikel 33.05, subsidies m.b.t. het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid" van de begroting 1998 en 1999 van de Vlaamse Gemeenschap.

- Gelijke Kansen in Vlaanderen verzorgt de verspreiding van deze brochures.

Naast een algemene mailing (intern binnen de Vlaamse Gemeenschap, naar de verschillende provincie- en gemeentebesturen, bibliotheken, bekende gehandicaptenorganisaties, ...) werden bijkomend aparte kanalen aangesproken naar gelang het onderwerp van iedere brochure (de verschillende Vlaamse scholen, culturele centra, ... werden aangeschreven). Voor losse individuele aanvragen kan men eveneens terecht bij Gelijke Kansen in Vlaanderen. De nodige gegevens hiertoe staan vermeld op iedere brochure.

- De ontwikkeling van deze brochures werd van in de beginfase inhoudelijk opgevolgd en geëvalueerd door een zeer polyvalente stuurgroep (zie boven).

Afgaande op de vele positieve reacties vanuit het middenveld en de grote interesse in en vraag naar de publicaties bij mijn administratie, kunnen we bovendien besluiten dat zij met groot succes werden uitgebracht en over het algemeen positief worden onthaald. Sommige brochures zijn reeds aan hun tweede druk toe.

Al werd voor iedere brochure via de stuurgroepwerking een beroep gedaan op de deskundigheid van de individuele gebruikers zelf met verschillende types van handicap, toch rees vanuit de hoek van blinden en slechtzienden de opmerking dat de specifieke behoeften van deze doelgroep te weinig tot uitdrukking zouden komen ten opzichte van deze van bijvoorbeeld rolstoelgebruikers.

Het spreekt voor zich dat hiermee rekening zal worden gehouden bij eventuele gelijkaardige projecten in de toekomst.

**Vraag nr. 248
van 24 juli 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS**

Vrijwilligerswerk – Reclamecampagne

In de kranten hebben we kennis kunnen nemen van de reclamecampagne die tot doel heeft de vrijwilligers in de bloemetjes te zetten en tegelijkertijd ook vrijwilligers te zoeken om zich in te schakelen.

- Volgens welke procedure werd de opdracht voor deze reclamecampagne aanbesteed ?
- Hoeveel kandidaten meldden zich voor deze opdracht ?
- Wie heeft de reclamecampagne ontworpen ?
- Hoeveel heeft ze gekost ?
- Werd overwogen om bijvoorbeeld ouderen in beeld te brengen, gelet op het feit dat bij hen een enorm potentieel ligt aan vrijwilligers en dat zij zich nu reeds massaal inschakelen in het vrijwilligerswerk ?

Antwoord

2001 werd door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger. De Vlaamse regering besliste om binnen het project Kleurrijk Vlaanderen, dat een langetermijnvisie ontwikkelt op de uitdagingen waarvoor Vlaanderen staat, een campagne rond het vrijwilligerswerk te houden.

Eén Vlaming op vijf is vrijwilliger. Het doel van de vrijwilligerscampagne is deze mensen te bedanken voor hun inzet. Daarnaast wil de Vlaamse regering het vrijwilligerswerk aanmoedigen. Een belangrijk aspect van de campagne is dat benadrukt wordt dat vrijwilligerswerk een engagement is dat Vlamingen tegenover elkaar hebben, en dat de overheid hierin slechts een ondersteunende rol speelt.

De minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen werd binnen de Vlaamse regering aangewezen als trekker van het luik "vrijwilligerswerk" binnen het project Kleurrijk Vlaanderen.

De slogan van de campagne was "Vrijwilligers zijn overal ... nodig". Omdat het de bedoeling is om de vrijwilligers in de bloemetjes te zetten, waren bloemen een terugkerend grafisch element.

1. Aangezien er verschillende grotere communicatieprojecten waren binnen de werkdomeinen welzijn, gezondheid en gelijke kansen en het de bedoeling was om een eenheid in de communicatie te bewaren, werd ervoor geopteerd om – gedurende een jaar – één communicatiebureau aan te stellen. Dit bureau staat in voor de strategische en conceptuele begeleiding van de projecten en de creatie van de bijbehorende communicatieproducten.

De opdracht werd aanbesteed via de onderhandelingsprocedure met nationale bekendmaking. Er werd voor de onderhandelingsprocedure gekozen, omdat er bij communicatieopdrachten een belangrijk luik creatie komt kijken (bijvoorbeeld advertenties, spots, folders, brochures, affiches).

De procedure om een communicatiebureau te kiezen voor de grotere campagnes inzake welzijn, gezondheid en gelijke kansen doorliep de volgende stappen:

– oproep tot kandidatuurstelling in het Bulletin der Aanbestedingen van 16 februari 2001 ;

- jurering 1 van de kandidatuurstellingen op 1 maart 2001 via de Argusmethode en op basis van de kwalitatieve selectiecriteria in de oproep tot kandidatuurstelling ;
- bezorgen van het bestek aan de geselecteerde bureaus ;
- indienen van de offertes door de bureaus op uiterlijk 29 maart 2001 ;
- jurering 2 van de voorstellen van de bureaus op 3 april 2001 via de Argusmethode en op basis van de kwalitatieve selectiecriteria in het bestek.

De jury bestond uit vertegenwoordigers van het kabinet Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, de administratie Gezondheidszorg, de cel Gelijke Kansen in Vlaanderen en de dienst van de Informatieambtenaar.

2. Voor de oproep tot kandidatuurstelling melden zich elf bureaus. Na de jurering ontvingen de zes eerst gerangschikte bureaus het bestek. Vier bureaus dienden een offerte in.

Het best gerangschikte bureau – Gruppo Due (juridische benaming KD & P BVBA) werd geselecteerd.

3. De reclamecampagne werd ontworpen door het bureau Gruppo Due.

4. Aan het geselecteerde bureau KD & P BVBA (merknaam Gruppo Due) zal voor de opdracht "grotere communicatieprojecten" een bedrag worden betaald van 10 miljoen frank (BTW inbegrepen). Hiervan is 2 miljoen bestemd voor de campagne vrijwilligerswerk.

De overige kosten voor de campagne vrijwilligerswerk bedroegen 8 miljoen frank, waarvan 6,2 miljoen voor mediaruimte en de rest voor drukwerk.

In totaal is er dus 10 miljoen frank (BTW inclusief) besteed aan de campagne vrijwilligerswerk in het kader van het project Kleurrijk Vlaanderen.

5. De campagne richt zich in eerste instantie naar het brede publiek, met specifieke aandacht voor twee doelgroepen : jongeren en 55-plussers. Daarnaast werd ook aan bestaande vrijwilligers-

organisaties gevraagd om de campagne te ondersteunen.

Wat de mediaruimte betreft, verscheen er een teasende advertentie in Dag Allemaal, Humo en Flair. De week daarop was er een encartage in dezelfde weekbladen. De encartage bestond uit vier postkaartjes, waarvan er drie konden worden gebruikt om op te sturen naar een vrijwilliger uit de eigen omgeving. Het vierde kaartje gaf meer informatie over de invulling van de eigen vrije tijd als vrijwilliger.

De advertenties en encartages werden ondersteund door radiospots op Radio Donna en Radio 1.

Vrijwilligersorganisaties kregen het nodige materiaal (o.a. een cd-rom met campagnebeelden, advertentietekst, tekst voor redactionele aandacht) om via hun ledenbladen aandacht te vragen voor het vrijwilligerswerk.

Voor de ouderen werd een aangepaste advertentie in De Bond geplaatst, ondersteund door radiospots op Radio 1. Jongeren werden vooral aangesproken via de boomerangkaartjes en in radiospots op Studio Brussel en Topradio.

Voor meer uitgebreide informatie kunnen alle geïnteresseerden terecht bij de Infolijn, op de website www.vlaanderen.be/vrijwilligers (nu tijdelijk www2.vlaanderen.be/vrijwilligers) of in de ondersteunende folder.

Vraag nr. 250
van 24 juli 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Integrale jeugdhulpverlening – Betrokken sectoren

In het kader van haar project "integrale jeugdhulpverlening" wil de minister in vier regio's van start gaan met proefprojecten. Zes sectoren worden betrokken in dit integraal jeugdhulpverleningsdenken : bijzondere jeugdbijstand, algemeen welzijnswerk, onderwijs, Kind en Gezin, Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Twee opvallende afwezigen zijn de OCMW's en de centra voor integrale gezinszorg (CIG), die nochtans vanuit hun wettelijke en decretale opdrachten in contact komen met de beoogde doelgroep.

Bovendien worden wel de centra voor geestelijke gezondheidszorg betrokken, maar niet de federaal georganiseerde zorgcircuits geestelijke gezondheidszorg.

1. Worden de OCMW's en de CIG's vooralsnog in de proefprojecten betrokken ?
2. Waarom werden de Vlaamse centra voor geestelijke gezondheidszorg en niet de federaal georganiseerde zorgcircuits geestelijke gezondheidszorg betrokken in dit proces ?

Worden zij in een latere fase betrokken ? Zo ja, wanneer ?

Zo neen, betekent dit geen enorme lacune ?

Antwoord

1. Binnen het ontwikkelingsproces integrale jeugdhulp wordt een onderscheid gemaakt tussen de aansturende sectoren en de betrokken partners in de proefregio's.

De aansturende sectoren zijn die sectoren welke betrokken geweest zijn bij de opmaak van het strategisch plan. Hierbij is gekozen voor die sectoren welke rechtstreeks betrokken zijn bij en opdracht hebben naar de doelgroep van jeugdhulpverlening.

Natuurlijk betekent deze afbakening niet dat alleen deze sectoren met jeugdhulpverlening bezig zijn. Buiten deze zes sectoren zijn er nog andere sectoren en vooral jeugdhulpverleningsinitiatieven die rechtstreeks of onrechtstreeks actief zijn binnen de jeugdhulpverlening. Het is de bedoeling dat deze actoren, die relevant zijn binnen de werking van de proefregio, kunnen worden betrokken.

Eén van de taken van de proefregio is op regionaal vlak acties op te zetten om de jeugdhulpverlening op een betere manier te organiseren. Zij kunnen hierbij zelf bepalen welke actoren betrokken worden. Binnen de proefregio kunnen aldus met alle relevante actoren samenwerkingsverbanden opgezet worden. Op deze manier zullen specifieke werkingen van een OCMW evenals het aanbod van een CIG kunnen worden meegenomen binnen de proefregio.

2. In eerste instantie is ervoor geopteerd om de diensten en voorzieningen die tot de Vlaamse bevoegdheid behoren bij de integrale jeugdhulp

te betrekken. Wanneer ook federaal georganiseerde voorzieningen mee betrokken zouden worden, zou dit een grote belasting kunnen betekenen om bijvoorbeeld in de proefregio's effectieve veranderingen te kunnen realiseren. Er is dus voor geopteerd om de aansturende sectoren te beperken, waarbij het argument van beheersbaarheid en realiseerbaarheid belangrijk is. Net zoals de OCMW's en de CIG's kunnen ook (onderdelen van) de zorgcircuits geestelijke gezondheidszorg betrokken worden op het niveau van de proefregio's.

Naar de toekomst zullen goed werkende zorgcircuits alleen maar bijdragen tot een meer integrale jeugdhulp. De uitdaging naar zowel de zorgcircuits als de integrale jeugdhulp zal zijn om de beide trajecten in elkaar te verweven. Een integrale jeugdhulp die alleen maar voor bepaalde (delen van) sectoren integraal is, mist natuurlijk haar hoofdbedoeling. In die zin bevindt de integrale jeugdhulp zich in een startfase. Wanneer het concept waardevol bevonden wordt door alle betrokkenen, kan het verder uitgebreid worden. Hetzelfde geldt voor de zorgcircuits. Wanneer door het sectorale karakter van de zorgcircuits deze meer afgesloten worden van de andere sectoren, verliest het zorgcircuit veel van zijn waarde. Ook hier zal de uitdaging zijn om net vanuit de betere organisatie de samenwerking met andere partners te optimaliseren.

Inhoudelijk wordt zeker informatie vanuit de zorgcircuits gebruikt. Binnen modulering is het uitgewerkt materiaal kritisch doorgenomen en in de mate van het mogelijke geïntegreerd. Aanvullingen en wijzigingen gebeurden vooral vanuit het noodzakelijk intersectorale karakter van integrale jeugdhulp.

Vraag nr. 252
van 24 juli 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Zorgverzekering – Reclamecampagne

Naar aanleiding van het opstarten van de zorgverzekering vanaf 1 oktober 2001 zal er een grote reclamecampagne gevoerd worden om mensen bewust te maken van het hele proces.

1. Welk budget wordt besteed voor deze reclamecampagne ?

2. Volgens welke procedure werd deze campagne uitbesteed ?
3. Wie heeft deelgenomen aan de selectieprocedure ?
4. Wie zal de reclamecampagne verzorgen ?

Antwoord

1. Op de begroting 2001 van het Vlaams Zorgfonds is 32 miljoen frank ingeschreven voor het voeren van een informatiecampagne ter bekendmaking de Vlaamse zorgverzekering.

Het belangrijkste deel van het budget is bestemd voor het huren van mediaruimte. Er is 8,1 miljoen frank begroot voor de ondersteuning van de campagne door een communicatiebureau.

2. De opdracht tot ondersteuning van de communicatiecampagne werd gegund volgens de procedure van gunning via onderhandelingen onderworpen aan nationale bekendmaking, genoemd in artikel 17, § 3 van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.
3. Volgende communicatiebureaus hebben deelgenomen aan de selectieprocedure :

Darwin
 Gruppo Due
 Karamba
 Du Bosch
 Slangen en Partners

4. De opdracht werd gegund aan het communicatiebureau Darwin, Bessenveldstraat 25 in 1831 Diegem.

Vraag nr. 253
van 24 juli 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Zorgverzekering – Zorgkassen

Nu het decreet over de zorgverzekering van 30 maart 1999 is aangepast, wordt de zorgverzekering de facto opgestart. Geïnteresseerden kunnen een aanvraag indienen om een zorgkas op te richten. De zorgkassen nemen de vorm aan van een VZW of MOB, en kunnen in hun bestuursorganen exter-

nen opnemen als specialist. (*MOB : maatschappij van onderlinge bijstand – red.*)

1. Hoeveel aanvragen voor de oprichting van een zorgkas kwamen binnen ?
2. Hoeveel aanvragen waren ontvankelijk ?
3. Hoeveel waren onontvankelijk ? Wat was de reden van hun onontvankelijkheid ?
4. In hoeveel van de zorgkassen worden externen als specialist opgenomen ?
5. Wie komt in aanmerking om als "specialist" te worden opgenomen ?
6. Wat is de gemiddelde vergoeding voor de leden van de bestuursorganen ?

Antwoord

1. Het Vlaams Zorgfonds heeft acht aanvragen voor de oprichting van een zorgkas ontvangen. Zeven van de acht zorgkassen worden vanaf 1 oktober 2001 erkend :
 - de CM-Zorgkas Vlaanderen, gevestigd in Brussel ;
 - de Neutrale Zorgkas Vlaanderen, gevestigd in Aalst ;
 - de OMOB-Zorgkas, gevestigd in Hasselt ;
 - de Socialistische Zorgkas, gevestigd in Brussel ;
 - de Zorgkas DV Belgium, gevestigd in Brussel ;
 - de Zorgkas van de Liberale Ziekenfondsen, gevestigd in Brussel ;
 - de Zorgkas van de Onafhankelijke Ziekenfondsen, gevestigd in Brussel.

(*CM : Christelijke Mutualiteiten ; OMOB : Onderlinge Maatschappij der Openbare Besturen – red.*)

De erkenning van de Vaderlandsche-zorgkas, die eveneens op 1 oktober 2001 zou ingaan, wordt op verzoek van de betrokkene ingetrokken.

2. Alle acht aanvragen waren ontvankelijk.

3. Er was geen enkele aanvraag onontvankelijk.
4. In drie zorgkassen worden externen als specialist opgenomen. Eén zorgkas doet occasioneel een beroep op specialisten.
5. Komen in aanmerking om als specialist opgenomen te worden : dokters, experten op het vlak van thuiszorg, juristen, beroepsdeskundigen op het vlak van financieel beheer, verplichte ziekteverzekering, gezondheidszorg en sociale zekerheid, specialisten inzake klantenbeheer, medische directie en op het vlak van tegemoetkomingen, diensthoofden van de centra voor algemeen welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen en van de regionale dienstencentra.
6. De leden van de bestuurorganen van de zorgkassen ontvangen geen vergoeding.

Vraag nr. 254 van 24 juli 2001 van mevrouw SONJA BECQ

Aangepast vervoer gehandicapten – Onderzoek

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 199 van 23 mei jongstleden stelt de minister dat zij de organisatie en de gedeeltelijke subsidiëring op zich neemt van het supplementair aangepast vervoer voor mensen met een handicap – zij die geen gebruik kunnen maken van het reguliere aanbod – in de Vlaamse stedelijke, randstedelijke en kleinstedelijke gebieden. Het reglement dat de subsidie-regeling bepaalt, zal jaarlijks worden geëvalueerd.

Met het oog op een bijsturing van het subsidiereglement werd een wetenschappelijk onderzoek opgestart dat moet peilen naar de behoeften aan aangepast vervoer. (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 5 oktober 2001, blz. 36 – red.*)

1. Hoe gaat dit onderzoek in zijn werk ?

Hoe hoopt de minister alle betrokkenen te bereiken ?

Richt het onderzoek zich tot de aangesloten bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH), of ook tot degenen die een erkenning hebben van het Ministerie van Sociale Zaken ?

Worden alle betrokkenen aangeschreven ?

Zo ja, zijn allen geregistreerd ?

2. Wanneer ging dit onderzoek van start en door wie wordt het uitgevoerd ?
3. Hoeveel tijd trekt de minister uit voor dit onderzoek, met andere woorden, voor wanneer is het einde ervan gepland ?
4. Op hoeveel wordt dit wetenschappelijk onderzoek begroot ?
5. In welke begroting wordt dit onderzoek opgenomen ?
4. Het onderzoek werd begroot op 3.000.000 frank.
5. Het onderzoek wordt gefinancierd vanuit programma 11.4 (Gelijkekansenbeleid), artikel 12.02 (allerhande uitgaven m.b.t. wetenschappelijk onderzoek) van de uitgavenbegroting 2001 van de Vlaamse Gemeenschap.

**Vraag nr. 255
van 24 juli 2001
van mevrouw SONJA BECQ**

Antwoord

1. Binnen dit wetenschappelijk onderzoek, dat zal peilen naar de behoefte aan aangepast vervoer, staan twee doelstellingen op de voorgrond, namelijk het in kaart brengen van het aantal potentiële klanten en de evaluatie van de huidige organisatie en van de wijze van financiering van deze vorm van vervoer.

Het behoefteonderzoek gaat in eerste instantie uit van een ruime schriftelijke bevraging van de potentiële doelgroep. Voor de selectie van de respondenten (+/- 2.000 in aantal) zal een beroep worden gedaan op zowel het Vlaams Fonds als het Riziv, het Fonds voor Arbeidsongevallen, het Fonds voor Beroepsziekten, leden van gehandicaptenorganisaties, klanten van bestaande vormen van aangepast vervoer, enzovoort (*Riziv : Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering*). Deze enquête wordt aangevuld met een aantal inhoudelijke diepte-interviews met onder meer organisatoren van het huidige aanbod aan aangepast vervoer, gebruikers met verschillende types van handicap, gehandicaptenorganisaties en de overheid.

Op basis van de resultaten en analyse van de gegevens uit deze bevraging wordt de effectieve doelgroep afgebakend, geïdentificeerd en geografisch in kaart gebracht en wordt het huidige systeem vanuit gebruikersstandpunt geëvalueerd, op basis waarvan een aantal beleidsaanbevelingen zullen worden geformuleerd.

2. Het onderzoek ging van start in de loop van mei 2001 en wordt uitgevoerd door Deloitte en Touche NV.
3. Het onderzoek loopt over een periode van tien maanden. De eindresultaten worden verwacht in de loop van april 2002.

Ouderenzorg – Demonstratieprojecten

Aangezien het klassieke rusthuismodel van de jaren tachtig niet meer beantwoordt aan de huidige woon-, leef- en zorgbehoeften van ouderen, zet de minister een "demonstratieproject" in de ouderenzorg op de rails. In de begroting 2001 voorzag zij ter ondersteuning van dit initiatief in een bedrag van tien miljoen. De demonstratieprojecten moeten het beleid informeren in welke mate en op welke wijze een alternatief kan worden geboden voor het klassieke rusthuisproject.

1. Hoeveel aanvragen liepen er intussen binnen en om welke initiatieven gaat het ?
2. Welke criteria zijn bepalend voor het selecteren van de vijf projecten die uiteindelijk in aanmerking worden genomen ?
3. Welke projecten werden in aanmerking genomen of wanneer wordt die beslissing genomen ?

Antwoord

1. Na afsluiting van de inschrijvingstermijn uiterlijke inschrijvingsdatum was 1 juli 2001) werden 32 aanvragen geteld.

Van deze 32 aanvragers bestaat het grootste deel uit reeds erkende voorzieningen, namelijk 28, waarvan zes openbare en 22 privé-initiatieven. Daarnaast werden dan ook nog vier aparte projecten ingediend van niet binnen deze sector erkende instanties.

2. De criteria, die per ministeriële omzendbrief van 25 april 2001 bezorgd werden aan alle erkende rusthuizen, serviceflats, lokale en regionale dienstencentra, zijn de volgende.

- Het bevorderen van het begeleid, genormaliseerd, zelfstandig en kleinschalig wonen, geïntegreerd in de wijk als een vorm van ondersteund en beschermd samenleven met een relevante bijdrage tot een levenslang zelfredzaam wonen.
- Het voorzien in een scenario waarbij vermeden wordt dat de zorgbehoevende persoon binnen een woon- en zorgcentrum noodgedwongen moet verhuizen om de nodige zorg te ontvangen.
- De zorg naar de bewoner brengen (en niet langer de bewoner naar de zorg): het bewaren van een evenwicht tussen ambulante hulpverlening en organisatorische beperkingen.
- Ontschotting : hulpvragen zijn meestal niet enkelvoudig, maar ze bevatten vaak een combinatie van problemen. Een gerichte hulpverlening ontwikkelt daartoe samenwerkingsverbanden, informatieuitwisseling en een continuïteitsgarantie.
- Het maatschappelijk weefsel herstellen : het "socialiseren" van de hulpverlening door het aantrekken van vrijwilligers en het informeren en integreren van mantelzorgers. "Zorgen voor" is immers een natuurlijke activiteit van mensen, waardoor vrijwilligers en mantelzorgers onmisbare partners zijn voor de professionele zorgverleners.
- Het optimaliseren van de participatie van senioren in het ontwikkelen van nieuwe concepten. Ouderen willen als volwaardige burgers (blijven) participeren in een samenleving van alle leeftijden.
- De ouderen zelf mee het zorgtraject laten bepalen, hen laten beschikken over keuzemogelijkheden in de hulp- en dienstverlening.
- Hierbij worden hulpvragers niet beschouwd als een object van de zorg of de dienstverlening, maar als partners die het zorgtraject beïnvloeden en verantwoordelijkheid dragen in het proces van zorgvraag tot zorgrealisatie.
- De domotica integreren in de woonomgeving, met aandacht voor gebruiksvriendelijkheid en vertrekkende vanuit de geringe vertrouwdheid ermee van de doelgroep. Domo-

tica en persoonlijke monitoringsystemen kunnen ertoe bijdragen dat senioren langer hun autonomie bewaren.

- Ondanks een eventuele behoefte aan zorg, de ouderen in staat stellen om een leven te leiden dat aansluit bij hun vroegere leven en dat zich blijft afspelen in hun vertrouwde omgeving.
- Uitsluitingscriterium

Indien voor de realisatie van het project (ver)bouw(ings)werken noodzakelijk zijn, dienen die op een ecologisch verantwoorde manier te gebeuren.

Ecologisch (ver)bouwen houdt onder meer in dat ruim onder de geldende minimumeisen (K55) inzake thermische isolatie wordt gebleven, er geen elektrische verwarming wordt gebruikt, er werk wordt gemaakt van waterbesparing (zoals toiletten met een tweeknopstelsysteem, spaardoucheknoppen, ...).

3. De uiterste inschrijvingsdatum was 1 juli 2001 ; op dit moment is er nog geen beslissing terzake genomen.

Nadat een selectiecommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van mijn kabinet, mijn administratie, het werkveld en de academische wereld, haar advies over de projecten heeft uitgebracht, zal tegen uiterlijk 1 oktober 2001 een beslissing worden genomen en zullen de geselecteerde projecten worden bekendgemaakt.

Vraag nr. 256
van 8 augustus 2001
van de heer CARL DECALUWE

Beschutte werkplaatsen – Kortrijk-Roeselare-Tielt

In de Beleidsnota Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen 1999-2004 staat het voornemen om gehandicapten beter te betrekken in de samenleving (*Stuk 150 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*). De gehandicapten willen volwaardig participeren en niet meer louter leven in instellingen. De Vlaamse overheid wil dit versterken en ondersteunen.

Tewerkstelling in een beschutte werkplaats is een manier om beter te participeren aan de samenleving. De gehandicapte krijgt de mogelijkheid om tijdelijk de instelling te verlaten en door de tewerk-

stelling komt hij ook in contact met andere mensen.

1. Hoeveel beschutte werkplaatsen zijn er in het arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt en hoeveel mensen worden er tewerkgesteld ?
2. Voldoet de huidige capaciteit van de beschutte werkplaatsen aan de vraag vanuit de gehandicaptensector ? Zijn er wachtlijsten ?

Welke maatregelen worden genomen indien blijkt dat aan de vraag niet kan worden voldaan ?

Antwoord

Vlaanderen erkent momenteel 68 beschutte werkplaatsen. In deze werkplaatsen mogen volgens de programmatie globaal 13.870 voltijdse equivalenten (FTE) met een handicap gesubsidieerd worden. Individueel is aan elke werkplaats een capaciteit toegewezen van het aantal subsidieerbare werknemers met een handicap. Deze capaciteit kan op eenvoudige maar gemotiveerde vraag van de erkende werkplaatsen verhoogd worden. Er is nog een ruime marge aan subsidieerbare plaatsen binnen de bestaande programmatie.

Wat het arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt betreft, zijn er drie werkplaatsen erkend. Zij stelden op 31 december 2000 1.660,77 FTE gesubsidieerde werknemers met een handicap tewerk. De capaciteit die aan deze werkplaatsen op 31 december 2000 werd toegekend, was 1.733 FTE. Ook hier is er dus nog een marge om bijkomende werkgelegenheid te subsidiëren indien er tot meer aanwervingen wordt overgegaan. Het is de werkplaats die beslist over de aanwerving of het ontslag van werknemers op basis van de economische noden.

De capaciteit van de werkplaatsen in het arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt is dus ruim voldoende om het aantal werknemers met een handicap te subsidiëren dat nodig is om de huidige economische activiteiten van deze werkplaatsen te ondersteunen.

Vraag nr. 258
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Risicogezinnen – Preventie-experiment

Het voorbije schooljaar heeft de minister in enkele Vlaamse scholen een experiment gefinancierd dat

was uitgewerkt door de vakgroep Ontwikkelingspsychologie van de Universiteit Gent om antisociaal gedrag en schoolgeweld dat daaruit voortvloeit, te voorkomen.

1. Aan het einde van het schooljaar is het nuttig een evaluatie te maken van dit experiment.

Heeft deze evaluatie plaatsgehad ? Wat zijn de resultaten ?

Heeft het experiment positieve gevolgen en zo ja, wordt het ook volgend jaar in de scholen voortgezet ?

2. Op welke wijze werd dit experiment georganiseerd ?

Hoeveel scholen hebben deelgenomen ? Kan hiervan een overzicht worden gegeven per provincie ?

Hoe is de samenwerking met het departement Onderwijs en met de scholen verlopen ?

3. Welke kinderen waren de doelgroepen ?

Hoeveel kinderen hebben deelgenomen aan dit experiment ?

Op welke wijze werd de begeleiding en omkadering georganiseerd ?

4. Wat is de totale kostprijs ervan ?

Antwoord

1. Het betreft het experiment "Realisatie van een aanbod voor vroegtijdige interventie bij kinderen en ouders van risicogezinnen" door het Vormingscentrum voor de Begeleiding van het Jonge Kind (VBJK, Bellevue 22 in Gent), in samenwerking met de vakgroep Sociale en Vrijtijdsagogiek van de Universiteit Gent.

Dit experiment werd geëvalueerd door de Inspectie op 20 juli 2001 en leverde een gunstig advies voor verdere subsidiëring op. Het experiment presenteert zich als "STOP", wat staat voor Steunpunt en Trainingscentrum Opvoeding.

De resultaten zijn globaal positief.

Alhoewel de organisatie van de eerste programma's zeer moeilijk verliep ten gevolge van personeelsaanwervingen, kan er momenteel gesteld

worden dat de organisatie en de werking vlot verlopen. Er zijn waarneembare concrete resultaten bij de participanten : een betere relatie tussen ouders en kinderen, leerkrachten die positiever staan tegenover gedragsmoeilijke kinderen en er verder mee willen samenwerken, ouders die leren op een rustige manier grenzen te stellen en ook de goede zaken van de kinderen leren verwoorden. De gedragsverandering betekent ook dat moeilijke kinderen opnieuw door de schoolgemeenschap en door hun klasgenootjes worden aanvaard.

Het experiment is zeker voldoende maatschappelijk relevant en probeert vooral zeer vroeg in te grijpen.

Het experiment start in oktober met twee nieuwe doelgroepen en heeft momenteel een subsidiëring tot 14 december 2001.

2. Het experiment heeft zijn administratieve zetel in Gent en werkt met drie personeelsleden. Momenteel vinden de sessies plaats in het stedelijk jeugdcentrum van Lokeren, omdat de administratieve zetel over geen vergaderlokalen beschikt.

Tot op heden hebben veertien scholen meege werkt, voornamelijk scholen in Lokeren en omgeving. Het experiment is gesitueerd in Oost-Vlaanderen, meer specifiek de omgeving van Lokeren en Gent.

Naast de ondersteuning van en de samenwerking met de vakgroep Sociale en Vrijtijdsagogiek van de Universiteit Gent, is een ervaren kleuterleidster gedetacheerd vanuit het departement Onderwijs al begeleidster.

Van de aanvankelijke optie om te werken met universitair werd afgeweken, vermits onderzonden werd dat meer praktijkgerichte en ervaren didactisch gekwalificeerden zeer geschikt zijn om met deze kinderen te werken. De coördinator werkt nog één dag per week in de Faculteit Psychologie en Pedagogiek van de Universiteit Gent en werkt eveneens als begeleider in het experiment.

3. Het trainingsprogramma richt zich op jonge kinderen tussen vier en zeven jaar die reeds gedragsproblemen vertonen thuis of op school.

Tot op heden hebben zeventien kinderen en hun ouders deelgenomen aan het experiment. Twee nieuwe groepen van acht kinderen, één in

Lokeren en één in Gent, starten in oktober 2001.

De duurtijd van de begeleiding belooft twintig weken, waaronder één training van een volle dag per week voor de kinderen en één sessie van anderhalf uur om de veertien dagen voor de ouders.

De training vond en vindt plaats in het stedelijk jeugdcentrum in Lokeren. Huisbezoeken en schoolbezoeken vinden plaats ter ondersteuning.

Leerkrachten en CLB's worden bij de programma's betrokken, zowel bij de voorbereiding en de uitvoering, als bij de evaluatie (*CLB : centrum voor leerlingenbegeleiding – red.*).

Het trainingsprogramma is sterk wetenschappelijk uitgebouwd en gegroeid uit een onderzoeksproject van de vakgroep Ontwikkelings- en Persoonlijkheidspsychologie, gebaseerd op inzichten uit het Oregon Social Learning Center en de contextuele visie.

Het kenmerkt zich door heel vroeg te interveniëren, teneinde de kinderen uit de bijzondere jeugdbijstand te houden. Het is de bedoeling onmiddellijk tussen te komen op zeer jeugdige leeftijd (kleuter en eerste leerjaar).

4. Het experiment ontvangt voor de periode 15 december 2000 tot en met 14 december 2001 een bedrag van 5 miljoen frank vanuit het Fonds voor Bijzondere Jeugdbijstand.

**Vraag nr. 259
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Islamitische scoutsgroep – Subsidiëring

Begin januari 2001 heeft de minister, naar aanleiding van de oprichting van een islamitische scoutsgroep voor migrantenjongeren, verklaard positief te staan tegenover dit project.

1. Welke maatregelen werden reeds genomen om dit project te steunen ?
2. Werden er subsidies vrijgemaakt voor dit project ? Zo ja, voor welk bedrag ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cul-

tuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

Gecoördineerd antwoord

1. Dit project wordt door minister Bert Anciaux ondersteund als experimenteel jeugdwerk onder de benaming : "Zelforganisaties voor allochtone jongeren" en werd ingediend voor subsidiëring door de vereniging "Platform Allochtone Jeugdwerkingen" gevestigd in Berchem.

De oprichting van een islamitische scoutsgroep is slechts een klein onderdeel van het totale project. Men wil immers alle allochtone jeugdwerkingen uit Vlaanderen bereiken om ze vorming en begeleiding aan te bieden, ze te vertegenwoordigen in bestaande overlegstructuren, hun belangen te verdedigen en specifieke methodieken voor jeugdwerking aan te bieden in samenwerking met enkele Vlaamse jeugdorganisaties.

2. Binnen het "Reglement ter ondersteuning van experimenteel en vernieuwend jeugdwerk" werd aan de initiatiefnemers een subsidiebedrag toegekend van 800.000 frank voor het werkjaar 2000 en van 1.200.000 frank voor het werkjaar 2001.
3. Het initiatief waarvan sprake, namelijk de islamitische scoutsgroep voor migrantenjongeren, wordt door mij niet gesubsidieerd.

**Vraag nr. 260
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Federale sociale fondsen – Beleidscoördinatie (2)

Minister Vande Lanotte wil één miljard uittrekken voor de ondersteuning van de schuldbemiddeling in de OCMW's. Het blijft echter de vraag of de federale overheid de schuldbemiddeling kan financieren, vermits dit in feite een bevoegdheid is van de gemeenschappen.

De federale wet op het consumentenkrediet bepaalt dat schuldbemiddeling enkel kan gebeuren door advocaten, deurwaarders en notarissen, door overheidsinstellingen of door particuliere instellingen die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend. De Vlaamse Gemeenschap bepaalde dat in

Vlaanderen de OCMW's en de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW) aan schuldbemiddeling kunnen doen.

Het is dus duidelijk dat bij het federale miljard voor schuldbemiddeling vragen kunnen worden gesteld, én inzake bevoegdheidsoverschrijding én inzake het niet respecteren van de decreten van de Vlaamse Gemeenschap.

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 125 van 8 maart 2001 antwoordde de minister dat de wijze waarop deze middelen over de OCMW's worden verdeeld, nog onderwerp van gesprek is binnen de federale regering en opgevolgd wordt binnen de gemeenschappen en gewesten. De minister-president en de minister zouden binnen de bestaande overlegstructuren de ontwikkelingen inzake de besluitvorming rond de bestemming van dit sociaal fonds van nabij volgen. De nodige stappen werden ondernomen opdat de beslissing van de federale regering in de lijn ligt van de Vlaamse beleidsopties en regelgeving. (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 25 mei 2001, blz. 1835 – red.*)

Wat is de concrete stand van zaken van de uitwerking van dit federale initiatief en wat zijn de concrete stappen die de minister en de Vlaamse regering hier hebben gedaan ?

Antwoord

De wijze waarop de middelen van het sociaal energiefonds over de OCMW's worden verdeeld, was gedurende de afgelopen maanden onderwerp van gesprek binnen de Interministeriële Conferentie voor Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie.

Op 7 september 2001 formuleerde de Vlaamse regering haar standpunt in verband met het wetsontwerp dat de verdeling en bestemming van de middelen bepaalt.

Op 28 september jongstleden keurde de federale regering, rekening houdende met het standpunt van de Vlaamse regering, het wetsontwerp goed.

Met het wetsontwerp worden OCMW's gesubsidieerd voor :

- de personeelskosten bij de organisatie van schuldbemiddelingsdiensten ;

- de financieel-maatschappelijke steun voor een tegemoetkoming inzake de niet-betaalde facturen en/of maatregelen inzake preventief sociaal energiebeleid.

In het wetsontwerp wordt voor beide verwezen naar de regelgeving terzake van de gewesten en/of gemeenschappen. Hiermee wordt een maximale afstemming tussen de verschillende beleidsniveaus inzake schuldbemiddeling en preventief sociaal energiebeleid bereikt.

Ter illustratie : de personeelssubsidies kunnen enkel ingezet worden voor een door de Vlaamse Gemeenschap erkende schuldbemiddelingsdienst. De OCMW's kunnen dan ook kiezen of ze zelf als schuldbemiddelingsdienst erkend willen worden, of een beroep doen op een andere erkende schuldbemiddelingsdienst.

Zo wordt een duidelijke link gelegd met niet alleen de bestaande regelgeving inzake schuldbemiddeling, maar ook de beleidsoptie om autonome centra voor algemeen welzijnswerk en OCMW's aan te zetten om meer samen te werken.

Vraag nr. 263
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Departementen – Rechtszaken

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 392

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 264
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ontwikkelingssamenwerking – Invulling

Zie :

Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Vraag nr. 80

van 8 augustus 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 448

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag nr. 265
van 23 augustus 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Welzijn en Gezondheid – Rechtszaken

In het kader van Welzijn en Gezondheid zijn er onvermijdelijk conflicten tussen enerzijds de overheid die regelgeving maakt en toepast, en anderzijds de voorzieningen en personen waarop deze regelgeving van toepassing is.

Soms monden die uit in een juridische procedure waarbij de betrokkenen de Vlaamse Gemeenschap, haar openbare instellingen of de minister dagvaarden.

1. Hoeveel rechtsvorderingen lopen er tegen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse openbare instellingen (VOI), Kind en Gezin en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) of de minister, met betrekking tot Welzijn en Gezondheid ?

Welke kwantitatieve evolutie tekent zich daarbij af in vergelijking met de vorige jaren ? Graag aan de hand van cijfermatige gegevens.

2. Kan de minister in grote lijnen aangeven waarover die vorderingen dan meestal handelen ?

3. Is het daarbij een beleidsuitgangspunt dat wordt gestreefd naar een minnelijke regeling, veeleer dan een gerechtelijke procedure door te zetten ?

Zo ja, in welk percentage (orde van grootte) van het aantal gevallen slaagt men daarin en voor welke soort van gevallen ?

Antwoord

1. Sector Gezondheid

1.1. Voor de sector Gezondheid lopen er thans 37 rechtszaken. Hierna volgt een overzicht van het aantal rechtszaken dat ingeleid werd, respectievelijk in 1998, 1999, 2000 en 2001:

1998: 6

1999: 5

2000: 13

2001: 12

1.2. De vorderingen in de sector Gezondheid zijn over het algemeen erg verscheiden.

Een aantal hangende rechtszaken hebben nog betrekking op het Speciaal Onderstandsfonds (onder-tussen afgeschafd binnen de Vlaamse Gemeenschap).

Een aantal vorderingen handelen omtrent beslissingen betreffende planningsvergunningen en erkenningen inzake ziekenhuizen (betreffende NMR, reproductieve geneeskunde, CT-scanner, dienst collectieve autodialyse, PET-scanner,). (*NMR : nucleaire magnetische resonantie ; CT : computertomografie ; PET : positron emissie tomografie – red.*)

Voorts gaat het om losstaande zaken als een overheidsopdracht, gevraagde schadeloosstelling voor de niet-uitvoering van projecten van ziekenhuisbouw en voor de sluiting en de niet-ingebruikname van ziekenhuizen of ziekenhuisdiensten, geëiste schadeloosstelling die volgens eiser te maken heeft met de uitvoering van een tuberculine reactietest, ...

1.3. Over het algemeen is het inleiden van een rechtsgeding de laatste stap, wat betekent dat voorafgaande procedures of contacten niet geleid hebben tot een oplossing.

Zo bestaat er inzake planningsvergunningen en erkenningen bij ziekenhuizen een voorafgaande procedure via de Vlaamse Adviesraad voor Erkenning van Verzorgingsvoorzieningen (zie het decreet van 20 december 1996 houdende oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad voor Erkenning van Verzorgingsvoorzieningen). Het bezwaarschrift van een verzorgingsvoorziening tegen een voornemen van de minister wordt door deze Vlaamse Adviesraad gead-

viseerd, waarbij de verzorgingsvoorziening wordt gehoord en haar mening kan te kennen geven. Inzake bepaalde vergunningen is de regelgeving echter zo dat de minister moet kiezen welk ziekenhuis een bepaalde vergunning krijgt. Noodgedwongen vallen er dan ziekenhuizen uit de boot en is het voor de overheid onmogelijk tot een minnelijke oplossing te komen.

De overheid is ook gebonden door het legaliteitsbeginsel, wat inhoudt dat de wet correct ten aanzien van iedereen moet worden toegepast, zodat het zeker niet evident is op elk voorstel tot minnelijke regeling in te gaan. Uiteindelijk is het de rechter die oordeelt over de correcte toepassing van de wet.

2. Sector Welzijn

2.1. Kind en Gezin

2.1.1. Op dit moment zijn er zes lopende rechtszaken waarin Kind en Gezin gedagvaard werd op basis van een regelgeving met betrekking tot Welzijn en Gezondheid.

Hierna volgt een overzicht van het aantal rechtszaken dat ingeleid werd vanaf 1998, toen er vijf rechtszaken lopende waren :

1998: 0

1999: 0

2000: 4

2001: 1

2.1.2. Al die gerechtelijke procedures, zowel voor de Raad van State als voor de burgerlijke rechtbank, hebben betrekking op beslissingen binnen de domeinen kinderopvang en adoptie (weigering of intrekking van het attest van toezicht ten aanzien van een particulier opvanginitiatief, beslissing over de subsidiëring van kinderopvang, intrekking van de erkenning van een dienst voor opvanggezinnen, niet-verlenging van de erkenning van een adoptiedienst, niet-toekenning van een beginseltoestemming interlandelijke adoptie).

2.1.3. In de twee vorderingen voor de burgerlijke rechtbank heeft Kind en Gezin, na een voor haar nadelig vonnis in eerste aanleg, gepoogd tot een minnelijke schikking te komen. Deze pogingen slaagden niet en Kind en Gezin heeft dan hoger beroep aangetekend.

2.2. Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap

2.2.1.-2.2.2. Tegen definitieve beslissingen van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Perso-

nen met een Handicap betreffende de inschrijving en zorgtoewijzing kan de persoon met een handicap beroep instellen bij de arbeidsgerechten.

Er werden 369 beroepen ingediend in 1998, 234 in 1999 en 218 in 2000.

Deze daling kan worden verklaard door twee factoren. In hoofdzaak door de invloed van een procedure tot heroverweging binnen het Vlaams Fonds van voornemens van negatieve beslissingen, ten einde de personen met een handicap niet onmiddellijk naar de arbeidsgerechten te verwijzen. In ondergeschikte orde door de waarschijnlijke invloed in de voorbije jaren van een meer verfijnde en klantgerichte regelgeving betreffende de inschrijving bij en de bijstand door het Vlaams Fonds.

2.2.3. In de relatief zeldzame gevallen waarin het Vlaams Fonds als schuldeiser optreedt, is een regeling uitgewerkt waarbij de schuld in principe niet verhaald wordt wanneer het bedrag ervan lager ligt dan 247,89 euro (10.000 fr.). De reden hiervan is de redenering dat de invorderingskosten het bedrag van de schuldvordering niet zouden mogen overstijgen.

Dit betekent echter niet dat het Vlaams Fonds via een minnelijke schikking of een dading beschikt over haar financiële rechten, omdat deze bevoegdheid door het decreet dat het Vlaams Fonds opricht, niet toegekend wordt.

2.3. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

2.3.1. Voor de welzijnsmateries waarvoor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is, lopen er momenteel 63 rechtszaken. Hierna volgt een overzicht van het aantal rechtszaken dat ingeleid werd, respectievelijk in 1998, 1999, 2000 en 2001:

1998: 14

1999: 8

2000: 6

2001: 3

2.3.2. Die lopende rechtszaken hebben onder meer betrekking op beslissingen met betrekking tot ouderenvoorzieningen (weigering van een voorafgaande vergunning, schorsing en intrekking van de erkenning, sluiting van een rusthuis, ...), op de weigering van de erkenning van een welzijnsvoorzie-

ning en op de subsidiëring van welzijnsvoorzieningen (weigering van subsidie, ontoereikende subsidie of terugvordering van subsidie).

In meerdere zaken is de Vlaamse Gemeenschap tussenkomende partij in betwistingen tussen de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en gesubsidieerde voorzieningen. In slechts enkele zaken wordt schadevergoeding gevorderd of wordt de sectorale regelgeving aangevochten.

2.3.3. Het inleiden van een rechtsgeding gebeurt doorgaans nadat voorafgaande procedures of contacten niet geleid hebben tot een oplossing. In de welzijnssector werd, ter uitvoering van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, een bezwaarprocedure ingebouwd in sectorale regelgevingen die betrekking hebben op het verlenen van vergunningen en erkenningen aan voorzieningen.

Daardoor bestaat voor een voorziening de mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen een haar meegedeeld voornemen tot weigering van een vergunning of van de verlenging van een vergunning, tot weigering, schorsing of intrekking van een erkenning of tot sluiting van een voorziening. Het bestaan van die bezwaarprocedure verklaart wellicht mede de afname van het aantal ingeleide rechtszaken tijdens de laatste drie jaar.

Vraag nr. 266 van 23 augustus 2001 van mevrouw ANN DE MARTELAER

Moedermelk – Dioxineconcentratie

Geregeld wordt via de pers bericht dat moedermelk vervuilende stoffen zoals polychloorbifenylen (PCB), dioxines en zware metalen zou bevatten.

In 1988 werd door het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie (IHE) (nu Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid – Louis Pasteur (WIV) Vlaanderen terzake een structureel onderzoek uitgevoerd. Ook in 1992 is naar verluidt een kleinschalige meting (9 vrouwen) op initiatief van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) uitgevoerd.

1. Welke onderzoeken werden na 1992 nog uitgevoerd naar vervuilende stoffen in moedermelk ?

2. Hoeveel vrouwen werden erbij betrokken ?
3. Wat waren de resultaten ?

Antwoord

Vooraf via de ademhaling en de spijsvertering en in mindere mate via huidcontact bereiken de verschillende milieupolluenten ook de mens. Afhankelijk van de individuele eigenschappen van de contaminanten, zijn ze vervolgens in meer of mindere mate terug te vinden in diverse organen en lichaamsvochten zoals moedermelk, bloed, haar, uitgeademde lucht,...

Moedermelk is, door de relatief vetrijke samenstelling ervan, een lichaamsvocht waarin vooral vetoplosbare producten zich concentreren. Dioxines, dibenzofuranen (PCDD/PCDF) en polychloorbifenylen (PCB) zijn daar voorbeelden van. Toch is moedermelkanalyse niet de enige manier om een zicht te krijgen op de lichaamsbelasting met dit soort stoffen. Zo kunnen PCDD/PCDF en PCB ook in bloedvet bepaald worden.

Tot hiertoe is er in België nog niet zoveel systematisch onderzoek verricht naar de niveaus van verontreinigende stoffen in moedermelk. In 1989 deed een publicatie van Tarkovsky en medewerkers vermoeden dat de PCDD-niveaus in België tot de hoogste in de wereld behoorden. Het onderzoek op basis van twee mengstalen melk van 64 moeders met een eerste kind uit Luik en Brussel, gaf een gemiddelde concentratie van 39,5 pg I-TEQ/g vet aan ($pg : picogram = 10^{-12} gram ; I-TEQ : International Toxic Equivalent - red.$). Analyse van drie mengstalen van een niet meer te achterhalen aantal moeders uit Waals-Brabant, Luik en Brussel toonde een gemiddelde waarde van 37,6 pg I-TEQ/g vet.

In 1992 werden negen moedermelkstalen uit elk van de vijf Vlaamse provincies onderzocht (Van Cleuvenbergen et al). Het betrof moeders van eerste, tweede en derde kinderen. De gemiddelde concentratie bedroeg hier 34,4 pg I-TEQ/g vet, met een spreiding tussen 27,3 en 43,2 pg I-TEQ/g vet.

In 1993 werden gepoolde stalen geanalyseerd uit dezelfde gebieden als in de studie waarover Tarkovsky in 1989 berichtte. Drie mengmonsters waren samengesteld uit in het totaal 34 stalen uit Waals-Brabant, Luik en Brussel. De gemiddelde concentratie bedroeg 24,8 pg I-TEQ/g vet. Twee mengmonsters bevatten samen stalen moedermelk van 26 vrouwen uit Luik en Brussel. De gemiddelde concentratie bedroeg 26,9 pg I-TEQ/vet. Het

gemiddelde daalde dus met ongeveer 30% tussen 1988 en 1993.

Verder zijn mij geen systematische onderzoeken naar de genoemde polluenten in moedermelk bekend.

Wat leren deze onderzoeksgegevens ons ? De onderzochte stoffen zijn toxisch en bezitten minstens in sommige gevallen een kankerverwekkend vermogen. De resultaten geven dus aan dat we blijvend werk moeten maken van een vermindering van de dioxine-emissies. Een gegeven dat vandaag ook gereflecteerd wordt in het milieubeleid.

Toch zijn de resultaten ook om een andere reden problematisch. Met name de interpretatie ervan is moeilijk.

Vooreerst betreft het zeer weinig stalen, waardoor de representativiteit voor terechte kritiek vatbaar is.

Verder is de dioxineconcentratie afhankelijk van het feit of het moeders van een eerste of van latere kinderen betreft, en ook de leeftijd van de moeders speelt een rol. In publicaties wordt niet steeds naar deze voor interpretatie noodzakelijke herkomstgegevens van de moedermelk verwezen.

Ten slotte veranderde de afgelopen jaren een aantal keer de eenheid waarin onderzoekers de meetresultaten uitdrukken, wat interpretatie bemoeilijkt en verwarring introduceert. Het is immers zo dat "dioxinen" in strikte zin – net als de dibenzofuranen en de polychloorbifenylen – een groep stoffen is die samengesteld is uit producten met een individueel verschillende mate van toxiciteit. Om deze eigenschap weer te geven in de analyseresultaten wordt de echte gewichtconcentratie van de stoffen omgerekend – gewogen zeg maar – naar de giftigheid ervan. Dit resulteert in het uitdrukken van analyse-uitkomsten als toxische equivalenten. De inzichten aangaande de mate van giftigheid van individuele PCDD/PCDF zijn evenwel veranderd in de loop van de jaren, waarbij dus ook de wegingsfactoren van een aantal individuele dioxinen gewijzigd werd. Aangezien in publicaties evenwel meestal alleen een TEQ-concentratie aangegeven wordt, en niet de werkelijke gewichtconcentraties van de individuele PCDD/PCDF, is vergelijking van cijfers in de literatuur vaak problematisch en onzeker.

Naast de genoemde nood aan een volgehouden inspanning om dioxine-emissies te verminderen – in Vlaanderen een bevoegdheid van mijn collega Vera Dua, maar ook een Europese verantwoorde-

lijkheid – is er duidelijk nood aan een betere, meer systematische, eenvormige en meer representatieve opvolging van pollutanten in menselijke media. Ik gaf dan ook de opdracht dat deze biomonitoring één van de belangrijkste taken zou zijn van het Vlaamse Steunpunt Milieu en Gezondheid dat vandaag in de startblokken staat.

Wel kunnen we nu reeds, op basis van de resultaten van de laatste WGO-veldstudie van borstvoeding, globaal stellen dat gedurende de laatste tien jaar er in het merendeel van de geïndustrialiseerde landen een 50% afname vast te stellen is in PCDD/PCDF's en totaal PCB-gehalte in borstvoeding. Tijdens deze veldstudie werden gemiddelde concentraties vastgesteld van minder dan 10 pg I-TEQ/vet in ontwikkelingslanden, tot 10 – 35 pg I-TEQ/vet in geïndustrialiseerde landen. Wanneer ook de dioxineachtige PCB's daarbij in rekening gebracht worden, neemt de concentratie ongeveer met een factor twee toe. Zo bedroeg in Nederland in de periode 1990-1991 de gemiddelde concentratie PCDD/PCDF 34,4 pg TEQ/g melkvet. Indien men de dioxineachtige PCB's ook in rekening brengt, bedraagt de concentratie 72,3 pg TEQ/g melkvet. (WGO : *Wereldgezondheidsorganisatie – red.*)

Vraag nr. 267
van 23 augustus 2001
van mevrouw SONJA BECQ

Kinderopvang – Bijkomende plaatsen (2)

In het raam van het Beleidsplan Kinderopvang werd vooropgesteld dat er 10.000 bijkomende kinderopvangplaatsen moeten komen in deze legislatuur, ofwel 2.500 per jaar.

Voor 2001 werd het volgende gepland : in de gesubsidieerde sector 90 miljoen voor 1.000 plaatsen (350 in kinderdagverblijven en 650 in diensten voor opvanggezinnen), een campagne voor het aantrekken van nieuwe (particuliere) opvanggezinnen en voor bestaande en nieuwe particuliere opvanginstellingen (POI) een premie van 15.000 frank/kind. Er werd beoogd met de particuliere opvanginstellingen 1.500 nieuwe plaatsen te creëren.

Inmiddels beloofde de minister ook dat met een aantal mozaïekmaatregelen zou worden gesleuteld aan het statuut van opvanggezinnen : een startpremie (dus enkel voor de nieuwe) en een ongevallenverzekering. Tegelijk werd 65 miljoen uitgetrokken voor initiatieven buitenschoolse kinderopvang wat,

aldus de minister, ruimschoots onvoldoende is voor de aanvragen.

Teneinde een goed zicht te krijgen op de realisatie van voormelde maatregelen, ook met het oog op komende begrotingen en de besteding van de ingeschreven middelen, zou ik de minister graag volgende vragen stellen.

1. Hoeveel bijkomende gesubsidieerde plaatsen, respectievelijk in kinderdagverblijven en in diensten voor opvanggezinnen, werden reeds gerealiseerd ?

Hoeveel worden er nog met enige zekerheid goedgekeurd voor het einde van het jaar ?

Hoeveel (bestede) middelen staan hier tegenover ?

2. Op welk bedrag was de campagne voor het aantrekken van nieuwe (particuliere) opvanggezinnen begroot ?

Hoeveel werd er uiteindelijk aan besteed ?

Hoeveel mensen reageerden ?

Hoeveel mensen worden er nog begeleid voor het opnemen van de taak van opvangouder, indien mogelijk met specificering of deze ouders geïnteresseerd zijn in een particulier statuut (particuliere opvanginstellingen, dan wel particuliere opvanggezinnen), dan wel in de werking met een dienst ?

3. Hoeveel bijkomende plaatsen in particuliere opvanginstellingen werden reeds gerealiseerd ?

Hoeveel worden er nog met enige zekerheid goedgekeurd vóór het eind van dit jaar ?

Welk bedrag was hiervoor begroot en hoeveel (bestede en met enige zekerheid te besteden) middelen staan hier tegenover ?

4. Hoeveel bestaande particuliere opvanginstellingen en voor hoeveel plaatsen ontvingen reeds de premie van 15.000 frank ?

Hoe hoog was het begrote bedrag, en wat werd besteed ?

5. Op hoeveel wordt enerzijds de startpremie en anderzijds de ongevallenverzekering begroot die de minister nog voor dit jaar beloofde ?

Uit welke begrotingspost worden deze middelen gehaald ?

Antwoord

1. Het aantal door de raad van bestuur voor 2001 besliste plaatsen door toekenning aan een principieel akkoord bedraagt in totaal 1.233 : 477 plaatsen in kinderdagverblijven en 756 plaatsen in diensten voor opvanggezinnen. Van deze plaatsen werden er tot op datum van 15 september 2001 reeds 259 gerealiseerd, zijnde 252 bij diensten voor opvanggezinnen en zeven bij kinderdagverblijven.

Omtrent de vooruitzichten qua realisatie kan Kind en Gezin zich enkel baseren op de plannen die de betrokken initiatiefnemers meedelen. Op basis van deze informatie kan in 2001 nog de realisatie van 78 plaatsen in kinderdagverblijven worden verwacht. De verdere perspectieven omtrent de effectieve realisatie van de overige principieel reeds toegekende plaatsen zien er als volgt uit :

- voor 2002 : 83 plaatsen in kinderdagverblijven, 504 in diensten voor opvanggezinnen,
- voor 2003 : 309 plaatsen in kinderdagverblijven.

De 1.233 toegekende plaatsen vertegenwoordigen een globaal bedrag van 110,5 miljoen frank : 101 miljoen frank voor kinderdagverblijven, 9,5 miljoen frank voor diensten voor opvanggezinnen. Daarnaast is 227 miljoen frank uitgetrokken voor VIPA-infrastructuursubsidies in de betrokken kinderdagverblijven (*VIPA : Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden – red.*).

Het globale bedrag voor 1.233 toegekende plaatsen overstijgt het voor 2001 begrote bedrag van 90 miljoen frank. Het betreft een bewuste keuze van de raad van bestuur om een marge in te bouwen teneinde de vooropgestelde 1.000 plaatsen zeker te kunnen halen. Het is immers niet onmogelijk dat principieel toegekende plaatsen door initiatiefnemers uiteindelijk toch niet worden gerealiseerd. Bovendien kunnen niet alle bijkomende plaatsen reeds in 2001 worden gerealiseerd. In geval van realisaties in overtal op het budget voor 2001, kunnen deze worden gefinancierd door voorafname op de middelen voor 2002 of later.

Aan de reeds gerealiseerde plaatsen in 2001 worden volgende middelen besteed : 1,5 miljoen frank voor zeven bijkomende plaatsen in kinderdagverblijven ; 6,3 miljoen frank voor 252

bijkomende plaatsen in diensten voor opvanggezinnen. Aangezien door de overgang naar de enveloppesubsidiëring tot op dit ogenblik enkel voorschotten werden uitbetaald, zijn deze bedragen noodzakelijkerwijs een (weliswaar vrij correcte) raming op basis van verwachte uitgaven.

2. De campagne voor het aantrekken van nieuwe particuliere opvangvoorzieningen was begroot op 15 miljoen frank. Daarvan werd uiteindelijk 13.682.234 frank besteed.

Van bij de start van de wervingscampagne werd een callcenter geïnstalleerd. Van 26 maart tot 31 mei werden 2.747 telefoons en 2.137 e-mails beantwoord. Nadien kwamen op het 0800-nummer nog 64 oproepen binnen en werden nog 168 e-mails beantwoord. Nu worden nog dagelijks een tiental vragen rond het opstarten van een particuliere voorziening behandeld.

Als laatste luik van de campagne werden in september 2001 reeds twee infodagen georganiseerd. In Leuven waren er 140 deelnemers en in Brugge 170. Voor Sint-Niklaas (29 september) lopen de inschrijvingen volop binnen.

Wanneer de vraag gesteld wordt naar de verschillen tussen een particulier opvanggezin en een opvanggezin aangesloten bij een dienst, geven we informatie rond de voor- en nadelen van beide statuten.

3. In 2001 werden reeds 1.373 plaatsen gerealiseerd (stand 15 september 2001) en het is onmogelijk om te antwoorden op de vraag hoeveel attesten van toezicht er nog zullen worden aangevraagd dit jaar.

Hiervoor was geen specifiek bedrag begroot.

4. Er werden reeds 79 aanvragen van mini-crèches behandeld.

Provincie Antwerpen	: 16 mini-crèches
Brabant en Brussel	: 10
Limburg	: 9
Oost-Vlaanderen	: 21
West-Vlaanderen	: 23

Het betreft 1.280 plaatsen.

Het begroot bedrag was 90 miljoen. Wanneer alle aanvragen die tot nu toe werden ingediend, goedgekeurd worden, zal 19.200.000 frank betaald worden. Er wordt wel verwacht dat zich

op korte termijn een versnelling in het aanvraagritme aftekent. Vele POI's zijn momenteel hun dossier aan het samenstellen.

- De startpremie werd begroot op 4,5 miljoen en de ongevallenverzekering op 36 miljoen. Voor 2001 kunnen de middelen daarvoor binnen de begroting van Kind en Gezin ingeschreven worden, voorzover de continuïteit vanaf 2002 met recurrente middelen kan worden gegarandeerd.

Vraag nr. 270
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

OCMW-rusthuizen – RIZIV-terugbetalingen

Het is blijkbaar een gewoonte aan het worden dat het Rijksinstituut voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering (Riziv) een achterstand heeft van miljoenen frank in de terugbetaling van de wettelijke zorgkosten aan ziekenhuizen en rusthuizen : deze achterstand is de laatste tijd erg opgelopen.

Voor onder andere rusthuizen betekent deze permanente achterstand een belangrijke financiële aderlating. Bovendien kunnen de rusthuizen (in tegenstelling tot de ziekenhuizen) de betaalde debetinstrenten om de liquiditeitstekorten op te vangen, niet bij het Riziv recupereren. Dit wil zeggen dat rustoorden, die vaak een VZW zijn en dus beheerd worden door vrijwilligers, permanent met liquiditeitsproblemen kampen, waardoor de kwaliteit van de zorg onder druk komt te staan.

- Is de minister op de hoogte van dit probleem ?
- Heeft zij binnen haar bevoegdheidsdomein reeds concrete stappen ondernomen ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid.

Antwoord

- Uit de informatie die ik heb ingewonnen, blijkt dat er inderdaad bij het Riziv een achterstand ontstaan is in de terugbetaling van de wettelijke zorgkosten in ziekenhuizen en rusthuizen. Bij de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten is de achterstand ook bekend, maar geen enkel openbaar rusthuis of OCMW heeft al ernstige liquiditeitsproblemen signaleerd.

Inmiddels werd op 31 augustus laatstleden in de schoot van het Riziv een substantieel voorschot vrijgemaakt, dat de achterstand deed vermindere en de snelheid van betaling verbeterde.

- Op het terrein zelf blijken de voorzieningen weinig klachten te uiten omtrent de terugbetaling van de wettelijke zorgkosten. Wellicht houden zij in hun uitbating in bepaalde mate reeds rekening met een "gebrekkige" terugbetaling.

Mijn collega, de heer Paul Van Grembergen, heeft mij in antwoord op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger verzocht contact op te nemen met de bevoegde federale minister, de heer Frank Vandenbroucke. Gelet op de reeds genomen maatregelen evenwel om de achterstand in de betalingen weg te werken, acht ik het momenteel niet opportuun terzake nog een interventie te doen.

Ik volg deze aangelegenheid op via de interkabinettenwerkgroep ouderenbeleid en de werkgroep financiering die momenteel binnen het kader van de IMC Gezondheidszorg functioneren (*IMC : Interministeriële Conferentie – red.*).

(*Antwoord Paul Van Grembergen : blz. 542 – red.*)

Vraag nr. 271
van 5 september 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Actieplan schuldoverlast – Stand van zaken

Het bestrijden van de overmatige schuldenlast werd expliciet in het Vlaams regeerakkoord opgenomen.

In juni 2000 lanceerde de minister een actieplan met maatregelen op vier terreinen : preventie, ondersteuning en financiering van de diensten, beleidsgericht onderzoek en beleidsgericht advies.

Welke concrete stappen deed de minister en welke middelen uit de begroting werden hiervoor ingezet ?

Antwoord

Op 23 februari 2001 keurde de Vlaamse regering het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding goed. Hierin werden de krachtlijnen voor een beleid inzake schuldoverlast hernomen.

1. Momenteel zijn voor Vlaanderen 208 instellingen voor schuldbemiddeling erkend : 185 OCMW's en 23 CAW's. (*CAW : centrum voor algemeen welzijnswerk – red.*)
2. Wat de basisfinanciering van de instellingen voor schuldbemiddeling aangaat, vestig ik de aandacht van de Vlaamse volksvertegenwoordiger op de Interministeriële Conferentie voor Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, waar ik de Vlaamse Gemeenschap heb vertegenwoordigd. Het is binnen deze conferentie dat het voorontwerp van wet in verband met de verdeling van de middelen van het sociaal energiefonds werd opgesteld.

Het voorontwerp geeft aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een bijkomende opdracht inzake schuldbemiddeling. De OCMW's die deze opdracht opnemen, worden hiervoor gefinancierd. In artikel 5 wordt uitdrukkelijk naar de erkenning van de diensten schuldbemiddeling verwezen. Datzelfde artikel laat de OCMW's ook de mogelijkheid om met het oog op schuldbemiddeling een overeenkomst met een erkende instelling te sluiten.

3. De verdere ondersteuning van de instellingen voor schuldbemiddeling door de Vlaamse regering is gesitueerd op twee vlakken.

Van in den beginne en tot op heden wordt de opleiding van de schuldbemiddelaars door de Vlaamse overheid gefinancierd. In 2000 werd hiervoor 4 miljoen op de begroting ingeschreven.

Op de begroting 2001 is een bedrag 6,3 miljoen gereserveerd voor de voortzetting van de opleiding en het opzetten van een juridische helpdesk.

4. Wat het beleidsgericht onderzoek, meer bepaald het functioneren van de diensten voor schuldbemiddeling aangaat, loopt tot 4 december 2001 een studieopdracht die aan het HIVA werd toevertrouwd (*HIVA : Hoger Instituut voor de Arbeid – red.*). Op de begroting 2000 werd hiervoor het bedrag van 2.489.300 frank ingeschreven.

Dit onderzoek bestaat uit de profielanalyse van het cliënteel, een behoefteonderzoek, een onderzoek naar de evolutie inzake de methodieken van schuldbestrijding en naar de relatie tussen schuldbemiddeling en aanleunende dienstverlening, het opsporen van de (zichtbare) effecten van schuldbemiddeling.

5. Wat de beleidsadviesing uit het oogpunt van een betere regelgeving betreft, is het de bedoeling een neutraal overleg- en adviesorgaan te creëren.

In de komende maanden zal dit nader worden besproken.

**Vraag nr. 272
van 5 september 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Kinderdagverblijven – Logistieke functie

De logistieke functie wordt blijkbaar in de reglementering van kinderdagverblijven ingeschreven tegen 1 januari 2003. De minister spreekt van een halftijds personeelslid voor kinderdagverblijven met 99 plaatsen.

Belangrijk om te weten is welke opleidingen in aanmerking komen voor deze nieuwe functie, zeker wanneer heel wat meisjes – want zij zullen deze functie zelfs graag invullen – met een diploma of getuigschrift lager secundair onderwijs (LSO), nu moeilijk aan bod komen. In de opleiding kan dan specifiek aandacht geschonken worden aan deze beroepsvereisten.

1. Hoeveel kinderdagverblijven in Vlaanderen komen hiervoor in aanmerking ?
2. Welke diploma's (getuigschriften, ...) zijn nodig om deze functie uit te oefenen ?
3. Is hierover en/of over de beroepsinhoud overleg met het onderwijsveld ?
4. Is de bestaande VDAB-opleiding Logistieke Hulp een geldige toegangspoort tot deze functie ? Bestaat hiervoor een alternatief in het reguliere onderwijs ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger peilt naar de bepalingen die gelden betreffende de logistieke functie in kinderdagverblijven. In wat volgt, ga ik daar eerst globaal op in. Daarna beantwoord ik de concrete vragen.

Als gevolg van het Vlaams Interprofessioneel Akkoord met de sector (VIA) heeft de Vlaamse regering op 10 juli 2001 het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 dat de erkennings- en

subsiëeringsvoorwaarden voor kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen vastlegt, gewijzigd.

In dit nieuwe besluit werd vastgelegd dat vanaf 1 januari 2003 aan elk erkend kinderdagverblijf een kwarttijdse logistieke functie zal worden toegekend. Aan erkende kinderdagverblijven met 100 plaatsen of meer wordt een halftijdse logistieke functie toegekend. Bovendien worden vanaf 1 januari 2005 deze toewijzingen verdubbeld : elk erkend kinderdagverblijf krijgt dan een halftijdse, en kinderdagverblijven met 100 plaatsen of meer krijgen dan een voltijdse logistieke functie.

In het besluit van de Vlaamse regering werden geen opleidingsvereisten opgenomen. Op die manier heeft het organiserend bestuur van het kinderdagverblijf de ruimte om naargelang de noden deze functies concreet in te vullen.

1. Alle kinderdagverblijven zullen kunnen gebruikmaken van deze maatregel.
2. Er zijn geen diplomaverenisten geformuleerd. Het kinderdagverblijf heeft zo ruimte om een personeelsbeleid uit te werken op maat van de behoefte.
3. Aangezien er geen diploma's geformuleerd zijn, was overleg met Onderwijs niet aan de orde.
4. Elk kinderdagverblijf bepaalt zelf het profiel van de persoon die wordt aangeworven en of de opleiding "logistieke hulp" beantwoordt aan dit profiel.

**Vraag nr. 274
van 5 september 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Kinderdagverblijven – Directiefunctie

Voor kinderdagverblijven worden tot op de dag van vandaag geen subsidies verleend voor de functie van directeur, noch voor administratieve en logistieke functies. Veelal staat een (sociaal) verpleegkundige of maatschappelijk assistent(e) – al dan niet deeltijds werkend – in voor de dagelijkse organisatie.

Dit houdt zowel personeelsbeleid in als logistieke en administratieve ondersteuning, overleg in de eigen regio en met het brede welzijnsveld, kwaliteitsbeleid, veiligheid, bouwdoosiers, milieu- en andere reglementering.

Voor de steeds veranderende, gecompliceerde en laattijdig bekendgemaakte maatregelen in verband met zorgkrediet, loopbaanonderbreking, vakantiedagen, loonharmonisatie, coördinatie landingsbanen, regularisatie DAC-contracten (DAC : Derde Arbeidscircuit), maken duidelijk dat een directiefunctie onmisbaar geworden is in deze sector.

Welke maatregelen neemt de minister ter ondersteuning van deze sector om aan de toenemende eisen te kunnen voldoen ?

Vanaf wanneer is deze ondersteuning beschikbaar ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger signaleert dat in kinderdagverblijven de beheers- en administratieve taken in belang toenemen. Er wordt dan ook geïnformeerd welke ondersteunende maatregelen er worden genomen en vanaf wanneer deze beschikbaar zullen zijn.

Als gevolg van het Vlaams Interprofessioneel Akkoord met de sector (VIA) heeft de Vlaamse regering op 10 juli 2001 het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 dat de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden voor kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen vastlegt, gewijzigd. Daarin werd bepaald dat vanaf 1 januari 2003 erkende kinderdagverblijven met 50 tot 99 plaatsen een halftijdse directiefunctie krijgen toegewezen ; voor kinderdagverblijven met 100 plaatsen of meer wordt het een voltijdse functie.

Belangrijk in dit verband is dat het aantal plaatsen geteld zal worden per organiserend bestuur.

Aangezien één organiserend bestuur meer vestigingsplaatsen kan hebben, betekent deze maatregel voor heel wat kinderdagverblijven een forse ondersteuning.

**Vraag nr. 276
van 5 september 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Gehandicaptenvoorzieningen – Centrale wachtlijst

Het probleem van de wachtlijsten voor personen met een handicap is schrijnend. Zo zoeken ouders nu naar aanleiding van het nieuwe schooljaar een oplossing voor hun gehandicapt kind, zeker als hiervoor een residentiële plaatsing nodig is.

Beleidsinstanties hierover alarmeren, gebeurt best door ze met concrete cijfers te confronteren. Vooral de evolutie is belangrijk om te volgen.

1. Hoeveel gehandicapten stonden eind juni 2001 in elke provincie op de wachtlijst :

- voor opvang als volwassen gehandicapte ;
- voor opvang als minderjarige gehandicapte ?

Hoe is de evolutie sinds eind december 2000 ?

2. Hoeveel "overtallers" stonden eind juni 2001 in elke provincie ingeschreven op de centrale wachtlijsten voor de residentiële, semi-residentiële en ambulante zorgvragen voor meerderjarigen en voor minderjarigen ?

Hoeveel waren er dit in elke provincie eind december 2000 ?

3. Hoeveel zeer dringende zorgaanvragen (urgenticode 1) werden in elke provincie gevraagd :

- voor de opvang van volwassen gehandicapten;
- voor de opvang van minderjarige gehandicapten ?

Hoeveel waren er dit in elke provincie eind december 2000 ?

Antwoord

1. Pas op 14 september laatstleden hebben de verschillende provinciale wachtlijstwerkingen de

gegevens over het aantal wachtenden eind juni 2001 aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap bezorgd. De verwerking van deze gegevens is nu volop bezig.

Daar deze gegevens, zoals reeds vroeger duidelijk gemaakt, echt gedragen en geleverd worden door de verschillende partners, is een consolidatie nodig na deze verwerking, die gepland werd voor begin november (samenkomst van de permanente cel op 9 november). Pas na bevestiging door de verschillende partners worden deze gegevens dan beschouwd als betrouwbare wachtlijstgegevens die aan de beleidsverantwoordelijken worden bezorgd.

Ik vraag dan ook aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger hiervoor nog enig geduld op te brengen.

2. Voor het aantal overtallers op 30 juni 2001 geldt dezelfde opmerking als hierboven.

De cijfers voor 31 december 2000 van de overtallers per provincie worden hieronder per zorgvorm weergegeven.

Merk op dat het grote verschil per provincie veroorzaakt wordt door het feit dat niet alle voorzieningen hun overtallers bekendmaken of dat men niet zeker is op het moment van de registratie dat de persoon al dan niet in overtal zal zijn (dit heeft te maken met de subsidiëringsregels).

Er werd ons verzekerd dat deze cijfers een onderschatting zijn van het aantal "echte" overtallers in de sector.

Aantal overtallers 31-12-2000	Antwerpen	Vlaams- Brabant	Limburg	Oost- Vlaan- deren	West- Vlaan- deren	Vlaanderen
Semi-internaat (- 21 jr)					4	4
Semi-internaat voor niet-schoolgaanden	1					1
Dagcentrum	23		46	4	35	108
Internaat					8	8
Begeleid wonen	52	4	14	12	35	117
Beschermd wonen	3	6	8	2	18	37
Tehuis werkenden	4		5		7	16

Aantal overtallers 31-12-2000	Antwerpen	Vlaams- Brabant	Limburg	Oost- Vlaan- deren	West- Vlaan- deren	Vlaanderen
Tehuis niet-werkenden, gewoon stelsel	11	2	53	10	14	90
Tehuis niet-werkenden, nursing	5	1			25	31
Zelfstandig wonen					1	1
Tehuis voor kortverblijf					6	6
Thuisbegeleiding	1					1
Totaal (n)	100	13	126	28	153	420

3. Het aantal zeer dringende zorgvragen (urgentiecode 1) is voor de periode tot eind 2000 als volgt :

	Voorzieningen voor kinderen	Voorzieningen voor volwassenen
Antwerpen	10	162
Vlaams-Brabant	0	77
Limburg	0	51
Oost-Vlaanderen	1	118
West-Vlaanderen	4	85
Vlaanderen	15	493

Merk op dat, zoals ik reeds vroeger heb toegevoegd, de zorgvragen voor de minderjarigen nog niet systematisch door alle werkingen werden verzameld en hierdoor sterk onderschat worden.

Vraag nr. 279
van 18 september 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Welzijnssector – Vorming en management

De minister beloofde herhaaldelijk meer aandacht voor vorming en management in de welzijnssector, maar noch over de concretisering, noch over het bedrag of tijdstip van invoering bestaat duidelijkheid. Niet alleen de kwaliteitsbewaking vereist meer aandacht en middelen, ook de vele wijzigingen in personeelsbeleid vragen om management-ondersteuning.

Nochtans zouden deze middelen zeer goed van pas komen om alle nieuwe maatregelen begeleid in te voeren en deze te verduidelijken voor alle personeelsleden.

Heeft de minister een specifiek bedrag uitgetrokken voor vorming en management in de welzijnssector ? Graag een opsplitsing per sector.

Vanaf wanneer zijn deze bedragen beschikbaar ?

Antwoord

In het kader van het VIA2, het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Socialprofitsector, werd ook beslist bijkomende middelen toe te kennen aan de betrokken sectoren ter ondersteuning van het management en de verbetering van de vorming.

Het gaat in beide gevallen om een bedrag van 200 miljoen frank (bijna 5 miljoen euro), dat verdeeld wordt op grond van het aantal voltijdse equivalenten (VTE) personeel per sector (hierbij inbegrepen het geregulariseerde DAC-personeel) : afgerond komt dit neer op 4.645 frank (115 euro) per voltijdsequivalent (*DAC : Derde Arbeidscircuit – red.*).

Het bedrag voor vorming wordt vanaf 2002 in één stap toegekend, terwijl het bedrag voor management wordt opgebouwd vanaf dit jaar tot 2004. De concrete toepassing gebeurt volgens de eigen subsidiëeringswijze per sector. De onderstaande tabellen geven van dit alles een nadere uitsplitsing.

Verdeling van budget management (200 miljoen) en budget vorming (200 miljoen) per sector :

Sector	Aantal VTE	Jaarbedrag per VTE	Totaal beschikbaar budget
BJB	3.292	4.644,59	15.289.991
Gezinszorg	9.526	4.644,59	44.244.366
CIG	100	4.644,59	464.459
Poetsdiensten	2.717	4.644,59	12.619.351
Kraamcentra	49	4.644,59	227.585
Kinderopvang	2.907,75	4.644,59	13.505.307
CAW	1.370	4.644,59	6.363.089
Gehandicaptenzorg	14.639	4.644,59	67.992.155
CGG	624	4.644,59	2.898.224
Opbouwwerk	1.28,1	4.644,59	594.972
CKG	919	4.644,59	4.268.378
Integratie	160	4.644,59	743.134
Socio-culturele sector	6.629	4.644,59	30.788.988
Totaal	43.060,85	4.644,59	200.000.000

N.v.d.r.

BJB : bijzondere jeugdbijstand

CIG : centrum voor integrale gezinszorg

CAW : centrum voor algemeen welzijnswerk

CGG : centrum voor geestelijke gezondheidszorg

CKG : centrum voor kindzorg en gezinsondersteuning

Verdeling van het budget management over de periode 2001-2005

Management		
	Budget in milj.	Jaarbedrag per VTE
2001	55	1.277,26
2002	55	1.277,26
2003	40	928,92
2004	50	1.161,15
Totaal	200	4.644,59

BERT ANCIAUX

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, JEUGD, SPORT,
BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN
EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 74
van 6 juli 2001
van de heer ANDRE MOREAU

Koepel amateurtoneel – Beleidsopties

Het nieuwe decreet betreffende de amateurkunsten (goedgekeurd op 21 december 2000) wil nog slechts één organisatie per kunstdiscipline (bijvoorbeeld de toneelamateurkunst) subsidiëren.

Wat de toneelamateurkunsten betreft, zijn er momenteel de volgende toneelverbonden : KNTV (Koninklijk Nationaal Toneelverbond – geen strekking, neutraal), NVKT (Nationaal Vlaams Kristelijk Toneelverbond), FVST (Federatie van Vlaamse Socialistische en Sociaal-progressieve Toneelverenigingen), Fakrea (Federatie voor Ama-

teuristische Kunstbeoefening en Kreativiteit, streek KWB) en VVP (Vlaams Verbond voor Poppenspel). (*KWB : Katholieke Werkliedenbond – red.*)

In een brief wordt mij meegedeeld dat – onder impuls van het NVKT – een stuurgroep werd opgericht. Deze stuurgroep zou op 4 december 2000 de nieuwe nationaal overkoepelende organisatie Opendoek hebben gesticht.

Uit het tijdschrift Provinciaal Toneelverbond Antwerpen (recentelijk verschenen) citeer ik :

"Anno 1885 : Enkele toneelkringen van stad X staken de hoofden bij elkaar. Zij wilden zich verenigen tot een verbond om hun belangen beter te kunnen dienen. Na een stichtingsvergadering kozen ZIJ uit de aanwezigen een BESTUUR. Dit bestuur zou hen vertegenwoordigen. Anno 2001 : Enkele bestuursleden uit Y staken de hoofden bij elkaar. Zij wilden een nationaal verbond vormen. Ze duidden de nationale voorzitter aan en verdeelden de andere mandaten. Nu moesten zij nog leden, verenigingen zoeken die zij wilden vertegenwoordigen. Of de DICTATUUR van een DEMOCRATIE".

Uit goede bron heb ik vernomen dat er momenteel grote onduidelijkheid, ongerustheid en ontevredenheid heerst bij vele amateurtoneelverenigingen.

1. Is het democratisch te verantwoorden dat men overhaast een nieuwe nationaal overkoepelende organisatie Opendoek heeft gesticht (op 4 december 2000), terwijl het nieuwe decreet betreffende de amateurkunsten pas op 21 december 2000 in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd ?
2. Is het democratisch te verantwoorden dat men overhaast een nationaal bestuur samenstelt zonder dat er aangesloten leden zijn van datzelfde nationaal bestuur ?
3. Ik verneem dat het nationaal bestuur van Opendoek op een willekeurige wijze bezig is met het verkavelen van het amateurtoneellandschap in verschillende regio's. Dit lijkt een toepassing van het spreekwoord "divide et impera" (verdeel en heers).

Is dit in overeenstemming met de geest van het decreet betreffende de amateurkunsten ?

4. Vanuit het werkveld van de amateurtoneelwereld schrijft men mij op 16 juni 2001 onder meer :

"jaren terug heeft men in Nederland de toneelverbonden eveneens tot één geheel gemaakt, met een groot administratief centrum en een massa personeelsleden. Enkele jaren terug is de ganse zaak failliet gegaan".

Kan de minister waarborgen dat wij in Vlaanderen niet dezelfde weg opgaan ?

Antwoord

1. De VZW Opendoek werd inderdaad opgericht op 4 december 2000. Het nieuwe decreet betreffende de amateurkunsten dateert van 22 december 2000. In Vlaanderen geldt het beginsel van de vrijheid van vereniging. Zodoende is het democratisch verantwoord dat de VZW Opendoek werd opgericht op 4 december 2000.

Dat deze VZW werd opgericht in het licht van het nieuwe decreet, getuigt van een snel anticiperen op een maatschappelijke evolutie. Op deze wijze kon deze nieuwe VZW een perfect beleidsplan indienen in het kader van het nieuwe decreet, om erkend te worden vanaf 1 januari 2001.

Het beleidsplan geeft onder meer aan hoe de nieuwe VZW zal werken ten aanzien van de mensen die in het verleden actief waren binnen de afzonderlijke VZW's waaruit de fusie bestaat. Van de organisaties wordt immers verwacht dat ze een landelijke werking hebben.

2. Het nationaal bestuur van de VZW Opendoek werd wel degelijk samengesteld uit verschillende aangesloten leden van de nationale besturen van de bestaande federaties.

Het nieuwe decreet stelt expliciet dat de bestaande erkende federaties automatisch toegang krijgen tot het nieuwe decreet.

In het geval van de VZW Opendoek ging het om een fusieoperatie tussen de verschillende bestaande federaties.

3. Volgens de vereisten binnen het nieuwe decreet betreffende de amateurkunsten zijn de organisaties voor amateurkunsten verplicht om het hele Vlaamse landschap en het amateurtoneellevens in heel Vlaanderen te ondersteunen en te begeleiden.

Het is dus inherent aan de werking van de VZW Opendoek dat deze een netwerk voor amateurtoneel in Vlaanderen opbouwt. Zoals gesteld, is dit een decretale vereiste en werd dit dusdanig

opgenomen in het beleidsplan van de VZW Opendoek.

4. Het is inderdaad zo dat er per kunstdiscipline nog slechts één organisatie voor amateurkunsten zal kunnen worden erkend. Zoals eerder gesteld, moet deze ene organisatie binnen haar discipline het ganse amateurleven in Vlaanderen ondersteunen. Op deze wijze kan er op alle maatschappelijke wendingen binnen het amateurkunstleven op een directe en soepele wijze ingespeeld worden.

Door het feit dat aan het ingediende beleidsplan telkens een jaarplanning moet worden gekoppeld, kan de administratie jaarlijks toezicht houden op de werking van de organisatie voor amateurkunsten, zodat er onmiddellijk kan worden ingegrepen indien niet meer aan de doelstellingen van het decreet voldaan wordt. Naast de opvolging door de administratie, is er ook de begeleiding door het steunpunt, het Vlaams Centrum voor Amateurkunsten.

Ik wil de Vlaamse volksvertegenwoordiger in elk geval gerust stellen dat er bij het uitschrijven van het decreet en de implementatie ervan niet over één nacht ijs werd gegaan. Ook mijn kabinet en ik hebben ons geïnformeerd over de uitbouw van het amateurkunstenlandschap in Nederland. Ik ben er mij van bewust dat nieuwe samenwerkingsverbanden ook moeilijkheden en risico's met zich meebrengen. Toch blijft het mijn overtuiging dat grotere organisaties een sterkere bovenbouw betekenen en dat hierdoor een sterker netwerk ontstaat, dat meer te bieden heeft aan alle amateurkunstenaars.

Vraag nr. 75
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Islamitische scoutsgroep – Subsidiëring

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Vraag nr. 259

van 8 augustus 2001

van mevrouw Marijke Dillen

Blz. 430

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 76
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Groot Europees Theater Brussel – Stand van zaken

De Beleidsnota Cultuur bevat het voorstel om in Brussel een Groot Europees Theater te bouwen (*Stuk 149 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*).

Een jaar geleden heeft de Vlaamse regering beslist een werkgroep op te richten om dit project voor te bereiden.

1. Op welke wijze is deze werkgroep samengesteld ? Wie is hierin vertegenwoordigd ?

2. Wat is de stand van zaken ? Is de voorbereiding van het project afgerond ?

Zo ja, wat zijn de resultaten ?

Zo neen, wanneer worden deze resultaten verwacht ?

3. Hebben er terzake reeds besprekingen plaats gehad met de Franse Gemeenschap en het Europees niveau ?

Wat zijn hiervan de resultaten ?

Antwoord

Het is de bedoeling dat het Groot Europees Theater in Brussel een gezamenlijk initiatief wordt van de Vlaamse Gemeenschap én de Franse Gemeenschap.

Aangezien het bovenstaande een noodzakelijke voorwaarde is, heb ik dit plan op informele wijze besproken met mijn bevoegdheidsgenoten van de Franse Gemeenschap. De bereidheid tot een dergelijk initiatief bleek echter minimaal.

Bijgevolg werd de werkgroep om dit project voor te bereiden niet samengesteld.

Tegelijk dienden er zich andere projecten aan, met een reeds concretere uitwerking.

Ik heb het project van het Groot Europees Theater, dat veel bijval kent in de sector en tegemoet zou komen aan een actuele nood, niet definitief begraven. Ik meen echter dat de tijd hiervoor nog niet rijp is, maar ik zal niet nalaten om het opnieuw met mijn collega's van de Franse Gemeenschap op te nemen.

Vraag nr. 77
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Jeugdbeleid – Kindvriendelijke ruimte

In zijn Beleidsnota Jeugd heeft de minister terecht als beleidsdoel vooropgesteld dat de steden en gemeenten kindvriendelijker dienen te worden. Er moet een voldoende "psychische en fysieke ruimte voor kinderen" komen. (*Stuk 144 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*)

1. Welke initiatieven heeft de minister terzake reeds genomen ?

Wat zijn de resultaten hiervan ?

Welke financiële middelen zijn hiervoor vrijgemaakt ?

2. Deze positieve doelstelling vraagt uiteraard samenwerking met vele andere betrokken verantwoordelijken.

Op welke wijze gebeurt deze samenwerking ?

Is er voorzien in een of andere gestructureerde vorm van samenwerking ?

Gebeurt dit overleg op geregelde basis ?

3. De minister heeft aangekondigd een Dag van de Jeugd te organiseren.

Wanneer vindt die plaats ?

Op welke wijze zal dit gebeuren ?

Is dit een eenmalig gebeuren of wordt dit jaarlijks herhaald ?

Antwoord

1. Het bieden van ruimte, in verschillende betekenissen, wordt in het Vlaams jeugdwerkbeleidsplan vooropgesteld als een uitdrukkelijk uitgangspunt voor het Vlaams jeugdwerkbeleid, als een van de negen permanente toetsstenen voor alle beleidsinitiatieven. Inzake de fysieke ruimte werden een aantal concrete initiatieven genomen.

In de herziening van het decreet houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van

een jeugdwerkbeleid, werd als prioriteit voor de jeugdwerkbeleidsplanperiode 2002-2004 jeugdruimtebeleid vastgesteld. Dit betekent dat elk gemeentebestuur met een door de minister bevoegd voor Cultuur en Jeugd voor subsidiëring aanvaard jeugdwerkbeleidsplan, in aanmerking komt voor subsidiëring in het kader van het nieuwe uitvoeringsbesluit, wanneer het een jeugdruimteplan opmaakt en uitvoert.

In ditzelfde decreet op het gemeentelijk jeugdwerkbeleid wordt uitdrukkelijk ook mentale ruimte en beleidsruimte gevraagd voor kinderen en jongeren. Met de herziening van het decreet werd nog explicieter dan voorheen de participatie van kinderen en jongeren op de voorgrond geplaatst.

Ook in de subsidieregeling voor de ondersteuning van informatie, communicatie- en inspraakprojecten voor de jeugd, worden bijzondere stimulansen gegeven voor initiatieven van jongeren inzake jeugdruimte.

Een ander initiatief in dit verband is de oprichting van een Vlaams Netwerk voor Kindvriendelijke Steden. Meer informatie hierover bij het Onderzoekscentrum Kind en Samenleving in Meise.

Er is ook het project "Groene ruimte" voor het jeugdwerk in de gemeenten. De Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (VZW ADJ) kreeg van de afdeling Bos en Groen en de afdeling Jeugd en Sport van de Vlaamse Gemeenschap de opdracht om concrete projecten op te zetten om meer groene speelruimte te creëren voor het jeugdwerk. In veertien proefgemeenten kreeg het project "Groene ruimte" gestalte, wat alvast hier resulteerde in meer en toegankelijk groen voor de jeugd.

Verder krijgen we signalen uit de gemeenten die erop wijzen dat de Vlaamse gemeenten wellicht allemaal een jeugdruimteplan zullen opmaken, en momenteel druk bezig zijn met de opmaak hiervan.

Voor het decreet op het gemeentelijk jeugdwerkbeleid werd decretaal een budgetverhoging van 131 miljoen frank ingeschreven vanaf 2002, mede om de nieuwe prioriteit mogelijk te maken ; voor het reglement op de participatieprojecten werd reeds in de begroting 2001 een budget van 15 miljoen frank ingeschreven. Het project "Groene ruimte" werd ondersteund via het globale budget voor de VZW ADJ.

2. Het decreet op het gemeentelijk jeugdwerkbeleid werd voorbereid in een ruime reflectiegroep lokaal jeugdwerkbeleid. De jeugdruimteplannen zullen door deze groep nauwlettend opgevolgd en geëvalueerd worden.

In het kader van de voorbereiding van het Vlaams jeugdwerkbeleidsplan werd onder andere een overleg georganiseerd met verantwoordelijken voor het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening. Bij de opmaak van de ruimtelijke structuurplannen blijkt op alle niveaus een tekort aan inspraak door minderjarigen. Om het planningsproces toegankelijker te maken voor kinderen en jongeren, wordt overwogen om de termijnen van deze structuurplannen af te stemmen op de andere plannen die in het kader van een te voeren jeugd(werk)beleid moeten worden opgemaakt. Een infocampagne specifiek voor de jeugdsector en geëigende participatietechnieken worden in overleg uitgewerkt. Hier zit trouwens een belangrijke bevoegdheid voor de provinciebesturen. Op de ontmoetingsmomenten tussen de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) en de lokale en provinciale verantwoordelijken zal aan de jeugdruimteproblematiek de nodige aandacht worden besteed. Misschien is hier zelfs een permanente werkgroep/denkgroep mogelijk.

Het Vlaams jeugdwerkbeleidsplan zelf wordt voorbereid in een zeer breed en veelzijdig samengestelde reflectiegroep met wetenschapsmensen, jeugdwerkers, kabinetsmedewerkers, provincies, steden en gemeenten, bijzondere deskundigen en ambtenaren.

Het project "Groene ruimte" leidde tot een zeer vruchtbare en positieve samenwerking tussen de afdelingen Bos en Groen en Jeugd en Sport, de VZW ADJ en het Vlaams jeugdwerk. Uit deze samenwerking resulteerden onder andere een aantal zeer boeiende vormingsmomenten.

3. De idee van een Dag van de Jeugd werd verlaten. In ruil werd het project "Jongeren maken plannen" opgestart.

Jongeren maken plannen, altijd en overal. Maar doordat er te weinig is voor die jongerenplannen, geraken ze dikwijls niet verder dan de ideeën. Het project "Jongeren maken plannen" reikt de komende maanden de hand aan jongeren met plannen om hen te ondersteunen en te begeleiden bij de uitvoering ervan.

Het project zal worden gecoördineerd door het Forum voor Pluralistisch Jeugdwerk. Hiervoor werd een contract opgemaakt met het Forum.

Voor het totale project werd reeds in 2001 een budget uitgetrokken van 5.717.907 frank. De bedoeling is dat in een later stadium de werking van "Jongeren maken plannen" geïntegreerd wordt in de nieuwe Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap.

**Vraag nr. 78
van 8 augustus 2001
van de heer MARINO KEULEN**

Vlaams Radio-orkest – Overeenkomst met VRT

Waarom is de beheersovereenkomst tussen de VRT en het Vlaams Radio-orkest (VRO) nog niet getekend ?

Deze overeenkomst dateert van 1999 en is in de praktijk reeds van kracht.

Antwoord

Overeenkomst VG/VRO/VRT

Deze overeenkomst werd opgesteld op 27 april 1999. Ze werd ondertekend door de VRT (middels haar gedelegeerd bestuurder B. De Graeve) en het VRO/VRK (middels haar voorzitter Hugo Vandamme, ondervoorzitter Anne Lybaert en intendant Dries Sel) (*VRK : Vlaams Radiokoor – red.*). De ondertekening door de toenmalige minister bevoegd voor Cultuur Martens is niet gebeurd. Zijn handtekening ontbreekt op het document.

De ondertekening door de toenmalige minister bevoegd voor Cultuur is er niet gekomen, omdat men in de laatste dagen van de vorige regering zat en de verkiezingsstrijd begonnen was.

Opgemerkt moet worden dat we te maken hebben met een overeenkomst, en niet met een beheersovereenkomst tussen de partijen (= nergens in de overeenkomst wordt de term "beheersovereenkomst" gebruikt). Deze overeenkomst is van onbepaalde duur, terwijl beheersovereenkomsten meestal een maximale duur hebben van drie tot vijf jaar, gelet op de inhoud van de beheersovereenkomsten. De overeenkomst werd gesloten tussen de VRT en het VRO/VRK waarbij de VG tussenkomst enkel voor die delen welke te maken heb-

ben met de verzelfstandiging van het VRO/VRK (VG : *Vlaamse Gemeenschap – red.*).

Deze verzelfstandiging werd trouwens geregeld in twee afzonderlijke decreten, namelijk het decreet van 19 december 1997 tot machtiging van de Vlaamse regering om mee te werken aan de oprichting van de VZW "Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor", gewijzigd, en het decreet van 13 april 1999 tot regeling van de rechtspositie van het statutair en contractueel personeel van het VRT-Filharmonisch Orkest en het VRT-koor.

Op 25 september 2000 werd een brief door het kabinet Cultuur met als referentie td/mlp/189 naar minister Van Mechelen gestuurd betreffende de verzelfstandiging van het VRO/VRK inzake de resterende knelpunten.

In deze brief wordt verwezen naar de voornoemde samenwerkingsovereenkomst tussen het VRO/VRK en de VRT. Dit samenwerkingsakkoord regelt een aantal praktische dingen, zoals overname personeel, materiaal en rechten van de VRT door de VZW.

Na situering van dit dossier in mijn brief besluit ik met het verzoek aan mijn collega dat ik het logisch vind dat niet alleen ikzelf maar ook mijn collega Van Mechelen bevoegd voor Media mede zou ondertekenen, omdat de minister van Cultuur niet kan nagaan of de VRT haar verplichtingen bepaald in de samenwerkingsovereenkomst effectief naleeft, noch kan tussenkomen wanneer gesteld zou worden dat de VRT deze verplichtingen niet zou nakomen.

Op 29 januari 2001 werd een antwoord ontvangen van minister Van Mechelen terzake.

Hij antwoordt : "Daar de samenwerking VRT-VRO/VRK voorbeeldig verloopt, zie ik de meerwaarde niet in van een medeondertekening van de reeds in 1999 onderhandelde en ondertekende overeenkomst".

Dit is de historiek van het dossier tot op heden en de reden waarom de overeenkomst nog steeds niet ondertekend werd.

Vraag nr. 79
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Departementen – Rechtszaken

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 392

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ontwikkelingssamenwerking – Invulling

Ontwikkelingssamenwerking (OS) wordt door de minister totaal anders ingevuld dan in het verleden. Zo trekt hij de komende drie jaar telkens honderd miljoen frank uit om gemeenten ertoe aan te zetten een samenwerking aan te gaan met een lokale partner uit het zuiden.

Ook dienen alle ministers uit de Vlaamse regering een derdewereldreflex te ontwikkelen : op elk beleidsdomein moet zichtbare aandacht uitgaan naar de derde wereld. Dit zou in de begroting van alle ministers te zien moeten zijn, "maar overlopen van enthousiasme daarvoor doen de collega's kennelijk niet", aldus de minister in de pers.

1. Wat was de concrete bijdrage inzake ontwikkelingssamenwerking van alle diensten die ressorteren onder de bevoegdheid van de minister ?

Is dit zichtbaar in de begroting 2001 ?

2. Werd de administratie Buitenlands Beleid bij de concretisering van de acties betrokken ?

3. Welke gemeenten zijn betrokken bij het ontwikkelingsbeleid ?

4. Hoe werd dit ingepast in het gehele ontwikkelingsbeleid van de Vlaamse overheid ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

1. Tijdens haar vergadering van 13 juli laatstleden (VR/2001/13.07/DOC.0682) bevestigde de

Vlaamse regering haar engagement voor een procentuele besteding van de internationale kredieten voor ontwikkelingssamenwerking, die in principe 10 % van de operationele internationale kredieten bedraagt. Dit percentage werd voor 2001 geconcretiseerd in vaste bedragen. Het totaal hiervan is 201 miljoen frank, het budget van Ontwikkelingssamenwerking niet meegerekend.

Ik wens erop te wijzen dat de recente herschikking van de Vlaamse regering en de bepalingen van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering van 13 juli 2001, implicaties meebrengen voor sommige van de engagementen. Hierdoor dienden aanpassingen te gebeuren aan de toezeggingen die door de individuele ministers kenbaar gemaakt werden aan de Commissie Buitenlandse Betrekkingen.

1.1 Programmaoverzicht Zuid-Afrika – bevoegdheidsdomeinen en verantwoordelijke Vlaamse ministers

Door de Zuid-Afrikaanse overheid werden 24 projecten aangevraagd. Ze werden door de administratie Buitenlands Beleid op ontwikkelingsrelevantie gescreend en door de inhoudelijke beleidsdomeinen besproken inzake bijsturing en haalbaarheid.

Programmabijdrage Ontwikkelingssamenwerking ; Vlaams minister B. Anciaux

Beschikbaar budget voor directe samenwerking vanuit Ontwikkelingssamenwerking : 100 miljoen frank. Het dient vermeld dat voor de inbreng van vakexpertise een beroep gedaan wordt op het relevante Vlaamse beleidsdomein.

- Centrum vir burgerskaponderrig (vredeseducatie en conflictbeheersing)
- Aidsbestrijding in het onderwijsproject VVOB
- Tsogang, Water en Sanitatie
- Nelson Mandela Childrens Fund
- Ambtenarenopleidingen Kwazulu Natal en Free State
- Pedagogische vorming districtshoofden in de Noordelijke Provincie en in Free State

(VVOB : Vlaamse Vereniging voor Opleidingsprogramma's in het Buitenland – red.)

Jeugd en Cultuur, Vlaams minister B. Anciaux

Beschikbaar budget bij Jeugd en Cultuur : 30 miljoen frank.

- Nationaal jeugdbeleid
- Training programma's inzake volksonwikkeling, bibliotheken, culturele centra in Free State en in de Noordelijke Provincie
- Culturele uitwisselingen
- Arts & crafts Kwazulu Natal
- Kunst en onderwijs in de Noordelijke Provincie
- Taal en identiteit in Free State

Sport ; Vlaams minister B. Anciaux

Beschikbaar budget : 8.900.000.

- Sport voor allen in Qua Qua
- Sportproject in Bloemfontein, Free State

Zuid-Afrikaans-Vlaams programma voor aidsbestrijding ; bijdrage Vlaams minister P. Van Grembergen

Beschikbaar gesteld budget : 33 miljoen frank.

- Nelson Mandela Medical Research
- Cecilia Manhaeve – Aidsbestrijding
- Wereldgezondheidsorganisatie Zuid-Afrika

Huisvesting ; Vlaams minister J. Gabriels

Beschikbaar gesteld budget : 25 miljoen frank.

- Newco – huisvesting Johannesburg

Zeewezen – Havenontwikkeling ; Vlaams minister S. Stevaert

Beschikbaar gesteld budget : 4,2 miljoen frank.

- Portnet havenbeleid
- Maritiem instituut KZN

Leefmilieu en Landbouw ; Vlaams minister V. Dua

Beschikbaar gesteld budget : 40 miljoen frank.

- Projecten voor afvalbeleid in Kwazulu Natal en Free State
- Organische landbouw KZN

Beroepsopleiding ; Vlaams minister R. Landuyt

(engagementen en beschikbare budgetten ter bespreking)

- Beroepsopleiding jongeren in Qua Qua

Toerisme ; Vlaams minister R. Landuyt

(engagementen en beschikbare budgetten ter bespreking)

- Ecologisch toerisme Free State

1.2 Derdewerldreflex in de Vlaamse beleidsdomeinen

Het Vlaamse beleid inzake samenwerkingsontwikkeling is gericht op een zo breed mogelijke participatie. Het overzicht van de respons van mijn collega's in de Vlaamse regering illustreert deze participatie.

Ik wijs erop dat de betrokkenheid bij samenwerking en solidariteit niet alleen mag worden gezien als een louter budgettaire inbreng. De belangrijkste en meest relevante inbreng bestaat er volgens mij in dat de expertise, de knowhow die in Vlaanderen aanwezig is, ingezet wordt en aansluiting kan vinden bij de ontwikkelingsbehoeften van het zuiden. De derdewerldreflex moet zich uiten in de samenwerkingsbereidheid. Samenwerking tussen beleidsdomeinen in Vlaanderen en in het zuiden, op het vlak van management of technologische knowhow, is een directe bijdrage aan de verstandhouding tussen, en de ontwikkeling van beide partners.

Ik wil erop wijzen dat deze samenwerkingsbereidheid nu reeds in grote mate in de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen aanwezig is. Ik verwijs naar de talrijke initiatieven die door mijn collega's in het verleden genomen werden voor samenwerking met landen in ontwikkeling, en waarvan de engagementen nu nog lopende zijn in het kader van vriendschapsakkoorden voor uitwisseling van kennis en knowhow.

Het beleidsdomein Onderwijs, bijvoorbeeld, besteedt in 2001 51 miljoen aan OS. Het beleidsdomein Energie maakt een prioriteit van energie-investeringen en technologieoverdracht ten aanzien van ontwikkelingslanden. Het beleidsdomein Waterwegen en Zeewezen voorziet, naast de inspanningen voor Zuid-Afrika, in 16 miljoen voor ontwikkelingsprojecten. Het beleidsdomein Gezin en Maatschappelijk Welzijn besteedt 1 miljoen frank aan het bejaardenproject Vina del Mar in Chili. Dit project wordt bijkomend ondersteund door de gemeente Dilbeek. M.b.t. het beleidsdomein Media leveren zowel tv als radio van de VRT aanzienlijke inspanningen op het vlak van informatie en sensibilisering rond partners in het zuiden. Een exacte kostprijs is hiervan niet bekend, maar de inspanning bedraagt wellicht minimum 10 miljoen frank per jaar.

De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) heeft voor dit jaar zo'n 4 miljoen aan projecten van technologische internationale samenwerking lopen in Zuid-Afrika en China. Wat het beleidsdomein Film betreft, zijn er filmverenigingen en filmfestivals gesubsidieerd via het Filmfonds (nu onder mijn bevoegdheid), die cineasten uit het zuiden uitnodigen en een functie vervullen in het bewustzijnsproces. Het gaat hier om een bedrag van 6,5 miljoen in 2001.

Voor het Vlaams beleid inzake samenwerkingsontwikkeling zijn de geografische prioriteiten momenteel Chili en, vooral, Zuid-Afrika. De vele initiatieven die daarnaast in tal van andere derdewerldlanden lopen, wijzen erop dat in Vlaanderen een grote samenwerkingsbereidheid bestaat.

Ik zie de taak van de minister bevoegd voor internationale samenwerking en solidariteit, vooral als het coördineren en stimuleren van het potentieel aan capaciteit en inzet dat in Vlaanderen aanwezig is.

2. De administratie Buitenlands Beleid organiseerde en nam deel aan het bilaterale overleg met de betrokken administraties omtrent de verschillende projectaanvragen.

De administratie Buitenlands Beleid screende de dossiers op hun ontwikkelingsrelevantie enerzijds, en de inhoudelijke bevoegde diensten voerden de screening uit qua concept, inhoud, haalbaarheid en budgettering anderzijds.

3. Een veertigtal gemeenten dienden een aanvraag in voor subsidiëring in het kader van de trajectbegeleiding naar de uitbouw van een gemeentelijk ontwikkelingsbeleid.

De selectie van de proefgemeenten vindt plaats in de loop van september 2001.

4. Het beleid inzake samenwerkingsontwikkeling bestaat uit twee grote pijlers, enerzijds de samenwerking met het zuiden gericht op duurzame ontwikkeling en anderzijds de verbreding van het maatschappelijk draagvlak voor de samenwerkingsbereidheid en solidariteit.

Het beleid ten opzichte van de lokale gemeentelijke besturen illustreert hoe beide doelstellingen nagestreefd worden.

**Vraag nr. 81
van 23 augustus 2001
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE**

Wielersport – Dopingcontrole

Dopingcontroles in wielervedstrijden gebeuren in Vlaanderen op verschillende manieren.

Na een rit in de Ronde van Frankrijk met aankomst in Vlaanderen moest de winnaar niet naar de dopingcontrole. Nochtans zegt het UCI-reglement dat dit verplicht is (UCI : Union Cycliste Internationale). De Vlaamse Gemeenschap had echter lak aan de UCI-reglementering. Volgens de Vlaamse Gemeenschap doet alleen zij in Vlaanderen de dopingcontroles.

De Vlaamse Gemeenschap besteedde de dopingcontrole uit aan het IOC-laboratorium van professor Delbeke in Gent (IOC : Internationaal Olympisch Comité). Acht renners werden bij lottrekking aangewezen om gecontroleerd te worden. Volgens de Internationale Wielervedunie UCI is het IOC-laboratorium niet in staat EPO-tests vakkundig uit te voeren (EPO : erythropoietine).

Renners die door een IOC-controle positief bevonden worden, kunnen alleen op Vlaamse bodem een koersverbod krijgen. Renners die door een UCI-controle positief bevonden worden, krijgen een wereldwijd koersverbod.

Waarom bestaat er geen uniformiteit op het vlak van dopingcontroles ?

Antwoord

De strijd tegen dopingpraktijken in de sport behoort in België tot de bevoegdheden van de gemeenschappen. In de Vlaamse Gemeenschap wordt de dopingbestrijding geregeld door het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening en het besluit van de Vlaamse regering van 23 oktober 1991 tot uitvoering ervan.

Dopingcontroles in Vlaanderen kunnen op verscheidene manieren gebeuren :

- controles door de Vlaamse Gemeenschap en op haar initiatief, conform de procedures van het decreet van 27 maart 1991 en het besluit van 23 oktober 1991 ;
- controles op initiatief van een sportvereniging en voor haar rekening, maar volledig volgens voornoemde procedure ;
- controles die bevolen worden door een internationale bevoegde federatie of het IOC en waarvoor de betrokken sportvereniging van de minister een gehele of gedeeltelijke erkenning van gelijkwaardigheid heeft verkregen. Deze erkenning dient conform een vaste procedure te verlopen.

Zo stelt artikel 68 van het uitvoeringsbesluit dat, om ontvankelijk te zijn, de vraag van de betrokken sportvereniging met als bijlage de volledige procedure van monsterneming, ten minste één maand van tevoren bij aangetekend schrijven gericht moet worden aan de Vlaamse minister.

Daar niemand anders op reglementaire wijze een controle had gepland of aangevraagd, was m.b.t. de dopingcontrole na de rit in de Ronde van Frankrijk in Antwerpen de enige wettelijk mogelijke controle deze van en door de Vlaamse Gemeenschap.

Wat de aanduiding van de te controleren renners betreft, werd gebruikgemaakt van lottrekking, één van de methodes waarin door de procedure van de Vlaamse Gemeenschap is voorzien. Deze trekking had plaats onder toezicht en met medewerking van de lokale politie Antwerpen, dit in het kader van het samenwerkingsprotocol betreffende de dopingbestrijding in Vlaanderen. Dit protocol werd door de Vlaamse minister van Sport en de federale minister van Justitie ondertekend. Het protocol heeft tot doel via een aantal afspraken tussen de procureurs-generaal bij de hoven van beroep in Antwerpen, Brussel en Gent en de Vlaamse administratie,

betreft, de dopingbestrijding in Vlaanderen efficiënter aan te pakken.

De urinemonsters werden naar het door de Vlaamse Gemeenschap erkende controlelab in Gent (IOC-erkend en voldoende aan de ISO Guide 17025-accreditering) gebracht (*ISO : International Organization for Standardization – red.*). De EPO-analyse werd in onderaanneming door dit labo uitbesteed aan het labo in Parijs, dat aan dezelfde kwalificaties voldoet en dat één van de drie labo's ter wereld is dat zulke testen kan uitvoeren.

Atleten die door het IOC worden gestraft, worden wereldwijd uit wedstrijden geweerd zolang deze tuchtmaatregel geldt.

Renners door het UCI gestraft, kunnen niet deelnemen aan wedstrijden die door het UCI of een nationale wielerbond worden georganiseerd.

Renners die door de disciplinaire organen van de Vlaamse Gemeenschap worden gestraft, kunnen niet deelnemen aan wedstrijden in Vlaanderen.

Er bestaat tussen de gemeenschappen een coördinatieraad inzake medisch verantwoorde sportbeoefening. Binnen deze raad werd een samenwerkingsakkoord afgesloten dat tot doel heeft :

- 1° te zorgen voor een regelmatige uitwisseling van informatie, documentatie, deskundigen en diensten ;
- 2° een identieke procedure te bepalen betreffende de monsterneming voor de controle op het gebruik, door de sportbeoefenaars, van de producten, substanties en middelen bedoeld onder 5° ;
- 3° voor de sportbeoefenaars die op doping worden betrapt, de strafsancities te vervangen door tuchtsancities ;
- 4° voor bepaalde sporttakken, betreffende de minimumleeftijden voor deelneming, een overleg vast te leggen over de medische criteria voor toelating tot de sportmanifestaties ;
- 5° een identieke lijst vast te stellen van de verboden producten alsook van de substanties en middelen die als dopingpraktijk worden beschouwd, op grond van de internationaal erkende lijst ;
- 6° gemeenschappelijke acties te voeren inzake gezondheids promotie op sportgebied en preventie inzake dopingpraktijk ;

7° bilaterale protocolakkoorden te kunnen sluiten, met het oog op het laten verrichten van dopingcontroles door de erkende artsen van een akkoordsluitende partij.

De strijd tegen doping wordt ook op internationaal en Europees verband gevoerd.

Vertegenwoordigers van het team Medisch Verantwoord Sporten van de Vlaamse Gemeenschap volgen vanaf de stichting nauwgezet de evoluties binnen het WADA (Wereldantidopingagentschap).

Ook op Europees vlak wil Vlaanderen een aantal initiatieven nemen om een harmonisatie van Europese regelgeving te bewerkstelligen.

In dat perspectief zijn er twee hoofdthema's voor het Belgische voorzitterschap :

- de introductie van de IOC-WADA-dopinglijst als standaardlijst voor alle EU-landen (overeenkomstig de bepalingen van de antidopingconventie van de Raad van Europa) ;
- de wederkerigheid van dopingsancities binnen de vijftien EU-lidstaten (*EU : Europese Unie – red.*).

Tijdens het Belgisch voorzitterschap wil ik een oproep in die zin lanceren en de Europese Commissie aansporen om daar spoedig werk van te maken.

De oprichting van het Wereldantidopingagentschap in 1999 sluit volledig aan bij die filosofie, en Vlaanderen zal de ontwikkeling van de organisatie actief ondersteunen.

**Vraag nr. 82
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Overheidsdiensten – Correct taalgebruik

Terecht stelde de minister-president een tijd geleden dat alle Belgen in hun eigen landstaal moeten kunnen worden geholpen in de buitenlandse ambassades. Toch stelt men vast dat vooral de "verenigings" van termen en begrippen, ook vanuit de Vlaamse overheidsdiensten, toeneemt. Ook op verkeersborden komen wel eens onterecht termen voor als "kiss-and-ride", zoals minister vice-president Stevaert onlangs bevestigde in het parlement. Allicht begrijpen niet alle Vlamingen wat hiermee bedoeld wordt : dit verhoogt de toegankelijkheid van het beleid.

Vooraleer we een Nederlandstalige service vragen van ambassades, moeten dus eerst en vooral de eigen federale en Vlaamse diensten die zich richten tot de burgers, zelf de Nederlandse taal respecteren om verstaanbaar te blijven.

De resolutie van Chris Vandenbroeke (*Stuk 149 (1995-1996) – Nr. 1*) betreffende "het hanteren van een correct taalgebruik zonder overlast aan vertaalwoorden" bepleitte dit trouwens ook.

Blijft de resolutie "betreffende het hanteren van een correct taalgebruik zonder overlast aan vertaalwoorden" van kracht voor de minister ?

Zo neen, hoe wordt correct taalgebruik door de Vlaamse overheidsdiensten bevorderd ?

Zo ja, hoe wordt ze tot nu toe concreet uitgevoerd ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering en de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid.

Gecoördineerd antwoord

De resolutie betreffende het hanteren van een correct taalgebruik zonder overlast aan "vertaalwoorden" is nog altijd van kracht. Een oordeelkundig gebruik van leenwoorden is immers een noodzakelijke voorwaarde om op een duidelijke en verzorgde manier met de burger te kunnen communiceren. De resolutie is in de praktijk van kracht voor zowel officiële en niet-officiële publicaties en teksten, als aankondigingen van activiteiten die door de Vlaamse overheid georganiseerd worden.

Voor de officiële publicaties gelden de aanwijzingen in de omzendbrief VR 2000/4 betreffende de wetgevingstechniek. Volgens deze omzendbrief moeten alle leden van de Vlaamse regering elk voorontwerp van decreet en elk ontwerp van besluit voorleggen aan de afdeling Kanselarij van het departement Coördinatie. Het advies van deze afdeling betreft zowel de leesbaarheid en de taalzuiverheid van de ontwerpen, als de juridische consistentie en de toepassing van de regels die in de omzendbrief zijn opgenomen.

Voor het taalkundige advies is de cel Taaladvies van de afdeling Kanselarij verantwoordelijk. In de omzendbrief betreffende de wetgevingstechniek is in het eerste hoofdstuk een hele paragraaf (aanwij-

zing 9 tot en met 34) gewijd aan het taalgebruik. Voor de cel Taaladvies functioneren deze aanwijzingen als uitgangspunt en controlelijst bij de taalkundige advisering over voorontwerpen van decreet en ontwerpen van besluit.

De omzendbrief bevat over het gebruik van leenwoorden een specifieke aanwijzing (nummer 16), die als volgt luidt: "Leenwoorden uit andere talen gebruikt u alleen als ze in het Nederlands ingang hebben gevonden. Als er (ook) een gangbare Nederlandse naam voor het begrip bestaat, geeft u de voorkeur aan de Nederlandse naam." Leenwoorden hoeven volgens deze aanwijzing dus niet gebannen te worden uit het Nederlands, maar als ze worden gebruikt, moeten ze tot het algemeen gangbare Nederlands behoren. Het is dus niet geoorloofd leenwoorden onoordeelkundig of overmatig te gebruiken.

Ook aanwijzing 15 is in dit verband relevant: "De terminologie die u gebruikt, moet in overeenstemming zijn met het gangbare taalgebruik. Tot het gangbare taalgebruik behoren woorden en terminologie die ook buiten de juridische context worden gebruikt en begrepen." Het woordgebruik moet dus in het algemeen aansluiten op het gangbare taalgebruik. Woorden die voor iedereen duidelijk zijn, krijgen de voorkeur op synonieme of verwante woorden die ongebruikelijk, verouderd, niet algemeen, te moeilijk of te technisch zijn.

Deze aanwijzingen geven uitvoering aan het in de resolutie geformuleerde verzoek om voor een correct taalgebruik zonder misplaatste "vertaalwoorden" te zorgen. De cel Taaladvies past de aanwijzingen concreet toe bij de verplichte taaladvisering over regelgevende teksten.

Ook bij de revisie van semi-officiële publicaties en teksten, en aankondigingen van activiteiten die door de Vlaamse overheid georganiseerd worden, past de cel Taaladvies de bovengenoemde aanwijzingen toe. Hoewel taaladvies voor deze teksten niet verplicht is, werkt de cel Taaladvies in de praktijk nauw samen met de voorlichtingsambtenaar en de bij de voorlichting betrokken ambtenaren van de afdeling Communicatie en Ontvangst van het departement Coördinatie. Op deze manier wordt de revisie van de teksten voor het grote publiek toch zo structureel mogelijk aangepakt. Het resultaat is dat de cel Taaladvies vrij systematisch teksten reviseert die voor het grote publiek bedoeld zijn, en dat ze de ambtenaren die bij de voorlichting betrokken zijn, wijst op sluimerende taalkundige knelpunten in de externe communicatie. Ook

het onoordeelkundige gebruik van leenwoorden behoort tot deze knelpunten.

Vraag nr. 85
van 23 augustus 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Openbare bibliotheken – Internettoegang voor minderjarigen

In het onlangs door het Vlaams Parlement goedgekeurde decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid wordt terecht de nodige aandacht besteed aan het actualiseren van de taken van het bibliotheekwezen in Vlaanderen.

Openbare bibliotheken moeten inspanningen leveren om met het oog op de actuele noden en de maatschappelijke realiteit inzake kennisverwerving blijvend in te spelen op de bestaande vraag naar multimediale ICT-toepassingen, zoals internet, of nieuwe informatiedragers, zoals cd-roms of dvd's (ICT : informatie- en communicatietechnologie).

Bovendien dienen openbare bibliotheken voor eenieder zo toegankelijk mogelijk te zijn. Ook voor kinderen en jongeren.

Deze informatietechnologie heeft evenwel als onaangenaam neveneffect dat het tevens een haast onbeperkt gamma aanbiedt van pervers, gewelddadig en seksueel expliciet (beeld)materiaal, dat de meest stoute verwachtingen overtreft. Het is bijgevolg logisch dat men ook op het niveau van de Europese Unie, sinds het lanceren van het Groenboek over de bescherming van minderjarigen en de menselijke waardigheid in de context van de audiovisuele en informatiediensten (COM (96) 483) in 1996, tracht na te gaan hoe men het best met dit gegeven omspringt.

Gebaseerd op uitgebreid multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek en op basis van enkele gezaghebbende rapporten, waaronder het in opdracht van de Franse Conseil d'Etat uitgevoerde rapport "Internet et les réseaux numériques", bestaat er een ruime consensus over de vaststelling dat een veelvuldige blootstelling aan dergelijke beelden zonder begeleiding, bewustmaking en opvoeding, niet zonder gevaar is.

Niettemin blijkt het innemen van een uniform standpunt terzake door alle actoren een niet zo eenvoudige evenwichtsoefening, omdat men zich bevindt in het spanningsveld tussen het vrij verkeer

van diensten en de vrijheid van meningsuiting, met andere woorden : het vrijwaren van commerciële belangen enerzijds en de noodzaak tot een zekere mate van bescherming anderzijds.

Het accent wordt hierbij stevast gelegd op het creëren van een zelfreguleringskader, waarbij de lidstaten, via overleg met de betrokken actoren, een passend beleid dienen uit te stippelen en nagaan welke maatregelen (bv. het ondersteunen van mediaopvoeding, het uitwerken van gedragscodes, het opzetten van een classificatiesysteem, ...) en welke technische hulpmiddelen (bv. V-chips, firewall, ...) de meest efficiënte resultaten opleveren.

Herhaaldelijk heb ik echter bij mijn bezoek aan een openbare bibliotheek kunnen vaststellen dat kinderen op de jeugdafdeling internetsites bekijken die geheel ongepast zijn voor hun leeftijd. Uiteraard ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de ouders, maar die zijn niet altijd aanwezig bij het bezoek van hun kind aan de bibliotheek of de kinderafdeling. Het is mijn aanvoelen dat het aanwezige personeel ook niet altijd goed weet hoe het hierop moet reageren.

Welk beleid voert de minister met betrekking tot deze problematiek in het algemeen, en meer in het bijzonder in relatie tot het concrete voorbeeld van het vrij gebruik van multimediatoepassingen in openbare bibliotheken door kinderen en jongeren ?

Antwoord

Eén van de gevolgen van de democratisering en de algemene bereikbaarheid van het internet is zonder twijfel ook het feit dat alle aanwezig materiaal ook potentieel binnen het bereik van kinderen komt, en dus ook sites met "seksueel expliciet beeldmateriaal" dat zeker niet voor kinderen bestemd is.

Terloops wil ik wel opmerken dat het overgrote deel van de zogenaamde pornosites betalende sites zijn, waarvoor het bezit van een kredietkaart een vereiste is. In die zin zijn de meeste van deze sites dan ook niet echt toegankelijk voor kinderen.

Dit neemt niet weg dat er daarnaast inderdaad nog genoeg andere sites zijn waar wel degelijk ongeacht beeldmateriaal kan worden bekeken.

Dit probleem doet zich uiteraard niet alleen voor in de openbare bibliotheek, maar evengoed – en misschien zelfs voornamelijk – thuis. En ook aller-

hande firewalls bieden daar geen sluitende oplossing voor.

Nochtans lijkt mij dit zeker geen voldoende argument te zijn om bijvoorbeeld niet in internettoegang te voorzien in jeugdafdelingen van openbare bibliotheken. De meerwaarde voor de bibliotheek en het publiek blijft in elk geval veel groter dan bepaalde ongewenste neveneffecten.

Specifiek voor de openbare bibliotheek stel ik mij zelfs de vraag of het hier werkelijk om een echt groot probleem gaat.

Recent Canadees onderzoek van het surfgedrag van gebruikers van openbare bibliotheken (op basis van een analyse van de werkelijk bezochte sites) wijst uit dat minder dan 2% (gemiddeld 1,5%) van de bezochte sites als porno-gerelateerde sites kon worden bestempeld, waarbij dan nog eens moet worden rekening gehouden met het feit dat men in een aantal gevallen ongewild naar een pornosite wordt geleid (bv. door te klikken op een banner die er anders uitziet).

Er is niet direct een reden om te veronderstellen dat dit in Vlaanderen spectaculair meer zou bedragen.

Daarnaast is er in een bibliotheek toch ook nog wel een zekere vorm van sociale controle; de terminals staan opgesteld in de publieksruimtes, waardoor er toch al een zekere drempel bestaat om zomaar naar om het even welke site te surfen. En daarnaast is er toch nog altijd personeel aanwezig dat corrigerend kan optreden.

**Vraag nr. 86
van 23 augustus 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Zuid-Afrika – Steun aan het Afrikaans

Tot op heden heeft de Vlaamse regering in het kader van haar samenwerking met Zuid-Afrika voorzover mij bekend nog geen projecten opgestart of ondersteund die specifiek gericht zijn op het behoud en de verdediging van de Afrikaanse taal.

De berichten over de taaltoestanden in Zuid-Afrika en de positie van het Afrikaans zijn nochtans onrustwekkend. De Zuid-Afrikaanse overheid voert wel degelijk een beleid dat erop gericht is het belang van het Afrikaans terug te dringen. Er

wordt aangestuurd op de verengelsing van het land, en dat laat zich gevoelen.

Zo verneem ik dat de Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kultuur, die sedert 1909 instaat voor de bevordering van de wetenschap en de cultuur in het Afrikaans, binnenkort de deuren moet sluiten wegens een gebrek aan fondsen.

Is het bijgevolg niet aangewezen dat de Vlaamse regering, wegens de banden tussen het Nederlands en het Afrikaans, maar ook door de herkenbaarheid van de situatie, terzake een concreet gebaar doet in het kader van de samenwerking met Zuid-Afrika ?

Werden reeds initiatieven in die zin genomen ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid.

Gecoördineerd antwoord

Het feit dat ik tijdens mijn recente bezoek aan Zuid-Afrika op 28 augustus laatstleden in Durban een memorandum van overeenstemming betreffende de Vlaams – Zuid-Afrikaanse directe samenwerkingsontwikkeling ondertekende, samen met de Zuid-Afrikaanse vice-minister van Buitenlandse Zaken Aziz Pahad, onderstreept dat wij ons volledig inschrijven in de officiële samenwerking met Zuid-Afrika. Dat betekent ook dat wij de taalpolitiek van Zuid-Afrika, dat elf officiële talen heeft – waaronder het Afrikaans en het Engels – erkennen en respecteren.

Wat Vlaanderen in het verleden reeds herhaaldelijk heeft gedaan en ook in de toekomst wenst te doen, is het ondersteunen van de meertaligheidspolitiek van Zuid-Afrika. Ik denk hierbij aan projecten zoals LOGTIS, het tolkenproject aan de Universiteit van de Vrijstaat in Bloemfontein, en de Vlaamse bijdrage tot het leveren van vertolkingsdiensten tijdens de hoorzittingen van de Waarheidscommissie. Door deze projecten wordt ook de positie van het Afrikaans ondersteund.

Daarenboven werden, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, aangelegenheden met betrekking tot de promotie en het onderwijs van het Nederlands in het buitenland gedelegeerd aan de Nederlandse Taalunie, opgericht in 1980, om de Nederlandse taal in de ruimste zin te promoten. Dienaangaande kan ik mededelen dat, naar aanlei-

ding van het bezoek van een kleine delegatie van het algemeen secretariaat van de Nederlandse Taalunie aan Zuid-Afrika in 2000, eveneens de mogelijkheid wordt voorgesteld om de richting van de ondersteuning van de meertaligheid in Zuid-Afrika in te slaan.

Er was inderdaad bij het begin van de machtsovername in Zuid-Afrika door het ANC, vrij grote ongerustheid over de positie van het Afrikaans (*ANC : African National Congress – red.*). Geleidelijk wordt echter duidelijk dat dit Afrikaans voor vele Zuid-Afrikanen de lingua franca blijft, en als dusdanig ontdaan van historische gevoeligheden opnieuw een vooraanstaande positie inneemt in Zuid-Afrika.

Vraag nr. 95
van 21 september 2001
van de heer CARL DECALUWE

Blosopot Nieuwpoort – Waterkwaliteit

De hengelaars hebben toestemming om te vissen in de Bloso-put in Nieuwpoort (Bloso : Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openluchtcreatie). Geregeld wordt er vervuild slib geloosd in de IJzer, wat de viswaterkwaliteit niet ten goede komt.

1. Is de minister op de hoogte van de vervuiling van de IJzer en welke stappen kunnen worden genomen om dit tegen te gaan ?
2. In welke mate werden sportactiviteiten op deze locatie in gevaar gebracht of kunnen zij in gevaar gebracht worden ?
3. Wat is de viswaterkwaliteit van de Bloso-put en de IJzer ? Welke metingen werden laatst uitgevoerd ? Wat waren de resultaten ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 138
van 28 juni 2001
van de heer JAN LOONES

Leerplannen SO – Aansluiting bij economische sectoren

Zowel de maritiem-economische sector als de vervoerssector in Vlaanderen zijn bezorgd over de leerplannen in het secundair onderwijs, waarin volgens hen te weinig aandacht wordt besteed aan de sociaal-economische realiteit waarin jongeren leven en zullen moeten werken.

Dat valt te lezen in het manifest "Haven en vervoer, tussen wal en schip – Nood aan meer economische realiteitszin in leerplannen", goedgekeurd door een aantal belangrijke instanties en organisaties in de sector.

De sectoren betreuren dit tekort aan aandacht in het onderwijs, temeer omdat zeer veel van hun bedrijven nu al te grote moeilijkheden ondervinden om jongeren aan te trekken. Nochtans kunnen de haven-, transport- en logistieke sectoren – in volle evolutie en met beloftevolle toekomstkansen – slechts optimaal renderen indien jongeren aangespoord worden om in deze sectoren een carrière op te bouwen.

De maritiem-economische sector is dan ook vragende partij om, in nauw overleg met het secundair onderwijs, naar oplossingen te zoeken. Zo wordt bijvoorbeeld voorgesteld om de elementen van internationale handel en relaties, verkeer en goederenvervoer op te nemen in de nog uit te schrijven leerstof, en aldus de jongeren voor de sector te sensibiliseren.

Als het onderwijs beter afgestemd wordt op de behoeften van de bedrijfswereld, kan dit de economie alleen maar ten goede komen, aldus het manifest.

1. Heeft de minister reeds kennis genomen van het vermelde manifest ?

Zo ja, heeft de minister dit manifest reeds geëvalueerd en wat zijn de conclusies ?

2. Bestaan er plannen om de sector te betrekken in het zoeken naar een oplossing om alsnog de jongeren in het secundair onderwijs te sensibiliseren voor de sector ?

Antwoord

1. Er zijn slechts drie scholen met een maritiem onderwijsaanbod. Twee van deze scholen, waarvan één met twee vestigingsplaatsen, zijn aan de kust gelegen en richten zich op zeevisserijonderwijs. De derde school, gelegen aan de Scheldeoever, richt zich op de Rijn- en binnenvaart. Sinds twee schooljaren worden, in het teken van het aangegane convenant, de studierichtingen Dek (kustvaart) en Motoren (-3000 kW) uitgebouwd in twee van deze drie scholen (*KW : kilowatt – red.*).

Op 28 augustus 1998 werd tussen de minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken van de Vlaamse Gemeenschap, de onderwijsorganisaties, de betrokken schoolbesturen en de maritieme industrie een convenant ondertekend met als doelstelling "de aansluiting met de realiteit te verzekeren binnen de studierichtingen TSO Dek (kustvaart) en TSO Motoren (-3000 kW), met bijzondere aandacht voor :

- de nautische en technische kennis, vaardigheden en attitudes van de leraars ;
- motivatie en studieniveau van de leerlingen ;
- de inhoud van de leerplannen en hun aansluiting met de realiteit ;
- de basisinfrastructuur van de onderwijsinstellingen ;
- de betrokkenheid met de sector en
- de leerlingenstages.

(*TSO : technisch secundair onderwijs – red.*)

In het kader van dit convenant werd een begeleidingscommissie aangesteld (met vertegenwoordigers van de maritieme industrie), die onder andere nagaat in welke mate de STCW95-voorschriften opgenomen worden in de nieuwe leerplannen en op welke manier de (mede door de sector gesponsorde) promotie het best gevoerd wordt (STCW95 : Standards of Training Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1995). De internationale verplichtingen (STCW95) worden opgenomen in leerplannen, jaarplannen, cursusmateriaal, onderwijs- en evaluatiemethodiek. De meest efficiënte sensibilisering richt zich vooral op maritieme evenementen.

2. Ik heb vanuit de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangehaalde sectoren verschillende brieven gekregen waarin men mijn aandacht vroeg voor bepaalde leerinhouden die men meende niet terug te vinden in de eindtermen.

Ik heb de vragen voorgelegd aan de Dienst voor Onderwijsontwikkeling en op basis van zijn advies ben ik tot de conclusie gekomen dat de eindtermen voldoende ruimte laten om de betrokken materies aan bod te laten komen.

Het ligt echter niet in mijn bevoegdheid om de inhoud van de leerplannen te bepalen. Die worden opgesteld door de inrichtende machten. Het is aan hen om de vertaling van de eindtermen naar de concrete leerplannen te maken.

Ik heb dit in die zin ook gemeld aan de betrokken sectoren.

3. De scholen ondervinden, net zoals voor de meeste andere TSO-BSO-opleidingen, een sterke concurrentie vanwege de ASO-opleidingen (*BSO : beroepssecundair onderwijs ; ASO : algemeen secundair onderwijs – red.*).

Bovendien is er momenteel vrijwel voor alle TSO-BSO-opleidingen een tekort aan geïnteresseerde leerlingen.

Uit schooldoorlichtingen blijkt dat de meeste leerlingen die voor een maritieme opleiding kiezen, reeds enige binding met de sector hebben (ouders, familie of vrienden in de binnenvaart, visserij of vrijetijdsbesteding) en dat twee derde van het aantal leerlingen uit de (grote) omgeving van de school komt.

Vraag nr. 139

van 28 juni 2001

van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

Aanbod Nederlands voor anderstaligen – Brussel

Vele niet-Nederlandssprekenden in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest smeken de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de lokale besturen om een kans te krijgen Nederlands te leren.

Een tekort in het opvoedings- en onderwijsbeleid is een voldoende argument om een beleid dienaangaande te voeren.

1. Welke initiatieven bestaan er op dit ogenblik ?
2. Waar kunnen respectievelijk verenigingen, openbare instellingen, derden terecht om – op

gesubsidieerde wijze – Nederlandssprekende leerkrachten aan te trekken om Nederlands te onderwijzen ?

3. Worden er terzake nieuwe initiatieven ontwikkeld ?

4. Is er ruimte voor een nieuw beleid ?

Antwoord

Hieronder worden de bijkomende initiatieven op vlak van NT2 beschreven (*NT2 : Nederlands als tweede taal – red.*).

Op de onderwijsbegroting 2001 werden extra middelen vrijgemaakt voor enerzijds het opdrijven van de kwaliteit en de intensiteit van het aanbod Nederlands als tweede taal, en anderzijds het progressief wegwerken van de wachtlijsten NT2.

Deze middelen, 32 miljoen, werden verdeeld onder de centra voor basiseducatie, en dit op basis van projectaanvragen. Aan het Centrum voor Basiseducatie Brussel werd 525.000 frank toegekend. Dit bedrag is goed voor 1.500 bijkomende deelnemersuren en is in overeenstemming met de projectaanvraag van het centrum.

Ook op de begroting van 2002 zijn middelen vrijgemaakt voor NT2 en is voor de verdeling van deze middelen een uitbreiding naar de centra voor volwassenenonderwijs vooropgesteld.

Daarnaast zijn er nog de middelen die de Vlaamse overheid reserveert voor het financieren van inburgeringstrajecten voor anderstalige nieuwkomers. Een decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid wordt voorbereid.

Op dit ogenblik bereidt het kabinet Onderwijs en Vorming, samen met de administratie, een tweede Rondetafelconferentie Nederlands als Tweede Taal (RTC NT2) voor. De afspraken van de eerste conferentie van 1993 zijn dringend aan evaluatie en aanpassing toe.

De RTC NT2 wordt gepland zo snel mogelijk na het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie. De conferentie zal worden voorbereid door zeven werkgroepen, die samengesteld worden uit experts, mensen uit het werkveld en vertegenwoordigers van de overheid. Alle betrokken partijen hebben een uitnodiging tot kandidaatstelling ontvangen. De werkgroepen zullen respectievelijk volgende thema's behandelen :

– onthaalonderwijs ten aanzien van anderstalige nieuwkomers, kleuter- en basisonderwijs ;

– onthaalonderwijs ten aanzien van anderstalige nieuwkomers, secundair onderwijs ;

– inburgering van anderstalige nieuwkomers en onderwijs ;

– evaluatie en actualisering van de afspraken van de Rondetafelconferentie '93 – afstemming van het aanbod ;

– onderwijskundige en wetenschappelijke stand van zaken NT2 ;

– deskundigheid van leerkrachten NT2 – NT2 in de lerarenopleidingen ;

– NT2 in Brussel.

Door iedere werkgroep zal een discussienota worden opgesteld over het te behandelen thema. Deze nota's vormen dan de uitgangspunten van de besprekingen tijdens de eigenlijke Rondetafelconferentie.

Het is de bedoeling het huidige NT2-beleid te evalueren en aan te passen aan de hand van de conclusies en aanbevelingen die tijdens de Rondetafelconferentie naar voren zullen komen.

Verenigingen, openbare instellingen en derden kunnen optreden als doorverwijzers, en personen die een cursus NT2 willen volgen, doorverwijzen naar een centrum voor basiseducatie (CBE) of een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO). In die centra kunnen zij kosteloos een cursus NT2 volgen.

Verenigingen, openbare instellingen en derden kunnen ook bij een CBE en bij een CVO terecht voor Nederlands als tweede taal in de vorm van contractonderwijs. Dit houdt in dat de vereniging, ... een cursus NT2 inkoopt bij een CBE of CVO : het centrum staat in voor de organisatie van de cursus, terwijl de vereniging, ... de financiële last draagt.

**Vraag nr. 140
van 4 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Milieuvriendelijk schoolgerief – Campagne

Zie :
Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
Vraag nr. 224

van 4 juli 2001
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 501

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Vraag nr. 141 van 4 juli 2001 van de heer ANDRE VAN NIEUWKERKE

Belgische Scholen in Duitsland – Laatste schooljaar

In de loop van 2003 trekken de Belgische strijdkrachten zich terug uit Duitsland. De Belgische Scholen in de BSD (Belgische Strijdkrachten in Duitsland) blijven nog open tot het schooljaar 2002-2003.

1. Is het studieaanbod volledig verzekerd ?
2. Zijn de ouders en de jongeren hiervan ingelicht ?
3. Hoeveel leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs zullen na 2002-2003 van de BSD naar Vlaanderen overstappen ?

Antwoord

De Vlaamse regering heeft zich ten aanzien van de militaire overheid geëngageerd om de Vlaamse onderwijsaanwezigheid in de BSD te verzekeren tot en met het schooljaar 2002-2003, rekening houdende met de beslissing om op dat ogenblik de Belgische legereenheden volledig uit Duitsland terug te trekken.

Er zijn momenteel nog vier scholen voor gewoon basisonderwijs en één school voor buitengewoon basisonderwijs in de BSD (alle van het gemeenschapsonderwijs).

Structuur en leerlingenaantallen (01.02.01) schooljaar 2001-2002

Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs Vogelsang :

- AVP Kamp Vogelsang via Kamp Elsenborn, 4750 Elsenborn : kleuter (K) + lager (L)

- kleuter : 2
lager (1ste, 2de en 5de lj.) : 5

Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs Bensberg :

- AVP Bensberg, Post C1, 4090 BSD : K + L (1ste t/m 6de lj.) ; VP2 Westhoven, Post C1, 4090 BSD : K + L (1ste lj.)

- kleuter : 59
lager : 104

Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs Weiden :

- AVP Weiden, SPB 7, 4090 BSD : K + L (1ste t/m 6de lj.) ; VP2 Ossendorf, SPB 7, 4090 BSD : K

- kleuter : 57
lager : 65

Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs Troisdorf :

- AVP Troisdorf, SPB 14, 4090 BSD : K + L (1ste t/m 6de lj.)

- kleuter : 36
lager : 90

Medisch-Pedagogisch Instituut van het Gemeenschapsonderwijs :

- AVP Burkel-Bensberg, 4090 BSD : type 1 (lager), type 2 (kleuter en lager), type 8 (lager)

- kleuter : 3
lager :
type 1 : 18
type 2 : 4
type 8 : 8

Over de opleidingen die ter plaatse worden aangeboden, beslist de lokale scholengroep als inrichtende macht. Voor het secundair onderwijs blijven er nog twee scholen over, enerzijds de Middenschool Bensberg en anderzijds het Koninklijk Atheneum Bensberg. Als **bijlage** gaat de structuur van deze scholen en het overeenkomstige regelmatige leerlingenbestand op 1 februari 2001.

Toepassing van de vigerende regelgeving op de vaststelling van de lerarenomkadering maakt dat het berekend pakket uren-leraar voor het KA ontoereikend is om de studiekeuze, zoals aangeboden, kwaliteitsvol te organiseren. Derhalve kan deze school sedert het schooljaar 2000-2001 en tot

en met het laatste operationele schooljaar aanspraak maken op een meer voordelig forfaitair pakket van 376 uren-leraar (de uren voor de levensbeschouwelijke vakken niet meegerekend).

Een eventuele geleidelijke afbouw van bepaalde leerjaren/studierichtingen zal allicht afhangen van de al dan niet instroom van leerlingen.

De scholen zijn intussen op de hoogte gebracht van het hierboven vermeld engagement. Het komt aan hen toe om de betrokken ouders en leerlingen hierover te informeren.

Het aantal leerlingen dat na het schooljaar 2002-2003 van de BSD naar Vlaanderen zal overstappen, kan niet exact worden bepaald, omdat de in- en uitstroom in de tussenliggende periode een determinerende factor is.

De leerlingen die per 1 februari 2001 in het tweede leerjaar van de tweede graad en in de derde graad zijn ingeschreven, zullen normaliter het secundair onderwijs in de BSD kunnen voltooien. Of de overige leerlingen de volgende twee schooljaren in de BSD zullen blijven en hoeveel nieuwe leerlingen er worden ingeschreven, blijft gissen. Het totaal aantal overstappers secundair onderwijs zal in 2003 vermoedelijk tussen de 100 en 150 liggen.

40238 311 – KA Bensberg – 4090 Belg. Strijdkrachten Duitsland

Graad	Leer- jaar	Studierichting	Aantal lln op 1.2.2001
2	1	Economie-moderne talen	7
2	1	Economie-wiskunde	5
2	1	Hout	9
2	1	Latijn-moderne talen	3
2	1	Latijn-wiskunde	3
2	1	Verzorging-voeding	6
2	2	Economie-moderne talen	2
2	2	Houtbewerking	6
2	2	Latijn-moderne talen	1
2	2	Latijn-wiskunde	2
2	2	Moderne talen-wiskunde	2
2	2	Personenzorg	4
3	1	Economie-moderne talen	4
3	1	Houtbewerking	9
3	1	Verzorging	4
3	2	Economie-moderne talen	2
3	2	Houtbewerking	1
3	2	Latijn-moderne talen	1
3	2	Latijn-wiskunde	3
3	2	Moderne talen-wiskunde	2
3	2	Verzorging	7
Totaal			83

40279 311 – MSGO Bensberg – 4090 Belg. Strijdkrachten Duitsland

1	1	A	37
1	1	B	9
1	2	Elektriciteit – Hout	6
1	2	Kantoor en verkoop – Verzorging – voeding	3
1	2	Latijn	9
1	2	Moderne wetenschappen	13
Totaal			77

**Vraag nr. 142
van 4 juli 2001
van de heer LUDO SANNEN**

Woon-werkverkeer leerkrachten – Terugbetalingsbarema's

Sinds het begin van 2001 krijgen personeelsleden uit het onderwijs hun verplaatsingskosten voor het gebruik van het openbaar vervoer volledig terugbetaald.

Scholen melden mij dat zij tot nu toe – in tegenstelling tot wat volgens de vroegere regeling het geval was – nog steeds geen barema's ontvangen hebben op basis waarvan de terugbetaling kan gebeuren. Dat is nochtans om verschillende redenen van belang :

- van treinkaarten en -biljetten eerste klasse wordt slechts de prijs tweede klasse terugbetaald. Die is op die vervoerbewijzen echter niet terug te vinden ;
- voor verplaatsingen met De Lijn geldt dat het voordeligste tarief moet worden terugbetaald. Dat kun je niet zonder gedetailleerde gegevens bepalen;
- de terugbetaling wordt achteraf door de verificateur op correctheid gecontroleerd. Scholen hebben er dus alle belang bij zich niet te vergissen.

Er zijn scholen die daarover contact opgenomen hebben met de administratie. Ze kregen als antwoord dat ze zich bij de NMBS en De Lijn kunnen informeren.

Bovendien heeft er zich sinds de invoering een tariefwijziging voorgedaan. Het is onduidelijk hoe de scholen het juiste tarief voor de maand januari nu nog kunnen terugvinden.

Gezien deze onduidelijkheid op het veld wil ik de minister daarover graag enkele vragen stellen.

1. Erkent de minister dat er zich op het vlak van de informatie aan de scholen een probleem voordoet ?
2. Is het de bedoeling dat de scholen alsnog de benodigde gegevens ontvangen ? Zo ja, wanneer ? Zo neen, waarom niet ?
3. Zorgt de administratie er ook voor dat de scholen over het tarief van vóór de NMBS-tariefwijziging geïnformeerd worden ?

Antwoord

1. Vóór 1 januari 2001 was de terugbetaling van de kosten openbaar vervoer beperkt tot een bijdrage van de werkgever. Vermits deze werkgeversbijdragen niet werden vermeld op het vervoerbewijs, werden de bedragen, na iedere wijziging van het tarief, bij omzendbrief meegedeeld.

Met ingang van 1 januari 2001 hebben personeelsleden van het onderwijs recht op de volledige terugbetaling van de kosten openbaar vervoer naar en van het werk, weliswaar beperkt tot de prijs van het goedkoopste vervoerbewijs. Bij gebruik van het goedkoopste vervoerbewijs is het terug te betalen bedrag vermeld op het vervoerbewijs.

Ik ben dan ook van oordeel dat de terugbetaling van de vervoerkosten met ingang van 1 januari 2001 geen aanleiding geeft tot effectieve problemen inzake informatie.

2. Er kunnen enkel problemen rijzen wanneer een personeelslid niet het goedkoopste vervoerbewijs gebruikt, bijvoorbeeld een treinkaart 1e klas.

In dergelijk geval dient een oplossing te worden gevonden in overleg tussen de instelling en het personeelslid : ofwel contacteert de instelling zelf de betrokken vervoersmaatschappij, ofwel levert het personeelslid het bewijs van het goedkoopste vervoerbewijs.

3. Terzake verwijs ik naar het antwoord verstrekt sub 1 en 2.

Vraag nr. 143 van 4 juli 2001 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

A2 verpleegkundigen – Brugopleiding A1

Tegen het einde van het academiejaar 2000-2001 zou de minister een evaluatieronde met de hogescholen houden om vast te stellen wat de resultaten zijn van de brugopleiding tot gegradueerde verpleegkundige.

Hierbij enkele knelpunten die in het afgelopen jaar duidelijk werden.

- De stageproblematiek : de studenten brugverpleegkundigen deden in het verleden reeds heel wat stage. Allicht moet het mogelijk zijn stage-uren te verminderen naargelang de reeds gepresteerde stage-uren. Sommige verpleegkundigen behaalden reeds een specialisatie (bv. palliatieve zorg, geriatrie, spoed/DGH, operatieverpleegkundige, ...), al dan niet in het buitenland. Allicht is vrijstelling mogelijk voor de vakken die reeds werden gedoceerd binnen deze specialisatieopleiding.
- De combinatie werk-studie-gezin en de financiële meeruitgave : allicht zijn er bijkomende specifieke faciliteiten mogelijk (bv. vergoeding kinderopvang, verplaatsingskosten, studiekosten), eventueel in samenwerking met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB).
- De grote verscheidenheid in opleidingen : dit divers aanbod vergroot allicht de keuzevrijheid van de verpleegkundigen, maar leidt anderzijds tot een grote ondoorzichtigheid in minimale (kwaliteits)eisen, in al dan niet recht hebben op kredieturen, ...
- Verpleegkundigen met een buitenlands diploma – vaak slechts gelijkgesteld met gebrevetteerde/gediplomeerde verpleegkundigen – kunnen niet terecht in deze brugopleiding, omdat hun buitenlandse ervaring niet meetelt.
- Verpleegkundigen die pas afstuderen als gediplomeerde verpleegkundige en die zich sterk genoeg voelen om een graduaat te halen, kunnen geen brugopleiding volgen naar een graduaat.

Door deze evaluatie zou duidelijk worden of bijsturing nodig is, verklaarde de minister herhaaldelijk.

1. Indien de evaluatie reeds gebeurde, graag antwoord op volgende vragen.

- a) Wat zijn de resultaten in verband met het aantal ingeschreven/geslaagde studenten ?
- b) Wat zijn de specifieke resultaten met betrekking tot de stageproblematiek ?

Welke initiatieven neemt de minister ?

- c) Werde de mogelijkheid bestudeerd om verpleegkundigen die een bijkomende specialisatie behaalden, vrij te stellen van deze onderdelen in de brugopleiding ?
- d) Wat zijn de specifieke resultaten in verband met mogelijke faciliteiten ?

Welke initiatieven neemt de minister ?

- e) Wat zijn de specifieke resultaten in verband met het erg diverse aanbod ?

Welke initiatieven neemt de minister ?

- f) Werden de moeilijkheden bekeken van verpleegkundigen met een buitenlands diploma gelijkgesteld met gebrevetteerd/gediplomeerd, om via de brugopleiding grauaat te halen ?
- g) Werde de mogelijkheid bestudeerd om gediplomeerde verpleegkundigen in aansluiting met hun studies de brugopleiding te laten beginnen ?

2. Indien de evaluatie nog niet gebeurde : wanneer wordt ze gehouden ?

Neemt de minister nu reeds initiatieven voor het volgende schooljaar ?

Antwoord

De brugopleiding voor gebrevetteerde en gediplomeerde verpleegkundigen naar het diploma van gegradueerde verpleger/verpleegster is opgestart op grond van het besluit van de Vlaamse regering en het convenant dat afgesloten werd tussen de federale minister bevoegd voor Volksgezondheid en

de gemeenschapsministers bevoegd voor Onderwijs.

Beide initiatieven dateren van eind juni 2000. De overheid was zich op dat ogenblik bewust van het feit dat de hogescholen over weinig voorbereidingsruimte zouden beschikken, maar achtte de brugopleiding van voldoende dringende aard om deze desondanks te laten opstarten vanaf het academiejaar 2000-2001.

De hogescholen hebben daarop positief gereageerd en alles in het werk gesteld om vanaf het academiejaar 2000-2001 deze brugopleiding aan te bieden. Het geringe tijdsbestek waarover ze beschikten om de brugopleiding op te starten, heeft onder meer tot gevolg gehad dat ze niet de mogelijkheid hadden om voorafgaand uitgebreid overleg met elkaar te plegen. Het is binnen deze context begrijpelijk dat er, zeker in de beginfase, tussen de hogescholen nogal wat verschillen zijn opgetreden inzake concrete aanpak en organisatie van de brugopleiding.

De hogescholen hebben in de loop van het academiejaar 2000-2001 binnen de schoot van de Vlhora een werkgroep opgericht om de brugopleiding te optimaliseren en te streven naar een harmonisering van het aanbod in de verschillende hogescholen (*Vlhora : Vlaamse Hogescholenraad – red.*). Deze werkgroep heeft reeds geregeld vergaderd. De afdeling Hogescholen van mijn administratie woont deze vergaderingen bij met raadgevende stem.

De werkgroep heeft in de loop van het academiejaar reeds initiatieven genomen om in de mate van het mogelijke en zonder te raken aan het studiecontract dat afgesloten werd met de studenten, een en ander bij te sturen. De werkgroep bereidt tegen volgend academiejaar een rationeel en harmonisch opleidingsstramien voor, dat zich zal baseren op de verschillen tussen de basiscompetenties die de gebrevetteerde en gediplomeerde verpleegkundigen reeds hebben verworven en de basiscompetenties die verbonden zijn aan de graad van gegradueerde verpleger/verpleegster. De ervaringen die de hogescholen hebben opgedaan gedurende het academiejaar 2000-2001 zullen eveneens een belangrijke leidraad vormen bij het opstellen van het opleidingsstramien vanaf volgend academiejaar.

Ik heb daarom beslist om gunstig gevolg te geven aan de vraag van de hogescholen en een grondige evaluatie van de brugopleiding op te schorten tot het einde van het academiejaar 2000-2001. Dit betekent concreet een opschorting tot eind septem-

ber 2001. De evaluatie kan dan zowel de terugblik bevatten op de werking van het volledige academiejaar 2000-2001, inclusief de tweede examenperiode, als het maken van concrete afspraken voor de werking vanaf het academiejaar 2001-2002.

**Vraag nr. 144
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Verpleegkunde – Voortgezette opleidingen

De voortgezette opleidingen in de verpleging blijven een zwak geheel. Enerzijds legt de federale wetgever op dat bepaalde van deze bijkomende titels nodig zijn om aan de normen van ziekenhuisdiensten te voldoen, anderzijds laat de Vlaamse Gemeenschap dit als het ware over aan het privé-initiatief en idealisme van inrichters en studenten.

Er wordt immers niet in een tegemoetkoming voorzien in de (studie)kosten, noch voor de studenten (dit in tegenstelling met Wallonië waar er officieel een vierde jaar Verpleegkunde bestaat), noch voor de inrichtende onderwijsinstellingen.

Blijkbaar bereidt de federale regering nu maatregelen voor om bepaalde bijzondere beroepstitels/beroepsbekwamingen anders in te vullen, dit al dan niet in afspraak met de gemeenschappen.

1. Is er een goede spreiding in verband met het huidige aanbod bijzondere beroepstitels/beroepsbekwamingen in Vlaanderen ?

Hoeveel studenten bereikt men voor elk van de specialisaties ?

Waar kunnen dergelijke opleidingen gevolgd worden ?

Hoeveel studenten bereikt men er ?

2. Worden er inderdaad initiatieven voorbereid om de leerinhoud/titels/... van bepaalde bijzondere beroepstitels/beroepsbekwamingen te veranderen ? Welke ?

Door wie werden die initiatieven genomen ? Is de minister hierbij betrokken ?

Wat was haar advies ?

Antwoord

Het hogescholendecreet heeft er doelbewust voor geopteerd om de basisopleiding Verpleegkunde te structureren als een driejarige opleiding, inclusief opties. Verdere bekwaming of specialisatie ressorteert onder de voortgezette opleidingen.

In het academiejaar 2000-2001 volgden 438 studenten een voortgezette opleiding aansluitend op de basisopleiding Verpleegkunde. Dit is 26 % van het aantal studenten dat in aanmerking kon komen voor een voortgezette opleiding in het academiejaar 2000-2001, namelijk de laatstejaarsstudenten van de basisopleidingen Verpleegkunde en Vroedkunde in het academiejaar 1999-2000.

Ik bezorg de Vlaamse volksvertegenwoordiger hierbij een overzicht van de in het academiejaar 2000-2001 georganiseerde voortgezette opleidingen aansluitend op de basisopleiding Verpleegkunde. Dit overzicht biedt, per voortgezette opleiding, de hogeschool waar de voortgezette opleiding wordt georganiseerd en het aantal ingeschreven studenten.

Het hogescholendecreet heeft aan de hogescholen een ruime autonomie verleend inzake de inhoud van het studieprogramma. Dit geldt voor de basisopleidingen, maar zeker voor de voortgezette opleidingen. De Vlaamse overheid, bevoegd voor Onderwijs, komt daar niet meer in tussenbeide. Ik wens dit basisprincipe van het hogescholendecreet ten volle te blijven respecteren.

Het decreet stelt wel dat de hogescholen hun opleidingsprogramma's moeten afstemmen op de vigerende nationale en Europese regelgeving inzake de beroepsuitoefening. Dit is een minimale vereiste, niet alleen uit het oogpunt van een goede kwaliteitszorg, maar ook van een gedegen maatschappelijke relevantie van de opleidingen.

De evaluatie van het opleidingsaanbod, met inbegrip van de maatschappelijke relevantie, zoals bepaald in artikel 12 van het hogescholendecreet, is vandaag volop bezig. Ik bezorg, overeenkomstig de decretale bepalingen terzake, de resultaten van deze evaluatie aan het Vlaams Parlement in het voorjaar 2002.

De komende invoering van het bachelor-masterstelsel, met inbegrip van de accreditatie, zal daarenboven ook ongetwijfeld repercussies hebben op de verhouding basisopleiding versus voortgezette opleiding. Het lijkt me daarom nuttig de evaluatie van de bestaande situatie en het eventueel nemen van overheidsinitiatieven in te passen binnen deze context.

Studiegebied Gezondheidszorg Academiejaar 2000-2001 Alle inschrijvingen
 Voortgezette opleidingen aansluitend bij de basisopleiding Verpleegkunde

Opleiding	Naam school	Geslacht		Eindtotaal
		M	V	
Bedrijfsverpleegkunde	Katholieke Hogeschool Kempen		8	8
Totaal bedrijfsverpleegkunde		0	8	8
Chinees energetiek en acupunctuur	Katholieke Hogeschool Brussel	7	8	15
Totaal Chinese energetiek en acupunctuur		7	8	15
Geestelijke gezondheidszorg	Katholieke Hogeschool Kempen	1	3	4
Totaal geestelijke gezondheidszorg		1	3	4
Geriatric	Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende Katholieke Hogeschool Kempen		4 2	4 2
Totaal geriatric		0	6	6
Gespecialiseerde onderzoeksmethoden	Mercator Hogeschool Oost-Vlaanderen	7	7	14
Totaal gespecialiseerde onderzoeksmethoden		7	7	14
Int. zorg, spoedgeval, operatief, anesthesie	Katholieke Hogeschool Brussel Katholieke Hogeschool Mechelen	2 1	4 4	6 5
Totaal int. zorg, spoedgeval, operatief, anesthesie		3	8	11

Opleiding	Naam school	Geslacht			Eindtotaal
		M	V		
Intensieve zorg en spoedgevallenzorg	Hogeschool Antwerpen	10	17		27
	Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende	13	34		47
	Katholieke Hogeschool Kempen	14	37		51
	Katholieke Hogeschool Leuven	9	16		25
	Katholieke Hogeschool Sint-Lieven	18	17		35
	Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vl.	5	20		25
	Provinciale Hogeschool Limburg	7	8		15
Totaal intensieve zorg en spoedgevallenzorg		76	149		225
Oncologie	Katholieke Hogeschool Kempen		1		1
Totaal oncologie		0	1		1
Operatiekamer	Hogeschool Antwerpen		4		4
	Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende	5	6		11
	Katholieke Hogeschool Kempen		5		5
Totaal operatiekamer		5	15		20
Palliatieve hulpverlening	Arteveldehogeschool	1	9		10
	Katholieke Hogeschool Brussel	1	9		10
Totaal palliatieve hulpverlening		2	18		20
Ped. verpl. gespec. in de neonatologie	Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende		2		2
Totaal ped. verpl. gespec. in de neonatologie		0	2		2
Pediatrie	Karel de Grote-hogeschool KH Antwerpen		11		11
	Katholieke Hogeschool Kempen		11		11
	Katholieke Hogeschool Leuven	3	16		19
Totaal pediatrie		3	38		41

Opleiding	Naam school	Geslacht		Eindtotaal
		M	V	
Radiologie en medische beeldvorming	Hogeschool Antwerpen	3	1	4
Totaal radiologie en medische beeldvorming		3	1	4
Sociale gezondheidszorg	Karel de Grote-hogeschool KH Antwerpen	1	9	10
	Katholieke Hogeschool Kempen	1	21	22
	Katholieke Hogeschool Limburg		1	1
	Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vl.		6	6
	Provinciale Hogeschool Limburg	1	13	14
Totaal sociale gezondheidszorg		3	50	53
Vroedkundige gespecial. in neonatologie	Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende		2	2
Totaal vroedkundige gespecial. in neonatologie		0	2	2
Wondenzorg en weefselherstel	Katholieke Hogeschool Brussel	9	3	12
Totaal wondenzorg en weefselherstel		9	3	12
Eindtotaal		119	319	438

Vraag nr. 145
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Vraag nr. 238

van 4 juli 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 405

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 148
van 6 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Scholen – Hygiëne

In april 2000 bleek uit een onderzoek uitgevoerd door het onderwijstijdschrift Klasse dat de hygiëne op school vaak ernstig te wensen overlaat. Per honderd leerlingen zijn er gemiddeld 6,8 toiletten en 3,7 wastafels. Bovendien waren er problemen inzake de aanwezigheid van zeep en handdoeken.

Vorig jaar stelde ik daarover ook een vraag. De resultaten van het onderzoek waren van die aard dat het probleem een prioritaire behandeling verdient.

1. Welke inspanningen werden er geleverd gedurende het schooljaar 2000-2001 om de situatie op het vlak van de hygiëne in de scholen aanzienlijk te verbeteren ?

Wat waren de prioriteiten op dit vlak gedurende het voorbije schooljaar ?

Hoeveel middelen zijn hiervoor vrijgemaakt op jaarbasis ?

2. Uit navraag blijkt dat in vele scholen deze problematiek nog steeds niet op een behoorlijke wijze definitief is opgelost.

Welke maatregelen zijn er genomen om de situatie tegen volgend schooljaar te verbeteren ?

Werden hiervoor bij prioriteit bijkomende financiële middelen vrijgemaakt ? Zo ja, hoeveel en op welke wijze zullen ze worden besteed ?

3. Is er, gezien de ernst van de problematiek, gedurende dit schooljaar een onderzoek gedaan door het ministerie om een overzicht te krijgen van de concrete situaties in de verschillende scholen ?

Zo ja, wat zijn de resultaten en de voorgestelde oplossingen ? Zo neen, wordt er gewerkt aan dergelijk onderzoek ?

Antwoord

1. Inrichtende machten en scholen moeten voorzien in een voldoende aantal toiletten en staan in voor het onderhoud van deze sanitaire installaties. Zij dienen te voldoen aan wettelijke normen, zoals vermeld in het ARAB, artikel 92, 93, 94 en 96.

Concreet betekent dit voor de scholen, volgens ARAB, artikel 96 :

- voor jongens : minimaal 1 urinoir per 15 leerlingen en 1 wc per 25 leerlingen ; urinoirs mogen vervangen worden door wc's ;
- voor meisjes : minimaal 1 wc per 15 leerlingen.

(ARAB : Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming – red.)

Scholen zijn dus in de eerste plaats verantwoordelijk ; zij krijgen werkingssubsidies om aan hun verplichtingen te voldoen.

De controle maakt telkens het voorwerp uit van elke schooldoorlichting. Bij elke ingebruikname van lokalen is er controle (voorwaarde tot erkenning).

2. De Inspectie Onderwijs doet, tijdens deze doorlichting, een controle op de veiligheid en het welzijn in de school. Daarvoor steunt zij op het besluit van de Vlaamse regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de Onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd (Belgisch Staatsblad 01.04.1999) :

"Art. 7, § 1. Het schrijven waarin de doorlichting wordt aangekondigd, vermeldt uitdrukkelijk de informatie die :

- aan de inspectie moet worden gestuurd vóór het begin van de doorlichting ;
- in de school of in het centrum moet worden ter beschikking gesteld.

Art. 7, § 4. De inspectie zal een marginale controle uitoefenen op de voorwaarden inzake hygiëne, veiligheid en woonbaarheid. Tevens zal zij onderzoeken of de materieel bevoegde overheden geen tekortkomingen hebben vastgesteld en of alle wettelijke vereiste veiligheidsattesten zijn afgeleverd."

Sedert januari 2001 hanteert de Inspectie voor haar controle inzake hygiëne, veiligheid en woonbaarheid een index met vier indicatoren :

I. Organisatie van het welzijnsbeleid

II. Arbeids- en leermiddelen

III. Leer- en werkomgeving

IV. Hygiëne en de gezondheid.

Elke indicator is uitgesplitst in een aantal variabelen. Voor elke variabele zijn er vier niveaus, van 0 tot 4, waarbij slechts naar een volgend, hoger niveau wordt overgegaan indien alle criteria van het vorige, lagere niveau zijn vervuld.

Hygiëne en gezondheid

IV.1 Sanitaire installaties

0 : er zijn wettelijk onvoldoende sanitaire installaties en toebehoren voor beide geslachten (toiletten, wasgelegenheid, ...) ter beschikking

1 : er zijn onvoldoende sanitaire installaties en toebehoren voor beide geslachten (toiletten, wasgelegenheid, ...) functioneel ter beschikking ; de sanitaire installaties worden onvoldoende onderhouden

Deze gesloten werkwijze waarborgt een gelijke, objectieve behandeling van alle scholen.

Het gemiddelde van alle variabelen van een indicator geeft het uiteindelijke niveau dat de school bereikt voor deze indicator. Voor elke indicator waarvoor de school lager dan niveau 2 scoort, volgt een advies 2, een gunstig advies dat beperkt is in de tijd. De school is dan verplicht om tegen een bepaalde termijn de tekorten weg te werken. Gebeurt dit niet, dan riskeert de school dat het advies 2 wordt omgezet in een advies 3, ongunstig.

Behaalt de school minstens niveau 2, maar scoort ze minder dan 2 voor één of meer variabelen, dan geeft dit geen aanleiding tot een advies 2, maar krijgt de school de aanbeveling om de vastgestelde tekorten weg te werken.

De sanitaire installaties zijn een variabele onder de indicator IV. Hygiëne en gezondheid, die drie variabelen telt :

- de sanitaire installaties ;
- de voedingsmiddelenhygiëne,
- EHBO met inbegrip van CPR-technieken.

(*EHBO : eerste hulp bij ongevallen ; CPR : cardiopalmonaire resuscitatie – red.*)

De niveaus binnen de variabele "sanitaire installaties" zijn als volgt gedefinieerd :

Informatiebronnen

Aantal wettelijke sanitaire voorzieningen volgens ARAB, art. 96, voor : jongens : minimaal 1 urinoir per 15 leerlingen en 1 wc per 25 leerlingen ;
meisjes : minimaal 1 wc per 15 leerlingen

"Niet functioneel" betekent dat de leerlingen terecht klagen over de sanitaire installaties, zelfs als voldaan is aan de wettelijke norm ; de school dient dit te verhelpen (bv. speeltijd verlengen, aantal voorzieningen verhogen)

Het onderhoud heeft betrekking op de ruimte én op het toebehoren : aantoonbaarheid → het aantal poetsbeurten (éénmaal per dag), de aanwezigheid van toiletpapier, gesloten recipiënt i.v.m. intieme hygiëne, reinigingsproduct

IV.1 Sanitaire installaties

Informatiebronnen

en zuivere handschoenen, het inzetten van toezicht tijdens pauzes, ...

2 : het aantal sanitaire installaties voldoet en het onderhoud is aanvaardbaar op enkele opmerkingen na

3 : de sanitaire installaties en toebehoren en het onderhoud voldoen

4 : hygiëne en gezondheid komen op een geïntegreerde manier aan bod in het leef- en leerdomein van de leerlingen

Alle schoolparticipanten (ook schoolarts) stimuleren de hygiëne en gezondheid op school (zie actieplannen)

3. De controles door de Inspectie in de secundaire scholen hebben volgende resultaten opgeleverd :

Aantal scholen	Voldoen niet voor sanitaire installaties	Advies 2 (beperkt gunstig)
63	16 of 25,4%	6 of 9,5%

De controles door de Inspectie Secundair Onderwijs hebben ook een effect op nog niet doorgelichte scholen. De interesse voor veiligheid en welzijn is sterk gegroeid en men werkt aan een beleid op schoolniveau, in een aantal gevallen ook reeds met ondersteuning van de scholengemeenschap, veelal in de vorm van een overkoepelende preventieadviseur.

Wat de sanitaire installaties betreft, is er een toename vast te stellen van het aantal bouwdoSSIERS bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO).

De toegankelijkheid, het aantal of de toestand van de sanitaire installaties, het roken in de toiletten en de aan- of afwezigheid van zeep en handdoeken, komen geregeld terug wanneer leerlingen gevraagd wordt naar factoren die hun welbevinden positief of negatief beïnvloeden. Sommige scholen klagen over een gebrek aan respect voor de sanitaire installaties: vandalisme, roken, gebrek aan zorg. Daardoor zijn sommige scholen geneigd de voorzieningen terug te schroeven (geen zeep, geen handdoeken), of slechts toegankelijk te stellen tijdens pauzes. Er is ook een contextgegeven waaraan weinig kan worden gedaan : in scholen gebruikt men de sanitaire installaties intens tijdens piekmomenten (pauzes) en bijna niet tijdens de lessen.

De Inspectie Secundair Onderwijs zal haar controles tijdens doorlichtingen voortzetten. Voor het schooljaar 2001-2002 werd de inspectie-index "Veiligheid en welzijn" verrijkt op basis van de opgedane ervaring.

De scholen die doorgelicht werden tijdens het vorige schooljaar, zullen worden opgevolgd. Scholen met een advies 2 (gunstig beperkt in de tijd) krijgen bijzondere aandacht.

Sedert de veralgemening van het gemengd onderwijs krijgen bouwdoSSIERS voor sanitaire installaties een voorkeursbehandeling bij DIGO. Indien het mogelijk is om, binnen een bouwdoSSIER, het deel dat over de sanitaire installaties gaat apart te behandelen, kan de termijn serieus ingekort worden.

Een aanbeveling die door de commissie van deskundigen binnen DIGO gedaan werd inzake strengere kwantitatieve en kwalitatieve normen voor sanitair is wettelijk niet afdwingbaar omdat, voor het ogenblik, de enige rechtsgrond de reeds vermelde normen van het ARAB zijn.

**Vraag nr. 149
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Pesten op school – Kinderrechten

Eind november 2000 heeft de kinderrechtencommissaris een dringende oproep gedaan om maatregelen te nemen tegen een verzwegen maar reëel probleem in Vlaamse klassen, waarbij leerlingen om diverse redenen gepest worden door hun leerkrachten. Volgens de kinderrechtencommissaris zijn pestende leerkrachten geen uitzondering.

Concrete cijfers zijn er niet, maar ze stelde dat het probleem groter is dan totnogtoe wordt aangenomen.

1. Beschikt de minister over gegevens waaruit pestgedrag van leerkrachten naar kinderen blijkt? Welke?

Zijn er binnen het departement Onderwijs onderzoeken uitgevoerd rond deze problematiek? Zo ja, wat zijn de resultaten?

2. De centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) kunnen hierbij een bijzondere opdracht vervullen.

Heeft de minister kennis van het aantal klachten dat door leerlingen rechtstreeks aan de CLB's wordt gericht?

Op welke wijze worden eventuele klachten behandeld?

Welk gevolg wordt eraan gegeven?

3. Naar aanleiding van de verklaringen van de kinderrechtencommissaris heeft de minister beloofd het probleem ernstig te nemen en maatregelen te nemen.

Welke maatregelen zijn er genomen? Wat zijn de gevolgen hiervan?

Zijn er reeds sancties genomen tegen pestende leerkrachten? Zo ja, in hoeveel gevallen?

4. Welke initiatieven heeft de minister genomen om kinderen te wapenen tegen onrecht op school?

Gebeurt dit in overleg met het Kinderrechtencommissariaat?

Op welke wijze wordt er samengewerkt?

Antwoord

Pesterijen op school vormden in het begin van de jaren negentig een ware "boom" in Vlaanderen. Een direct gevolg hiervan was dat diverse Vlaamse deskundigen uit verschillende disciplines zich bogen over de problematiek van "pesten", en meer bepaald van "pesten op school". Hiervoor kon zelfs geput worden uit voorafgaande onderzoeken van Scandinavische, Japanse, Engelse, ... collega's die zich reeds twee decennia eerder met hetzelfde

probleem geconfronteerd zagen. Bijgevolg werden er vanuit uiteenlopende hoeken heel wat boeken, informatiemappen, brochures, educatief materiaal, pestactie- en preventieplannen en dergelijke meer op de markt gebracht.

Lange tijd werd "pesten op school" slechts gezien als een kwaal van en door leerlingen, waarbij pesterijen doorgaans als een groepsgebeuren werden afgeschilderd. Hiertegen werden reeds verschillende initiatieven ontwikkeld, zowel op lokaal vlak als op beleidsniveau. Om maar één voorbeeld te noemen: het invoegkatern van het tijdschrift Klasse, De Eerste Lijn, over het thema pesten. Tegenwoordig beseft men echter ook dat "pesten" een complex gegeven is, dat een voorzichtige en tegelijk doortastende en continue aanpak vereist. Bovendien confronteren de media ons niet enkel met het pestgedrag van kinderen en jongeren, maar ook met dat van volwassenen. Pesten op het werk, ook wel mobbing genoemd, met alle negatieve en destructieve gevolgen van dien, is een onderwerp dat momenteel terecht veel gehoor vindt. Het thema van de "pestende leerkrachten" zou hier ook in kunnen passen.

Desondanks zijn er vooralsnog geen concrete cijfergegevens voorhanden die de precieze omvang van het fenomeen zouden kunnen illustreren.

De enige indicatie biedt het laatste rapport van het Kinderrechtencommissariaat (1 oktober 1999 – 30 september 2000). In een tijdspanne van één jaar zijn er blijkbaar zeven aanmeldingen van pesterijen of intimidaties door leerkrachten geweest aan het adres van het Kinderrechtencommissariaat. Alle klachten werden geuit door volwassenen, in hoofdzaak de eerste opvoeders, en slechts een minderheid van deze klachten leidde tot een onderzoek.

Een specifiek en direct onderzoek naar het pestgedrag van leerkrachten is er tot op heden niet.

Een van de redenen hiervoor kan zijn dat het pesten van leerlingen door leraars bijzonder moeilijk vast te stellen is. Bovendien mag zo'n onderzoek niet ontaarden in een klikactie van leerlingen tegen leerkrachten.

Indirecte onderzoeken, zoals bijvoorbeeld het OBPWO-project 98.06 over "Het welbevinden in de schoolsituatie bij leerlingen secundair onderwijs: de ontwikkeling van een bevragsingsinstrument", kunnen een instrument aanbieden om dergelijke praktijken aan het licht te brengen (*OBPWO: onderwijskundig beleids- en praktijkgericht weten-*

schappelijk onderzoek – red.). Het pesten door de leraar wordt dan ruim geïnterpreteerd en binnen de relatie leraar – leerling geplaatst. Het welbevinden van de leerling hangt van verschillende factoren af. De houding van de leraar ten opzichte van de leerling is daar een van. Leerlingen hebben nood aan een relationeel klimaat dat gebaseerd is op wederzijds respect, gelijkwaardigheid en authenticiteit. Leerlingen zijn daardoor bijzonder gevoelig voor hiërarchische machtsverhoudingen tussen de leraar en henzelf. Verder stellen leerlingen hoge verwachtingen ten aanzien van de leraar als begeleider van hun socio-economische problemen. Wanneer dit vertrouwen op een of andere manier geschaad wordt, werkt dat zeer negatief op de leerlingen in. Ook inconsequent en onzeker gedrag van de leraar draagt niet bij tot een positieve schoolbeleving van de leerlingen.

De verantwoordelijkheid toe te zien op het welbevinden van de leerlingen komt in de eerste plaats toe aan de school zelf. Dergelijke instrumenten zouden dan ook deel kunnen uitmaken van de zelfevaluatie van scholen.

De schoolcultuur dient van die aard te zijn dat "pesten" van en/of door leerlingen of leerkrachten geen voedingsbodem vindt, of indien dit wel zo is, in de kiem gesmoord kan worden. Daarbij zou de nadruk vooral moeten liggen op het preventief in plaats van het curatief optreden. De verschillende CLB's spelen ook een rol hierin. Ze werken vooral vraaggestuurd en gaan derhalve in op vragen van leerlingen, ouders en leerkrachten. Bovendien zijn er heel wat centra die meewerken aan de uitbouw van pestprojecten op scholen, die afhankelijk van de lokale situatie verschillende vormen aannemen.

Momenteel worden de gegevens rond "pesten" niet systematisch geregistreerd op Vlaamse schaal. De CLB's hebben wel de intentie om onderzoek te doen naar de kwaliteit van de eigen dienstverlening en ook om indicatoren op te stellen waardoor de kwantitatieve gegevens bij de verschillende centra opgevraagd kunnen worden. Dat zal in de toekomst gebeuren aan de hand van de te ontwikkelen software in het netoverschrijdend NICO-project. Dit project houdt een informatisering van de 75 CLB's in Vlaanderen in. De veldwerker (CLBer) wordt hierdoor in staat gesteld om op een eenvoudige en toegankelijke manier een leerlingendossier op te stellen. (*NICO-project : Netoverschrijdend ICT-project voor CLB-gegevensverwerking in Samenwerking met het Onderwijsdepartement – red.*).

Bovendien wordt de uitwisselbaarheid van informatie via de verschillende centra enorm vergroot.

Ten slotte is dit ook een middel om beleidsinformatie door te geven. Ondertussen is men ook bezig, in samenwerking met de hogescholen en universiteiten, aan de uitwerking van een nomenclatuur voor de psycho-sociale sector (bv. wat is pesten?). Na afsluiting van dit tijdelijk project zou het hele systeem begin september 2003 operationeel moeten zijn (cfr. BVR van 15 december 2000 en 12 januari 2001).

Op initiatief van de Vlaamse regering werd er voor het schooljaar 2001-2002, naast de reeds bestaande nascholingsprojecten, ook een nieuw prioritair thema goedgekeurd: "Zich goed voelen op school en in de klas". Centraal hierbij is de wijze waarop leerlingen de school en de leeromgeving ervaren en beleven. De klemtoon binnen dit thema ligt niet alleen op interventies die leerkrachten individueel kunnen nemen op klasniveau, maar ook op acties die het hele leerkrachtenteam kan ondernemen. Voordeel hierbij is dat leerkrachten elkaar als collega's kunnen ondersteunen. Een ander nascholingsproject is "Het aanpakken van "moeilijk" schoolgedrag". Door deel te nemen aan dit project raken leerkrachten vertrouwd met diverse jongerenculturen en leren ze omgaan met beeldvorming en vooroordelen bij jongeren. Bovendien leren leerkrachten probleemoplossende en conflictbeheersende technieken en strategieën gebruiken, zodat ze respectvol en gepast kunnen reageren op het gedrag van leerlingen. Cruciaal hierbij is steeds de duidelijke communicatie tussen beide actoren.

Het is echter niet alleen van belang dat leerkrachten op een gepaste manier reageren op leerlingen, maar leerlingen dienen zelf ook bewust te zijn van hun rechten én plichten op school en in de klas.

Bij het departement Onderwijs zijn er twee aanspreekpunten (zowel bij de afdeling van het Basisonderwijs als van het Secundair Onderwijs) waar ouders en leerlingen terecht kunnen met vragen hieromtrent. Verder speelt ook het Kinderrechtencommissariaat een belangrijke rol bij de informering van minderjarigen naar hun rechten. Zowel via de jongerenkrant als de kinderrechtenwebsite kunnen kinderen en jongeren een overzicht krijgen van hun rechten en plichten in het algemeen, maar ook in hun school.

Dit najaar start er zelfs een sensibiliseringscampagne (lopende van 22 september tot 15 december 2001) rond "rechten van kinderen in de basisschool". De campagne is prioritair gericht naar kinderen van de basisscholen, maar is ook gericht naar leerkrachten en directies. Zonder hun medewerking kan er immers van participatie op school geen sprake zijn. Een van de onderdelen van deze cam-

pagne vormt het proefscholenproject onder de noemer "participatiebusactie", dat onder meer gesubsidieerd werd door het departement Onderwijs. In dertig geselecteerde basisscholen wordt een kwalitatief overlegproces gelanceerd tussen leerlingen, leerkrachten en directie. Daarbij worden problemen en ideeën in kaart gebracht en wordt er gewerkt naar een bindende afsprakenlijst.

**Vraag nr. 150
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Verzekeringen in onderwijsverband – Studiedag

Het gebrek aan voldoende kennis bij de scholen inzake verzekeringen is algemeen bekend. Vele scholen weten niet voldoende waarvoor ze verzekerd zijn, met alle risico's van dien.

Het is dan ook belangrijk dat dit probleem vanuit het departement Onderwijs op een vakkundige wijze wordt benaderd.

1. In mei 2000 heeft het Interuniversitair Centrum voor Onderwijsrecht ICOR een studiedag georganiseerd rond dit thema en hebben experts voor de eerste keer de koppen bij elkaar gestoken om het probleem van verzekeringen op school vakkundig te bespreken.

Wat zijn de resultaten van deze studiedag ?

2. Welke conclusies heeft het departement Onderwijs getrokken uit de resultaten van deze studiedag ?

Welke initiatieven zijn er het laatste jaar genomen om de situatie te verbeteren en ervoor te zorgen dat de scholen op een voldoende wijze verzekerd zijn ?

3. Een onvoldoende verzekering kan ernstige gevolgen hebben wanneer een schadegeval zich voordoet.

Welke inspanningen zijn er geleverd vanuit het departement Onderwijs om de scholen bewust te maken van de noodzaak van voldoende en volledige verzekeringen ?

Antwoord

1. In mei 2000 organiseerde het Interuniversitair Centrum voor Onderwijsrecht inderdaad een

studiedag rond verzekeringen in onderwijsverband.

Schooldirecties vormden de doelgroep van deze studiedag, die in hoofdzaak tot doel had hun te informeren over de toestand inzake aansprakelijkheid en verzekeringen.

In ruimer verband voert het ICOR in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap een onderzoek naar aansprakelijkheid en verzekeringen in onderwijsverband. De studiedag vormde de aanloop voor dat onderzoek, dat nog niet is beëindigd.

2. Hoewel uit het voorgaande blijkt dat de studie nog lopende is en het dus nog te vroeg is voor definitieve conclusies, wil ik wel beklemtonen dat alles erop wijst dat scholen wel degelijk behoorlijk verzekerd zijn.

Het is anders wel een feit dat heel wat personeelsleden en ook leidinggevende personeelsleden over de schoolverzekeringen weinig geïnformeerd zijn. Naarmate mensen minder grondig op de hoogte zijn, zijn ze meer geneigd om verontrust te zijn, en bij aansprakelijkheidsvragen is dat ook het geval.

Scholen staan zelf in voor de verzekeringen, met uitzondering van de arbeidsongevallenverzekering, waarbij de Vlaamse Gemeenschap optreedt als verzekeraar voor alle gesubsidieerde personeelsleden. De meerderheid van de scholen heeft niet alleen de aansprakelijkheid van de personeelsleden verzekerd voor schade die wordt veroorzaakt door henzelf of door leerlingen wanneer deze onder hun toezicht staan. Meestal bestaat er bijkomend een foutloze aansprakelijkheidsverzekering voor lichamelijke schade die leerlingen ondervinden tijdens de schooluren of op de weg van en naar de school.

Initiatieven om deze toestand te wijzigen, zijn er vanuit de overheid de laatste jaren niet geweest, omdat er zelden signalen komen waaruit een onderverzekering zou blijken. Bovendien zijn er een reeks wettelijk verplichte verzekeringen, waarbij de wet zelf de garantie vormt voor een afdoende verzekering.

3. De overheid acht het wenselijk een algemene en afdoende verzekering in het gehele onderwijs te hebben, maar is tegelijk realistisch genoeg om te beseffen dat een totale verzekering van alle mogelijke risico's niet mogelijk is.

Zo achten we bijvoorbeeld de vergoeding van lichamelijke schade zeer belangrijk en is de verzekering van materiële schade (aan bezittingen van personeelsleden of leerlingen) een zaak waarover het schoolbestuur, in overleg met de inspraakorganen, zelf moet oordelen.

Vraag nr. 151
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Kinderen van asielzoekers – Onderwijsopvang

In januari 2001 heeft de minister aangekondigd dat zij er de voorkeur aan gaf kinderen van asielzoekers onderwijs te laten genieten in de asielcentra zelf.

1. Welke concrete maatregelen werden terzake genomen ?

Werd er inderdaad voor gezorgd dat kinderen van asielzoekers les krijgen binnen de asielcentra zelf ?

Zo ja, over hoeveel kinderen gaat het en van welke leeftijdscategorie ?

Op welke wijze worden de lessen georganiseerd ?

2. Welke financiële middelen zijn er vrijgemaakt voor onderwijs voor kinderen van asielzoekers ?

Op welke wijze worden deze middelen verdeeld ?

Welke speciale projecten zijn er lopende ?

3. Welke projecten zijn er hangende om kinderen van asielzoekers te integreren binnen het bestaande onderwijssysteem ?

Antwoord

Met betrekking tot de vraag om onderwijs/vorming te organiseren in asielcentra, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat het hier de centra met meer dan 600 asielzoekers betreft. Daarbij dient de burgemeester van de stad/gemeente om dergelijke initiatieven te verzoeken. Dit betekent dat in Vlaanderen alleen de centra in Westende, Houthalen-Helchteren en Overijse in aanmerking kunnen komen.

Een belangrijke voorwaarde om stappen te doen in de ontwikkeling van een aanbod binnen de grote centra is de accurate uitvoering van de procedure van ontvankelijkheidsverklaring van de asielaanvraag.

Als belangrijke pijlers waarop dergelijke initiatieven zouden kunnen steunen, worden op dit ogenblik volgende elementen in overweging genomen :

- projectmatige werking ;
- integratie van elementen van vorming, sport en cultuur voor kinderen ;
- vorming met een belangrijke taalcomponent en maatschappelijke oriëntatie voor jongeren/volwassenen ;
- het betrekken van volwassenen uit de doelgroep zelf als vormingswerkers.

Concrete maatregelen zijn nog niet van kracht. Er zijn wel besprekingen lopende met de verschillende betrokkenen om inhoudelijke en financiële aspecten uit te werken.

Op dit ogenblik kunnen kinderen die op ons grondgebied verblijven, terecht in het onderwijs. Het statuut waarmee deze kinderen hier verblijven, is irrelevant ten aanzien van de plicht van deze maatschappij om aan het recht op onderwijs tegemoet te komen. Kinderen die de Nederlandse taal nog onvoldoende beheersen om bij het "gewone" onderwijs te kunnen aanknopen, kunnen, indien zij aan een aantal voorwaarden voldoen, terecht in het onderwijs voor anderstalige nieuwkomers. Dit onthaalonderwijs wil bereiken dat de anderstalige nieuwkomer de nodige taal- en andere vaardigheden verwerft die hem/haar in de mogelijkheid stellen de leerboodschappen die in de toekomstige klas zullen worden verstuurd, te begrijpen enerzijds en aan het sociale verkeer dat in de klas en op school plaatsvindt, deel te nemen anderzijds. Het onthaalonderwijs dient ook werk te maken van een actieve integratie van de anderstalige nieuwkomer in het school- en maatschappelijke leven.

In juni 2001 waren er in Vlaanderen 2.930 anderstalige nieuwkomers ingeschreven in het basisonderwijs en 1.713 in het secundair onderwijs. Deze leerlingen genereerden respectievelijk 5.113,5 les-tijden en 4.282 uren-leraar.

De middelen worden, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, toegekend en verdeeld volgens

de procedure vastgelegd in de volgende omzendbrieven :

- basisonderwijs (BaO/2001/9) : Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers ;
- secundair onderwijs (SO 75) : Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs.

Ik vat hier voor de Vlaamse volksvertegenwoordiger kort de daar beschreven procedures samen.

In het basisonderwijs kan een school beschikken over twee aanvullende lestijden per school en anderhalve lestijd per anderstalige nieuwkomer, indien zich in het begin van het schooljaar zes anderstalige nieuwkomers hebben ingeschreven als regelmatige leerling. Voor autonome kleuter- of lagere scholen met slechts één vestigingsplaats is het voldoende dat er ten minste vier anderstalige nieuwkomers zijn ingeschreven. Telkens wanneer in de loop van het schooljaar het aantal anderstalige nieuwkomers stijgt met vier, volgt eveneens een automatische herberekening van het aantal lestijden waarover de school kan beschikken.

In het secundair onderwijs kunnen scholen specifieke uren-leraar ontvangen na gemotiveerde aanvraag. Om in aanmerking te komen, dienen er 25 anderstalige nieuwkomers ingeschreven te zijn als regelmatige leerling. De scholengemeenschap die in aanmerking komt voor de organisatie van onthaalonderwijs, krijgt 2,5 uren-leraar per anderstalige nieuwkomer. Voor elke toename of afname van het aantal anderstalige nieuwkomers met vier, zal het pakket uren-leraar herberekend worden.

Vraag nr. 152
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Vormingsprojecten voor ouders – Selectie

De verschillende ouderverenigingen binnen het onderwijs kunnen ieder jaar vormingsprojecten voor ouders indienen, samen met een aanvraag voor werkingssubsidies. Dit dient te gebeuren vóór einde mei, waarbij de ouderverenigingen een overzicht dienen te geven van de projecten die gerealiseerd werden tijdens het voorbije schooljaar.

Voor welke vormingsprojecten werd een aanvraag ingediend voor de jaren 1999, 2000 en 2001 ?

Hoeveel ouderverenigingen hebben een overzicht gegeven van de gerealiseerde projecten ?

Wat is het totale bedrag op jaarbasis dat aan de ouderverenigingen wordt toegekend ter subsidiëring van hun totale werking ?

Antwoord

Projectaanvragen 1999-2000

Projectaanvragen die gefinancierd werden

99.01.01 Koogo : Dat kan mij niet overkomen

99.01.02 Koogo : Anders naar school

99.01.03 Koogo : Procesmatig gaan naar parallelle en andere vorming

99.01.04 Koogo : Peuters, kleuters en schoolrijpheid

99.01.05 Koogo : Coaching bij ouderparticipatie

99.02.02 KWB-KAV-onderwijsdienst : Participatie en medezeggenschap

99.03.01 ROGO : De ouderwerking van Vlaamse ouders en ouderverenigingen van het gemeenschapsonderwijs afstemmen op de multi-etnische en multiculturele samenleving. Migrantenuouders van het gemeenschapsonderwijs ondersteunen bij de realisatie van ouderparticipatiestructuren die zij relevant vinden.

99.03.02 ROGO : Werken aan efficiënte ouderparticipatie op school.

99.04.03 VCOO : Samenwerking tussen autochtone en allochtone ouders bij het gestructureerd ouderverenigingswerk

99.04.05 VCOO : De participatieraadsverkiezingen 2000 : inbreng en inzet van ouders

99.04.08 VCOO : Hoe doen ze dat op onze school ? Meekijken naar manieren van werken in het buitengewoon onderwijs

99.04.09 VCOO : Communicatie in schoolverband en rapportering over het functioneren van leerlingen op school

Projectaanvragen die niet gefinancierd werden

99.02.01 KWB-KAV-onderwijsdienst : Samenbeter-school-maken

99.03.03 ROGO : Mijn kind is dyslectisch. Wat nu ?

99.04.01 VCOO : Last met schoolwerk ? Het zal jouw kind maar wezen

99.04.02 VCOO : Samen met je kind aan de computer

99.04.04 VCOO : Leren leren thuis en op onze school

99.04.06 VCOO : Centra voor leerlingenbegeleiding : onze partner

99.04.07 VCOO : Leren voor het leven. Sociale vaardigheden, thuis en op school

Projectaanvragen 2000-2001

Projectaanvragen die gefinancierd werden

00.01.01 Koogo : Dat kan mij niet overkomen

00.01.03 Koogo : Anders naar school

00.01.04 Koogo : Peuters, kleuters en schoolrijpheid

00.01.05 Koogo : Coaching bij ouderparticipatie

00.01.06 Koogo : Procesmatig gaan naar parallelle en andere vorming

00.02.01 ROGO : Werken aan efficiënte ouderparticipatie op school

00.02.02 ROGO : Hoe kan ik mijn kind helpen bij ernstige taalleerproblemen ?

00.02.03 ROGO : De ouderwerking van Vlaamse ouders en ouderverenigingen van het gemeenschapsonderwijs afstemmen op de multi-etnische en multiculturele samenleving. Migrantenuouders van het gemeenschapsonderwijs ondersteunen bij de realisatie van voor hen relevante ouderparticipatiestructuren

00.03.01 VCOO : Participatieraden, actief op school

00.03.05 VCOO : Sociaal (v)aardig door het leven

00.03.06 VCOO : Naar een betere communicatie tussen ouder en kind

00.04.01 KAV-KWB-onderwijsdienst : Projectwerking "Samen-beter-school-maken"

Projectaanvragen die niet gefinancierd werden

00.01.02 Koogo : Computeren voor ouders

00.03.02 VCOO : Opvoeden tot respect, dat kan !

00.03.03 VCOO : Het centrum voor leerlingenbegeleiding : je partner op school

00.03.04 VCOO : Leren leren, thuis en op school

Projectaanvragen 2001-2002

Projectaanvragen die gefinancierd worden

01.01.01 Koogo : Anders naar school

01.01.04 Koogo : Procesmatig gaan naar parallelle en andere vorming

01.02.01 ROGO : Werken aan efficiënte ouderparticipatie op school

01.03.01 VCOO : De onverbreekelijke band tussen ouders en kinderen

01.03.02 VCOO : De groene ouder

01.05.01 Koogo/ROGO : Dat kan mij niet overkomen

01.06.01 KWB-KAV-onderwijsdienst : Samen-beter-school-maken

Projectaanvragen die niet gefinancierd werden

01.01.02 Koogo : Peuters, kleuters en schoolrijpheid

01.01.03 Koogo : Coaching bij ouderparticipatie

01.03.03 VCOO : Actieve ouderwerking op school

01.03.04 VCOO : Vragen en noden van kinderen van deze tijd : een weg naar meer zelfvertrouwen

01.04.01 Koogo/ROGO/VCOO : Ouders stoppen de waterval.

Elke organisatie die vormingsprojecten voor ouders organiseerde in het kader van het decreet van 20 juni 1996, dient binnen twee maanden na het einde van het project telkens een eindverslag in te dienen.

Om een overzicht te maken van de door de Vlaamse Gemeenschap toegekende middelen, dient men een overzicht te maken tussen de verschillende geldstromen.

- Decreet van 20 juni 1996 betreffende de subsidiëring van de ondersteuningscentra van ouderverenigingen en van erkende verenigingen die vorming voor ouders van schoolgaande kinderen organiseren (vanuit Onderwijs) :

vormingssubsidies ;

werkingssubsidies : ondersteuningscentrum Koogo-ROGO en VCOO ;

detacheringen : jaarlijks zijn dit vijf detacheringen.

- Decreet houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volkswontwikkelingswerk (vanuit Cultuur) :

EVO

VCOV

- Overbruggingskrediet (vanuit Onderwijs).

Concrete gegevens :

- Verdeling werkingsmiddelen/vormingssubsidies (Onderwijs)

Het begrote bedrag in het kader van de uitvoering van het decreet van 20 juni 1996 werd als volgt verdeeld :

Jaar	Totaal (mln. fr.)	Verdeling budget (fr.)	
		Werking	Vorming
1999	13,10	3.275.000	9.825.000
2000	12,95	3.250.000	9.700.000
2001	13,00	4.816.760	8.183.240

- Ambten

Jaarlijks worden er vijf voltijdse equivalenten aan toegevoegde personeelsleden uit het onderwijs met verlof wegens opdracht beschikbaar gesteld van de koepelverenigingen.

De vijf voltijdse equivalenten worden verdeeld op basis van het aantal aangesloten ouderverenigingen.

- Overbruggingskrediet 2001-2002

Naast de normale werkingsmiddelen – cfr. decreet van 20 juni 1996 betreffende de subsidiëring van de ondersteuningscentra van ouderverenigingen en van erkende verenigingen die vorming voor ouders van schoolgaande kinderen organiseren – is er dit schooljaar 2001-2002 (vanuit Onderwijs) voor de ondersteuningscentra voor ouderverenigingen Koogo-ROGO en VCOO nog een extra budget van werkingsmiddelen (fr.) :

Koogo-ROGO	1.500.000
VCOO	3.000.000
Totaal	4.500.000

N.v.d.r.

Koogo : Koepel van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs

ROGO: Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs

VCOO: Vlaams Centrum voor Ondersteuning van Ouderverenigingen

KWB : Katholieke Werkliedenbond

KAV : Katholieke Arbeidersvrouwen

EVO : Educatieve Vereniging voor Ouderwerking in het Officieel Onderwijs

VCOV: Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen

**Vraag nr. 153
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Nederlands voor anderstaligen – Stand van zaken

In het kader van permanente vorming, afdeling Volwassenenonderwijs, is er het BIS-project, Begeleid Individueel Studeren. Hierin wordt onder meer aandacht besteed aan Nederlands voor anderstaligen.

Naar aanleiding van een schriftelijke vraag van een jaar geleden heeft de minister gesteld dat er vijf mentoren actief bezig waren met het begeleiden van anderstalige cursisten voor het verwerven van de basisstructuren van het Nederlands (*vraag nr. 137 van 16 juni 2000 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 17 november 2000, blz. 429 e.v. – red.*).

1. Kan de minister een overzicht geven van de huidige situatie ?

Hoeveel cursisten zijn thans ingeschreven in dit project ?

2. Hoeveel mentoren zijn momenteel ingeschakeld met betrekking tot het begeleiden van anderstaligen ?
3. Op welke wijze wordt Nederlands voor anderstaligen nu gepromoot ?

Welke middelen worden ingeschakeld vanuit het departement Onderwijs ?

Op welke wijze gebeurt de samenwerking met andere departementen vanuit hun bevoegdheidsdomein ?

Antwoord

1. De cursus "Nederlands voor anderstaligen" wordt in drie ondersteuningstalen (Frans, Engels en Duits) aangeboden. Respectievelijk zijn er 616, 701 en 24 cursisten ingeschreven in dit project. De cursus met de ondersteuningstaal Duits werd maar recentelijk opgenomen in het aanbod.
2. Momenteel zijn er zes mentoren actief in het begeleiden van anderstalige cursisten in het verwerven van de basisstructuren van het Nederlands.
3. De brochure "Nederlands voor anderstaligen" wordt verspreid via integratiecentra, ambassades, consulaten, centra voor basiseducatie, gemeentebesturen in Vlaanderen, de Vlaamse schepenen in Brussel, de raadsleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Brusselse migrantenorganisaties, buitenlandse culturele instituten en internationale verenigingen en via het boek "Spraakmaker", uitgegeven door de Vlaamse Gemeenschap – cel Coördinatie Brussel.

De cursus "Nederlands voor anderstaligen" wordt ook gepromoot via onze website en op beurzen.

Er werd een beroep gedaan op de leden van de Vlaamse regering om vanuit hun bevoegdheidsdomein suggesties te doen voor de verspreiding van deze brochure.

Vraag nr. 155 van 24 juli 2001 van mevrouw MARIJKE DILLEN

Basisonderwijs – Gratis zwemmen

Sinds het voorbije schooljaar hebben de basisscholen de opdracht gekregen gedurende één schooljaar het zwemmen gratis aan te bieden. Er werd in een tegemoetkoming voorzien van 399 miljoen frank.

1. Hebben alle basisscholen in Vlaanderen zich aan deze opdracht gehouden ?

Op welke wijze is dit gecontroleerd ?

Wie is verantwoordelijk voor deze controle ?

2. Heeft de minister kennis van overtredingen door basisscholen ? Zo ja, hoeveel ?

Welke maatregelen zijn er genomen ?

3. Welk leerjaar werd door de Vlaamse basisscholen gemiddeld het meeste uitgekozen om gratis schoolzwemmen aan te bieden ?

Werden hierover suggesties gedaan aan de scholen en zo ja, welke ?

4. De scholen hebben de vrije keuze om te beslissen of ook leerlingen van andere leerjaren gaan zwemmen.

Welk gevolg hebben de scholen hieraan gegeven ?

In hoeveel scholen gaan ook leerlingen van andere leerjaren zwemmen ?

Indien de school beslist dit niet te doen, wat zijn hiervan dan de hoofdoorzaken ?

Antwoord

1. Mijn administratie heeft er momenteel geen zicht op of alle basisscholen tijdens het schooljaar 2000 – 2001 één leerjaar in het lager onderwijs gratis zwemmen aangeboden hebben.

De regel dat elke leerling lager onderwijs recht heeft op één schooljaar gratis zwemmen, is pas vorig schooljaar in werking getreden. Zoals afgesproken op de onderhandelingen met koepels

en vakbonden, zal er dit schooljaar een grondige evaluatie van deze maatregel gebeuren.

2. Er werden tot op heden geen overtredingen gemeld op de maatregel dat schoolbesturen aan elke leerling lager onderwijs één schooljaar gratis zwemmen moeten aanbieden.
3. Het behoort tot de autonomie van het schoolbestuur om te bepalen aan welk leerjaar lager onderwijs het gratis zwemmen aangeboden wordt. De schoolbesturen dienen dit niet mee te delen aan het departement Onderwijs.

Ik kan dan ook niet antwoorden op de vraag welk leerjaar gemiddeld het meest uitgekozen wordt om het gratis zwemmen aan te bieden.

4. Het schoolbestuur kan inderdaad beslissen om ook aan de andere leerlingengroepen zwemmen aan te bieden en mag hiervoor een bijdrage vragen aan de ouders.

In hoeveel scholen dit ook effectief gebeurt, is mij momenteel niet bekend.

**Vraag nr. 156
van 24 juli 2001
van de heer JAN LOONES**

Schoolrekening – Wanbetalingen

Naar verluidt weigerde een Franstalige school uit Brussel het rapport af te leveren van een leerling (13 jaar !) uit het secundair onderwijs tot zijn vader de schoolrekening betaalde (Het Nieuwsblad van 11 juli 2001).

Dit zijn werkelijk schrijnende toestanden, vooral voor het betrokken kind, dat op deze wijze tegenover de hele school, en vooral tegenover zijn klasgenootjes, gestigmatiseerd wordt.

Totnogtoe heeft men naar verluidt geen weet van een Vlaamse school die het kind van een wanbetaler zijn rapport of diploma weigerde af te leveren.

Anderzijds zouden sommige scholen dan weer wel overwegen het kind van een wanbetaler niet in te schrijven voor het volgende schooljaar.

1. Kan de minister met zekerheid bevestigen dat dergelijke toestanden zich niet voordoen in Vlaamstalige scholen ?

Hoe werd dit nagegaan ?

2. Wordt het niet opnieuw inschrijven van het kind van een wanbetaler getolereerd ?

3. Is er in het schoolreglement sprake van maatregelen, zonder het democratisch recht van onderwijs te schaden, in het geval van wanbetalingen ?

4. Welke oplossingen ziet de minister voor het almaar toenemende probleem van wanbetalingen ?

Werd daarover reeds onderhandeld met de scholen ?

5. Welke vooruitzichten zijn er, desnoods op termijn, om minstens het basis- en secundair onderwijs werkelijk kosteloos te maken ?

Antwoord

Wanbetalingen in de school is een moeilijk te detecteren problematiek.

Buiten de enkele gevallen die de pers halen, hebben wij geen volledige informatie over de totale omvang van deze problematiek. Onderzoek waaruit zou blijken dat er veel rekeningen op school onbetaald zouden blijven, is op het departement niet bekend. Evenmin beschikken wij over gegevens aangaande de geïmproviseerde acties die scholen hetzij in een preventieve, hetzij in een repressieve sfeer m.b.t. deze problematiek zouden ondernemen. Gezien de grote autonomie waarover de scholen beschikken aangaande de inhoud van hun schoolreglement – de minimumbepalingen die door de onderwijswetgeving worden opgelegd bepalen niets m.b.t. wanbetalingen – kan ik ook niet oordelen in welke mate hierin opgenomen maatregelen daaraan tegemoetkomen.

De onderwijswetgeving is evenwel ondubbelzinnig m.b.t. de toelatingsvoorwaarden : het niet betalen van een rekening kan geen grond zijn om de inschrijving van een kind te weigeren. Dit geldt ook voor het vrij gesubsidieerd onderwijs, dat immers geen leerlingen kan weigeren op grond van argumenten die onbetamelijk zijn en waardoor de menselijke waardigheid in het gedrang komt.

In dit verband wens ik bovendien te stellen dat er een duidelijk onderscheid dient te worden gemaakt tussen enerzijds de pedagogische relatie tussen de school en de leerlingen of ouders, en anderzijds de financiële relatie tussen hen. Het is dan ook onaanvaardbaar dat een probleem binnen de financiële relatie wordt gesactioneerd binnen de pedagogi-

sche relatie (weigering van de inschrijving of weigering van de aflevering van een rapport).

Ik ben mij er terdege van bewust dat er met betrekking tot de kostprijs van het leerplichtonderwijs nog heel wat werk aan de winkel is.

Dat blijkt uit de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek "Studiekosten in het secundair onderwijs" dat ik in dit verband heb laten uitvoeren door het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA). Een eerste treffende vaststelling van dit onderzoek is dat de studiekosten in het secundair onderwijs weinig tot niet inkomenselastisch zijn : gezinnen met een hoger inkomen geven niet per definitie meer uit aan onderwijs dan gezinnen met een lager inkomen. Het onderzoek toont bovendien aan dat de meeste ouders van leerlingen uit het secundair onderwijs zelf vinden dat de studiekosten te hoog zijn, terwijl ouders van kinderen in het basisonderwijs met de studiekosten minder moeite lijken te hebben. Verder wijst het onderzoek uit dat de economische zwakkere groepen het niet altijd makkelijk hebben om de studiekosten van hun kinderen te dragen.

Volledig kosteloos maken van het secundair onderwijs is evenwel niet haalbaar, aangezien volgens het onderzoek daaraan een kostenplaatje is verbonden van ongeveer 15 miljard frank. De werkelijkheid gebiedt ons dus keuzes te maken en prioriteiten te stellen.

De Raad van State heeft trouwens in haar "standstill"-arrest aangegeven dat de studiekosten in het secundair onderwijs niet mogen toenemen. De scholen moeten zich houden aan deze standstill-verplichting, maar de kosten die worden doorgerekend aan de ouders verschillen sterk van school tot school. In de toekomst is het wellicht wenselijk voor alle scholen vast te stellen wat ze mogen doorrekenen aan de ouders en waarin ze zelf moeten voorzien.

Inzake de uitgavenposten neemt het vervoer van en naar de school een aanzienlijk deel uit het gezinsbudget voor zijn rekening. Omdat het probleem van deze – vaak dure – vervoerskosten de aandacht van de overheid verdient, zullen de kosten van het openbaar vervoer van het thuis-schoolverkeer zeker opgenomen worden in het overleg met collega Steve Stevaert.

Verder zullen de resultaten van het onderzoek hun nut bewijzen bij de opvolging van een aantal maatregelen die opgenomen werden in onderwijsdecreet XIII ter bestrijding van deze problematiek.

Hierin wordt de oprichting van een onafhankelijke en niveauoverschrijdende "Commissie Zorgvuldig Bestuur" aangekondigd, die in de plaats komt van de "Commissie Laakbare Praktijken". De Commissie Zorgvuldig Bestuur is onder andere bevoegd voor de behandeling van klachten in verband met de grondwettelijke en internationaal-rechtelijke beginselen inzake de kosteloosheid van het onderwijs. Deze maatregel is in werking getreden bij het begin van dit schooljaar (1 september 2001). Het decreet vermeldt eveneens dat de inrichtende machten na overleg met hun participatieraad of schoolraad een lijst ter beschikking moeten stellen aan de ouders van alle verwachte (studie)kosten voor het hele schooljaar. Deze maatregel zal in werking treden vanaf 1 september 2002.

Mijn overtuiging is ook dat ouders meer kansen moeten krijgen hun uitgaven te spreiden via een spaarsysteem, of door betaling van een voorschot met later een eindafrekening. Het is echter niet alleen voor de ouders noodzakelijk de totale studiekosten per schooljaar te kennen. Ook de school zelf is, denk ik, gebaat bij een dergelijk kostenoverzicht. Daardoor zal de school immers meer oog krijgen voor de studiekosten van haar leerlingen.

Opmerkelijk is bovendien dat vooral kinderen uit de lagere-inkomensgezinnen in duurdere studievormen en -richtingen aanwezig zijn (KSO, TSO en BSO). Omgekeerd bevolken meer kinderen uit goede gezinnen de goedkoopste onderwijsvorm (ASO) (*KSO : kunstsecundair onderwijs ; TSO : technisch secundair onderwijs ; BSO : beroepssecundair onderwijs ; ASO : algemeen secundair onderwijs – red.*).

Een oplossing kan erin bestaan de werkingsmiddelen voor scholen die de duurdere richtingen van het KSO, TSO en BSO aanbieden, te verhogen. Dit systeem kan mogelijk gemaakt worden door het puntengewicht van de leerlingen uit de duurdere studierichtingen zwaarder te doen doorwegen, zodat de school voor hen meer werkingsmiddelen krijgt. De school kan dan deze extra werkingsmiddelen inzetten voor de knelpunten binnen deze richtingen. De overheid past het systeem van een verhoging van het puntengewicht nu reeds toe voor bepaalde onderwijsvormen. In mijn beleidsnota wordt de Inspectie opgedragen erop toe te zien dat de financiële middelen die voor bepaalde onderwijsvormen bestemd zijn, ook maximaal voor dat doel worden aangewend (*Beleidsnota Onderwijs en Vorming 1999-2004 ; Stuk 139 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*).

Ten slotte zal de overheid geregeld een raming van de studiekosten laten uitvoeren. Op deze wijze zullen de effecten van het gevoerde beleid op de studiekosten getoetst kunnen worden.

**Vraag nr. 157
van 8 augustus 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Wetenschappelijk onderzoek – Stimuli

De Belgische Europese Commissaris, bevoegd voor de Europese research, heeft dezer dagen uiting gegeven aan zijn ongerustheid over de stand van het wetenschappelijk onderzoek in de Europese Unie. Europa loopt inderdaad achter op de Verenigde Staten en Japan wat de toename van het aantal afgeleverde doctoraten betreft.

Vele gediplomeerden in het bezit van een doctoraatstitel wenden zich af van het wetenschappelijk onderzoek, of worden weggevoerd door de veel beter bezoldigde betrekkingen en de grotere mogelijkheden in de Verenigde Staten. Aan deze "brain drain" ontsnapt Vlaanderen zeker niet.

De grote versnippering binnen de Europese Unie, maar ook de onmogelijkheid om zich in de vele talen uit te drukken, vormen een belangrijke hinderpaal voor de mobiliteit van de researchers binnen Europa.

De aantrekkingskracht van het wetenschappelijk onderzoek laat veel te wensen over, en dat geldt ook voor de financiële vooruitzichten van de afgestudeerden die bereid zijn in de research carrière te maken.

1. Welke initiatieven werden reeds genomen die tegemoetkomen aan de door de bevoegde Europese commissaris voor wetenschappelijk onderzoek vastgestelde achterstand van de landen binnen de Unie inzake research ?

Hoe worden de jongeren ertoe aangezet meer interesse te betonen voor de research ?

In de regeringsverklaring van juli 1999 werd de versterking van de wetenschapsvoorlichting in het vooruitzicht gesteld.

Hoever staat men reeds met de realisatie van deze doelstelling ?

2. Ook de uitwerking van een concreet actieplan voor het versterken van de relaties tussen ken-

niscentra en beginnende en doorgroeiende ondernemingen heeft in deze regeringsverklaring aandacht gekregen.

Hoe verloopt dit actieplan ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

Gecoördineerd antwoord

Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

1. Voor het eerste deel van de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger wil ik graag verwijzen naar het antwoord dat ik op 5 juli gaf op de vraag om uitleg van de heer Chris Vandebroek, over de mogelijke initiatieven om het dreigend tekort aan wetenschappers tegen te gaan. Ik heb toen gezegd dat het om een zeer belangrijke problematiek gaat, die mijzelf en mijn collega's zeker ter harte gaat. Het probleem is echter multidimensioneel en niet met enkele eenvoudige maatregelen op te lossen (*Handelingen Commissievergadering nr. 228 van 5 juli 2001, blz. 12 – red.*).

Er zijn inderdaad nu reeds belangrijke tekorten op de arbeidsmarkt vast te stellen, en ook binnen de universiteiten rijst een probleem dat in de nabije toekomst alleen maar nijpender kan worden, gezien de naderende pensioenleeftijd voor een belangrijk deel van het professoren-corps. De "brain drain" naar de Verenigde Staten is zeker niet de enige schuldige, we stellen immers vast dat meer en meer wetenschappers het onderzoek verlaten om een functie buiten het onderzoek op te nemen. Aan de oorsprong hiervan ligt een complex van factoren, waarvan een gebrek aan financiële vooruitzichten er maar één is.

Ook het tekort aan instroom van jonge wetenschappers is complexer dan het misschien op het eerste gezicht lijkt. Zo is de instroom in de natuurwetenschappen, de technische wetenschappen en de farmacie erg laag, maar zijn er belangrijke verschuivingen naar de biomedische wetenschappen vast te stellen. Ook blijven de inschrijvingen in de opleiding bio-ingenieur relatief hoog.

Uit een recente studie over doctoreren aan Vlaamse universiteiten blijkt dat vooral binnen de humane wetenschappen, en meer bepaald

binnen de rechten en de economische wetenschappen, zeer weinig gedoctoreerd wordt. In de wetenschappen wordt er daarentegen binnen de meeste opleidingen wel veel gedoctoreerd. Dit zou ook te maken hebben met het al dan niet bestaan van een "doctoraatscultuur" binnen de opleidingen.

Toch ben ik ervan overtuigd dat het tij wel degelijk te keren valt. Dit zal echter samenwerking tussen verschillende actoren vereisen en een veelheid aan acties op verschillende terreinen. Wij hebben verschillende studies laten uitvoeren die een beter beeld van de problematiek moeten geven. Ik verwijs hier onder andere naar de reeds vermelde studie over doctoreren in Vlaanderen en een studie over het tekort aan instroom van jonge onderzoekers aan onze universiteiten. Op dit ogenblik liggen de resultaten en de beleidsaanbevelingen van deze studie ter bespreking voor op mijn kabinet.

Binnen het Actieplan Wetenschapsinformatie en Innovatie worden jaarlijks talrijke concrete acties ondernomen om het grote publiek en vooral de jongeren warm te maken voor wetenschappen en voor een wetenschappelijke loopbaan. Leerkrachten worden gestimuleerd om meer aandacht te besteden aan de wetenschappen en aan onderzoek. Zij kunnen een sleutel-functie vervullen in het opwekken van meer interesse bij jongeren.

Ook binnen de instellingen voor hoger onderwijs zijn heel wat maatregelen noodzakelijk. De bachelor-masterherstructureringen vergen een belangrijke denkoefening en bieden een uitstekende gelegenheid om de curricula, de vakdidactiek en de onderwijs- en leervormen op een zodanige manier te vernieuwen dat de aantrekkelijkheid van de wetenschappelijke opleidin-

gen en de doorstroming naar een wetenschappelijke carrière bevorderd worden.

2. Voor het tweede deel van vraag verwijs ik naar het hiernavolgende antwoord van mijn collega minister Van Mechelen, aangezien dit punt volledig onder zijn bevoegdheid valt.

Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

1. Het antwoord op deelvraag 1 bevat de antwoorden op de twee subvragen.

De vraag hoe jongeren ertoe aangezet worden meer interesse te betonen voor research wordt als volgt beantwoord.

Elk jaar wordt een omvangrijk Actieplan Wetenschapsinformatie en Innovatie opgesteld, waarin naar jongeren verscheidene acties zijn opgenomen, die enerzijds tot doel hebben te informeren over en te sensibiliseren betreffende het belang van het wetenschappelijk en (vernieuwend) technologisch onderzoek en innovatie en anderzijds de in-, uit- en doorstroom in de exacte en toegepaste wetenschappen te verhogen, teneinde meer wetenschappelijk en technisch geschoolden op de arbeidsmarkt te brengen.

Binnen het actieplan worden wat de doelgroep jongeren betreft activiteiten opgezet die betrekking hebben op de hele schoolloopbaan. Concreet betekent dit per graad in het basis- en secundair onderwijs. De acties zijn verder gegroepeerd onder "algemene sensibiliseringsacties" en "gerichte acties".

Volgende acties naar jongeren worden binnen het actieplan opgezet :

Indeling	Naam actie	Doelgroep
Algemene sensibiliseringsacties	Curieuzeneuze Extra bijlage Klasse en Maks Proef van je toekomst	3 ^{de} graad basisonderwijs basis- en secundair onderwijs 3 ^{de} graad basisonderwijs en secundair onderwijs
	Wetenschap in de kijker	3 ^{de} en 4 ^{de} graad secundair onderwijs
Gerichte acties	Wetenschappelijke olympiades Sterrenwachten Doe-pakketten Experion	3 ^{de} graad secundair onderwijs alle graden basisonderwijs 1 ^{ste} jaar secundair onderwijs

Indeling	Naam actie	Doelgroep
	Pedagogische pakketten	basisonderwijs en 1 ^{ste} graad secundair onderwijs
	Wetenschapstheater	2 ^{de} en 3 ^{de} graad basisonderwijs
	Interactief poppentheater	1 ^{ste} graad basisonderwijs en laatste jaar kleuteronderwijs
	Toekomstontbijt	laatstejaars secundair onderwijs
	Mediacampagne "Blijf niet achter-volg wetenschappen"	laatstejaars secundair onderwijs

Elk van de acties is erop gericht om wetenschap, techniek en technologische innovatie geïntegreerd in de lessen aan te brengen en tegelijkertijd te wijzen op het belang ervan. De aanpak beoogt ook het stereotype beeld dat vaak met de onderwerpen geassocieerd wordt, te doorbreken en aldus de aantrekkingskracht van wetenschap, techniek en technologische innovatie te verhogen. De hele schoolloopbaan dient hierbij te worden besproken, teneinde blijvend dit gegeven aan te reiken.

Uit de effectmetingen die onder meer ten aanzien van "Wetenschap in de kijker 2000" werden uitgevoerd, blijkt verder dat :

- het volgen van de activiteit 56 % van de deelnemende jongeren een ander idee heeft gegeven over het wetenschappelijk onderwerp en dat de mening van die groep in 87 % van de gevallen positief tot zeer positief is geëvolueerd ;
- van de deelnemende jongeren 82 % van plan was hogere studies aan te vatten, waarvan 6 % reeds een wetenschappelijke of technische opleiding hadden overwogen en nu overtuigd zijn, terwijl 19 % dit nooit hadden overwogen maar het nu als een mogelijkheid beschouwen.

Er kan dus gesteld worden dat deze activiteit alvast een gunstige invloed heeft op de beeldvorming en studiekeuze.

De vraag hoever het reeds staat met de realisatie van de doelstelling van een versterking van de wetenschapsvoorlichting, die opgenomen werd in de regeringsverklaring van juli 1999, wordt als volgt beantwoord.

De budgetten die voor wetenschapspopularisering (incl. Technopolis) worden uitgetrokken, zijn als volgt geëvolueerd :

1999 : 207,7 miljoen frank

2000 : 226,4 miljoen frank

2001 : 251,4 miljoen frank

2. Het antwoord op de vraag naar het verloop van een concreet actieplan voor het versterken van de relaties tussen kenniscentra en beginnende en doorgroeiende ondernemingen wordt als volgt geformuleerd.

Het belangrijkste initiatief in dit kader is de versterking van de interfacediensten van de Vlaamse universiteiten.

Sinds 1998 is er een ad hoc maatregel van kracht waarbij de Vlaamse regering jaarlijks beslist over de subsidies die de universiteiten ontvangen voor activiteiten zoals :

- de bevordering van samenwerking met bedrijven,
- de bevordering van economische valorisatie van het universitair onderzoek,
- de bevordering van de oprichting van spin-offbedrijven.

Voor 2001 is hier 52 miljoen frank voor uitgetrokken.

Binnenkort wordt aan de Vlaamse regering een reglementair besluit voorgelegd dat op basis van het innovatiedecreet deze maatregel bestendigt en versterkt. Van de interfacediensten wordt onder meer verwacht dat ze initiatieven (verder) ontwikkelen die de oprichting van nieuwe kennisintensieve bedrijven bevorderen. Ze zullen de potentiële ondernemers (verder) begeleiden bij de ontwikkeling van een businessplan, bij de zoektocht naar financiering, bij de ontwikkeling van hun managementvaardigheden, enzovoort.

Anderzijds kunnen (beginnende) ondernemingen ook via verschillende andere mechanismen samenwerking opzetten met kenniscentra, zoals bijvoorbeeld de klassieke IWT-Vlaanderen-onderzoeksprojecten of, wanneer het kenniscentrum een hogeschool betreft, via bijvoorbeeld het HOBU-fonds (*IWT : Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie ; HOBU : hoger onderwijs buiten de universiteit – red.*).

Vraag nr. 158
van 8 augustus 2001
van de heer ERIK MATTHIJS

Toelatingsproef geneeskunde – Resultaat volgens onderwijsnet

De media berichten elk jaar uitvoerig over het toelatingsexamen arts en tandarts. Vooraf wordt het aantal deelnemers, de verhouding man-vrouw en het aantal Nederlandse kandidaten geregistreerd.

De media kijken reikhalzend uit naar het aantal geslaagden, die procentueel per provincie, per geslacht en per land worden gerangschikt.

Het is echter ook interessant om de resultaten uit het oogpunt van de verschillende onderwijsnetten te bekijken.

Hoe is de verhouding tussen de verschillende onderwijsnetten, zowel bij de ingeschreven als bij de geslaagde kandidaten ?

Antwoord

Het slagen voor het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts is als bijkomende toelatingsvoorwaarde opgelegd aan alle kandidaten die deze opleidingen zouden willen aanvatten. Het onderscheid naargelang het onderwijsnet waarin de kandidaten hun secundair onderwijs hebben gevolgd, is daarbij irrelevant.

Van bij de eerste organisatie in 1997 was dan ook duidelijk afgesproken dat de examencommissie geen gegevens van de deelnemers zou opvragen over de voorheen bezochte secundaire school.

Op grond van deze afspraak, die tot op heden onverkort is nageleefd, kan ik de gestelde vraag niet beantwoorden.

Vraag nr. 159
van 8 augustus 2001
van mevrouw VEERLE HEEREN

Hoger onderwijs – Publiek goed of commerciële dienst

In de persmededeling van 19 mei 2001 getiteld "Towards the European Higher Education Area" wordt een nadere invulling gegeven van de Bolognaverklaring en van de thema's die daarin als belangrijke aandachtspunten zijn vermeld. Ook worden afspraken geformuleerd m.b.t. het verdere verloop van het proces.

Expliciet wordt in de persmededeling verwoord dat :

- het hoger onderwijs moet worden beschouwd als een publiek goed ;
- het hoger onderwijs een overheidsverantwoordelijkheid is en blijft (regelgeving e.d.) ;
- studenten volwaardige leden zijn van de hogeroponderwijsgemeenschap.

Dit moet volgens de persmededeling het uitgangspunt zijn voor het verdere verloop van het Bolognaproces.

In tegenstelling hiermee is het radicale standpunt van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), waarin onderwijs deel uitmaakt van de diensten die onderhandeld worden binnen de GATS (General Agreement on Trade in Services).

De Wereldhandelsorganisatie definieert "commerciële diensten" zeer ruim. Het omvat alle sectoren – dus ook onderwijs – met uitzondering van de diensten die onder het gezag van de overheid vallen. Tenminste op voorwaarde dat deze diensten niet op een commerciële basis of in competitie met andere dienstenleveranciers worden geleverd. Overall waar er een vermenging is van publieke en private financiering, zoals een gebruiksgeld of privé-verzekering, of waar er subsidies zijn voor niet-openbare infrastructuur, moet de dienstensector volledig openstaan voor buitenlandse ondernemingen, aldus de Wereldhandelsorganisatie.

Volgens deze visie kunnen onder meer het inschrijvingsgeld en de derdegeldstroom (financiering door bedrijven die onderzoek uitbesteden aan de onderwijsinstelling) knelpunten vormen in het Vlaamse hoger onderwijs. Het feit dat enkel erkende onderwijsinstellingen door de overheid gefinancierd worden, en de sociale maatregelen om de toe-

gang tot het hoger onderwijs zo breed mogelijk te houden, zouden door de Wereldhandelsorganisatie tevens als concurrentievervalsing of protectionistisch kunnen worden beschouwd.

Wat de openstelling van de dienstensector voor buitenlandse ondernemingen betreft, onderscheidt men voor het hoger onderwijs het afstandsonderwijs, studenten die in het buitenland studeren, buitenlandse investeerders die een onderwijsinstelling oprichten en professoren die in een buitenlandse instelling gaan lesgeven. Zo gaan er geruchten dat op dit ogenblik reeds een zeventigtal buitenlandse universiteiten een kantoor in Brussel hebben. Voor 1995 werd de internationale handel in hoger onderwijs op 27 miljard dollar geschat: het ging hier vooral om de aanwezigheid van studenten in het buitenland.

Dit alles zou ertoe kunnen leiden dat de overheid het onderwijs niet meer mag subsidiëren, waardoor de student zou moeten instaan voor de volledige kosten van het onderwijs. Dit uitgangspunt, waarbij onderwijs wordt beschouwd als een markt waar instellingen concurreren om "klanten" en sponsoring, staat haaks op het bovenvermelde standpunt dat in Praag werd ingenomen.

Deze evoluties maken het meer dan noodzakelijk om binnen de Europese Unie (EU) een gemeenschappelijk standpunt in te nemen en dit nadrukkelijk kenbaar te maken op alle internationale fora waar onderwijs op de agenda staat. Temeer omdat ook in Vlaanderen bepaalde tendensen zich aftekenen, zoals het groeiend belang van de sponsoring in ons onderwijs en de evolutie waarbij nieuwe onderwijsverstrekkers in concurrentie treden met de bestaande onderwijsinstellingen. Deze versterken de vrees dat onderwijs in de toekomst volledig in de commerciële dienstensector terechtkomt.

De persmededeling van Praag is daarom cruciaal en moet mijns inziens het uitgangspunt vormen voor het Europese standpunt. Zoals vermeld, stellen de Europese ministers van Onderwijs in de mededeling dat het hoger onderwijs moet worden beschouwd als een publiek goed, dat het hoger onderwijs een overheidsverantwoordelijkheid is en blijft en dat studenten volwaardige leden zijn van de hogeronderwijsgemeenschap. Dit betekent onder meer dat de overheid voorziet in regelgeving en financiering van het onderwijs.

Dan is er nog de persconferentie van 16 mei 2001. Deze tekst bevat de standpunten die door de Vlaamse Onderwijsminister namens de Vlaamse regering in Praag verdedigd werden. De Vlaamse

regering neemt in deze tekst echter geen standpunt in over het publiek karakter van het onderwijs.

1. Is de minister zich bewust van de uiteenlopende internationale stromingen aangaande de kwalificatie van het hoger onderwijs ?

Welk standpunt neemt de Vlaamse regering hierover in ?

2. Op welke wijze zal de minister de vorming en de verspreiding van een eensgezind Europees standpunt uitgaande van de kwalificatie van het hoger onderwijs als een publiek goed stimuleren, gelet op het Belgische voorzitterschap van de Europese Ministerraad ?

3. Welke waarborgen geeft de Vlaamse regering voor de toekomst, opdat het in Praag ontwikkelde standpunt in het Vlaamse onderwijslandschap op een duurzame wijze kan worden verzekerd ?

Welke concrete maatregelen neemt ze daartoe ?

4. Beschouwt de minister het voortgezet hoger onderwijs, het hoger onderwijs voor sociale promotie en de opleidingen in het kader van levenslang leren, ook als een onderdeel van onderwijs als publiek goed ? Zo neen, welke financiering wordt hiervoor uitgewerkt ?

Antwoord

1. Ik ben mij bewust van de toenemende tendens om het hoger onderwijs als een dienst te beschouwen waarvoor de dienstverlening over de grenzen heen moet worden vrijgemaakt. Het is dan ook van groot belang dat zoveel Europese ministers van Onderwijs in het Praagcommuniqué het hoger onderwijs als een publiek goed bestempelen.

Beide benaderingen van het hoger onderwijs sluiten elkaar a priori niet uit.

Het is inderdaad zo dat de Verenigde Staten (VS) een nota hebben ingediend over hoger onderwijs, het volwassenenonderwijs, de training en de onderwijsstoetsvoorzieningen. De bedoeling is dat deze nota zou worden besproken op de volgende onderhandelingsronden. De informele WTO-classificatie deelt onderwijs op in vijf rubrieken : (a) basisonderwijs, (b) secundair onderwijs, (c) hoger onderwijs, (d) volwassenenonderwijs en (e) andere onderwijsdiensten. Uit

de nota van de VS en van Nieuw-Zeeland blijkt dat de invulling van het begrip "andere onderwijsdiensten" zeer vaag is. Het hoger onderwijs omvat zowel de opleidingen leidend tot de graad, als postacademische vorming, ongeacht de plaats en wijze van aanbieden. Training omvat dan vooral beroepsvervolmaking. De nota van de VS omvat een lijst van obstakels die in meerdere of mindere mate zouden moeten worden weggewerkt. Tegelijk erkent de nota dat "education to a large extent is a government function and it does not seek to displace public education services" en dat "the government would retain the right to regulate to meet domestic policy objectives".

Wat precies de draagwijdte van dit alles is, is niet geheel duidelijk en vergt nadere analyse. In ieder geval betekent vrijmaking van diensten niet dat er geen regels mogen worden vastgesteld. In ieder geval zullen de overheden kwaliteitscriteria kunnen definiëren voor de erkenning en accreditatie van opleidingen en hogeronderwijsvoorzieningen in het algemeen. Dit betekent dat de overheid een publiek bestel kan blijven bekostigen om de toegankelijkheid van hoger onderwijs voor de eigen ingezetenen te garanderen. In het geheel van de vrijmaking van diensten is de kwestie van de subsidiëring van het aanbod van die diensten door de overheid een cruciale kwestie. De nota formuleert dit obstakel als volgt: "Subsidies for higher education, adult education and training are not made now in a clear and transparant manner".

Transnationaal onderwijs is een bloeiende en snel ontwikkelende bedrijfstak. Typerend in dit verband is de titel van een Engels rapport "The Business of borderless education: UK perspectives". Deze ontwikkeling is wellicht irreversibel. De Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Australië zijn belangrijke exporterende landen van hogeronderwijsfaciliteiten.

De kerntaak van de overheid is (a) de toegankelijkheid te garanderen, (b) de kwaliteit te garanderen, (c) de kwaliteit van de informatieverstrekking te bewaken en (d) de transparantie te verbeteren. Het stellen van kwaliteitseisen wordt niet als een belemmering beschouwd. Wel zouden andere aanbieders dan de traditionele hogeronderwijsinstellingen ook de mogelijkheid moeten krijgen om erkend te worden als een instelling die gemachtigd is een (academische) graad uit te reiken.

Zeggen dat alle vormingsactiviteiten en trainingsvoorzieningen een publiek goed zijn, gaat

wellicht te ver en zou trouwens onbetaalbaar zijn en leiden tot ondoelmatigheid. Dat deze voorzieningen als een dienst moeten worden beschouwd, lijkt mij in een geglobaliseerde economie redelijk. Een cruciale vraag is hoever de verantwoordelijkheid van de overheid gaat ten aanzien van het hoger onderwijs.

2. De Raad Onderwijs van 29 november eerstkomende zal een lunchdebat wijden aan de positionering van het Europees hoger onderwijs in wereldperspectief.

Hierbij zullen de Europese Onderwijsministers de kans krijgen om van gedachten te wisselen over de gevolgen van de voortschrijdende mondialisering van het hoger onderwijs en de gevolgen daarvan voor de attractiviteit van het Europees hoger onderwijs. Dat hoger onderwijs wordt in de meeste EU-landen inderdaad grotendeels van overheidswege gefinancierd en er bestaat in Europa een ruime consensus dat hier sprake is van een publieke verantwoordelijkheid om een zo breed mogelijke toegang te waarborgen tot kwaliteitsvol hoger onderwijs.

Achtergronddocumenten voor deze discussie zijn :

- (1) Bolognaverklaring en Praagcommuniqué ;
 - (2) het rapport over de concrete toekomstige doelstellingen van de onderwijs- en opleidingsstelsels dat werd goedgekeurd op 12 februari 2001 en waarvoor de Raad Onderwijs op 29 november onder Belgisch voorzitterschap een belangrijke stap zal doen naar de implementatie via een raadsvoorstel voor een gedetailleerd werkprogramma.
- Dit rapport voorziet in een centrale doelstelling "opening van de onderwijs- en opleidingsstelsels op de wereld" en vermeldt hierbij expliciet het Bolognaproces ;
- (3) de communicatie van de Europese Commissie aan Raad en Europees Parlement aangaande de versterking van de samenwerking met derde landen op het gebied van hoger onderwijs.

3. Het is in ieder geval de bedoeling van de Vlaamse regering om de publieke verantwoordelijkheid van de overheid voor het hogeronderwijsbestel te verdedigen.

De Vlaamse regering kan op haar eentje de verzekering niet geven dat er ten aanzien van het

Vlaams hoger onderwijs niets verandert. De EU dient hierin een standpunt te formuleren, want de problematiek van de vrijmaking van de diensten overschrijdt het domein van onderwijs.

4. De Vlaamse regering is niet voornemens om de bestaande bekostiging van het hoger voortgezet onderwijs, van het hoger onderwijs voor sociale promotie en van de opleidingen in het kader van het levenslang leren vanuit de publieke middelen stop te zetten.

De meeste Vlaamse publieke voorzieningen in het kader van het levenslang leren worden door de Vlaamse Gemeenschap direct of indirect bekostigd. Door deze publieke bekostiging zijn er geen onoverkomelijke financiële drempels die de toegang onmogelijk maken voor minder kapitaalkrachtige lerenden.

Vraag nr. 160
van 8 augustus 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Leerkrachten – Loonvergelijking binnen België

Uit recente gegevens die door de federale minister van Ambtenarenzaken werden verstrekt, bleek enige tijd geleden dat de Franse Gemeenschap, het Waals en het Brussels Gewest hun ambtenaren beter verlonen dan de Vlaamse Gemeenschap of de Belgische federatie.

Ook inzake onderwijs is er een belangrijke discrepantie tussen de lonen die de Franse en de Vlaamse Gemeenschap uitbetalen aan hun respectieve leerkrachten.

Beschikt de minister over vergelijkende gegevens inzake aantal leerlingen, leerkrachten en hun gemiddelde verloning per gemeenschap ?

De gegevens kunnen ons wellicht toelaten om na te gaan in welke mate de Vlaamse leerkrachten worden benadeeld in vergelijking met hun Franstalige collega's, en in hoeverre de omkadering in het Nederlandstalig onderwijs eventueel nog moet worden verbeterd.

In welke mate is de vergelijking met de andere gemeenschappen daartoe voor de minister een criterium ?

Antwoord

In de publicatie "Vlaamse onderwijsindicatoren in internationaal perspectief – editie 2000" wordt

het Vlaamse onderwijssysteem vergeleken met de onderwijssystemen in onze buurlanden. Voorzover mogelijk wordt ook de vergelijking binnen België gemaakt. Evaluatie en vergelijking van het onderwijsbeleid zijn de belangrijkste doelstellingen van dergelijke vergelijkingen. De salariëring van leerkrachten is een topic van vergelijking.

De conclusie is de volgende.

De lonen van leerkrachten in de Vlaamse Gemeenschap liggen voor alle onderwijsniveaus en voor alle carrièremomenten boven die van de Franse Gemeenschap én boven de OESO-landengemiddelden. De Vlaamse leerkrachten ontvangen internationaal gezien een hoger dan gemiddeld salaris. Ook de recentste OESO-cijfers (gepubliceerd in "Education at a Glance – OECD Indicators 2001", blz. 203-205) bevestigen trouwens deze vaststelling. (*OESO : Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling ; OECD : Organization for Economic Co-operation and Development – red.*)

Concreet gaat het om de volgende cijfers (uitgedrukt in US \$ met behulp van de Power Purchasing Parity exchange rates, een coëfficiënt die per land de koopkracht weergeeft) :

Lager onderwijs

	Startsalaris	Midden-carrière-salaris	Maximum-salaris
Vlaamse Gemeenschap	22.901	30.801	36.594
Franse Gemeenschap	22.043	29.878	35.685
OESO-landen-gemiddelde	20.358	27.525	33.752

Lower secondary education (voor Vlaanderen geoperationaliseerd als de geaggregeerden voor het secundair onderwijs – groep 1)

	Startsalaris	Midden-carrière-salaris	Maximum-salaris
Vlaamse Gemeenschap	23.428	32.819	40.017
Franse Gemeenschap	22.561	31.903	39.115
OESO-landen-gemiddelde	21.252	28.629	35.511

Upper secondary general education (voor het technisch en beroepssecundair onderwijs kon geen zin-

volle vergelijking gemaakt worden wegens de verschillende salarisschalen binnen het TSO en het BSO)

	Startsalaris	Midden-carrière-salaris	Maximum-salaris
Vlaamse Gemeenschap	29.075	41.977	50.461
Franse Gemeenschap	28.151	41.079	49.581
OESO-landen-gemiddelde	22.839	31.887	39.144

In de hierboven vermelde indicatorenpublicatie (blz. 114) werden ook de officiële salarisbarema's, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, weergegeven. Ook daaruit blijkt dat voor alle diploma's en alle carrièremomenten de lonen in de Vlaamse Gemeenschap hoger liggen dan in de Franse Gemeenschap.

Als er met andere woorden een "discrepantie" bestaat tussen de salarissen van leerkrachten in de Vlaamse en Franse Gemeenschap, dan wijzen deze twee bronnen aan dat die in het voordeel van onze Vlaamse leerkrachten ligt. Vaak wordt – onterecht – het tegendeel beweerd. Ik hoop met het antwoord deze misvatting uit de wereld te hebben geholpen.

Vraag nr. 161
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Departementen – Rechtszaken

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 392

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 162
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ontwikkelingssamenwerking – Invulling

Zie :
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Riet van Cleuvenbergen
Blz. 448

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag nr. 163
van 23 augustus 2001
van de heer ANDRE VAN NIEUWERKE

Onderwijs en natuurbehoud – Herbaria

Zowel in het secundair als in het hoger onderwijs krijgen leerlingen en studenten de opdracht om herbaria aan te leggen. De les Biologie en de studie Farmacie zijn terzake twee duidelijke voorbeelden. Een student-apotheker moet zo'n veertig verschillende plantenfamilies uit het wild verzamelen. Planten uit de handel zijn niet toegelaten.

In feite pleegt het onderwijs dus, ongewild, een gigantische roofoverval op de natuur. In het decreet op het natuurbehoud is er immers sprake van het stand still-beginsel : de bestaande natuur mag in Vlaanderen kwalitatief niet meer achteruitgaan.

In die zin pleegt het onderwijs aan de lopende band overtredingen.

Is men zich in het onderwijs bewust van dit probleem ?

Is er bijgevolg niet dringend nood aan alternatieve richtlijnen ?

Werd daartoe reeds een aanzet gegeven ?

Antwoord

1. De bezorgdheid inzake natuurbehoud van de Vlaamse volksvertegenwoordiger wordt door mij gedeeld. In het secundair onderwijs hebben we de situatie laten onderzoeken. Dat geeft het volgende beeld.

Eindtermen

De overheid legt in het secundair onderwijs de eindtermen vast, die als basis dienen voor leerplannen. De eindtermen Natuurwetenschappen van de eerste graad van het secundair onderwijs eisen zeker niet dat een herbarium wordt aangelegd. Om eindterm 13 (een aantal kenmerkende organismen uit een biotoop herkennen en benoemen door gebruik te maken van een eenvoudige determineersleutel) te bereiken, is het enkel noodzakelijk om een aantal planten te bekijken. Dat houdt in dat enkele veel voorkomende planten, bij voorkeur op het terrein, worden beschadigd. Daarnaast vraagt echter eindterm 19 (voorbeelden geven waaruit blijkt dat de mens natuur en milieu beïnvloedt en dat hierdoor het biologisch evenwicht kan gewijzigd worden) uitdrukkelijk dat men oog heeft voor de kwetsbaarheid van de natuur.

Bovendien gelden de vakoverschrijdende eindtermen Milieueducatie. Hier is het uitgangspunt: "milieueducatie berust op zorgbekwaamheid ten aanzien van een ruimere omgeving, wat zich uit ten opzichte van het milieu en de natuur en de landschappen."

De eerste graad omvat bijvoorbeeld volgende eindtermen:

Nummer 6 – De leerlingen gaan respectvol en zorgzaam om met planten en dieren

Nummer 7 – De leerlingen kunnen enkele kenmerken van de relatie mens-milieu beschrijven in samenlevingsvormen in tijd en/of ruimte

Nummer 8 – De leerlingen kunnen milieuproblemen en landschapsveranderingen in verband met het lokale ruimtegebruik kritisch onderzoeken

Nummer 9 – De leerlingen zijn bereid om mee te ijveren voor natuurbescherming en het behoud van waardevolle landschappen.

Het ontwerp van de vakoverschrijdende eindtermen milieueducatie voor de tweede graad

bevat een hoofdstuk natuurzorg. Dit houdt in dat de school voor alle leerlingen, niet enkel de leerlingen die Biologie volgen, inspanningen zal dienen te leveren rond volgende items:

Nummer 6 – De specificiteit van en de verscheidenheid binnen een landschappelijk waardevol gebied met een hoge natuurwaarde beschrijven en bespreken

Nummer 7 – Elementen verzamelen die de kwetsbaarheid van een landschappelijk waardevol gebied met een hoge natuurwaarde aantonen en anderen sensibiliseren voor natuurbehoud of natuurwaardering

Nummer 8 – De waarde aanvoelen van persoonlijke natuurbeleving en het genieten van de natuur en de landschappen

Nummer 10 – Bereid zijn zich in te zetten om de biodiversiteit en de waarde van een natuurgebied en van een landschap te behouden.

Leerplannen

Wat de leerplannen betreft, wordt de aanleg van een herbarium zeker niet verplicht. Zij geven alle aanwijzingen tegen verzamelwoede. We geven kort een overzicht van de eerste graad Biologie.

In het leerplan van het gemeenschapsonderwijs wordt als wenk gegeven dat het "nuttig kan zijn een prentenverzameling van planten, dieren en zwammen te laten aanleggen". Verder worden regels vermeld voor milieubewust gedrag tijdens excursies; hier staat "onnodig verzamelen" als voorbeeld van te mijden gedrag.

In het leerplan van het OVSG wordt bij de studie van de plant verwezen naar de vakoverschrijdende eindtermen Milieueducatie. In het leerplan van het VVKSO wordt een paragraaf besteed aan verzamelingen. "Het laten aanleggen van herbaria of dierencollecties door de leerlingen moet over het algemeen afgeraden worden. Het aanleggen van een klasherbarium is wel verantwoord. (OVSG : secretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap ; VVKSO : Vlaams Verbond voor Katholiek Onderwijs – red.).

Eén of twee exemplaren per school of per klas volstaan. Uiteraard worden zeldzame en beschermde organismen nooit meegenomen en verzameld." Verder in het leerplan staat als wenk dat "elke leerling een beperkt herbarium

kan verzamelen, bijvoorbeeld een vijftal bladeren van bomen of struiken".

Vaststellingen en besluit

In de praktijk merken we zelden herbaria die meer zijn dan een verzameling van bladeren van bomen in de herfst. Zeer uitzonderlijk gaat men in het secundair onderwijs verder. Dit geeft zeker niet de indruk dat er schade aan natuurgebieden wordt aangebracht.

Onderwijs staat achter de inspanningen die verschillende actoren leveren op het vlak van natuurbescherming en natuurbeheer. Het is belangrijk dat deze actoren en het onderwijs degelijk communiceren. Wat spijtig zou zijn, is dat de bezorgdheid om de natuur ertoe zou leiden dat kinderen de natuur zouden gaan bekijken als een terminaal zieke patiënt uit wiens de buurt ze ver verwijderd moeten worden. Goede natuur- en milieueducatie vereist positief en frequent contact met de natuur, in een atmosfeer van waardenopvoeding. Over het algemeen stellen de leraren Biologie het zorgzaam omspringen met de natuur centraal. Een ingreep van de overheid lijkt niet wenselijk.

2. Ook het hoger onderwijs is zich zeer bewust van het belang van het natuurbehoud. Het is overduidelijk te zeggen dat het onderwijs een gigantische roofoverval zou plegen op de natuur en daarbij het decreet op het natuurbehoud systematisch en massaal zou overtreden.

Navraag bij de instellingen levert een genuanceerd beeld op. Niet aan alle instellingen dienen de studenten Farmacie nog een herbarium samen te stellen. Sommige instellingen, waaronder de Universiteit Gent, hebben een eigen botanische tuin, waarin de studenten hun kennis van de plantenfamilies opdoen. Daar waar de studenten wel nog een soort herbarium moeten samenstellen, krijgen ze een lijst van de beschermde plantensoorten die niet mogen worden geplukt. Meestal is de verzameling dan beperkt tot de bekende wilde planten die in de berm langs straten en wegen groeien.

Vraag nr. 164
van 23 augustus 2001
van de heer GILBERT VANLEENHOVE

CAO IV – Uitvoeringsbesluit

De CAO IV van 1999 bevat een bepaling waarbij diensten gepresteerd in het onderwijs in een lid-

staat van de Europese Unie in aanmerking komen voor de geldelijke rechtspositie (CAO : collectieve arbeidsovereenkomst).

Het is inderdaad zo dat er in Vlaanderen nogal wat onderwijspersoneel ervaring heeft opgedaan in het buitenland, voornamelijk in Groot-Brittannië, Nederland en Duitsland. Ook een aantal mogelijke nieuwe instromers hebben ervaring opgedaan in het buitenland.

In tijden van lerarentekort is het belangrijk om enerzijds het beroep aantrekkelijk te houden en anderzijds mogelijke kandidaten aan te trekken door technische belemmeringen in de regelgeving weg te werken.

Deze maatregel dient in te gaan op 1 september 1999 en is tot op heden nog altijd niet uitgevoerd.

Is hieromtrent reeds een uitvoeringsbesluit uitgevaardigd of in voorbereiding ?

Antwoord

De beslissing van de CAO om onderwijsdiensten in andere lidstaten van de EU vanaf 1 september 1999 in aanmerking te nemen, wordt binnen mijn administratie onderzocht en voorbereid (*EU : Europese Unie – red.*).

Ondertussen is gebleken dat de uitwerking van de reglementering hierover geen sinecure is. Zo zijn de onderwijsdiensten in scholen van andere lidstaten niet altijd vergelijkbaar met Belgische onderwijsdiensten.

Vaak is de grens tussen onderwijs en vorming of begeleidende diensten moeilijk vast te stellen. Tevens is er het probleem rond de wijze van attestering van de gelijkwaardigheid van de in het buitenland gepresteerde diensten.

In het kader van de oplossing voor al deze knelpunten zal de reglementering worden aangepast.

Vraag nr. 165
van 5 september 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Academie Aalter – Filiaal Maldegem

Inzake de oprichting van een filiaal van de Academie voor Muziek, Woord en Dans van Aalter in Maldegem werd een analyse opgemaakt en zijn de administratie en inspectie tot een gemeenschappe-

lijk eindadvies gekomen. Ook de Vlaamse Onderwijsraad heeft een advies geformuleerd.

Na beoordeling van al deze adviezen heeft de minister een beslissing genomen.

1. Wat was de inhoud van het gemeenschappelijk eindadvies van de administratie en inspectie ?
2. Wat was de inhoud van het advies van de Vlaamse Onderwijsraad ?
3. Heeft de minister deze adviezen gevolgd ? Zo neen, waarom niet ?

Antwoord

1. Het gemeenschappelijk eindadvies van de administratie en inspectie luidde als volgt.

Advies : positief.

Motivering : Aangezien het hier gaat over de overname van een goed functionerend jeugdmuziekatelier is alle noodzakelijke infrastructuur aanwezig. Het gemeentebestuur van Maldegem heeft een duidelijk beeld over de artistieke en pedagogische functie van het filiaal. Conform de regelgeving op programmaties kan het bestaande initiatief geleidelijk, d.w.z. leerjaar per leerjaar, omgevormd worden tot filiaal.

2. Het advies van de Vlaamse Onderwijsraad luidde als volgt.

Advies : positief.

Motivering : Het betreft de overname van een door de gemeente gesubsidieerd initiatief. Het is een aanvullend initiatief. De bestaande infrastructuur is aanwezig. Uit de analyse van de inspectie en de administratie blijken geen tegenaanwijzingen.

3. Ik heb de adviezen van de administratie, inspectie en Vlaamse Onderwijsraad gevolgd.

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 83
van 6 juli 2001
van de heer BOUDEWIJN LALOO

Kustkampeertoerisme – Masterplan Campingfederatie

Via de Campingfederatie CKVB heeft de minister het masterplan voor de kampeersector ontvangen. Dit masterplan bestaat uit vijf zogenoemde "hefboomprojecten". Het zijn stuk voor stuk projecten die de kampeersector een sterke impuls kunnen geven in de richting van een meer marktgerichte bedrijvigheid.

Dit masterplan heeft ook de bijkomende ambitie om – direct en indirect – te zorgen voor gunstige effecten voor de plaatselijke en regionale economische bedrijvigheid. Een structureel sterke logiesverstreking is immers de motor van een duurzame toeristische economie.

De Campingfederatie CKVB wil voor de uitvoering van dit plan een beroep doen op ondersteuning door de overheid.

Welke initiatieven werden er reeds genomen om het masterplan voor de kampeersector te ondersteunen en welke zijn er eventueel nog gepland ?

Antwoord

Bij brief van 11 juni jongstleden ontving ik inderdaad een exemplaar van het masterplan voor de kampeersector dat door de Campingfederatie CKVB VZW werd opgesteld.

Na lezing ervan stel ik vast dat mijn vaste wil om het kampeerdecreet van 1993 onverkort uit te voeren, niet enkel op vlak van brandveiligheid, comfort en gezondheids- en milieuzorg vernieuwing en modernisering brengt op de Vlaamse campings, maar blijkbaar ook een aanzet geeft tot het besef van de nood aan een vernieuwd ondernemerschap in deze voor Vlaanderen belangrijke toeristische verblijfssector.

In globo bevat dit plan drie doelstellingen.

Een eerste doelstelling is de omschakeling van residentieel naar toeristisch kamperen. Hiermee bedoelt de Campingfederatie het promoten van kortkamperen (tenten, trekcaravans, zwerfwagens, ...) ten voordele van het residentieel kamperen (stacaravans, chalets, ...).

Een tweede doelstelling is het ombuigen van het negatieve imago van het kamperen in Vlaanderen naar een positief imago. De Campingfederatie onderkent hiermee het negatieve imago dat kamperen in Vlaanderen vertoont, en dit in hoofdzaak wegens de problematiek van de permanente bewoning op campings en van de (deels) zonevreemde campings.

De derde en laatste doelstelling is de omvorming van een productgerichte naar een marktgerichte bedrijfsvoering.

Om deze drie doelstellingen te realiseren, worden er vijf hefboomprojecten voorgesteld. Met betrekking tot de eerste doelstelling wordt er voorgesteld om een keurmerk verhuureenheden in te voeren en een toeristische reserveringscentrale op te richten. Wat de tweede doelstelling betreft, stelt de Campingfederatie in haar masterplan voor om een jaarlijkse internationale kampeerbeurs te organiseren voor het grote publiek en een verplichte keuring en taxatie in te voeren voor stacaravans. Voor de derde doelstelling wordt er voorgesteld om een marktgerichte bedrijfsvoering te bewerkstelligen via het stimuleren van extern en interprofessioneel advies voor de kampeerbedrijfsleiding.

Teneinde dit masterplan, zijn doelstellingen en de opgesomde hefboomprojecten naar inhoud, waarde en haalbaarheid grondig te kunnen beoordelen, heb ik aan de verschillende toeristische advies- en beheersorganen, met name de Vlaamse Raad voor het Toerisme, de raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen en het technisch comité van de openluchtrecreatieve verblijven gevraagd mij hun advies erover te willen bezorgen.

Op basis van deze adviezen zal ik vervolgens nagaan welke initiatieven er kunnen worden gepland om dit masterplan van de Campingfederatie CKVB VZW al dan niet te ondersteunen.

Vraag nr. 86
van 24 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Sociale economie – Samenwerkingsakkoord

Een jaar geleden is het samenwerkingsakkoord goedgekeurd tussen de federale overheid, de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie.

1. Wat is het inhoudelijk kader van de samenwerking ?

Op welke wijze wordt inhoud gegeven aan de drie pijlers, met name sociale economie, verantwoord ondernemerschap en een nieuwe diensteneconomie ?

Wat is de duurtijd van de samenwerking ?

2. Wat is de respectieve inbreng van alle betrokken partijen ?

Waarvoor is het Vlaams Gewest in het bijzonder verantwoordelijk ?

3. Welke middelen worden door de verschillende betrokken partijen uitgetrokken ?

4. Welke maatregelen zijn intussen reeds uitgewerkt die bijdragen aan de evolutie naar een meerwaardeneconomie ?

5. Gebeurt er een evaluatie ? Zo ja, op welke wijze en wie is hiervoor verantwoordelijk ?

Antwoord

1, 2 en 3. Op 4 juli 2000 werd het samenwerkingsakkoord tussen de staat, de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie goedgekeurd.

Het samenwerkingsakkoord werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 16 juni 2000. De wet die het samenwerkingsakkoord bekrachtigt, werd afgekondigd op 26 juli 2001 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 augustus 2001.

Hierin staat de volledige tekst van het samenwerkingsakkoord, onder meer het inhoudelijk kader van de samenwerking, de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de drie pijlers, de duurtijd van de samenwerking, de respectieve inbreng van alle betrokken partijen, de respectieve verantwoordelijkheden, de middelen die door de verschillende partijen worden uitgetrokken. Deze staan voor Vlaanderen ingeschreven op programma 52.40, basisallocatie 41.07.

4. Op 8 september 2000 gaf de Vlaamse regering haar goedkeuring aan het besluit houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie.

Dit besluit is de Vlaamse invulling van de engagementen afgesproken in het samenwerkingsakkoord van 4 juli 2000 en werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 28 november 2000.

5. Zoals beschreven in het samenwerkingsakkoord, werd bij de ondertekening ervan een Interministerieel Overlegcomité Sociale Economie geïnstalleerd, belast met een drievoudige opdracht, waaronder de evaluatie van de uitvoering van het samenwerkingsakkoord.

Binnen het Vlaams Gewest wordt ook elk individueel instrument op geregelde tijdstippen opgevolgd en geëvalueerd.

**Vraag nr. 87
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Departementen – Rechtszaken

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 392

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

**Vraag nr. 89
van 23 augustus 2001
van mevrouw ISABEL VERTRIEST**

DAC-tewerkgestelden – Milieusector

Kort na het aantreden van deze regering is een Vlaams intersectoraal akkoord afgesloten met de socialprofitsector voor de periode 2000-2005.

Dit akkoord betreft alle door het Vlaams Gewest gesubsidieerde DAC-ers (Derde Arbeidscircuit) en

PBW-ers (Programma ter Bevordering van de Werkgelegenheid) die werkzaam zijn in de social-profitsector.

Ook in de sector leefmilieu lopen nog een aantal DAC-projecten.

Graag, naar aanleiding van de screenings die terzake zijn gebeurd, een actuele stand van zaken.

1. Hoeveel mensen in de milieu- en natuursector zijn nog tewerkgesteld met een DAC-statuum ?
2. Hoeveel mensen zijn via het DAC-systeem tewerkgesteld bij de erkende milieu- en natuurverenigingen ?
3. In welke verenigingen uit de milieu- en natuursector zijn mensen via het DAC-systeem tewerkgesteld ? Op welk niveau en met welke taken ?

Antwoord

Uit gegevens van de screening blijkt dat 112 voltijdse equivalenten (VTE) of 128 personen in de sector leefmilieu zijn tewerkgesteld. Hiervan werken 88,5 VTE of 102 personen bij erkende organisaties.

Deze DAC-ers werken voornamelijk bij natuurverenigingen en polders en wateringen.

De grootste groep van deze DAC-ers, namelijk 51,24 %, worden tewerkgesteld als ongeschoolde of halfgeschoolde arbeider. De tweede grootste groep zijn de personen die worden tewerkgesteld op het niveau 2, met een diploma van het secundair onderwijs of van het hoger onderwijs van het korte type. Zij vormen 23,38 %. Daarnaast werken nog 4,48 % op arbeidsplaatsen van het niveau 3 (LSO) en 1 % als licentiaat (*LSO : lager secundair onderwijs – red.*).

Het merendeel van de DAC-ers werkt als groenarbeider (42,96 %). Een tweede belangrijke groep vormen de administratieve bedienden met 16,40 %. Een laatste belangrijke groep vormen de arbeiders tewerkgesteld aan het onderhoud van waterlopen (12,50 %). De overige DAC-ers worden in diverse taken tewerkgesteld, zoals bijvoorbeeld coördinatortaken, educatieve taken of onderhoudstaken.

Vraag nr. 91
van 23 augustus 2001
van de heer ROLAND VAN GOETHEM

Bedrijfsactieplannen tegen racisme – Subsidiëring

Onlangs heeft de minister met de vakbonden een protocol afgesloten tegen onverdraagzaamheid en voor een betere integratie van allochtone werknemers in 800 Vlaamse bedrijven.

In de 800 bedrijven die reeds het charter tegen racisme en voor diversiteit onderschreven, willen de vakbonden concrete actieplannen uittekenen.

Voor het uittekenen van deze actieplannen kunnen de vakbonden rekenen op een financiële steun van 2.500.000 frank. Met andere woorden, voor het voeren van een actie in ondernemingen die reeds een charter ondertekenden in de zin waarin de vakbonden actie willen voeren, krijgen diezelfde bonden 2,5 miljoen toegeschoven.

Graag vernam ik van de minister op welke basis de vakbonden hun geld zullen ontvangen.

Werd er reeds een verdeling tussen Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV) en Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB) afgesproken en zo ja, welke ?

Of wordt er geld toegekend volgens ingediende projecten ?

Indien dit laatste het geval is, hoeveel wordt er dan per project uitgekeerd en op basis van welke criteria worden projecten aanvaard of verworpen ?

Aan welke criteria moeten de projecten voldoen om op een uitkering te mogen rekenen ?

Wordt er bij de subsidiëring enkel rekening gehouden met het feit dat een project wordt ingediend, of wordt er ook rekening gehouden met de resultaten ?

Houdt het indienen van een project en het verkrijgen van een subsidie überhaupt ook een resultaatverbintenis in ?

Wat gebeurt er met de subsidie indien er geen tastbaar resultaat is ?

Is er een minimumbedrag bepaald en ook een maximum per project en per vakbond ?

Antwoord

Het protocol dat tussen mij en de vakbonden werd afgesloten op 26 juni 2001 voorziet in de uitvoering van een breed sensibilisatie- en vormingsplan, dat moet uitmonden in concrete acties binnen zoveel mogelijk ondernemingen en instellingen, met de actieve steun van de werknemers en hun vertegenwoordigers.

Het actieplan richt zich niet enkel op een betere integratie van allochtone werknemers, maar wil vanuit een houding van effectieve non-discriminatie en waardering van veranderende verschillen op de werkvloer mee bouwen aan de evenredige arbeidsdeelname van alle kansengroepen : allochtonen, ouderen, arbeidsgehandicapten, jongeren, laaggeschoolden, vrouwen.

Het gaat hier om een uniek akkoord : de vakbonden engageren zich gemeenschappelijk om actief mee te helpen aan de inschakeling en integratie van kansengroepen op de werkvloer.

Concreet omvat dit actieplan van de vakbonden volgende onderdelen.

- Het fundament voor een grotere en/of meer actieve betrokkenheid van de werknemers en hun vertegenwoordigers bij een beleid van evenredige arbeidsdeelname en waardering van verschillen is een aangepaste vorming voor zoveel mogelijk afgevaardigden en actieve leden.

Elke vakbond stelt een eigen plan terzake op, zodat iedere organisatie in haar eigenheid wordt gerespecteerd, maar doet dit binnen het kader van het protocol en het gemeenschappelijke actieplan.

- De hefboom waarmee een breed draagvlak wordt geschapen voor verdere acties zijn een reeks uitwisselingsmomenten die per vakbond in de regio's worden georganiseerd voor de secretarissen, afgevaardigden en militanten van de ondernemingen waar een actieplan voor allochtonen loopt of heeft gelopen, of waar een Trivisi-leerproject "Diversiviteit" werd opgestart. (*Trivisi : geïntegreerde visie op de onderneming vanuit drie verschillende invalshoeken : mens, milieu en maatschappij – red.*)

Via ervaringsuitwisseling kunnen de succesfactoren voor actieve betrokkenheid van de werknemers bij het actieplan worden geïnventariseerd en wordt een draagvlak van onderuit opgebouwd.

- Het doel van deze voorbereidende stappen is de opstart van concrete actieplannen in ondernemingen : de drie vakbonden gaan de inspanningsverbintenis aan om in de ondernemingen die het manifest tegen racisme en/of de charters voor diversiteit ondertekend hebben en waar zij afgevaardigden of militanten hebben, gezamenlijk actief mee te werken aan de totstandkoming en uitvoering van actieplannen ter bevordering van de evenredige arbeidsdeelname van kansengroepen.

Er wordt geen subsidie toegekend voor specifieke projecten, maar voor een geheel van acties, vastgelegd in een gemeenschappelijk actieplan, die deels per organisatie, deels samen zullen worden uitgevoerd. Het betreft het ontwikkelen van aangepaste instrumenten voor de leden van de ondernemingsraden en comités voor preventie en bescherming op het werk, het ontwikkelen van vormings- en trainingsmateriaal, de organisatie van regionale en sectorale uitwisselings- en vormingsmomenten. Iedere vakbond heeft zijn engagementen op korte termijn verder geconcretiseerd in een eigen actieplan. Voor de uitvoering van deze acties worden in hoofdzaak syndicale middelen ingezet. De subsidie bedraagt 62.000 euro (2.501.074 frank) en is een gedeeltelijke tegemoetkoming voor de uitvoering van de engagementen, volgens een verdeelsleutel die met de drie vakbonden werd overeengekomen.

Zoals bij elke subsidie, wordt ook hier rekening gehouden met de effectief uitgevoerde acties.

De stand van uitvoering van de actieplannen van elke organisatie en van het gehele protocol wordt permanent opgevolgd door de werkgroep allochtonen van de STC-stuurgroep (*STC : sociaal tewerkstellingscomité – red.*). De subsidies zijn pas definitief verworven wanneer elke vakbond zowel aan de hand van een activiteitenrapport heeft aangetoond dat de met het subsidiebesluit beoogde werkzaamheden effectief werden uitgevoerd in de subsidieperiode, als aan de hand van afschriften van de stavingsstukken opgave heeft gedaan van alle subsidieerbare uitgaven. Dit eindrapport en de financiële verantwoordingsstukken worden uiterlijk ingediend op 30 juni 2002.

Wanneer zou blijken dat één of meer van de vakbonden via voorschot te veel zou hebben ontvangen, moet deze organisatie, zonder ingebrekestelling, op eenvoudig verzoek van de administratie Werkgelegenheid, het betrokken bedrag terugstoren. Deze modaliteit is expliciet opgenomen in de drie subsidiebesluiten.

Vraag nr. 92
van 5 september 2001
van de heer ROLAND VAN GOETHEM

Herplaatsingsfonds – Aanvraagdossiers

Uit het Jaarverslag 2000 van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) blijkt dat de begeleidingscommissie van het Herplaatsingsfonds slechts vier aanvraagdossiers ontving. Dit is, gezien het aantal faillissementen in 2000, erg weinig. De SERV stipt in zijn toelichting aan dat dit fonds bedoeld is voor ondernemingen of VZW's die ten gevolge van hun falen niet genoeg financiële middelen meer hebben om de herplaatsing van de getroffen werknemers via outplacement of opleiding te bevorderen.

Van de vier ingediende dossiers heeft de begeleidingscommissie er twee onontvankelijk verklaard, omdat het niet om een falen ging maar om een vrijwillige vereffening.

Inzake de twee dossiers die onontvankelijk verklaard werden, volgende vragen.

1. Hoeveel werknemers in deze bedrijven werden getroffen ?
2. Welke firma's betrof het ?
3. Waren deze firma's financieel nog sterk genoeg om de werknemers de nodige begeleiding te geven bij het zoeken naar een nieuwe job of bij omscholing ?
4. Hoeveel van de getroffen werknemers vonden reeds een nieuwe job en hoeveel zijn er nog werkloos ?

Inzake de twee aanvaarde dossiers, volgende vragen.

5. Over hoeveel werknemers ging het in deze bedrijven ?
6. Welke bedrijven betrof het ?
7. Hoeveel werknemers kwamen in aanmerking voor outplacement en hoeveel voor omscholing ?
8. Hoeveel van de werknemers die in aanmerking kwamen voor outplacement zijn opnieuw aan het werk en hoeveel zijn nog werkloos ?

Hoeveel werknemers die in aanmerking kwamen voor omscholing, zijn opnieuw aan het werk en hoeveel zijn nog werkloos ?

9. Hoeveel subsidies werden er voor de beide dossiers toegekend ?

Antwoord

1. In de betrokken bedrijven werkten 95 personen, waarvan er 45 onmiddellijk werden overgenomen door een overnemer.
2. Het betrof de NV Polyost en de NV Ostend Stores.
3. Gelet op het feit dat beide dossiers onontvankelijk waren, heeft het Herplaatsingsfonds geen bijkomende gegevens in verband met beide dossiers.
4. Idem 3.
5. In de betrokken bedrijven werkten 374 personen.
6. Het betrof de NV Van der Eecken & C° en de NV Courtexyl.
7. Initieel kwamen 134 personen in aanmerking voor outplacementbegeleiding; bij effectieve opstart van de begeleiding werd dit evenwel verminderd tot 19 personen. De overige personen hebben ofwel opnieuw werk gevonden zonder hulp van het outplacementbureau, ofwel waren ze niet langer geïnteresseerd in verdere begeleiding.

Bij het toekennen van de premies wordt er geen specifiek onderscheid gemaakt tussen outplacementbegeleiding en omscholing; alle premies worden immers toegekend voor het volgen van outplacementbegeleiding, het volgen van omscholing dient dan ook steeds een onderdeel te zijn van de outplacementbegeleiding.
8. Momenteel beschikt het Herplaatsingsfonds nog niet over de gevraagde gegevens, gezien de outplacementbegeleiding nog niet afgelopen is.
9. Initieel werd er voor beide dossiers tezamen 13.133.782 frank aan tegemoetkomingen toegekend. Bij de effectieve opstart van de begeleiding werd dit bedrag herleid tot 3.150.470 frank.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 218
van 28 juni 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Lokaal duurzaamheidsbeleid – Organisatie

De minister wil de bestaande milieuconvenants een facelift geven en ombouwen tot duurzaamheidsconvenants. De structuur van het nieuwe milieuconvenant 2002-2007, met een basiscluster en zeven inhoudelijke clusters enerzijds, en drie ambitieniveaus anderzijds, vormt een ingewikkeld raster. Hierover worden door gemeenten, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), maar ook door veel mensen op het terrein de nodige vragen gesteld.

1. Het is duidelijk dat een aantal taken als basistaken van een gemeente, en dus niet langer als vrijblijvend, kunnen worden beschouwd. De minister wil daarom de taken vervat in het basiscluster (milieudienst – MINA-raad – milieu-beleidsplan – milieu-inventaris en databank) verplicht stellen via opname in een uitvoeringsbesluit.

Is er wel een voldoende decretale onderbouw voor een uitvoeringsbesluit dat meer regelt dan de opmaak van een gemeentelijk milieubeleidsplan in uitvoering van de artikelen 2.1.21-2.1.26 van het DABM (decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid) ?

Is er niet veeleer een echte decretale verankering nodig van de gemeentelijke mobiliteitsconvenants ?

2. Op welke wijze wordt er zorg voor gedragen dat het verplicht stellen van milieuplannen tot meer leidt dan "papieren" verplichtingen en welkome opdrachten voor studie bureaus ?

Zal de controle op de uitvoering van de milieu-programma's ook effectief gebeuren op het terrein, via bijvoorbeeld visitatiecommissies (bv. samengesteld uit vertegenwoordiger(s) van gewest en provincie) ?

Nu worden gemeenten beloofd voor de opmaak van mooie plannen op papier en zijn er vooral papieren controles ...

- De opmaak van het milieuconvenant-nieuwstijl is gebaseerd op een studie van de werking van bestaande milieuconvenants door het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) en het Centrum voor Duurzame Ontwikkeling (CDO). Met de clustervorming beoogt men de overstap te maken van een unidimensioneel milieubeleid naar een meer gecoördineerd beleid, waarbij naast milieu, natuur en afval (vaste stoffen), ook hinder, energie, ruimtelijk of gebiedsgericht beleid, mobiliteit en dergelijke worden geïntegreerd. Wat een belangrijke stap vooruit is. En op het derde ambitieniveau kan uitmonden in een volwaardige duurzaamheidsstrategie voor de gemeente.

Toch kan het koppelen van te veel pakketten ook een averechts effect hebben. Zeker als de voorwaarden voor het eerste ambitieniveau voor sommige thematische clusters al uitzonderlijk hoog liggen. Eén voorbeeld : de opmaak van een energieboekhouding voor alle gemeentelijke gebouwen in het "minimumniveau". Bovendien lijkt het er sterk op dat de verschillende basisniveaus weinig of niet op mekaar afgestemd zijn.

Moet het niet de bedoeling zijn de drempel tot het minimumniveau zo laag mogelijk te houden, opdat zoveel mogelijk gemeenten mee zouden instappen in het systeem, in plaats van vast te houden aan een mooi ogend maar al te mechanisch model, dat wellicht veeleer gemeenten zal afremmen dan stimuleren ?

Is het niet beter te werken met meer vrijstaande modules waar apart voor kan worden gekozen, en met een surplus-ondersteuning als meerdere modules die logischerwijze samenhangen, gecombineerd worden ? In plaats van bijna te verplichten om pakketten die weinig directe samenhang vertonen, op straffe van financiële boete toch te combineren ?

Dit was juist één van de duidelijke minpunten van de vroegere duurzaamheidsoplossing 7, die men nu in feite op grote schaal gaat overnemen en doorduwen.

Is het niet aangewezen te kiezen voor een soepeler systeem (zoals ook de VVSG vraagt), maar wel een systeem dat uitnodigt tot meerdere combinaties ? Is het niet beter maatwerk mo-

gelijk te maken, rekening houdende met de verschillende startposities van gemeenten ?

- Door de keuze voor integratie worden ook pakketten opgenomen die al geregeld zijn onder de mobiliteitsconvenants. Dit kan tot de grootste verwarring leiden.

Zo bijvoorbeeld de schoolvervoerplannen, die zowel onder niveau 2 van de mobiliteitscluster van het milieuconvenant, als onder bijakte 10 van het mobiliteitsconvenant zouden worden geregeld.

Is het niet nodig terzake eerst sluitende afspraken te maken ? En verschillende soorten convenants en plannen te integreren tot één duurzaamheidsconvenant en één plan DO (Agenda 21) voor de gemeente ?

- Uit de studie van de VVSG over de duurzaamheidsambtenaren blijkt dat ze voorlopig best kunnen worden geïntegreerd in de milieudiensten of samenwerken met de milieuambtenaren, in afwachting dat het hele lokale beleid meer in duurzame richting kan worden bewogen. De VVSG stelt voor om in plaats van vast te houden aan een (eenzame positie van de) duurzaamheidsambtenaar naast de gemeentesecretaris, veeleer te werken met een stuurgroep met daarin de duurzaamheidsambtenaar, de milieuambtenaar, de bevoegde schepen en de diensthoofden van de diverse betrokken diensten.

Is de minister geneigd dit model te volgen ?

Antwoord

- De voorbereiding van een samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en provincies vindt plaats in het kader van het strategisch project "duurzaam lokaal beleid". In de stuurgroep die dit project begeleidt, zijn onder meer vertegenwoordigers van de steden en gemeenten (VVSG) en van de provincies (VVP) opgenomen (VVP : *Vereniging van Vlaamse Provincies – red.*). De lokale overheden worden dan ook permanent op de hoogte gehouden van de stand van zaken en werken zelfs actief en op constructief kritische wijze mee aan de totstandkoming van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

Er zal inderdaad gewerkt worden met een "verankering" van enkele basistaken, in de vorm van een uitvoeringsbesluit bij het "decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid". In het

voorliggende voorstel zullen het milieubeleidsplan, het milieujaarprogramma en de adviesraad voor milieu en natuur in de gemeenten en provincies verankerd worden.

Voor een verdere decretale verankering van het basismilieubeleid en de samenwerkingsovereenkomst is wellicht een wijziging van het DABM noodzakelijk. Dit proces is echter omslachtig en moet zeer doordacht gebeuren. Dit mag evenwel niet beletten dat in tussentijd al met de nieuwe samenwerkingsovereenkomst van start wordt gegaan.

2. De lokale overheden zullen er in het kader van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst toe worden aangemoedigd hun milieudienst te versterken. In die zin moet het voor meer gemeenten mogelijk worden om zélf een plan op te stellen. Bovendien zal het milieubeleidsplan de facto de uitvoering omvatten van de samenwerkingsovereenkomst. Over beide zal ook geïntegreerd moeten worden gerapporteerd via het milieujaarprogramma.

Het voeren van een gemeentelijk milieubeleid en het opmaken van een gemeentelijk milieubeleidsplan zullen meer dan in het verleden op elkaar inspelen. Door een sterkere nadruk te leggen op deze integratie, zal het voor de lokale overheden logischer en makkelijker worden om zélf in te staan voor de opmaak van het plan.

Het is inderdaad een lovenswaardig principe om via bezoeken op het terrein een evaluatie te maken van het gevoerde milieubeleid. Maar dit is een zeer arbeidsintensieve bezigheid. Eén en ander zal terzake afhangen van de mogelijkheden om extra personeel aan te werven. Maar een eerste bezorgdheid is de ondersteuning en omkadering van gemeentelijke milieudiensten vanuit de Vlaamse overheid te versterken.

3. Op dit moment wordt nog volop gewerkt aan de uitvoering van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Het mag inderdaad niet de bedoeling zijn dat met het eerste ambitieniveau de lat reeds zodanig hoog wordt gelegd dat het voor een aantal gemeenten (te) moeilijk wordt hieraan te voldoen.

In juni 2000 werd een "tekst op hoofdlijnen" verspreid onder de lokale overheden, de MINA-raad en andere belanghebbenden. Reacties worden ingewacht en het is expliciet de bedoeling om met de suggesties die in de loop van dit consultatieproces worden gegeven, rekening

te houden. Zoals hierboven al vermeld, worden de lokale overheden zelf overigens volop betrokken bij de verdere uitwerking van de overeenkomst.

De verschillende (basis)niveaus zullen uiteraard op elkaar worden afgestemd en een samenhang vertonen. Het is evenwel niet de bedoeling om shoppen "à la carte" aan te moedigen op het niveau van een basismilieubeleid (niveau 1). Het leggen van belangrijke verbanden tussen bijvoorbeeld waterbeleid en natuur (integratie) is een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van een duurzaam milieubeleid op termijn. Wel blijft een gemeente recht hebben op een – weliswaar verlaagd – subsidiebedrag als niet alle clusters of thema's worden gerealiseerd (cfr. systeem optie 7).

Vanaf het tweede niveau, dat iets ambitieuzer is, wordt het shoppen wel mogelijk gemaakt. En gemeenten die echt de stap wensen te doen richting duurzame ontwikkeling, kunnen een eigen ambitieus project indienen op niveau 3. Bij de komende bespreking met de partners zal in ieder geval voldoende rekening gehouden worden met de mogelijkheden van de gemeenten.

4. Onderlinge afstemming van verschillende gemeentelijke plannen moet en zal effectief worden aangemoedigd. Bij de uitwerking van de overeenkomst zijn dan ook niet enkel milieu-ambtenaren betrokken, maar ook ambtenaren uit andere administraties en departementen en de respectieve kabinetten, precies om duidelijke afspraken te maken.

Het kan zinvol zijn om op termijn te evolueren naar een "duurzaamheidsconvenant" en een "plan duurzame ontwikkeling", maar dit proces vraagt zeer veel overleg tussen de diverse beleidsdomeinen. Bovendien doet een integratie in één convenant/plan ook praktische problemen rijzen. Het zou daarom niet zinvol zijn om onder dit mom de uitwerking van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst inzake milieu en natuur uit te stellen.

De afstemming tussen mobiliteitsconvenant en milieuconvenant is in de ontwerp tekst opgenomen.

5. De plaats van de duurzaamheidsambtenaar in de lokale besturen is momenteel nog volop een discussiepunt. De voor- en nadelen van de verschillende opties worden nog onderzocht.

In elk geval mag duidelijk zijn dat de duurzaamheidsambtenaar niet "geïsoleerd" zal werken.

Zo zullen de lokale overheden er in het basisniveau van de samenwerkingsovereenkomst toe worden gestimuleerd een ambtelijk overlegorgaan op te richten dat zal instaan voor het uitwerken van een visie op integratie en voor de coördinatie van de opmaak en uitvoering van het milieujaarprogramma.

Het is duidelijk dat de duurzaamheidsambtenaar deel zal uitmaken van dit overlegorgaan en er in zekere zin zelfs de spilfiguur van wordt.

**Vraag nr. 221
van 28 juni 2001
van de heer JOS DE MEYER**

Landbouw – Gebiedsafbakening – Grondbank

Duurzame landbouw vergt voldoende ruimte voor de veehouderij : zeker in het kader van de MAP-wetgeving (Mestactieplan) is er nood aan voldoende landbouwgrond voor een verantwoorde mestafzet.

Biolandbouw betekent eveneens meer grondgebonden landbouw. Het is de ambitie van de minister om het aantal biobedrijven te verhogen. Meer dan ooit is het dus belangrijk om een voldoende aanbod aan landbouwgronden te vrijwaren.

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen was opgenomen dat 750.000 hectare voor beroepslandbouw zouden worden afgebakend.

Het proces van de afbakening van de stedelijke gebieden gaat ondertussen geleidelijk verder : meer ruimte voor industrie, voor woningbouw, voor stedelijk bos, voor groen. In de ruimtebalans moet steeds één partner inleveren, namelijk de landbouwsector.

De minister heeft meermaals gesproken over een "diepgaande" studie rond de idee van een Grondbank, onder meer voor het Linkerscheldeovergebied en eveneens bij het gecontroleerd overstromingsgebied Kruikeke-Bazel-Rupelmonde. De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) zou hierover een grondig rapport hebben samengesteld.

1. Hoever staat men met de afbakening van de 750.000 hectare voor beroepslandbouw ?

Wat is de stand van zaken in de procedure ?

Wanneer mogen de resultaten worden verwacht ?

2. Wanneer wordt de aangekondigde Grondbank operationeel en op welke wijze zal zij functioneren ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media.

Gecoördineerd antwoord

1. Het strategisch project Veraf (Verweving en Afbakening), dat op mijn initiatief werd opgestart, werkt aan de voorbereiding tot realisatie van de agrarische, natuurlijke en bosstructuur in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het decreet inzake het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Het strategisch project is een samenwerkingsverband tussen de afdelingen Natuur, Bos en Groen en Land van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), de afdelingen Monumenten en Landschappen en Ruimtelijke Planning van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm), de administratie Land- en Tuinbouw, het Instituut voor Natuurbehoud, het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer en de Vlaamse Landmaatschappij.

Doelstelling is om de afbakening in het kader van het decreet natuurbehoud en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen goed op elkaar af te stemmen en gestroomlijnd te laten verlopen. Het afbakeningsproces zal uiteindelijk moeten resulteren in de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Binnen de Veraf-werkgroep werd totnogtoe gewerkt aan twee producten, namelijk twee sectorale visies : de gewenste agrarische structuur (GAS – 780.000 ha), die wordt onderbouwd door een landbouwtyperingskaart, en de prioriteitenkaart voor bos en natuur (GNBS – 135.000 ha), die wordt onderbouwd door een natuurkenmerkenkaart.

Op voorstel van de Veraf-werkgroep heb ik met minister Van Mechelen afgesproken om de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur gefaseerd aan te pakken. In een eerste fase, die nog dit najaar zal leiden tot beleidsbeslissingen op regeringsniveau,

zullen volgende twee producten worden opge-
maakt.

- De afbakening van een eerste fase van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) in het kader van het decreet natuurbehoud.

Deze eerste fase betreft circa 80.000 hectare waarvoor geen bestemmingswijzigingen noodzakelijk zijn, aangezien zij zich momenteel reeds binnen VEN-waardige, groene gewestplanbestemmingen (natuurgebied, bosgebied, reservaatgebied, parkgebied, ...) bevinden.

- De bestemmingswijziging van circa 8.000 hectare naar VEN-waardige bestemmingen en de bestemmingswijziging van circa 500 hectare naar een agrarische bestemming via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

De 8.000 hectare waarvan de huidige bestemming naar VEN-waardige bestemmingen wordt gewijzigd, betreft in hoofdzaak agrarisch gebied (ca. 7.500 ha). Het zijn gebieden waarover er tussen de GAS en de GNBS consensus bestaat. Het zijn met andere woorden gebieden die volgens de sectorvisie inzake landbouw kunnen worden uitgestoten uit de agrarische structuur en die volgens de sectorvisie inzake natuur en bos kunnen worden opgenomen in de natuurlijke structuur. De bestemmingswijzigingen voor deze gebieden zijn noodzakelijk om in een daaropvolgende fase de gebieden te kunnen afbakenen in het kader van het decreet natuurbehoud.

Over de 500 hectare waarvan de huidige, groene bestemming naar een agrarische bestemming wordt gewijzigd, bestaat eveneens consensus tussen de GAS en de GNBS. Het zijn met andere woorden gebieden met een groene bestemming die volgens de sectorvisie inzake natuur en bos niet hoeven te worden opgenomen in de natuurlijke structuur en die volgens de sectorvisie inzake landbouw, wegens hun huidige landbouwgebruik, best worden opgenomen in de agrarische structuur.

In de tweede fase zal de aanduiding van de agrarische structuur en de natuurlijke structuur (met inbegrip van de bosstructuur) afgerond worden. De 750.000 hectare agrarisch gebied zal worden gerealiseerd. De laatste bijkomende natuur- en reservaatgebieden zullen worden aan-

geduid om te komen tot 150.000 hectare en er zal in 10.000 hectare ecologische bosuitbreiding worden voorzien. Het totaal van 125.000 hectare VEN en 150.000 hectare natuurverwevingsgebied zal worden gerealiseerd. Hiertoe zullen keuzes worden gemaakt in de niet-consensusgebieden. Dit zal gebeuren vanuit een ruimtelijk afwegingskader, binnen de krijtlijnen en ruimteboekhouding van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Wij zijn beide ervan overtuigd dat de opmaak van een ruimtelijke visie op natuur, landbouw en bos, gebaseerd op de gewenste agrarische structuur en de prioriteitenkaart voor bos en natuur, een basis kan vormen voor beleidskeuzes. Hierbij lijkt een trekkersrol weggelegd voor de afdeling Ruimtelijke Planning, zij het binnen een administratieoverschrijdende projectorganisatie. Het is onze bedoeling om de tweede fase ook nog vóór het jaareinde op te starten.

2. Het klopt dat ik de VLM opdracht heb gegeven om een voorstel tot oprichting van een Grondbank uit te werken. De eerste tekstvoorstellen zijn bezorgd aan het kabinet en momenteel verwerkt de VLM de opmerkingen die werden geformuleerd. Dit zal uitmonden in een ontwerp-decreet dat de werking van de Grondbank regelt.

De Grondbank zal vooral actief zijn om landbouwers die geconfronteerd worden met overheidsprojecten (havenuitbreiding, uitbreiding natuurgebieden, ...) en waarbij een verhuis van hun bedrijf wenselijk of noodzakelijk is, goede alternatieven te bieden. Hiertoe zullen gronden die vrijkomen in het agrarisch gebied verworven worden, en opnieuw ter beschikking gesteld worden van landbouwers die wensen in te stappen in een ruilsysteem.

Vraag nr. 222
van 28 juni 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Cokesoverslag Gentse Kanaalzone – Milieu

In de Gentse Kanaalzone zijn er heel veel klachten over stof. De oorzaken zijn veelvuldig, maar de grootste klachten betreffen toch de overslag in open lucht van petroleumcokes of kolen. De fijne, zwarte stofdeeltjes verspreiden zich in de omgeving en geven in de eerste plaats heel wat hinder in huis. Meubelen worden vuil, zodat er bij bepaalde weersomstandigheden bijna dagelijks moet worden

gepoetst. Vooral bij droog weer en wanneer de wind uit bepaalde richtingen waait.

Daarnaast is er onduidelijkheid over de gezondheidsrisico's van dit product. Het kan worden ingeademd en het komt terecht in tuinen op groenten.

De betrokken bedrijven nemen maatregelen. Zo worden wegen af en toe bespoten en is er ook een systeem om de gestapelde petroleumcokes nat te spuiten en niet te hoog te stapelen. De vele, aanhoudende klachten tonen echter aan dat dit allemaal niet volstaat.

Eén van de maatregelen zou inhouden dat de petroleumcokes vermengd worden met afgewerkte olie om de kleefbaarheid van het product te verhogen, zodat het niet meer wegstuift. Dit wordt nadien verbrand, onder andere voor de elektriciteitsproductie.

1. Levert het inademen of het opnemen van stof van petroleumcokes of kolen via groenten gezondheidsrisico's op ?
2. Werd een verstrenging van de vergunningsvoorwaarden voor de overslagbedrijven reeds onderzocht, gelet op hun ligging in zeehavengebied, of een algemene verstrenging via de wijziging van de Vlarem-normen ?
3. Is het systeem van vermenging van de petroleumcokes met afgewerkte olie bekend en zo ja, is het toegelaten ?
4. Indien het toegelaten is, wordt dit verrekend in de emissievoorwaarden van de verwerkende bedrijven ?

Antwoord

1. Zwevend stof of de fijne fractie van totaal stof wordt gezien als één van de belangrijkste luchtverontreinigende stoffen die leiden tot nadelige gezondheidseffecten (bij inademing), en dit zowel bij kortstondige blootstelling aan verhoogde concentraties als bij chronische blootstelling aan lage concentraties.

De kleine deeltjes dringen het diepst door in de longen. Zo kan PM₁₀-stof (de fractie met een aërodynamische diameter van 10 µm) door mechanische en toxische werking de slijmafvoer van de luchtwegen verstoren, ademhalingsklachten uitlokken en de gevoeligheid van de luchtwegen verhogen (*PM : Particulate Matter ;*

µm : micrometer – red.). Eventuele toxische bestanddelen van stof kunnen zich na afzetting in de longen nog verder in het (menselijk) lichaam verspreiden via de bloedbaan of het lymfestelsel.

Bij op- en overslag van steenkool en van petroleumcokes komt er stof vrij, dat naar schatting voor 40 % bestaat uit de fijne fractie PM₁₀. Dat deze fractie via inademing gezondheidseffecten kan veroorzaken, is hierboven beschreven. De grovere fractie veroorzaakt wel hinder, maar is minder gevaarlijk voor de gezondheid.

Over de vraag of de opname via groenten effecten veroorzaakt, heeft mijn administratie onvoldoende informatie. Algemene regel voor groenten is steeds dat ze in alle gevallen (ook al komen ze niet uit de eigen tuin) dienen te worden gereinigd.

Over de specifieke toxicologische effecten van deze materialen dien ik te verwijzen naar de administratie waarvoor de Vlaamse minister van Gezondheid bevoegd is.

2. In de milieuvergunningen van de belangrijkste overslagbedrijven voor kolen en petroleumcokes zijn, naast de algemene en sectorale milieuvoorwaarden van titel II van het VLarem, eveneens bijzondere voorwaarden opgenomen met als doel de hinder en het gevaar voor de mens en het milieu tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Deze hebben betrekking op de aanleg van aarden bermen en hoogstammige beplanting, het steeds vochtig houden van de materialen, het beschikken over de nodige meetapparatuur om de windrichting en de windsnelheid te meten en het continu meten van neervallend en lateraal verplaatst stof op plaatsen die zijn bepaald door erkende instellingen en de overheid.

In casu worden sedert het laatste kwartaal van 1998 door de Universiteit Gent op regelmatige tijdstippen en meermaals per jaar stofemissiemetingen uitgevoerd in Oostakker. Dit meetnet werd geïncorporeerd in het bestaande meetnet dat wordt gebruikt voor de studie van de stofemissie in opdracht van de stad Gent.

Uit het laatste verslag blijkt dat zowel de grens als de richtwaarden van titel II van het VLarem nergens worden overschreden.

Een verstrenging van de vergunningsvoorwaarden wordt daarom in eerste instantie niet overwogen.

Ik kan ter informatie wel meedelen dat de Vlaamse regering onlangs een wijziging van titel II van het Vlarem heeft goedgekeurd, in uitvoering van Europese regelgeving, waarbij milieukwaliteitsdoelstellingen voor onder andere de PM₁₀-fractie van het zwevend stof werden ingeschreven. In de komende jaren zal deze grootheid intensiever worden geregistreerd in het Vlaamse gewest, en hieruit zullen conclusies getrokken worden naar de bronnencontrole toe.

3. Het is bekend dat kolenhoppen die langer dan drie maanden opgeslagen blijven, moeten worden gefixeerd met filmvormende polymeren. Andere methoden, zoals het behandelen met latexemulsies opgelost in water en melasse, zijn bekend.

Na onderzoek door de afdeling Milieu-inspectie werd vastgesteld dat de bedrijven die in de regio Gent petroleumcokes stapelen, de vermenging met afvalolie zeker niet toepassen.

Indien dit zou worden toegepast, dient een uitbreiding van de milieuvergunning te worden aangevraagd, omdat dan afvalolie wordt verbrand samen met de petroleumcokes.

4. Indien een bedrijf afvalolie verbrandt, dient het zich te houden aan de emissievoorwaarden en de opgelegde meetfrequentie van subafdeling 5.2.3.5. Verbrandingsinrichtingen voor als brandstof te gebruiken afgewerkte olie, van titel II van het Vlarem en de eventuele voorwaarden voor coïncineratie.

**Vraag nr. 224
van 4 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Milieuvriendelijk schoolgerief – Campagne

In augustus en september 2001 wordt in Vlaanderen opnieuw een campagne georganiseerd om leerkrachten, leerlingen en ouders te stimuleren milieuvriendelijk schoolgerief aan te kopen.

1. Op welke wijze wordt deze campagne dit jaar georganiseerd ?

Wie is verantwoordelijk voor de campagne ?

2. Wat is de inbreng van het departement Onderwijs in deze campagne ?

Hoeveel financiële middelen worden hiervoor vrijgemaakt ?

3. Ook Brussel en Wallonië organiseren deze campagne mee.

Op welke wijze gebeurt de samenwerking ?

Verloopt de campagne in de drie gewesten op uniforme wijze ?

4. Op welke wijze werd deze campagne in het verleden gevoerd ?

Heeft de minister zicht op de resultaten ?

5. Het voeren van een dergelijke positieve sensibiliseringscampagne dient op permanente wijze te worden opgevolgd om blijvende resultaten te boeken.

Gebeurt dit en zo ja, op welke wijze ?

6. De campagne is gepland in de maanden augustus en september. Nochtans krijgen de kinderen op het einde van het schooljaar in de meeste scholen reeds de volledige lijst mee van de schoolbenodigdheden voor het volgende schooljaar en doen vele ouders en leerlingen deze aankopen reeds in juli.

Waarom wordt deze campagne zo laat gevoerd ?

- N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.

Gecoördineerd antwoord

1. De campagne "Ik kleur mijn schooljaar groen !" wordt dit jaar opnieuw georganiseerd door de DGRNE, het BIM en de OVAM (*DGRNE : Direction générale des Ressources naturelles et de l'Environnement ; BIM : Brussels Instituut voor Milieubeheer ; OVAM : Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest – red.*).

De campagne bestaat uit twee luiken :

- enerzijds wensen we leerkrachten, leerlingen en ouders uit het basisonderwijs te sensibiliseren en te stimuleren om milieuvriendelijk schoolgerief aan te kopen ;

- anderzijds willen we een voldoende en zichtbaar aanbod van milieuvriendelijk schoolgerief in de winkels verzekeren.

Om het eerste luik te bewerkstelligen, ontvingen alle scholen van het lager onderwijs (ook het buitengewoon onderwijs) in Vlaanderen op 7 mei 2001 een brief met een bon om materiaal te bestellen. De scholen konden volgend materiaal (zie **bijlage**) bestellen :

- folder voor de leerlingen die de twaalf tips van Bas, de mascotte van deze campagne, samenvat ;
- affiche met de twaalf tips voor in de klas ;
- affiche met de mascotte voor in de klas ;
- educatief dossier over milieuvriendelijk schoolgerief voor de leerkracht.

Het educatief dossier biedt de leerkrachten een praktische leidraad om het thema "milieuvriendelijk schoolgerief" in de klas te bespreken. Aan de hand van vier principes stelt Bas, de mascotte van de campagne, de tips over milieuvriendelijk schoolgerief voor :

- duurzaam en herbruikbaar schoolgerief ;
- schoolgerief zonder verpakkingsafval ;
- schoolgerief uit gerecycleerd materiaal ;
- minder schadelijk schoolgerief.

Naast informatiefiches over elk principe en achtergrondinformatie bij de twaalf tips, bevat het dossier spelfiches voor twee leeftijdsgroepen : 5-8-jarigen en 9-12-jarigen. In het dossier stimuleren we de leerkracht om de materiaallijstjes, die traditioneel bij het eindrapport worden meegegeven, aan te passen aan de vier principes.

Alle bestellingen werden uiterlijk half juni bij de school geleverd.

De gemeente- en provinciebesturen en intercommunales werden met een brief geïnformeerd over deze campagne. Zij ontvingen een poster met de twaalf tips op het formaat 60 x 40 centimeter.

Om een voldoende groot aanbod in de winkels te verzekeren, verleent Fedis, de Belgische Federatie van de Distributieondernemingen, haar

medewerking aan deze actie. Onder meer Carrefour, Club, Colruyt, Cora, Delhaize en enkele kleinhandelaars hebben hun medewerking toegezegd. Het zwaartepunt van de campagne in de winkels is gesitueerd augustus-september, wanneer de meeste gezinnen de schoolaankopen doen.

Om het milieuvriendelijk schoolgerief in de winkelrekken beter zichtbaar te maken, werden wobblers met de mascotte Bas ontworpen. Dit zijn kartonnetjes die aan de winkelrekken bevestigd worden en er een beetje uitspringen, zodat de milieuvriendelijke producten in de rekken extra opvallen. De gewesten stellen deze wobblers ter beschikking van de distributiesector. Naast de wobblers ontvingen de deelnemende distributiebedrijven affiches met de twaalf tips en met de mascotte Bas.

De geranten van de winkelketens werden in februari geïnformeerd aan de hand van een brief met meer uitleg over de campagne, en met een lastenboek waarmee ze milieuvriendelijk schoolgerief kunnen selecteren om in hun verkoopassortiment op te nemen.

2. Het educatief dossier werd voorgelegd aan het project "Groene School", Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – departement Leefmilieu en Infrastructuur – afdeling Algemeen Natuur- en Milieubeleid – cel Natuur- en Milieueducatie & -informatie.

Het project Groene School stimuleert educatieve milieuzorgsystemen bij secundaire scholen, hogescholen en vanaf september 2001 ook bij alle basisscholen. Dit gebeurt voornamelijk rond zeven aandachtsvelden, zoals afval, energie, ... Milieuvriendelijke schoolmaterialen zijn hier één aandachtsveld van.

Met het departement Onderwijs werd niet actief samengewerkt, aangezien in het project Groene School gedetacheerde onderwijzers aanwezig zijn en het project op zich dus onderwijs en milieu bundelt.

Een overzicht van de financiële middelen die de OVAM gebruikte, vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger als **bijlage**.

3. De campagne "Ik kleur mijn schooljaar groen !" wordt door de drie gewesten samen georganiseerd. Het aangemaakte communicatiemateriaal (folders, affiches en wobblers) is voor de

drie gewesten gelijk. Taal en logo's werden aangepast aan het landsgedeelte.

De educatieve dossiers zijn inhoudelijk nagevoeg identiek, maar werden telkens in de eigen huisstijl gegoten en waar nodig aangepast aan de specifieke wettelijke verschillen in milieuwetgeving.

In het Brusselse gewest wordt een proefproject in enkele winkelpunten georganiseerd. In vijf Clubs en in vier GB/Carrefourwinkels loopt "Bas" rond, die folders uitdeelt en ter plaatse de consument sensibiliseert.

4. De campagne is aan haar tweede editie toe.

In 2000 waren er voor de scholen folders met tips en affiches met de mascotte beschikbaar. Om de zichtbaarheid van de campagne in de winkelketens door te trekken, werden in 2000 de affiches met de mascotte gebruikt. De winkels die actief inspeelden op de campagne, boekten een merkelijke meerverkoop van de aangeboden milieuvriendelijke producten.

Omdat de evaluatie van de campagne in 2000 uitwees dat de campagne en het milieuvriendelijk schoolgerief in de rekken wel aanwezig maar te weinig zichtbaar waren, werd daar bij de voorbereiding van de campagne voor 2001 op ingespeeld.

- De winkelverantwoordelijken ontvingen in februari een brief met meer uitleg over de campagne en met de nodige specificaties in een lastenboek. Zo konden ze tijdig milieuvriendelijk schoolgerief bestellen, om tijdens de actieperiode aan de grotere vraag naar materiaal te voldoen.
- Er werd beslist om wobblers te ontwikkelen, zodat het milieuvriendelijk schoolgerief extra in de kijker geplaatst wordt in de winkelrekken. Daarnaast werden affiches met de tips uit de folder aangemaakt, zodat er ook in het verkooppunt zelf gesensibiliseerd kan worden.

Exacte cijfers over de meerverkoop van milieuvriendelijk schoolgerief zijn moeilijk te verkrijgen. Om concurrentiële redenen geven de distributieketens geen exacte cijfers vrij. Wel werd gesteld dat bij Delhaize de verhouding verkocht milieuvriendelijk schoolgerief/besteld milieuvriendelijk schoolgerief op 75 % lag, wat een goed resultaat is. Bij GB werd de verkoop van

milieuvriendelijk schoolgerief in 2000 vergeleken met 1999. Daaruit bleek een meerverkoop van gemiddeld 25 %.

Voor de scholen werd in 2001 het communicatiemateriaal uitgebreid met een educatief dossier voor de leerkrachten en affiches met de twaalf tips.

In 2000 werden in totaal door 1.025 scholen 310.000 foldertjes aangevraagd en 5.600 affiches.

In 2001 bestelden 850 scholen volgend communicatiemateriaal (stand van zaken op 15 juli 2001) :

- folders : 182.169 ex.
- affiches met mascotte : 5.915 ex. ;
- affiches met twaalf tips : 5.914 ex. ;
- educatieve dossiers : 6.802 ex.

5. Ter voorbereiding van een eventueel vervolg op de campagne in 2002 werd in het Vlaams educatief dossier gepeild naar de bevindingen van de leerkrachten. Zij kunnen een enquêteformulier terugsturen. In de mate van het mogelijke wordt met hun suggesties en bevindingen rekening gehouden bij een volgende campagne.

In het najaar zal samen met Fedis en de deelnemende distributieketens geëvalueerd worden welke meerverkoop van milieuvriendelijk schoolgerief de campagne teweeggebracht heeft.

6. Bij het antwoord op de eerste vraag vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een verduidelijking van het concept van de campagne. Het eerste luik van de campagne, met als doelstelling leerlingen uit het lager onderwijs, hun ouders en leerkrachten te sensibiliseren, is wel degelijk in mei-juni gevoerd. Aan de scholen werd in de brief en in het educatief dossier duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is om de lijstjes met schoolbenodigdheden een milieuvriendelijk karakter te geven. Het educatief dossier biedt leerkrachten de mogelijkheid om een milieuvriendelijke voorbeeldlijst over te nemen of aan te passen.

Het tweede deel van de campagne, met als doelstelling een voldoende groot en zichtbaar aanbod in de winkelrekken, heeft plaats in de pe-

riode dat de meeste schoolaankopen gebeuren, met name augustus en september.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement – dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 230
van 6 juli 2001
van mevrouw ANN DE MARTELAER

Integraal waterbeheer – Overwelfde beken

De filosofie van integraal waterbeheer vindt steeds meer ingang bij de diverse openbare besturen die de verschillende categorieën van onbevaarbare waterlopen beheren.

Echter, overwelvingen en inbuizingen die in het verleden met of zonder medeweten en/of medewerking van die besturen werden aangelegd, vormen nu een onoverkomelijke hinderpaal om aan integraal waterloopbeheer te doen.

De besturen die deze overwelvingen wensen te verwijderen, worden daarvan veelal weerhouden door de hoge kostprijs. Als beheerder van de waterloop zijn zij verantwoordelijk – dus ook financieel – voor de betrokken overwelfing.

In die gevallen echter waar destijds zonder toelating een overwelfing door derden gebeurde, blijkt het bestuur de kosten voor het weghalen van die overwelfing niet op de overtreder te kunnen verhalen. Zo blijkt uit een dispuut tussen de provincie Vlaams-Brabant en de NV Theuma betreffende een overwelfing van de Begijnenbeek in Assent (waterloop 2de categorie).

Niettegenstaande men zou kunnen uitgaan van het feit dat het hier een bouwovertreding betreft en bouwovertredingen niet verjaren, zou dit juridisch niet als dusdanig gecatalogeerd staan. Blijkbaar was er vroeger geen bouwvergunning vereist voor het overwelven van beken (ondertussen is dit wel zo) en kan de provincie de kosten niet verhalen op de overtreder. Vele van dergelijke overwelvingen gebeurden verdoken en kunnen lange tijd onopgemerkt blijven.

Een bestuur dat zijn waterlopen op een milieuvriendelijke manier wil saneren en beheren, staat voor gigantische uitgaven. Zo beschikt de provincie Vlaams-Brabant over liefst 920 kilometer waterlopen tweede categorie. De uitkomst van de discussie over de Begijnenbeek in Assent leert dat haar

plannen om aan integraal waterlopenbeheer te gaan doen, nog duurder zullen uitvallen dan aanvankelijk gepland.

1. Kan de minister bevestigen dat in het verleden voor overwelvingen van waterlopen géén bouwvergunning vereist was ?
2. Sinds wanneer is die vereiste er wel ?
3. Wordt in het geplande decreet inzake integraal waterbeheer een specifieke aanpak van de problematiek van overwelfde en ingebuisde waterlopen opgenomen ?
4. Worden er financiële stimuli in het vooruitzicht gesteld voor lokale besturen die initiatieven inzake integraal water(lopen)beheer plannen ?

Antwoord

1 en 2. De vergunningplicht voor het bouwen van vaste constructies, waartoe overwelvingen van waterlopen behoren, geldt op basis van de wet van 22 december 1970 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, die de wet van 29 maart 1962 wijzigt. Vóór laatstgenoemde wet was er inderdaad geen bouwvergunning vereist.

De oorspronkelijke stedenbouwwet van 29 maart 1962 bepaalde in artikel 44 :

"Niemand mag bouwen, afbreken herbouwen of verbouwen, instandhoudings- en onderhoudswerken uitgezonderd, zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen."

Blijkbaar was dit een te eenvoudige bepaling, die in de praktijk voor interpretatieproblemen zorgde. De wetgeving is sinds 1962 op dit punt steeds preciezer geworden in haar omschrijvingen.

Bij wet van 22 december 1970 werd daarom artikel 44 vervangen :

"Niemand mag zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen :

1° bouwen, een grond gebruiken voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, afbreken, herbouwen, verbouwen van een bestaande

woning, instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd;

onder het bouwen en plaatsen van vaste inrichtingen wordt verstaan het oprichten van een gebouw of een constructie of het plaatsen van een inrichting, zelfs uit niet duurzame materialen, die in de grond is ingebouwd, aan de grond is bevestigd of op de grond steun vindt ten behoeve van de stabiliteit, en bestemd is om ter plaatse te blijven staan, al kan zij ook uit elkaar genomen of verplaatst worden".

Het is dus duidelijk dat, minstens sinds het van kracht worden van de wet van 22 december 1970, voor overwelvingen van waterlopen een bouwvergunning nodig was. Of er ook een vergunning nodig was als de overwelving werd uitgevoerd tussen 1962 en 1970 is, gelet op de summier wettekst van die tijd, minder evident.

Nochtans is er sedert de wet van 7 mei 1877 op de politie der onbevaarbare en onvlotbare waterlopen, ondertussen vervangen door de wet van 28 december 1967, de plicht voor eenieder die werken van wijziging uitvoert aan onbevaarbare waterlopen om voorafgaand een machtiging te verkrijgen van de bevoegde instantie (in dit geval de provincie). Veel hangt dus af van het feit of de provincie indertijd al dan niet machtiging heeft verleend voor de betrokken overwelving en of de constructie al dan niet werd beschouwd als zijnde wederrechtelijk en schadelijk of gevaarlijk overeenkomstig de artikelen 4 tot 6 van het KB (koninklijk besluit) van 5 augustus 1970 houdende algemeen politiereglement van de onbevaarbare waterlopen.

3. In opdracht van mijn kabinet heeft een team van gespecialiseerde juristen de afgelopen maanden gewerkt aan een nieuw voorontwerp van decreet betreffende het integraal waterbeleid.

Het voorontwerp heeft tot doel een decretale basis te leggen voor het integraal waterbeleid in Vlaanderen. In die zin moet het worden opgevat als een basisdecreet, dat in een latere fase verder zal worden aangevuld met meer specifieke aanvullende bepalingen via aanvullende decreten en uitvoeringsbesluiten.

Het voorontwerp van basisdecreet, zoals het is uitgewerkt door het team van juristen van de Universiteit Gent en van mijn administratie, is er in de eerste plaats op gericht om invulling te geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit

de Europese kaderrichtlijn inzake water. Vanuit die benadering geeft het voorontwerp van basisdecreet, naast de introductie van nieuwe definities (hoofdstuk I), vooral aandacht aan het voorwerp, de doelstellingen en de beginselen van het integraal waterbeleid (hoofdstuk II) en aan de instrumenten van het integraal waterbeleid (hoofdstuk III). In de navolgende hoofdstukken behandelt het voorontwerp achtereenvolgens de geografische indeling van de watersystemen in stroomgebieden en in stroomgebiedsdistricten in bekkens en in deelbekkens (hoofdstuk IV), in de organisatie (hoofdstuk V) en de planning van het integraal waterbeleid (hoofdstuk VI). Tot slot worden in hoofdstuk VII nog een reeks andere uit de Europese kaderrichtlijn water opgelegde verplichtingen opgenomen met betrekking tot de stroomgebiedsdistricten.

Het geplande decreet inzake integraal waterbeheer vermeldt onder meer als doelstelling het instandhouden en verbeteren van de ecologische kwaliteit van waterlopen. Het ontwerp van kaderdecreet zoals het nu voorligt, vermeldt nog geen specifieke aanpak voor overwelvingen, maar legt er wel een voldoende basis voor die in het kader van een vervolgdcreet, uitvoeringsbesluiten en op te maken beheersplannen verder zal worden uitgewerkt.

4. Er zijn nu reeds financiële stimuli voor lokale structuren die initiatieven nemen inzake integraal waterbeheer. In uitvoering van de milieuconvenants worden bijvoorbeeld subsidies aan provincies verleend voor het uitvoeren van natuurtechnische werken aan waterlopen.

Deze stimuli worden in de toekomst verder uitgebreid in het kader van de volgende gemeentelijke milieuconvenants en van een nieuw subsidiebesluit voor polders en wateringen, dat zich momenteel voor advies bij de Raad van State bevindt. Daarnaast werd recentelijk een ontwerp van decreet ingediend dat toelaat de subsidiëring voor de aanleg van rioleringen op te trekken tot 100 %, voorzover gekozen wordt voor een volledige scheiding van hemelwater en afvalwater.

Onbetwistbaar vormt het lokale waterbeleid een belangrijke schakel in het integrale waterbeleid.

In het kader van het lokaal waterbeheer voorziet de werktekst van het voorontwerp van basisdecreet daarom in de mogelijkheid voor het

Vlaams Gewest en voor de bevoegde openbare besturen (provincies, gemeenten, polders en wateringen) om op vrijwillige basis samen te werken in de vorm van waterschappen.

De betrokken overheden zouden hierbij het beheer van de onbevaarbare waterlopen, het beheer van het grondwater en van het water bestemd voor menselijke aanwending en het beheer van de exploitatie van de kleinschalige waterzuivering kunnen opdragen aan een waterschap. De oprichting van de waterschappen zou dan geschieden in de vorm van een opdracht houdende vereniging, overeenkomstig de bepalingen van het recentelijk goedgekeurde decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking. Het ambtsgebied van een waterschap zou samenvallen met de grenzen van het deelbekken.

Bij wijze van "incentive" kan de Vlaamse regering de betrokken besturen financieel aanmoedigen tot het oprichten van waterschappen. Zij zal dit kunnen doen door de werkingskosten ervan geheel of gedeeltelijk én binnen de grenzen van de begroting ten laste te nemen. Rechtstreekse financiële stimuli in de vorm van subsidies en dergelijke, zijn in de werktekst van het voorontwerp van basisdecreet echter niet opgenomen.

Vraag nr. 234
van 24 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Wateroverlast Sluizen (Tongeren) – Subsidieregeling

Het probleem van de wateroverlast voor de inwoners van Sluizen (Tongeren) sinds de heraanleg van de N618 Tongeren-Visé is bekend. Zowel de administratie Wegen en Verkeer Limburg, als de ruilverkaveling richting Millen en de stad Tongeren zijn hier betrokken partij. De bewoners vragen resultaat en dus in de eerste plaats een concreet plan. Nu wordt de bal van de ene partij naar de andere teruggekaatst. En bij elke hevige regenbui, zoals laatst op 5 juli 2001, blijven de bewoners zitten met de wateroverlast en de schrik.

Vorige zomer, net vóór de gemeenteraadsverkiezingen, bracht de minister een bezoek aan Zuid-Limburg in het kader van de problematiek van de wateroverlast. Ze engageerde zich om hiervoor financiële steun uit te trekken.

Het Vlaams Parlement keurde in december 2000 het decreet goed dat de rechtsgrond bevat voor een subsidieregeling van het Vlaams Gewest. Zo worden gemeenten aangemoedigd om kleinschalige erosiebestrijdingsmaatregelen uit te voeren.

De minister antwoordde op mijn schriftelijke vraag nr. 57 van 11 januari 2001 dat het ontwerpbesluit ter goedkeuring zou worden voorgelegd aan de Vlaamse regering (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 9 van 16 maart 2001, blz. 1155 – red.*).

Wat is de stand van zaken van dit ontwerpbesluit en de concrete aanvragen die reeds voorliggen ?

Antwoord

Zoals ik reeds in mijn antwoord op de vraag van 11 januari 2001 meedeelde, keurde het Vlaams Parlement op 22 december 2000 het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2001 goed. Dit decreet bevat de rechtsgrond voor een subsidieregeling voor het Vlaams Gewest waarbij gemeenten worden aangemoedigd om kleinschalige erosiebestrijdingsmaatregelen uit te voeren.

Het ontwerpbesluit waarin de procedure voor het toekennen van de subsidies wordt vastgelegd, werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 20 april 2001 en voor advies aan de Raad van State voorgelegd binnen een adviestermijn van één maand. Dit advies werd nog niet ontvangen, zodat het besluit nog niet definitief kan worden goedgekeurd. Er werd reeds meerdere malen aangedrongen bij de Raad van State om het advies af te leveren, aangezien de adviestermijn ondertussen ruim overschreden is.

Op 22 mei 2001 vond in Sint-Truiden een infovergadering plaats voor de stads- en gemeentebesturen waarop het ontwerpbesluit uitvoerig werd toegelicht. Doel was de gemeenten te stimuleren om al de eerste stappen te doen in afwachting van de definitieve goedkeuring van de subsidieregeling. Ook het provinciebestuur werd uitvoerig ingelicht over het ontwerpbesluit.

Vermits het besluit nog niet definitief goedgekeurd is, kunnen er nog geen concrete aanvragen ingediend worden. De afdeling Land van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer werd reeds door verschillende gemeenten uit Zuid-Limburg gecontacteerd en om advies gevraagd tijdens de voorbereiding van hun aanvraagdossiers. Tot nu toe (20 augustus 2001) werd er door de stad Tongeren in deze context nog geen contact opgenomen met de administratie.

Vraag nr. 236
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Rationeel energiegebruik – Initiatieven

Zie :
 Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
 en Energie
 Vraag nr. 281
 van 8 augustus 2001
 van mevrouw Marijke Dillen
 Blz. 397

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

Vraag nr. 237
van 8 augustus 2001
van de heer JAN LOONES

Natuurgebieden – Recreatiedruk

Op zoek naar rust en ontspanning, vinden jaarlijks duizenden mensen de weg naar onze natuurgebieden.

Onder het motto "Natuur voor iedereen" wil de VZW Natuurreservaten de natuur bij de mensen brengen, maar tevens de natuurgebieden zoveel mogelijk beschermen tegen de gevolgen van de zachte recreatie (Natuurreservaten, juli-augustus-september 2001). Daarom wordt een bewuste en strategische keuze gehanteerd bij de openstelling van natuurgebieden : wandelpaden, vogelkijkhutten, geleide wandelingen, open natuurdagen, enzovoort. Dat, ondanks al deze voorzorgen, in sommige gebieden natuurwaarden toch verloren gaan, is jammer genoeg onvermijdelijk.

Om de toenemende recreatiedruk beter op te vangen, pleit de VZW Natuurreservaten voor een "meersporenbeleid" in de toekomst. Enerzijds moet de overheid de leefbaarheid in Vlaanderen verbeteren door onder andere meer parken en speelbossen aan te leggen. Anderzijds is er nood aan meer en grotere natuurgebieden, zodat een opdeling naar gebruik (paden voor wandelaars, fietsers, ruiters, ...) mogelijk wordt. Bij het beheer van

het natuurgebied is overleg noodzakelijk met alle gebruikers (ruiterverenigingen, wandelclubs, mountainbikers, ...), samen met een maximale educatie over het belang van de soortenrijkdom en van het respect voor natuurwaarden.

1. Is het een beleidsuitgangspunt dat er, als gevolg van de toenemende recreatiedruk in de natuurgebieden, blijvend wordt gezocht naar oplossingen ?
2. Werd het voorstel van de VZW Natuurreservaten inzake het "meersporenbeleid" reeds geëvalueerd ? Met welk resultaat ?
3. Werd de mogelijkheid onderzocht om nog meer parken en speelbossen aan te leggen en nog meer natuurgebieden te verwerven ?
4. Wordt bij het beheer van een natuurgebied overleg gepleegd met de gebruikers ervan ? Is dit gekoppeld aan een maximale educatie ?

Antwoord

1. Eén van de uitgangspunten van het beleid is het voorzien in bereikbare groene en open ruimten in de directe en nabije woonomgeving. In het meest recente MIRA-S-rapport wordt bijzondere aandacht besteed aan dit gegeven en worden streefnormen aangeduid op het vlak van oppervlakte gekoppeld aan afstand (*MIRA-S : Milieu- en Natuurrapport, Scenario's – red.*).

De nood aan een groene leefomgeving zowel op het vlak van "beleving" als op het vlak van "gebruik" (o.a. recreatie) en de vraag om de leefkwaliteit te verhogen, blijken duidelijk uit de studie "Maatschappelijke waardering van groen en landschap", uitgevoerd in opdracht van de afdeling Bos en Groen.

Parken, openbare groenvoorzieningen, stadsbossen, speelzones zijn belangrijk voor het opvangen van de behoefte aan groen en recreatie en kunnen op een indirecte wijze de toenemende recreatiedruk in de natuurgebieden opvangen. Maatregelen voor het realiseren van meer en bereikbaar groen worden ontwikkeld. Tevens worden er initiatieven genomen om visievorming en groenstructuur op gemeentelijk niveau te ondersteunen.

In mijn Beleidsnota 2000-2004 heb ik gesteld dat de bescherming van de natuurwaarden

maximaal dient te worden gedragen door de bevolking (*Stuk 141 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*).

In dit verband is de toegankelijkheid van natuurgebieden voor het publiek een belangrijk aandachtspunt. Iedereen heeft recht op toegang tot natuur, en ook daarom is het nodig te kunnen beschikken over voldoende grote oppervlakten beschermde natuurterreinen.

Het principe van de toegankelijkheid moet uiteraard voor elk gebied afgewogen worden tegenover de kwetsbaarheid en dus de draagkracht van de natuurgebieden.

Het is mijn bedoeling een gezamenlijke regeling uit te werken, die de toegankelijkheid van bos- en natuurgebieden in goede banen moet leiden.

Een grote betrokkenheid en overleg met alle partners die actief zijn in het buitengebied is noodzakelijk. Responsabilisering moet hierbij een belangrijke gedragslijn zijn, gekoppeld aan een stimulerend beleid door de overheid. Die responsabilisering houdt in dat eigenaars en gebruikers van gronden in de open ruimte – individueel of gegroepeerd – verantwoordelijkheid opnemen om de natuurwaarden met eigen maatregelen, instrumenten en middelen in stand te houden of te verhogen.

In heel Vlaanderen bestaat er een netwerk van bezoekerscentra, van waaruit vaak allerhande infrastructuren vertrekken. Er wordt ook informatie verstrekt over de omliggende natuurterreinen.

Vele kilometers wandelpaden werden de laatste jaren aangelegd. De meest kwetsbare gebieden kunnen enkel bezocht worden met een natuurwachter of -gids op bepaalde tijdstippen van het jaar. Het beleid dat gevoerd wordt, is in elk geval gericht op openstelling. Het beeld van de prikkeldraadreservaten klopt reeds lang niet meer met de realiteit. Voor bos bijvoorbeeld werd het beleid de laatste tien jaar volledig omgekeerd. De Vlaamse bossen waren vóór het bosdecreet principieel ontoegankelijk, bij de invoering voor het bosdecreet in 1990 werden de openbare bossen principieel toegankelijk gemaakt, en bij de decreetswijziging van 1999 werden ook de privé-bossen toegankelijk gemaakt.

2. Door het Vlaams Gewest wordt reeds lang een meersporenbeleid gevoerd.

Dit wordt ook bewerkstelligd door allerhande projecten van ruilverkaveling, land- of natuurinrichting. Ook in de bossfeer worden er initiatieven genomen.

De meeste bosdomeinen zijn voor het grote publiek opengesteld en tevens uitgerust met allerhande recreatieve infrastructuur : van parkeerterreinen tot picknickuitrusting. Voor het Meerdaalwoud en het Heverleebos, één van onze belangrijkste Vlaamse boscomplexen, werd een uitgebreide beheersvisie uitgewerkt waaruit duidelijk blijkt dat via gerichte maatregelen tussen recreatie en natuurbehoud win-winsituaties kunnen worden gerealiseerd.

In het kader van de Benelux Economische Unie werd van 13 tot 15 oktober 1999 een werkconferentie gehouden in De Panne over het thema NME : sterke troef voor een sociaal natuurbehoud (*NME : natuur- en milieueducatie – red.*). Hierbij werd er tussen de verschillende partners informatie uitgewisseld met betrekking tot de ervaring, onder meer over de toegenomen recreatiedruk in gevoelige natuurgebieden. Diverse aanbevelingen werden toen ook geformuleerd.

3. *Parken*

Het voorzien in voldoende parken en openbaar groen en het kwaliteitsvol beheren ervan is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur. Op dit ogenblik worden er evenwel op Vlaams niveau concrete maatregelen ontwikkeld die het lokaal bestuur daarin moeten ondersteunen en die een impuls moeten zijn om te streven naar een modern groenbeleid. Ik heb 30 miljoen frank gereserveerd om voorbeeldprojecten van lokale besturen te ondersteunen.

Het ontwerp-milieuconvenant voorziet in een subsidiëring voor de verwerving van terreinen door gemeenten en provincies voor de aanleg van parken en publieke groene ruimten. De aankoop van bestaande bossen voor de aanleg van speelzones is tevens opgenomen in het ontwerp van deze samenwerkingsovereenkomst.

Een nieuwe beheersvisie voor parken en openbaar groen is ontwikkeld onder de naam "harmonisch park- en groenbeheer". Deze visie vormt de leidraad voor een beheer dat een evenwicht beoogt tussen de natuurgerichte en milieugerichte aspecten van het beheer, en de

aspecten die inspelen op de menselijke behoeften, zoals recreatie.

In de opgestelde beheersvisie wordt enorm veel belang gehecht aan overleg, onder andere met de buurt en met de gebruikers van het gebied.

Speelbossen

De afdeling Bos en Groen heeft onder impuls van de Koning Boudewijnstichting, de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) en VVKSM scouts en gidsen, een project over bosvriendelijk spelen en de aanduiding van speelzones uitgewerkt. (*VVKSM : Vlaams Verbond van Katholieke Scouts en Meisjesgidsen – red.*)

In dit project werden zoveel mogelijk speelzones geïnventariseerd, werden processen van overleg opgestart en ter plaatse begeleid. Bovendien werden op basis van deze praktijksituaties verschillende strategieën afgeleid om zelf op plaatselijk vlak overleg op te starten bij de aanduiding van speelzones. Hierover werd en wordt vaak gecommuniceerd en werden een aantal speelzones beschreven (die ook op het internet te vinden zijn, op ww.vbv.be of via de webpagina van OCGIS-Vlaanderen), om ervoor te zorgen dat de dynamiek die opgestart werd niet verloren zou gaan (*OCGIS : Ondersteunend Centrum Geografisch Informatiesysteem – red.*).

Het project richtte de aandacht op het aanduiden van speelzones in bestaande domeinbossen, maar er werden ook een aantal projecten begeleid waarbij gewerkt werd aan nieuw aan te leggen speelbossen. Dit gebeurde telkens in zeer nauw overleg met de jeugd (scholen, jeugdverenigingen, jeugdraad, ...).

Het is van belang te wijzen op de grote aandacht die besteed werd aan de inspraak, het overleg tussen beide sectoren (bos/jeugd). Dit was één van de belangrijkste uitgangspunten en is ook cruciaal gebleken om tot goede voorstellen voor speelzones te komen.

Door de aanduiding van speelzone probeert men door overleg met de betrokkenen de druk op verschillende (bos/natuur)gebieden te stroomlijnen, bij wijze van spreken "beter te organiseren", en weg te houden uit de ecologisch meest waardevolle gebieden. Bij boscomplexen waar ook nog andere recreatievormen bestaan, wordt onderling overlegd wat waar kan en waarom.

Deze ideeën komen dus in grote mate overeen met wat men een "meersporenbeleid" zou kunnen noemen.

Het spreekt voor zich dat het aankoopbeleid een cruciale rol speelt om toegankelijke natuur voor de bevolking te realiseren. De inhaalbeweging ten opzichte van natuur en bos is ingezet, en vorig jaar werd voor meer dan 2.000 hectare natuur- en bosterreinen verworven door de Vlaamse overheid en de terreinbeherende verenigingen. Dit jaar zal de oppervlakte nog hoger liggen en de doelstelling van 3.000 ha is in zicht. Om het aankoopbeleid te versnellen, keurde de Vlaamse regering vorig jaar op mijn voorstel reeds een aantal maatregelen goed, die momenteel in de praktijk worden gebracht.

4. De meeste grote natuurterreinen beschikken over een beheerscommissie, waarbij adviezen gegeven worden over de ontwikkeling van recreatieve vormen van medegebruik.

Op het vlak van overleg met de recreatieve gebruikers van de verschillende gebieden kan er nog heel wat verbeteren. Voor de lokale beheerder is hier nog een belangrijke taak weggelegd. In sommige reservaten en bossen is er rechtstreeks geformaliseerd overleg met de gebruikers, maar het meeste overleg gebeurt informeel.

Ik ben ook de mening toegedaan dat op dit vlak nog heel wat verbetering mogelijk is. De afdeling Bos en Groen heeft in haar nieuwe beheersvisie van participatie en communicatie belangrijke begrippen gemaakt.

Er zijn nog een heel pak andere initiatieven die het contact tussen de gebruiker en de beheerder stimuleren. Denk onder meer aan de initiatieven op vlak van natuur- en milieueducatie : van de ontwikkeling van leerpaden, het plaatsen van educatieve informatieborden, tot de organisatie van educatieve wandelingen en opendeurdagen.

Vraag nr. 239 van 8 augustus 2001 van de heer FILIP DEWINTER

Wateroverlast Antwerpen – Maatregelen

Felle onweders en stortregens hebben in de nacht van zondag 22 juli 2001 voor ernstige wateroverlast gezorgd in het Antwerpse. Nogmaals werden de

traditionele "rampgebieden" Merksem en Ekeren getroffen. Talrijke bewoners leden voor de zoveelste keer aanzienlijke materiële schade door ondergelopen huizen en kelders. Op sommige plaatsen in de regio steeg het water tot een hoogte van vijftig centimeter.

Voormalig minister Theo Kelchtermans beloofde reeds in 1999 dat hij de rivier de Schijn zou laten uitbaggeren en saneren. Mede hierdoor zou het probleem van de wateroverlast tot een minimum worden beperkt.

1. Werden deze werkzaamheden reeds beëindigd ? Zo neen, hoe evolueren ze ?
2. Welke maatregelen neemt de minister nog om de oorzaken van de geregelde overstromingen in dit gebied aan te pakken ?
3. Is er de laatste drie jaar overleg geweest tussen het stadsbestuur en de diensten van de minister omtrent de aanpak van de wateroverlast op het Antwerpse grondgebied en zo ja, wat werd er afgesproken ?

Antwoord

Tijdens de nacht van 22 op 23 juli 2001 trok inderdaad een hevig onweer over de stad Antwerpen en omgeving. Vooral het noordelijk deel van de stad werd weerom niet gespaard van een ongemeen hevige neerslag. Uit metingen van het Stedelijk Ontwikkelingsbedrijf van Antwerpen bleek dat het ditmaal ging om een neerslag van een nog grotere intensiteit dan de neerslag van september 1998.

In Merksem werd een neerslaghoeveelheid gemeten van 36,4 millimeter (of 36,4 liter per m²) over een periode van 30 minuten. De totale hoeveelheid tussen 1 uur 15 en 9 uur bedroeg 76 millimeter. Dergelijke hevige neerslag is zeer uitzonderlijk en kan in de laagst gelegen zones wateroverlast veroorzaken.

Voor het "beperken" van wateroverlast kunnen maatregelen worden uitgewerkt. Aan dergelijke oplossingen werken op dit ogenblik zowel het Vlaams Gewest, met name de afdeling Water, als de stad Antwerpen.

1. Van de werkzaamheden die in 1999 werden toegezegd, zijn intussen de werken in opdracht van de NV Aquafin voor het bouwen van een pompstation in de RWZI van Merksem, beëindigd (*RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie* –

red.). Het Vlaams Gewest stelt hier permanent een mobiele pomp ter beschikking van de NV Aquafin ter vergroting van de geïnstalleerde pompcapaciteit. Verder heeft de afdeling Water van het Vlaams Gewest de Schijnoverwelling tussen de Schijnpoort en de Verlegde Schijns in Ekeren voorzien van geschikte toegangskamers.

De ruiming van de Schijnoverwelling werd gestart in 2001. Ik heb daartoe op de begroting de middelen voor het verzekeren van de veiligheid van onbevaarbare waterlopen opgetrokken van 150 tot 230 miljoen, en de eerste drie jaar worden die middelen voor het grootste gedeelte gereserveerd voor de ruiming van de Schijn. De eerste fase, de ruiming van de rechterkoker, is thans zo goed als uitgevoerd. Hierbij moet worden vermeld dat op het ogenblik van de wateroverlast van 23 juli 2001, deze koker over het stroomafwaartse deel, vanaf Merksem tot Ekeren, reeds volledig was vrijgemaakt van ruimingsproducten, zodat de riooloverstorten dus geen hinder meer konden ondervinden van de aanwezigheid van slib en andere afzettingen.

2. Aansluitend bij de ruiming van de Schijnoverwelling is de ruiming van de Verlegde Schijns, Hoofdgracht en Voorgracht gepland. In een eerste fase worden de wachtboezems geruimd, en de aanvang hiervan is gepland voor in de loop van 2002. Het verder ruimen van de Verlegde Schijns zal gebeuren afhankelijk van de noodzaak die zal blijken uit een thans reeds lopende modelleringsstudie.

Met de bouw van het pompstation ter hoogte van de Schijnpoort, als afleiding van de Grote Schijn naar het Lobroekdok, is reeds aangevangen in augustus 2000. Voor de volgende fase, het bouwen van de persleidingen tussen het pompstation en het Lobroekdok, is de start van de uitvoering gepland voor in de loop van 2002.

Buiten de maatregelen die door mijn voorganger werden toegezegd, loopt zoals boven reeds vermeld een modelleringsstudie over de Schijnvallei. Aan de hand van deze studie zullen eventueel noodzakelijke overstromingsgebieden als buffering van de piekdebieten worden bepaald, evenals de locatie en de capaciteit van een bijkomend pompstation op de benedenloop (zijnde de Schijnoverwelling en de Verlegde Schijns) van de Grote Schijn. Dit bijkomend pompstation moet ervoor zorgen dat een permanent lagere waterstand in de Schijnoverwelling wordt verkregen, waardoor de rioolover-

storten van Merksem op een efficiëntere wijze kunnen werken.

Naast de werken die de waterafvoer in de Grote Schijn moeten regelen en verbeteren, is nog de aanleg van een sedimentatiebekken gepland, dat moet beletten dat de Schijnoverwelving opnieuw dichtslibt.

3. Al deze te nemen maatregelen werden besproken in het kader van de bekkenwerking.

De afdeling Water organiseert het "lokaal wateroverleg" voor het deelbekken van de Schijn. Daar worden verschillende besturen, sectoren en belangengroepen op uitgenodigd. Op basis van de resultaten van de eerste modellering van de Schijn (de bovenloop) werden verschillende scenario's voor de toekomst besproken. De resultaten van de tweede modellering (de benedenloop), die momenteel wordt uitgevoerd en die aansluit op de eerste, zullen ook in het lokaal wateroverleg besproken worden. Hierdoor wordt een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak voor de nodige ingrepen en investeringen verkregen.

Sinds 1998 is er geregeld overleg gepleegd tussen de diensten van het Vlaams Gewest, zijnde de afdeling Water en de NV Aquafin, de dienst Waterbeleid van de provincie Antwerpen en de diensten van het Stedelijk Ontwikkelingsbedrijf van de stad Antwerpen. Dit resulteerde in een aantal van de boven besproken maatregelen, zoals de aanpassing van de RWZI-Merksem en de aanleg van de buffervijver op de ringcollector.

Verder is er gepland de buffercapaciteit nog te vergroten door de aanleg van een bijkomende buffervijver. Deze vijver wordt aangelegd door de stad Antwerpen. De afdeling Water stelt hierbij een mobiele pomp ter beschikking van de stad Antwerpen om ter hoogte van de Ganzemate een lozingspunt aan te brengen naar de Schijnoverwelving.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger kan vaststellen, zijn noch het Vlaams Gewest, noch de stad Antwerpen hun verantwoordelijkheden uit de weg gegaan. Zonder verwijl worden de beloofde maatregelen uitgevoerd. Hierbij mag echter niet uit het oog worden verloren dat ook overheidsinstellingen rekening moeten houden met alle bestaande wettelijke beschikkingen omtrent nodige milieuvergunningen en bouwverordeningen.

**Vraag nr. 240
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Departementen – Rechtszaken

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 392

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

**Vraag nr. 241
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Ontwikkelingssamenwerking – Invulling

Zie :
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 448

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

**Vraag nr. 243
van 23 augustus 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Overdracht renbaan Groenendaal – Stand van zaken

Op 6 juni jongstleden stelde ik een actuele vraag aan de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand omtrent de renbaan van Groenendaal (*Handelingen nr. 51 van 6 juni 2001, blz. 15 – red.*). In het kader van het Breughelproject is het steeds de bedoeling geweest dat dit domein van de federale

overheid zou overgaan naar Vlaanderen. Er waren zelfs al plannen om het terrein te herbebossen en om in de gebouwen van de renbaan groendiensten onder te brengen.

Evenwel bleek uit een artikel in de Randkrant dat er opnieuw wedrennen worden georganiseerd. De minister bevoegd voor de Vlaamse Rand antwoordde mij dat de zaak nog moest worden afgerond met een definitief besluit.

De minister gaf mij de indruk enigszins verwonderd te zijn over de gang van zaken.

1. Was zij hiervan op de hoogte ?
2. Is er sedertdien enige klaarheid in deze zaak gekomen ? Werd er inmiddels beslist wanneer en onder welke voorwaarden de renbaan in Vlaamse handen zal komen ?
3. Zullen de oorspronkelijke plannen kunnen worden uitgevoerd ?

Antwoord

1. Ook ik heb uit de berichtgeving van de regionale pers moeten vernemen dat er op de renbaan van Groenendaal opnieuw paardenwedstrijden werden georganiseerd. Uit navraag bij het Ministerie van Financiën, Hoofdbestuur van het Kadaster, Registratie en Domeinen (de huidige "eigenaar" van het terrein) is gebleken dat men daar evenmin op de hoogte was.

Het Hoofdbestuur van het Ministerie van Financiën heeft overigens de curator van de renbaan van Groenendaal gewezen op het feit dat onderverhuringen of huuroverdracht zonder voorafgaandelijk schriftelijk akkoord van ofwel de (federale) minister van Financiën, ofwel het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, op grond van de nog lopende huurovereenkomst niet zijn toegestaan.

Ik zal er bij de federale minister van Financiën op aandringen dat alle niet door de bestaande huurovereenkomst toegelaten activiteiten onmiddellijk worden stopgezet, opdat deze activiteiten geen bijkomende hinderpaal vormen voor de overdracht van het betrokken gebied naar het Vlaams Gewest.

2. Het Zoniënwoud op Vlaams grondgebied is nog niet overgedragen aan het Vlaams Gewest

omdat er geen eensgezindheid bestond over de over te dragen delen van het Park van Tervuren. Daarom werd het Zoniënwoud ook niet opgenomen in het koninklijk besluit van 14 februari 1995 (Belgisch Staatsblad 4 maart 1995) tot regeling van de eigendomsoverdracht van de bossen van de Staat naar het Vlaams Gewest. Dit heeft tot gevolg dat, hoewel het beheer van de bedoelde terreinen wordt uitgeoefend door de afdeling Bos en Groen, de federale overheid officieel nog altijd eigenaar is van het Zoniënwoud op het grondgebied van het Vlaams Gewest.

Ondertussen werden op 14 juni laatstleden de nodige kadastrale gegevens, zowel van het Park van Tervuren als van het Zoniënwoud, met inbegrip van de renbaan en de oefenrenbaan, overgezonden naar het Ministerie van Financiën. Deze gegevens zullen voor controle worden overgezonden naar het bevoegde Comité tot Aankoop van Onroerende Goederen. Na deze controle kan het ontwerp van overdrachtsbesluit worden overgezonden aan de (federale) diensten van de Kanselarij, voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

De overdracht naar het Vlaams Gewest zal gratis gebeuren. Evenwel zullen de bestaande huurovereenkomsten door de overdracht niet worden opgeheven. Dit impliceert dat de overeenkomst betreffende de renbaan en de oefenrenbaan nog loopt tot het jaar 2008. Zodra de overdracht van deze eigendommen is gebeurd, zal ik mijn administratie de opdracht geven na te gaan op welke wijze een zo spoedig mogelijke opzegging van deze overeenkomst kan gebeuren.

Mijn administratie heeft vernomen dat de controle van de kadastrale percelen betreffende het Park van Tervuren ondertussen is afgerond.

3. Eens de overdracht is afgerond en er een oplossing is gevonden voor de beëindiging van de nog lopende pachtovereenkomst, zijn er mijns inziens geen hinderpalen meer aanwezig om de vooropgestelde doelstellingen te realiseren.

Het is duidelijk dat commerciële activiteiten zoals die welke in het verleden op deze renbaan werden uitgevoerd, niet bij deze doelstellingen thuishoren en dus zo snel mogelijk dienen te verdwijnen.

Vraag nr. 244
van 23 augustus 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Spoorlijn Brussel-Ottignies – Milieueffecten

De plannen van de NMBS voor de ontduubeling van de lijn Brussel-Ottignies zullen ook voor Hoeilaart niet zonder gevolgen blijven.

Hoewel dit project reeds enkele jaren bestaat, zijn weinig bijzonderheden hieromtrent bekend. In het Hoofdstedelijke gewest zullen verscheidene hectaren bomen sneuvelen en zullen fauna en flora onvermijdelijk af te rekenen krijgen met de verstoring van hun leefmilieu. De wandelaars zullen elders de rust moeten gaan opzoeken.

1. Werd de Vlaamse regering reeds in kennis gesteld van deze plannen ?

Heeft men al enig idee van het aantal bomen dat moet sneuvelen om de aanleg van vier sporen mogelijk te maken op voornoemde lijn ?

2. Werd door de NMBS reeds een milieueffectrapport aangevraagd ?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd ook gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

(Gecoördineerd antwoord : blz. 530 – red.)

Vraag nr. 245
van 23 augustus 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Afgedankte voertuigen – Ontmanteling

Auto's die niet langer in aanmerking komen om in het verkeer te worden toegelaten, zullen verplicht worden ontmanteld ingevolge een Europese richtlijn. Nu reeds moet 75 % van de autowrakken worden gerecycleerd. Dit percentage moet tegen 2005 reeds 85 % bereiken en tegen 2015 liefst 95 %.

In maart 1999 ondertekenden de drie gewesten dienaangaande een conventie, die aan de beroepsfederatie Febelauto de controle toevertrouwd voor de aflevering van ontmantelings- en depollutiecertificaten voor voertuigen buiten gebruik.

1. Werden reeds firma's gespecialiseerd in de ontmanteling van wrakken door het Vlaams Gewest erkend ?

Zo ja, hoeveel en waar zijn ze gevestigd ?

Werd aan deze firma's reeds een milieuvergunning afgeleverd ?

Werden reeds administratieve boetes vastgelegd indien de ontmanteling van voertuigen die normaal uit circulatie zouden moeten worden genomen, wordt toevertrouwd aan niet-erkende ontmantelingsbedrijven ?

2. Een proefproject voor de ecologische verwerking van wrakken werd reeds, door bemiddeling van de beroepsfederatie en met de medewerking van enkele gespecialiseerde firma's, gestart in Brabant en Brussel.

Welke soortgelijke initiatieven genieten de steun van de Vlaamse regering ?

3. Kunnen dergelijke initiatieven rekenen op financiële aanmoediging vanwege de overheid ? In welke vorm ?

Antwoord

1. Op dit ogenblik zijn in het Vlaamse gewest vijf centra voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen erkend.

Erkende centra voertuigwrakken

Bedrijf	Erkend tot
Antwerpen	
A. De Rooy & Zoon Wijnegembaan 2A 2900 Schoten	29.05.2006
Belgian Scrap Terminal Boomsesteenweg 170 2830 Willebroek	29.05.2006

Bedrijf	Erkend tot
Oost-Vlaanderen	
Retra Scheepzatestraat 5 9000 Gent	29.05.2006
West-Vlaanderen	
DAR Depla & Cie Ringweg 1-3 8760 Meulebeke	29.05.2006
Valorauto (Galloo) Wervikstraat 320 8930 Menen	29.05.2006
De erkenningsprocedure is lopende voor :	
Carrosserie Verholen NV Antwerpsesteenweg 66 2800 Mechelen	

Nog twee andere centra hebben hun technische audit afgewerkt. De erkenningsaanvraag wordt eerstdaags verwacht.

Het beschikken over een milieuvergunning is een voorwaarde om erkend te worden. Alle erkenningsvoorwaarden zijn opgenomen in Vlaarea (*Vlaams Reglement voor Afvalvoorkoming en -beheer – red.*).

Zelfs binnen de huidige wettelijke regeling, en zoals dit was bepaald in de MBO, dienen voertuigen finaal te worden afgeleverd bij de erkende centra (*MBO : milieubeleidsovereenkomst – red.*). Naast depollutie en ontmanteling, voorzover dit nog niet is gebeurd eerder in de verwerkingsketen, staan de erkende centra in voor zowel de fysieke als de administratieve vernietiging van voertuigwrakken. Dit laatste gebeurt door het definitief uitschrijven van het chassisnummer bij de DIV, op basis van een certificaat van vernietiging (*DIV : Dienst voor de Inschrijving van Voertuigen – red.*). Dit betekent dat garages of slopers vooraleer het voertuig wordt afgevoerd naar een erkend centrum, nog steeds kunnen ontmantelen, voorzover zij het afgedankte voertuig finaal aanbieden bij een centrum. De termijnen waarbinnen dit moet gebeuren, zijn opgenomen in Vlaarea.

2 en 3. In 1994 is de VZW Prosad (Project Selectieve Autodemontage) opgericht. Aan Prosad

werd 60 miljoen frank toegewezen door de Vlaamse regering voor de oprichting van twee proefsloopstraten, in samenwerking met private partners. Wegens de vereiste inbreng van private partners in het project is slechts één sloopstraat operationeel gestart, onder de naam Fevar Car Recycling in Mechelen.

Aangezien de problematiek thans is vastgelegd in regelgeving, zou een verdere subsidiëring van één sloopstraat leiden tot concurrentievervalsing ten opzichte van die welke aan de regelgeving wensen te voldoen zonder overheidsteunmoetkoming.

Er wordt uitgezocht hoe binnen de nieuwe randvoorwaarden de tweede schijf van 30 miljoen nuttig kan worden aangewend om een ondersteuning te geven aan het opgezette systeem.

**Vraag nr. 246
van 23 augustus 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Afgedankte voertuigen – Ontmanteling (2)

De uitvoering van de Europese richtlijn die ontmantelingspercentages van autowrakken aan de lidstaten oplegt, blijkt veeleer moeizaam van start te gaan.

De opgelegde percentages blijken inderdaad zeer moeilijk haalbaar, en buiten een initiatief van de beroepsfederatie Febelauto is er weinig respons vanwege andere actoren. De reden moet kennelijk worden gezocht in de geringe te verwachten rendabiliteit van deze economische activiteit.

Geen enkel bedrijf dat hiervoor in aanmerking zou kunnen komen, heeft inderdaad totnogtoe belangstelling getoond, buiten twee die bereid gevonden werden met de beroepsfederatie samen te werken.

De kosten verbonden aan de inzameling en depollutie van de wrakstukken overstijgen in ruime mate de residuele waarde van de voertuigen. Bovendien blijkt er geen controle te zijn op de verkoop van de gerecupereerde wisselstukken. Veiligheidsrisico's zijn dus inherent aan deze verkoop.

1. Worden derhalve door de Vlaamse regering specifieke maatregelen genomen met het oog op het behalen van het recuperatiepercentage in de Europese richtlijn ? Hoe zullen die doelstellingen concreet tegen 2005 en 2015 worden gehaald ?

Zullen de ontmantelingskosten kunnen worden verhaald op de eigenaars van de voertuigen die door de technische controle worden afgekeurd ?

2. Is het procédé dat wordt aangewend door een grote autoproducent, namelijk het pletten van afgedankte voertuigen, conform de Europese richtlijn ?

Daarbij worden inderdaad geen wisselstukken gerecupereerd.

3. Heeft het recupereren van wisselstukken uit wrakken die meer dan vijftien jaar oud zijn nog echt zin ?

Dergelijke stukken zijn immers meestal verouderd en voorbijgestreefd door de technische en technologische evolutie.

Antwoord

1. De Europese richtlijn inzake afgedankte voertuigen (2000/53/EG) dient te worden omgezet vóór 21 april 2002. Het grootste deel van de richtlijn stemt overeen met de bepalingen van Vlarea zoals die reeds bestonden in 1997 (*Vlarea : Vlaams Reglement voor Afvalvoorkoming en -beheer – red.*). Vlaanderen speelt met het afsluiten van de milieubeleidsvereenkomst (MBO) voor afgedankte voertuigen sinds 1999 een voortrekkersrol in Europa.

Het is correct dat niet alles zo snel is kunnen verlopen als gewenst, maar er zijn wel degelijk reeds vijf centra erkend in Vlaanderen. Verder zijn er nog drie centra bezig de erkenningsprocedure te doorlopen. Bovendien is Febelauto geen beroepsfederatie, maar een beheersorgaan dat is opgericht door verschillende beroepsfederaties om uitvoering te geven aan de MBO. Febelauto geeft in deze hoedanigheid alleen ondersteuning aan de erkende centra, zonder te participeren als dusdanig.

In Vlaanderen is ervoor gekozen om de sector van producenten/invoerders verantwoordelijk te stellen voor het behalen van de Europese doelstellingen. Het is niet uitgesloten dat zij financieel zullen moeten tegemoetkomen om het huidige deficit waarmee de erkende centra worden geconfronteerd, te vergoeden. Een vergoeding op het einde van de keten, bijvoorbeeld bij afkeuring bij de technische controle, is door de richtlijn niet toegestaan : de laatste eigenaar moet zijn afgedankt voertuig kunnen (laten)

overdragen aan een erkend verwerker zonder kosten. De taak van de overheid beperkt zich enerzijds tot het scheppen van het nodige wettelijke kader, en anderzijds tot het door de sector uitgewerkte systeem van toepassing te maken op alle betrokkenen door middel van toezicht.

Een ambtelijke werkgroep onderzoekt, in samenwerking met Febelauto en Febiac, een gepaste instrumentenmix om het vooropgezette systeem sluitend te maken (*Febiac : Belgische Federatie der Auto- en Rijwielnijverheid – red.*). De opdracht daartoe is verleend door de Interministeriële Conferentie voor Leefmilieu van 17 februari 2000. Een rapport wordt verwacht in het najaar van 2001. Bij de start van het systeem is het van belang door middel van handhaving een sterk signaal naar de sector te geven dat vanaf heden alle voertuigen finaal terecht moeten komen in de erkende centra. De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) heeft het initiatief genomen om daartoe samen te werken met de afdeling Milieu-inspectie van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) en met de betrokken diensten van de andere gewesten.

2. De taak van een erkend centrum bestaat er specifiek in het voertuig fysiek en administratief te vernietigen. Het levert een certificaat van vernietiging af, dat nodig is voor het uitschrijven van het voertuig bij de DIV (*Dienst voor de Inschrijving van Voertuigen – red.*). De fysieke vernietiging kan door pletten, knippen of vershredderen.

Het is wel duidelijk dat voordien aan hergebruik moet worden gedaan van onderdelen en materialen, om de recyclagedoelstellingen te bereiken zoals bepaald in Vlarea. Dat is de verantwoordelijkheid van de producenten/invoerders.

3. Het recupereren van wisselstukken is een economische activiteit die wordt uitgeoefend door professionelen die, naast hun technische kennis, ook op de hoogte zijn van de afzetmogelijkheden van de onderdelen.

Zolang er oude wagens rondrijden, is er vraag naar wisselstukken. Bovendien stijgt de vraag naar onderdelen voor export. In Oost-Europese en Afrikaanse landen is de import van oudere wagens vaak verboden en worden wisselstukken ingevoerd voor de voertuigen die daar een veel langere levensduur hebben.

Vraag nr. 247
van 23 augustus 2001
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Woonzones – Geluidsnormen

In de industriezone van Hoboken zijn verschillende bedrijven gevestigd waarvan de activiteiten voor geluidsoverlast zorgen. Vlarem II voorziet in geluidsnormen voor de woonzones die gelegen zijn in de buurt van dergelijke bedrijven. Deze voorschriften bepalen echter dat voor een zone binnen een straal van 500 meter van zo'n bedrijf andere normen gelden dan voor het gebied op meer dan 500 meter afstand.

Concreet heeft dit in Hoboken tot gevolg dat in een deel van de woonwijk die gelegen is nabij Bulmetal en Union Minière de richtwaarde voor nachtelijk lawaai 45dB (decibel) bedraagt en enkele straten verder 35dB. Dit betekent dat van sommige inwoners dus verwacht wordt dat zij gevoelig meer geluidsoverlast verdragen dan hun buurtgenoten. Gelet op de schadelijke gevolgen van voortdurende geluidsoverlast voor de gezondheid, kan men zich afvragen of dit aanvaardbaar is.

Hebben dan niet alle burgers evenveel recht op een even grote bescherming van hun gezondheid, onder meer m.b.t. geluidsoverlast ?

De betrokken woonwijk, inclusief het gedeelte waar de norm van 45 dB geldt, is geen nieuwe buurt waar inwoners willens en wetens nabij luidruchtige industrie zijn gaan wonen, maar een woongebied waar de inwoners ongevraagd geconfronteerd zijn met deze schadelijke overlast. Ongetwijfeld doen zich in andere Vlaamse gemeenten met industrieterreinen gelijkaardige situaties voor.

1. Waarom wordt niet dezelfde geluidsnorm gehanteerd voor alle woongebieden ?

Waarop is de redenering gebaseerd dat sommige inwoners een grotere overlast moeten kunnen verdragen dan andere ?

Zijn er reeds studies verricht naar de gezondheidseffecten van dergelijke verhoogde geluidsoverlast ?

2. Is een aanpassing van Vlarem II dan niet aangewezen, zodat alle woongebieden dezelfde bescherming tegen geluidsoverlast kunnen genieten ?

Werden daartoe reeds stappen ondernomen ?

Antwoord

1. De milieukwaliteitsnormen voor geluid in open lucht zijn vastgelegd in bijlage 2.2.1 bij titel II van het Vlarem. Daarbij zijn voor woongebieden richtwaarden vastgelegd van 45 dB(A) overdag, 40 dB(A) 's avonds en 35 dB(A) 's nachts.

Dit zijn eenvormige normen, die gelden voor alle woongebieden. Bedoelde Vlarem-emissienormen maken dus geen onderscheid naargelang de soort van woongebied. Wel is het zo dat in dezelfde bijlage 2.2.1 hogere richtwaarden bepaald zijn voor gebieden of delen van gebieden, niet enkel woongebieden maar alle soorten gebieden, die op minder dan 500 meter gelegen zijn van welbepaalde hinderlijke gebieden, zoals industriegebieden, KMO-zones, ontginningsgebieden voor grindwinning, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen, enzovoort.

Het instellen van voormelde "overgangszone" van 500 meter is gegroeid uit de noodzaak om voor de talrijke historisch gegroeide situaties van verwevenheid van zones voor hinderlijke activiteiten met zones voor niet of minder hinderlijke activiteiten, de bestaande activiteiten verder mogelijk te maken. Er wordt daarbij dus niet van de redenering uitgegaan dat sommige inwoners een grotere overlast moeten kunnen verdragen dan andere. Wel wordt ervan uitgegaan dat bewoners de normaal aanvaardbare last eigen aan het ruimtelijk gebied waarin ze wonen, moeten accepteren. Dit principe geldt dus niet enkel voor geluid, maar voor elke vorm van hinder, en is inherent aan de verwevenheid van functies.

Wat de vergunningplichtige inrichtingen betreft, kunnen er overigens, waar de plaatselijke situatie dit vereist, aan de bedrijven strengere geluidsnormen worden opgelegd om de geluidshinder voor de omgeving tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Er zijn mij geen studies naar de gezondheidseffecten van dergelijke verhoogde geluidsoverlast bekend.

2. Een aanpassing van titel II van het Vlarem op dit vlak lijkt mij niet noodzakelijk. Het betreft hier immers richtwaarden die worden gehanteerd bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van vergunningplichtige inrichtingen.

Zoals reeds gesteld, kunnen in de individuele milieuvergunningen steeds strengere normen worden opgelegd in specifieke situaties, waar de noodzaak zich voordoet.

Vraag nr. 248
van 23 augustus 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Graansilo's – Veiligheid

In het verleden deden zich reeds tal van ongevallen voor met stofexplosies in opslagsilo's voor voederproducten.

De zware ontploffing bij de graansilo's van Semabla in Blaye (Frankrijk) op 20 augustus 1997 is daarvan het meest recente voorbeeld. Daarbij vielen toen elf doden. Naar aanleiding daarvan werden alle silo's in Frankrijk geïnspecteerd en bleek dat verschillende installaties niet in orde waren met de veiligheidsvoorschriften. Bovendien werd de hele reglementering van de opslag van granen en andere producten in silo's door de Franse milieuminister toen verstrengd, bij besluit van 29 juli 1998.

In België vielen vijf doden bij de ontploffing van een graansilo in Flauriffoux op 7 april 1993. In 1997 vond nog een zware stofexplosie plaats in een silo-toren van het veevoederbedrijf Vanden Avenne in het West-Vlaamse Ooigem, ook met veel schade, maar gelukkig zonder dodelijke slachtoffers.

Uit een recent onderzoek (van promovendus Arief Dahoe) verricht aan de Technische Universiteit Delft (TU Delft) blijkt bovendien dat de kracht van stofexplosies stelselmatig wordt onderschat, omdat te weinig rekening wordt gehouden met de turbulentie die zich bij een explosie voordoet.

De opslag van granen, meel en andere voederproducten waarbij massa's stof ontwikkeld worden, in silo's vlakbij woonzones, lijkt dan ook niet aangegeven. Op zijn minst zouden duidelijke afstandsregels en/of een beperking van de opslagcapaciteit rekening houdende met risicocontouren moeten worden toegepast.

1. Welke voorzorgsmaatregelen gelden terzake op dit moment, welke afstandsregels, welke risicocontouren? Bijvoorbeeld inzake opslagplaatsen opgenomen in de rubrieken 45 of 48 van de Vlaam-indelingslijst.

In welke mate valt de veiligheid van silo's onder de bevoegdheid van de minister en in welke mate is dit ook een federale bevoegdheid?

Gebeuren er geregeld veiligheidsinspecties?

Houden de bestaande voorschriften voldoende rekening met het gevaar van turbulente explosies?

Zijn er veel plaatsen in Vlaanderen waar grote silocomplexen of silo's vlakbij woonzones zijn gevestigd? Wordt ernaar gestreefd om een dergelijke risicohoudende locatie in de toekomst te voorkomen?

2. Een concreet voorbeeld

Bij Brabomills gelegen aan het Groot Dok, Westkaai in Merksem, staat een groot silocomplex voor de opslag van graan, en dat in de onmiddellijke omgeving van een woonkern.

Twintig huizen staan muur aan muur tegen het bedrijf, 99 huizen vallen binnen een straal van 80 meter. Blijkbaar moest het bedrijf in het verleden om veiligheidsredenen verhuizen vanuit het Gentse, omdat het daar te midden van een woonzone gelegen was. Maar ook in Merksem wordt het bedrijf sinds 1983 uitgebouwd aansluitend aan een bestaande woonkern tussen het Groot Dok en de Bredabaan.

Het gevaar van stofexplosies is in dergelijke silo's nooit uit te sluiten, zoals ook wordt toegegeven in de veiligheidsstudie opgemaakt naar aanleiding van de uitbreidingsaanvraag van 31 maart 1999. Door de ligging van de silo's in Merksem zou dit rampzalige gevolgen kunnen hebben. Temeer daar het blijkbaar om stalen en niet om betonnen silo's gaat.

Een vroegere uitbreidingsaanvraag werd door minister Kelchtermans geweigerd op 5 oktober 1998. Daarrond loopt nog een procedure bij de Raad van State. De proefvergunning voor Brabomills loopt af op 4 mei 2002. En intussen loopt opnieuw een uitbreidingsaanvraag.

De omwonenden zijn bezorgd over het gevaar van een grote explosie en klagen over tal van vormen van hinder door het bedrijf. Men vraagt zich af of een dergelijk bedrijf niet veeleer op zijn plaats is op een grotere afstand van een woongebied (bv. langs het Albertkanaal zelf).

Wordt bij de beoordeling van nieuwe vergunningsaanvragen of bij een hervergunning ook effectief rekening gehouden met het risico verbonden aan de concrete locatie van het bedrijf? Wordt ook de mogelijkheid onderzocht van een herlokalisatie van het bedrijf op termijn?

Of wordt er ten minste naar gestreefd om de opslagcapaciteit, wegens de nabijheid van een woonbuurt, uit voorzorg beperkt te houden?

Antwoord

1. – Als algemene voorzorgsmaatregel met betrekking tot opslagplaatsen ingedeeld in de Vlarem-indelingsrubriek 45, gelden de verbods- of afstandsregels opgenomen in artikel 5.45.1.2 van titel II van het Vlarem.

Volgens deze regels is het verboden een dergelijke inrichting te exploiteren die geheel of gedeeltelijk is gelegen in een woongebied of in een recreatiegebied. Daarenboven mogen de opslagplaatsen en/of bedrijfsgebouwen van dergelijke inrichtingen niet gelegen zijn op minder dan 100 meter van een woongebied of van een recreatiegebied. Deze verbodsbepalingen gelden echter niet voor bestaande inrichtingen of gedeelten ervan.

In afdeling 4.1.3 van titel II van het Vlarem is daarenboven als algemene milieuvoorwaarde de verplichting opgelegd tot het nemen van de nodige maatregelen om de buurt te beschermen tegen risico's van accidentele gebeurtenissen.

Specifiek voor de mengvoederbedrijven en maalderijen werd een veiligheidsstudie "Risicoanalyse aangaande stofexplosie" opge maakt door een erkend veiligheidsdeskundige, in samenwerking met de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) en twee beroepsverenigingen uit de sector. Het is de bedoeling dat deze bedrijven bij milieuvergunningaanvragen voor zowel nieuwe inrichtingen, als uitbreiding of hermachtiging, aantonen wat het risico van hun specifiek bedrijf inhoudt voor de onmiddellijke omgeving ten gevolge van de installaties die onderhevig zijn aan explosiegevaar.

Aan de hand van deze risicobepaling kan de aanvaardbaarheid van de nieuwe vestiging of uitbreiding beoordeeld worden, of kunnen bijkomende preventiemaatregelen worden

opgelegd om het reeds bestaande risico te verminderen. Bij uitbreiding dient tevens het risico van de reeds bestaande opslag- en productie-installaties te worden bepaald, om na te gaan of de uitbreiding nog wel toelaatbaar is ten opzichte van het reeds bestaande risico.

- De veiligheidsrisico's van opslagplaatsen in silo's voor de omgeving zijn een gewestbevoegdheid en zijn, zoals uiteengezet, geregeld in de Vlarem-reglementering.

De interne veiligheid van de eventueel in de inrichting tewerkgestelde werknemers is een aangelegenheid van arbeidsveiligheid, en betreft een federale bevoegdheid.

- Specifieke aanbevelingen die eventueel in de veiligheidsstudie inzake stofexplosie worden voorgesteld, kunnen als bijzondere voorwaarden in de milieuvergunning worden opgenomen.

De afdeling Milieu-inspectie volgt de bijzondere voorwaarden van de milieuvergunningen op.

- In de veiligheidsstudie wordt met al de gevolgen van stofexplosies rekening gehouden. Op basis van dergelijke studie kan de toelaatbaarheid van een dergelijke inrichting in een welbepaalde situatie bijgevolg met kennis van zaken beoordeeld worden.
- Er is geen inventaris beschikbaar van de grote silocomplexen of silo's vlakbij woonzones.

De meeste soortgelijke bedrijven zijn gelegen langs een waterweg en liggen vaak op ruime afstand van dichtbebouwde woonzones. Voor nieuwe bedrijven gelden de bovenvermelde verbods- en afstandsregels, waardoor een veilige afstand tot woongebieden is voorgeschreven.

2. Het bedrijf Brabomills in Merksem is een bestaand bedrijf, dat sedert 1905 gevestigd is langs de Westkaai. In 1980 werd dit bedrijf overgenomen door de familie Vanherpe, die tevens Ganda Molens in Gent bezit.

Door de stijgende milieuproblematiek in Gent en het feit dat de Gentse vestiging in een gebied ligt waarvan de bestemming werd gewijzigd van lichte industrie naar woonzone, is de noodzaak

ontstaan dit bedrijf te herlokaliseren. Dit impliceerde een herschikking van de gebouwen van de vestiging in Merksem, waardoor het mogelijk werd om beide systemen te integreren. Eén en ander heeft geresulteerd in een investering van bijna 1 miljard gespreid over tien jaar in gebouwen en machines, en dit vanaf 1990. Daarbij werd bijzondere aandacht besteed aan de milieuaspecten met betrekking tot het stofexplosiegevaar en de lawaaihinder.

Naar aanleiding van de uitbreiding van de opslagplaatsen en productiemachines werd door het bedrijf een afwijking aangevraagd van de afstandsregels opgenomen in artikel 5.45.1.2 van titel II van het Vlarem. Deze afwijking werd verleend bij ministerieel besluit van 23 september 1999. De toegestane afwijking is gebaseerd op de resultaten van de veiligheidsstudie opge maakt door het studie bureau Debeil-Myren in 1999. In deze studie werd gesteld dat het risico op een catastrofale stofexplosie bij het betrokken bedrijf vrijwel uitgesloten is.

De proefvergunning waarvan sprake in de vraagstelling betreft een uitbreiding met een bijkomende moleneenheid. In de proefvergunning, die verstrijkt op 4 mei 2002, werden een aantal bijzondere voorwaarden opgelegd specifiek met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen om mogelijke stofexplosies tegen te gaan, onder meer een bijkomende bijzondere voorwaarde opgenomen onder artikel 6 in verband met de veiligheid.

De bijkomende bijzondere voorwaarde heeft betrekking op het opstellen van een verslag door de exploitant van de stand van zaken en uitvoering van de preventieve maatregelen en aanbevelingen inzake de veiligheid : dit verslag moest tegen 1 juni 2001 worden opgesteld. Het verslag wordt verstuurd aan de afdelingen Milieuvergunningen en Milieu-inspectie, die het moeten beoordelen en goedkeuren. Het verslag over de stand van zaken en uitvoering van de preventieve maatregelen en aanbevelingen inzake de veiligheid werd opgesteld tegen 1 juni 2001 door een extern deskundige, die tevens lid is van het college van deskundigen voor de opmaak van de individuele risicoanalyse inzake stofexplosies voor de KVBM (Koninklijke Vereniging der Belgische Maalders).

Met betrekking tot de opslag in silo's wordt erop gewezen dat de silo's die deel uitmaken van het grote silocomplex gelegen langs de Westkaai en bestemd zijn voor de opslag van

ruwe granen, wel degelijk in beton zijn uitgevoerd. Enkel de kleinere silo's voor de opslag van afgewerkte producten (gemalen granen) zijn in staal.

Er is geen beperking van de bovengrens van de opslagcapaciteit op grond van de nabijheid van een woonbuurt.

Vraag nr. 249
van 23 augustus 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

NV Carcoke – Sanering – Bestemming

Het cokesbedrijf Carcoke, met zetels in de drie gewesten, is sedert 1993 in vereffening. De vestigingsplaatsen in Zeebrugge, Neder-over-Heembeek (Brussel) en Tertre liggen er thans verlaten bij, nadat er gedurende ruim een eeuw een economische activiteit werd ontplooid. Daardoor werd de ondergrond danig vervuild. Een nieuwe bestemming voor die terreinen is dan ook slechts mogelijk na een grondige sanering, waarmee zeker vele honderden miljoenen zijn gemoeid.

Om deze sanering te realiseren, is een akkoord nodig tussen de drie gewesten, teneinde de terreinen van deze vestigingsplaatsen te verwerven en er een nieuwe bestemming aan te geven.

Een eerste voorstel terzake van het Brussels Gewest is naar verluidt enkele maanden geleden door het Vlaams Gewest afgewezen.

1. In welk stadium bevindt zich momenteel het vereffeningsdossier ?

Werd reeds een verdeelsleutel vastgelegd tussen de drie gewesten voor de toewijzing van de activa van de vereffening van Carcoke ?

Een eerste voorstel is naar verluidt afgewezen door het Vlaams Gewest.

Wat zijn de redenen voor deze afwijzing ?

2. Hoe wordt de sanering van de in het Vlaamse gewest gelegen industrieterreinen van Carcoke gefinancierd ?

Heeft men reeds een idee van de hiervoor vereiste bedragen ?

3. Werden reeds voorstellen geformuleerd voor de toekomstige bestemming van de terreinen in Zeebrugge ?

Antwoord

1. In het kader van de vereffening van Carcoke NV werd door meester Mersch, in zijn bevoegdheid van vereffenaar, gewezen op de resterende middelen voor de ontmanteling en sanering van de drie sites gelegen in Zeebrugge, Brussel en Tertre.

Met betrekking tot de verdeling van de resterende middelen en de verdere procedure werden op initiatief van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) en nadien van mijn kabinet meerdere vergaderingen tussen de drie gewesten georganiseerd.

In deze vergaderingen werd door het Vlaams Gewest een voorstel tot een gelijkmatige verdeling van de middelen naar voren geschoven, ongeacht de vermoedelijke kosten voor het beschikbaar maken van de verschillende terreinen. Er werd steeds hetzelfde voorstel van het Vlaams en Waals Gewest aan het Brussels Gewest voorgelegd. Het terrein van Marly zou eigendom worden van het Brussels Gewest voor een vastgelegd bedrag dat de meerwaarde van het terrein ten opzichte van de andere gewesten compenseert. De liquide middelen zouden vervolgens evenredig verdeeld worden tussen het Vlaams en het Waals Gewest, rekening houdende met de waarde van de respectieve terreinen in de twee gewesten. Dit voorstel werd telkens aan andere vertegenwoordigers van het Brussels Gewest voorgelegd (kabinetten van de ministers Gosuin, Chabert en Draps).

Er werd vervolgens eveneens de mogelijkheid opengelaten om geen extra geld van het Brussels Gewest te vragen voor het terrein in Marly. De resterende liquide middelen zouden dan evenredig tussen het Vlaams en het Waals Gewest worden verdeeld. De vergaderingen werden afgesloten met de mededeling dat de vertegenwoordigers van het Brussels Gewest geen beslissing konden nemen zonder overleg met de regering.

Na de laatste vergadering werd op 12 februari 2001 door het Brussels Gewest een fax verstuurd aan mijn kabinet met hun mening in voormeld dossier. Zij wensten de recuperatie van het Marly-terrein en daarbovenop een billijke verdeling van de netto vlottende activa.

De verdere onderhandelingen tussen de drie gewesten werden hierop door mijn kabinet stopgezet midden februari 2001, zodat het dossier verder kon worden afgehandeld zoals de andere dossiers in Vlaanderen.

Naar aanleiding hiervan werd aan de vereffenaar meegedeeld dat de besprekingen tussen de drie gewesten stopgezet werden. Vervolgens werden door de vereffenaar zelf de nodige stappen gedaan. Op 11 april 2001 werd met de vereffenaar en het Vlaams Gewest opnieuw samengezeten, waarbij het vroegere voorstel nogmaals geformuleerd werd. Op 12 juli 2001 meldde de heer Mersch aan de verschillende gewesten volgend voorstel tot verdeling : de terreinen worden aan de respectieve gewesten voor een symbolische frank overgelaten en de liquide middelen worden verdeeld tussen het Waals en het Vlaams Gewest. Dit komt neer op een eerder door Vlaanderen gedaan voorstel. Nu kan Brussel zich er wel in terugvinden. De drie gewesten zijn het dan ook eens over deze principes.

2. Met betrekking tot de financiering van de sanering kan er nog geen eenduidigheid geboden worden. Tevens dient erop gewezen te worden dat er tot op heden geen conform verklaard bodemsaneringsproject voorhanden is. In eerste instantie dient een aangepast bodemsaneringsproject aan de OVAM overgezonden te worden. Bijgevolg kan geen uitsluitel gegeven worden over de saneringskosten, aangezien de specifieke saneringstechniek noch de terugsaneerwaarden vastliggen.

Ik heb ondertussen aan de OVAM de opdracht gegeven om na te gaan of er tot ambtshalve optreden kan worden overgegaan.

3. De huidige bestemming is industriegebied en deze zal hoogstwaarschijnlijk niet veranderd worden. Afhankelijk van de doorgevoerde sanering, zullen mogelijk wel enkele beperkingen op het gebruik van de gronden worden gelegd.

In het regeerakkoord is bepaald dat voor iedere Vlaamse zeehaven een strategisch plan zou worden opgesteld. Voor de zeehaven van Zeebrugge is hiervoor begin 2001 een plannings- en besluitvormingsproces opgestart op initiatief van minister Stevaert. Het strategisch plan tracht op een geïntegreerde wijze een aantal beleidslijnen uit te stippelen voor de ontwikkelingen van de zeehaven van Zeebrugge op korte, middellange en lange termijn. Een thema dat binnen dit proces mogelijk geagendeerd kan

worden, is het (opnieuw) aanwenden van verlaten terreinen, zoals de Carcoke-site, in het zeehavengebied.

De OVAM werd ondertussen wel op de hoogte gebracht van het feit dat de haven van Zeebrugge een roll-on-roll-off-systeem zou wensen op die plaats.

Vraag nr. 253
van 5 september 2001
van de heer ERIK MATTHIJS

Bedrijfsmatig verpakkingsafval – Samenwerkingsakkoord

Op 30 mei 1996 werd een samenwerkingsakkoord afgesloten betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsmateriaal van bedrijfsmatige oorsprong.

VAL-I-PAC werd in 1999 erkend door de Interregionale Verpakkingscommissie en neemt de terugnameplicht inzake bedrijfsmatig verpakkingsafval op zich van de ondernemingen die verpakte producten op de Belgische markt brengen.

Het samenwerkingsakkoord vereist 80 % nuttige toepassing, zij realiseren een percentage van 84 %. Qua recyclage wordt een percentage van 78 % bereikt, dat duidelijk de gevraagde 50 % overschrijdt.

Beide resultaten zijn zeer goed te noemen. Hierbij constateert VAL-I-PAC : beter kan eigenlijk niet, nu zitten we aan het natuurlijke plafond.

Volgens VAL-I-PAC zou het wettelijk vereiste percentage nuttige toepassing in de nabije toekomst van 80 % naar 90 % worden opgetrokken. Dit achten zij niet haalbaar met de huidige capaciteit aan installaties. Er is een verbrandingscapaciteit van 10 ton vereist voor 1 ton extra verbrand bedrijfsmatig verpakkingsafval, aldus nog VAL-I-PAC.

1. Wordt een verstrenging van het samenwerkingsakkoord naar 90 % nuttige toepassing inderdaad in het vooruitzicht gesteld ?
2. Is de capaciteit van de huidige installaties voor het bedrijfsafval inderdaad ontoereikend om 90 % nuttige toepassing te bereiken ?
3. Wordt VAL-I-PAC – dat meer dan 7.000 aangesloten bedrijven telt – gehoord in de gesprekken die moeten leiden naar een nieuw samenwerkingsakkoord ?

Antwoord

1. Op 22 juni 2001 werd een ontwerp van samenwerkingsakkoord tot verhoging van de percentages van recyclage en nuttige toepassing principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Het ontwerp voorziet in een progressieve verhoging van de percentages van het samenwerkingsakkoord, met als eindpunt 1 januari 2003. Vanaf deze datum moet 70 % van het verpakkingsafval worden gerecycleerd in plaats van de huidige 50 %, 90 % moet nuttig worden toegepast in plaats van 80 %. Daarnaast moet voor elk verpakkingsmateriaal een recyclagepercentage van 30 % worden bereikt. Momenteel is dit 15 %.

2. Bij het bepalen van de nieuwe percentages werd rekening gehouden met verschillende elementen, zoals bijvoorbeeld :

- de resultaten die momenteel reeds worden behaald door VAL-I-PAC en Fost Plus ;
- de bestaande infrastructuur voor recyclage en nuttige toepassing ;
- de op de markt gebrachte verpakkingen en verwachte evoluties, inclusief het soort van verpakkingen ;
- het gebrek aan bereidheid bij sommigen om mee te werken aan de selectieve inzameling van verpakkingsafval ;
- de verbetering van de sorteer- en recyclageprocessen.

De bedrijven die lid zijn van een erkend organisme zoals VAL-I-PAC, hebben eveneens een belangrijke invloed op het behalen van de doelstellingen. Door bijvoorbeeld meer recycleerbare verpakkingen op de markt te brengen, zal het bereiken van de doelstellingen makkelijker zijn. Ook kan een preventiebeleid bijdragen tot het gemakkelijker bereiken van de percentages. Preventie is toch één van de belangrijkste doelstellingen van het samenwerkingsakkoord.

Bedrijfsmatig verpakkingsafval wordt momenteel op verschillende wijzen in nuttige toepassing gebracht : ten eerste zijn er de recyclageprocessen, ten tweede zijn er de specifieke afvalverbrandingsinstallaties voor bedrijfsmatig en industrieel afval, ten derde zijn er de huisvuilverbrandingsinstallaties, waar een groot deel

van het bedrijfsmatig verpakkingsafval verwerkt wordt, en ten slotte zijn er een groot aantal andere verwerkingsinstallaties (zoals cementovens en metallurgie). De huidige capaciteit is, rekening houdende met alle factoren, in alle opzichten toereikend. Er kan overigens op worden gewezen dat VAL-I-PAC voor het jaar 2000 reeds 84,5 % totale nuttige toepassing aankondigde.

3. VAL-I-PAC werd reeds zeer vroeg door de Interregionale Verpakkingscommissie op de hoogte gebracht van het voornemen om de percentages van recyclage en nuttige toepassing te verhogen.

Bij het formuleren van de voorstellen tot verhoging van de percentages werd ten volle rekening gehouden met de argumenten van de bedrijfs-wereld, en in het bijzonder met de ervaringen opgedaan door VAL-I-PAC.

Bovendien werd de principiële beslissing door de Vlaamse regering genomen na inwinning van het advies van de SERV en de MINA-raad (*SERV : Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ; MINA-raad : Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen – red.*).

Vraag nr. 255
van 5 september 2001
van de heer ERIK MATTHIJS

Nieuwe landbouwbevoegdheden – Financiering

De directeur-generaal van de administratie Land- en Tuinbouw (ALT) sprak tegenover de pers zijn bezorgdheid uit over de nakende problemen bij het invullen van de goedgekeurde regionalisering van de landbouw tegen begin 2002.

De memorie van toelichting van de Bijzondere Wet (Senaat, nr. 709/1) vermeldt dat de gewesten bevoegd zijn "inzake normering en de daarop toepasselijke controle die tot doel heeft de kwaliteit van grondstoffen, dieren, planten, dierlijke en plantaardige producten en de plantaardige sector te verbeteren zonder sanitaire doeleinden na te streven".

Vlaanderen is dus bevoegd voor alle aspecten van het eigenlijke landbouwbeleid, zoals quota, premies, structuurbeleid, veeteelt, rassenveredeling, kwaliteit van de grondstoffen. Ook sierteelt, boomkwekerijen, vlas en energiegewassen zijn een gewestelijke bevoegdheid.

Tegenover de overheveling van bevoegdheden staat echter een te klein budget en te weinig personeel. Krachtens de financieringswet wordt niet eens een derde (3,08883 miljard van de 9,582 miljard) overgedragen naar de gewesten. Er gaat voor Vlaanderen slechts 873,5 miljoen naar de landbouwbevoegdheden die geen wetenschappelijk onderzoek betreffen, naast 438,9 miljoen voor het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek in Gent en 425,4 miljoen voor de contractfinanciering en het Vlaams gedeelte voor landbouweconomie.

Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en andere federaal gebleven diensten blijven het meeste geld opsorpen.

Volgens de directeur-generaal van de ALT is er 450 miljoen frank te kort om de geregionaliseerde bevoegdheden te bekostigen.

Wordt het genoemde tekort door de Vlaamse regering aangezuiverd, teneinde een slagvaardige ALT en een coherent landbouwbeleid mogelijk te maken ?

Antwoord

Ik stel er prijs op de Vlaamse volksvertegenwoordiger te danken voor zijn bezorgdheid omtrent het landbouwbeleid na de regionalisering, op het vlak van financiering en personeelsinvulling.

Pas in de loop van september 2001 zal worden getracht, op basis van de regionaliseringsonderhandelingen die sedert 6 september 2001 effectief zijn opgestart, een begroting 2002 op te maken voor het bevoegdheidsdomein Landbouw, inbegrepen het te regionaliseren federatieluik.

Op basis van voorlopige analyses bestaat inderdaad de vrees dat de over te hevelen bevoegdheden niet pro rata gevolgd worden door middelen en personeel. De door de Vlaamse regering aangegeven gespecialiseerde opdrachthouder "regionalisering" zal op korte termijn deze voorlopige administratieve analyse verfijnen en terzelfder tijd een evaluatie maken van de benodigde begrotingsmiddelen.

Zonder mij nu reeds uit te spreken over de begrotingsmethodologie om eventuele tekorten aan te zuiveren, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger verzekeren dat een vooruitstrevend Vlaams landbouwbeleid zal worden gevoerd, met een slagvaardig nieuw departement Landbouw.

Vraag nr. 256
van 5 september 2001
van de heer JOS BEX

Afvalverbranding – Hoogcalorisch afval

Uit prognoses blijkt dat tegen 2005 circa 300.000 ton hoogcalorisch afval zal moeten worden verbrand in andere dan de klassieke roosterovens. Indien het sluitingsprincipe dat de minister hanteert voor ISVAG algemene regel wordt, zal het volume hoogcalorische restfractie vermoedelijk veel hoger zijn dan de becijferde 300.000 ton (Isvag : Intercommule voor Slib- en Vuilverwijdering van Antwerpse Gemeenten).

1. Waar in Vlaanderen kan dit afval worden verbrand (met nuttige energierecuperatie) ?
2. Is het niet wenselijk dit afval niet langer als afval, maar wel als grondstof te beschouwen ?

Indien er in Vlaanderen hoogcalorische verbrandingsovens moeten komen, is het aangewezen nu reeds naar mogelijke locaties te zoeken (om vergelijkbaar met de mestverwerking node-loze procedures en tijdverlies te vermijden).

3. Wat zijn de mogelijke exportlanden en de eraan verbonden kosten ?
4. Wat is de invloed op de kostprijs/gezin bij vervanging van klassieke verbranding door systemen van voorbehandeling gekoppeld aan hoogcalorische verbranding ?
5. Is de huidige (vaak manuele) sortering nog aangewezen bij volledig machinale sorteerbaarheid in de voorbehandelingstechnologie ?

Antwoord

Volgens voorlopige berekeningen in het kader van het ontwerp van Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007, zal er vanaf 2004 circa 350.000 ton hoogcalorisch afval via biologisch-mechanische voorbehandelingsystemen geproduceerd worden als alle reeds vergunde en geplande installaties gerealiseerd worden.

1. Indaver B in Beveren werd op 23 augustus 2001 vergund door de bestendige deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen voor de bouw en exploitatie van een wervelbedinstallatie in Beveren. Deze installatie werd geconcipieerd voor de verbranding van 233.000 ton slib, samen met

233.000 ton hoogcalorisch afval. De warmte die vrijkomt bij deze afvalverbranding zal worden aangewend voor de productie van hogedrukstoom, die op zijn beurt zal worden aangewend voor de productie van elektriciteit, of die met een hoog thermisch rendement kan worden geleverd aan derden.

Het overige hoogcalorisch afval kan eventueel verwerkt worden in de Vlaamse roosterovens, wanneer het in de bunkerruimte bijgemengd wordt bij het laagcalorisch afval. Ook in deze roosterovens gebeurt de afvalverbranding met energierecuperatie.

Een andere optie is de verbranding of de coverbranding buiten het Vlaamse gewest.

2. Gelet op de nieuwe Europese richtlijn 2000/76/EG van 4 december 2000 betreffende de verbranding van afval, is het niet mogelijk hoogcalorisch afval als grondstof te beschouwen.

Ook de verbranding van hoogcalorisch afval valt onder het toepassingsgebied van deze richtlijn, waardoor deze verbrandingsinstallaties onderworpen worden aan de strenge emissienormen en meetverplichtingen voor afvalverbrandingsinstallaties.

3. In principe kan het Vlaams hoogcalorisch afval in elk naburig land energetisch gevaloriseerd worden, op voorwaarde dat het afval wordt verwerkt in een vergunde installatie die inzake emissies voldoet aan de Europese normen voor afvalverbranding en dat deze installatie de verbrandingswarmte recupereert.

De uitvoer van deze afvalstroom dient evenwel steeds te gebeuren conform de verordening (EEG) nr. 259/93.

4. Volgens de BBT-studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) omtrent de verwerking van grijs afval, zou de verwerkingsprijs voor het grijs afval in een biologisch-mechanische voorbehandelingsinstallatie gekoppeld aan een wervelbedinstallatie, vrijwel te vergelijken zijn met de rechtstreekse verwerking van het grijs afval in een roosteroven. (*BBT : beste beschikbare techniek – red.*)

Normaal gezien zou de omschakeling naar een nieuwe verwerkingswijze dan ook geen of slechts een minimale invloed mogen hebben op de kostprijs per gezin.

5. In het Vlaamse gewest bestaat het systeem van selectieve inzameling van verschillende fracties, waaronder PMD, GFT of groenafval, glas, papier en karton, met als doel deze fracties richting materiaalrecyclage te sturen (*PMD: plastic, metaal en drankkartons ; GFT : groente-, fruit- en tuinafval – red.*). Deze selectieve inzameling garandeert een zekere graad van zuiverheid van deze fracties, waardoor deze gemakkelijker op de recyclagemarkt kunnen worden aangeboden. Een hoge graad van zuiverheid van de te recycleren fractie is noodzakelijk om een hoge kwaliteit van het eindproduct te waarborgen. Alleen dan is het mogelijk om een afzetmarkt te creëren.

De biologisch-mechanische voorbehandelings-technieken maken deze selectieve inzameling zeker niet overbodig. De PMD die selectief wordt ingezameld en eventueel nog verder manueel wordt uitgesorteerd, wordt voor 80 % richting materiaalrecyclage gestuurd. De plasticfractie die bij een scheidings- en vergistingsinstallatie wordt uitgesorteerd, wordt daarentegen energetisch gevaloriseerd in een verbrandingsinstallatie. Hetzelfde geldt voor de papier- en kartonfractie.

Ook het GFT-afval kan in het Vlaamse gewest dankzij de selectieve inzameling omgevormd worden tot een kwaliteitscompost.

Overeenkomstig de principes van de ladder van Lansink, geeft het Vlaams afvalstoffenbeleid in de eerste plaats voorrang aan het voorkomen van afval ; voor het afval dat toch geproduceerd wordt, heeft materiaalrecyclage de voorrang op energetische valorisatie.

**Vraag nr. 257
van 5 september 2001
van de heer JOS BEX**

Huishoudelijk restafval – Onderzoek

In totaal 95 gemeenten zamelden in 1999 minder dan 150 kilogram restafval in. Een onderzoek moet uitwijzen wat de oorzaken zijn van deze lage score. Hopelijk is de score het gevolg van een goed afvalbeleid.

Het is mij evenwel bekend dat in minstens één van de betrokken gemeenten geregeld afval door de gemeentediensten verbrand wordt. In sommige gemeenten lijken rookpluimen in het weekend te wijzen op uitzonderlijk veel privé-verbranding. Ook

het ingraven van afval is een handige manier om zich ervan te ontdoen. Uit vaststellingen bij gerechtelijke ontruiming blijkt bovendien dat bij de betrokkenen veel afval opgeslagen ligt in en rond de woning.

Vermits het afvalvolume verband houdt met economische en demografische gegevens, is het wenselijk ook dit aspect te onderzoeken.

1. Wanneer is de beoogde studie klaar ?
2. Wie voert ze uit en wat is de kostprijs ?
3. Welke specifieke maatregelen worden genomen om de ontduiking tegen te gaan ?

Alleszins blijkt armoede aan te zetten tot afwijkend sorteer- en verwijdergedrag. Het consequent toepassen van het principe dat de vervuiler betaalt in de prijzen van de recipiënten, of een gedifferentieerde tarifiering (diftar) zal nog meer afwijkend gedrag in de hand werken. Alles gratis en de algemene middelen van de begroting aanwenden, is de meest sociaal-rechtvaardige oplossing, maar zet niet aan tot het vermijden van afval. Tarieven en eventuele sociale voordelen moeten dus ook onderzocht worden als mogelijke factoren die het afvalcijfer van de gemeenten beïnvloeden.

4. Is de opgedragen studie zo opgesteld dat een maximaal aantal variabelen gedurende meerdere jaren kunnen worden gevolgd ?
5. Wat is de bijdrage van de producenten in dit onderzoek ?
6. Is er een verband tussen consumptiepatroon en afvalgedrag ?
7. Werden er reeds studies uitgevoerd die assimilaties van afvalgedrag onderzochten bij internationalisatie van de afvalkosten ?

Antwoord

1. De studie "Evaluatie van de reductie van de terminaal te verwijderen huishoudelijke afvalstoffen in Vlaanderen", uitgevoerd door BECO Milieumanagement en -advies, levert drie documenten op.

In het hoofdrapport worden de belangrijkste onderzochte gegevens, factoren, conclusies en dergelijke weergegeven. In het bijlagenboek

worden alle resultaten per onderzoeksfase gepresenteerd. Het derde document ten slotte is een leidraad voor gemeenten en intercommunales. Hierin staat beschreven, middels een concreet stappenplan en diverse voorbeelden uit de praktijk, op welke wijze de reductie van de terminaal te verwijderen hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen kan worden aangepakt.

Het hoofdrapport en het bijlagenboek werden reeds afgerond. Het concept van de leidraad wordt momenteel gefinaliseerd.

2. De studie "Evaluatie van de reductie van de terminaal te verwijderen huishoudelijke afvalstoffen in Vlaanderen" wordt uitgevoerd door BECO Milieumanagement en -advies, voor de prijs van 1.795.000 frank exclusief BTW, of 2.171.950 frank inclusief BTW.
3. Handhaving ten aanzien van sluikeverbranding en sluikestorten bestaat reeds geruime tijd. In de nabije toekomst echter zal hierop nog meer de nadruk worden gelegd.

Het nieuwe model van politiereglement, door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) in april 2001 verspreid naar alle Vlaamse gemeenten, bevat enkele artikelen betreffende het verbranden en sluikestorten van afvalstoffen. Er is ook een luik toegevoegd betreffende de belasting op het ambtshalve opruimen van sluikestorten door of in opdracht van de gemeente. In het nieuwe voorstel van milieuconvenant wordt eveneens aandacht besteed aan deze zaken. Tarieven en sociale correcties werden reeds mede onderzocht in een andere studie, uitgevoerd in opdracht van de OVAM, namelijk "Inventarisatie huisvuilbelasting- en retributiesystemen in Vlaanderen en de impact op de huisvuilproductie, enquêteresultaten 2000".

In deze context wens ik ook te vermelden dat een herziening van de Vlarem-reglementering in ontwerp is, enerzijds om meer duidelijkheid te verschaffen over wat wel en wat niet in openlucht mag worden verbrand. Anderzijds wil ik van deze herziening gebruikmaken om het verbranden van plantaardige afvalstoffen verder aan banden te leggen en enkel ruimte te laten voor een aantal welomschreven afvalstoffen en/of omstandigheden.

Deze verduidelijking van de regelgeving moet het toezicht vergemakkelijken.

4. De door BECO uitgevoerde studie is een inventarisatie van mogelijke succesmaatregelen die kunnen leiden tot het behalen van 150 kilogram per inwoner terminaal te verwijderen huishoudelijk afval.

De leidraad geeft een stappenplan weer om het gemeentelijk afvalbeleid door te lichten (voorbereiding – analyse – verdieping – verbetering – evaluatie) en nieuwe maatregelen in te voeren en op te volgen. Uiteraard kunnen er in de toekomst nieuwe maatregelen naar voren komen.

5. De producenten zijn in dit onderzoek niet aan bod gekomen. Voor het onderzoek werd een begeleidingscommissie samengesteld, bestaande uit de volgende partijen : OVAM, de provincies West- en Oost-Vlaanderen, de intercommunales IOK en IVBO, de stad Gent, de gemeenten Knokke-Heist en Machelen (*IOK : Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen ; IVBO : Intercommunale voor Vuilverwijdering en -verwerking in Brugge en Ommeland – red.*).

Tijdens het onderzoek werden een aantal experts benaderd en 115 gemeenten kregen een uitgebreide vragenlijst toegestuurd. Twaalf gemeenten werden persoonlijk bezocht. Voor sommige van deze gemeenten werden ook buurgemeenten, politie, scholen en/of middenstand benaderd.

6. Wanneer de afvalcijfers 2000 vergeleken worden met de consumptieve particuliere bestedingen (onderdeel van het bruto binnenlands product) van datzelfde jaar, zien we dat beide stijgen met 3,1 %. Een terugblik op 1999 leert ons echter dat het afval toen steeg met 2,8 % en de particuliere bestedingen met 1,9 %. Het jaar 2000 geeft dus een eerste indicatie van ontkoppeling, wat wijst op een meer duurzaam consumptiegedrag en op afvalvoorkoming.

Het is de bedoeling om via een doorgedreven preventiebeleid deze ontkoppeling nog verder door te voeren.

7. Specifieke studies omtrent dit onderwerp werden nog niet uitgevoerd.

Algemeen blijkt echter wel dat, naarmate een gemeente de afvalkosten meer doorrekent naar de burger (onder andere door een duurdere huisvuilzak), de burger meer afvalbewust wordt.

Vraag nr. 258
van 5 september 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Waterzuivering – Unitanksysteem – Merchtem

Naar verluidt zal in Merchtem een nieuw waterzuiveringsstation worden aangelegd dat volgens een nieuw procédé functioneert, namelijk het Unitanksysteem. Het is volledig overdekt en waarborgt een volledige controle op geur en lawaai. Dit betekent dan meteen een primeur voor Vlaanderen.

Men kan veronderstellen dat een dergelijk procédé met minder geur- en lawaaihinder ook elders heel wat belangstelling opwekt.

1. Is het een beleids optie om deze zuiveringstechniek – bij een gunstige beoordeling – in de toekomst meer toe te passen ?
2. Werd de mogelijkheid bestudeerd om bestaande stations, die niet zijn overdekt, aan te passen om zo gebruik te maken van de nieuwe techniek ?
3. Worden momenteel door Aquafin nog andere zuiveringstechnieken getest op hun doeltreffendheid ?
4. Indien in Merchtem voor de buitengebieden wordt geopteerd voor kleinschalige waterzuivering, wat is dan de afzonderlijke grondinneming die hiervoor is vereist ?

Wat is de kostprijs voor deze vorm van waterzuivering ?

Antwoord

Er is nog geen definitieve beslissing genomen omtrent het procédé voor het waterzuiveringsstation van Merchtem.

Door de gemeente Merchtem wordt thans een BPA opgemaakt waarbij ruimte gecreëerd wordt voor de bouw van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) (*BPA : bijzonder plan van aanleg – red.*). De NV Aquafin en de milieustrategieën (VMM en Aminoal) onderzoeken diverse technologieën die kunnen worden aangewend. Meer bepaald zullen de voor- en nadelen van de scenario's van een klassieke installatie, een Unitank-installatie en een membraanbioreactorinstallatie tegen elkaar worden afgewogen zodra de definitieve vestigingsplaats van de installatie vastligt. (*VMM :*

Vlaamse Milieumaatschappij ; Aminoal : administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer – red.)

Het genoemde Unitanksysteem is geen nieuw systeem, maar wordt sinds meer dan tien jaar toegepast in de industrie en voor openbare waterzuiveringsstations in binnen- en buitenland. Ook voor de NV Aquafin werden in de afgelopen jaar verscheidene RWZI's gebouwd volgens het Unitankprocédé (o.a. RWZI Riemst-Kesselt, RWZI Galmaarden, RWZI Oud-Turnhout, RWZI Kessenich, RWZI Geraardsbergen, enz.).

Voor Merchtem is het één van de systemen die onderzocht worden. De tot op heden door Aquafin gebouwde Unitanktoepassingen zijn niet of slechts ten dele (enkel de kritieke procesonderdelen) overdekt. Het al of niet overdeken verandert op zich niets aan het procédé, maar heeft tot doel de geluidsemissies naar de omgeving te beperken en de kans op geurhinder, mits luchtafzuiging en behandeling van de afgezogen lucht, te reduceren. Hiertegenover staan natuurlijk aanzienlijke meerkosten. Er moet echter wel benadrukt worden dat niet alle onderdelen van een RWZI geurhinder veroorzaken. De voornaamste bronnen van geurhinder zijn de influentvijzels, de roostergoedbehandeling, de slibbuffers en eventuele slibverwerking.

1. Zoals gezegd werd het procédé (zonder volledige overkapping) reeds meerdere malen toegepast.

De "Unitank" maakt gebruik van de klassieke actiefslibzuivering en behelst in essentie een andere schikking en aanwending van de zuiveringsbekkens, waarbij deze bekkens afwisselend voor verschillende functies gebruikt worden : bijvoorbeeld afwisselend als beluchtungs- én als nabezinkingsbekken. Het procédé heeft als nadeel dat het niet geschikt is voor het behandelen van 6Q14 (of 6DWA ; 1Q14 = droogweerdebiet). Dit is in de huidige context in Vlaanderen een ecologisch nadeel, omdat de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur tot nu toe geconcipeerd is volgens 6DWA-normen. Door de vele automatisch te bedienen schuiven is het systeem bovendien kwetsbaarder in bedrijfsvoering dan een klassiek laagbelast systeem met omloopreactor.

In vergelijking met een klassieke RWZI waarbij 3Q14 door de biologie gestuurd wordt en 3Q14 door de regenweestraat (bij de laatste generatie installaties wordt het opgepompte debiet integraal biologisch behandeld), is het systeem

compact en daardoor veeleer geschikt om te overkappen.

- Overkapping wordt wegens de hoge kostprijs enkel zeer uitzonderlijk overwogen, met name in geval van frequente geurhinder voor de omwonenden, of wanneer deze geurhinder bijna zeker zal optreden. In deze gevallen wordt zeker niet de volledige RWZI afgedekt maar enkel de meest kritische onderdelen, zoals opvoergemaal, slibindikker en dergelijke. Het is echter onze ervaring dat de laagbelaste beluchtingsbekkens en nabezinktanks vrijwel nooit aanleiding geven tot geurhinder.

Bovendien wordt de overkapping van de kritieke procesonderdelen zoveel mogelijk uitgesteld tot na het effectief optreden van geurhinder. Geurhinder is immers niet met zekerheid te voorspellen, maar enkel modelmatig met relatief grote onzekerheid te berekenen.

Een volledig overdekte beluchtingstank en nabezinkingstank, wat bij een overdekte Unitank het geval zou zijn, werd door Aquafin nog niet gebouwd.

- Aquafin hanteert een RWZI-matrix die uit het oogpunt van de ontwerpcapaciteit bepaalde standaardoplossingen voorschrijft. Deze standaardoplossingen zijn gekozen op basis van een afweging van elementen zoals investeringskosten, exploitatiekosten, bedrijfszekerheid en zuiveringsresultaten.

Daarnaast wordt er door Aquafin een studie gedaan naar membraantechnieken. Er is momenteel echter nog onvoldoende praktijkervaring met deze systemen. Bovendien zijn zij ook een flink pak duurder dan de klassieke installaties en worden zij enkel aangewend in specifieke gevallen. Zo zal bij de renovatie van de RWZI Schilde, wegens acuut plaatsgebrek, na de renovatie in het kader van de Europese richtlijn inzake stedelijke afvalwater, een deelstroom behandeld worden met membraantechnieken.

Er zijn op dit moment eveneens een aantal nageschakelde denitrificatie-eenheden operationeel. Deze hebben het voordeel dat zij het mogelijk maken om tegen relatief lage investeringskosten verouderde installaties aan te passen aan nutriëntverwijdering. De exploitatiekosten van dergelijke installaties liggen echter nog vrij hoog.

Het Vlaams Gewest staat open voor nieuwe technieken. Om te vermijden dat op grote schaal verkeerde investeringen worden gedaan, wenst het Vlaams Gewest echter wel een degelijke financiële en technische onderbouwing en een stapsgewijze invoering (met opvolging van de procesvoering) van deze nieuwe technieken.

- Voor het zuiveringsgebied Merchtem wordt momenteel het scenario onderzocht waarbij de kern gezuiverd wordt via een centrale RWZI met een capaciteit van 180.000 IE te Merchtem (Den Dooren), en waarbij voor de buitengebieden een economische en ecologische afweging wordt gemaakt hoe deze het best kunnen worden gesaneerd (*IE : inwonersequivalent – red.*).

Hierbij wordt nagegaan welke van volgende oplossingen voor de verschillende woningen de voorkeur geniet : individuele zuivering, zuivering via een KWZI, dan wel aansluiting op een grootschalige installatie (*KWZI : kleinschalige waterzuiveringsinstallatie – red.*).

Vraag nr. 259

van 18 september 2001

van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Suzannalaan Essen – Bodemverontreiniging

Met de regelmaat van de klok komen er nieuwe gevallen van bodemverontreiniging bij. Vooral bij de omwonenden veroorzaakt dit ongerustheid over de toestand van hun eigendom of leefomgeving.

Zo werd in de loop van de maand december enige onrust veroorzaakt door de bodemverontreiniging die in de Suzannalaan in Essen werd vastgesteld. Net zoals in het dossier over de stortterreinen in Ranst, blijkt dat ook deze gronden in de Suzannalaan tussen de jaren '60 en '80 werden gebruikt als stortterrein. De momenteel vastgestelde verontreiniging in Essen is niet nieuw, want reeds in 1988 heeft de Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij der Provincie Antwerpen (Pidpa) onderzoek gevoerd naar de kwaliteit van het opgepompte water in de omgeving van de gedempte kleiputten. De analyse, zo stelt men, die met de toen beschikbare technieken tot stand kwam, bleek geruststellend te zijn.

Vanwaar dan die plotse verontreiniging ? Volgens een milieupert zou bij het aanboren van een van de kavels in de Suzannalaan asfalt of een stuk roofing doorboord zijn, waardoor de verontreiniging zich kon verspreiden. Polyaromatische kool-

waterstoffen en zware metalen zouden in het grondwater aanwezig zijn.

In verband met de vaststelling van verontreiniging in de Suzannalaan, waar overigens weekendhuisjes staan, stellen de buurtbewoners en vooral de eigenaars van deze gronden zich alvast de vraag wie verantwoordelijk is voor deze bodemverontreiniging. Maar vooral wie het prijskaartje voor de sanering ervan zal betalen. Volgens de burgemeester van Essen zou de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) de terreinen niet in haar globaliteit willen saneren, maar de eigenaars en buurtbewoners aanraden om zelf een bodemonderzoek te laten uitvoeren. Dit zou hun, afhankelijk van de grootte van het perceel, om en bij de 60.000 frank kosten.

1. Kan de minister de resultaten van de vaststellingen m.b.t. de omvang van de verontreiniging meedelen die op de betrokken terreinen in de Suzannalaan werd vastgesteld ?
2. Op welke manier dient er gesaneerd te worden en wie zal er voor de kosten opdraaien ?
3. Deelt de minister het standpunt van de OVAM dat de eigenaars zelf een bodemonderzoek moeten laten uitvoeren ?
4. Wat is de huidige kwaliteit van het water in het waterwinningsgebied van de Pidpa, en is de kwaliteit ervan voldoende voor het drinkwater ?

Antwoord

1. Ter hoogte van de Suzannalaan werd op één kadastraal perceel een historische verontreiniging met polyaromatische koolwaterstoffen in het onverzadigd gedeelte van de bodem aangetroffen.

Na toekenning van het "statuut van onschuldig eigenaar" aan de overdrager en opname van het perceel op de lijst zoals bedoeld in artikel 46 van het bodemsaneringsdecreet, werd door de OVAM overgegaan tot de ambtshalve uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek. Het beschrijvend bodemonderzoek heeft aangetoond dat er betreffende deze verontreiniging, gelet op de kenmerken van de bodem en de functies die deze vervult, geen sprake is van een historische bodemverontreiniging die een ernstige bedreiging vormt. Derhalve zijn geen verdere maatregelen noodzakelijk.

Ter hoogte van een aantal andere kadastrale percelen werd een historische bodemverontreiniging met zware metalen in het grondwater vastgesteld. Aan de betrokken eigenaars werd steeds het "statuut van onschuldig eigenaar" toegekend. De betrokken kadastrale percelen werden ofwel reeds op de lijst zoals bedoeld in artikel 46 van het bodemsaneringsdecreet opgenomen, ofwel voorgesteld voor opname op deze lijst. Eerstdaags zal de OVAM overgaan tot de openbare aanbesteding van de uitvoering van de eerste fase van bodemsanering, namelijk het beschrijvend bodemonderzoek. Gelet op het feit dat het beschrijvend bodemonderzoek nog niet is uitgevoerd, kan momenteel geen definitieve uitspraak gebeuren aangaande de ernst van de verontreiniging met zware metalen in het grondwater.

2. Betreffende de historische bodemverontreiniging met polyaromatische koolwaterstoffen in het onverzadigd gedeelte van de bodem, zijn geen verdere maatregelen noodzakelijk.

Aangaande de historische bodemverontreiniging met zware metalen in het grondwater kan, gelet op het feit dat het beschrijvend bodemonderzoek nog niet is uitgevoerd, momenteel geen definitieve uitspraak gebeuren over de ernst ervan.

Aangezien de betrokken kadastrale percelen ofwel reeds opgenomen werden op de lijst van artikel 46 (lijst waar OVAM ambtshalve bodemsaneringen zal beginnen of voortzetten), ofwel reeds voorgesteld werden voor opname op deze lijst, zullen de saneringskosten door de OVAM gedragen worden. Conform artikel 46, § 3 van het bodemsaneringsdecreet, behoudt de OVAM zich het recht voor de gemaakte kosten te verhalen op de persoon die, overeenkomstig artikel 25 tot 28 of artikel 32 van het bodemsaneringsdecreet, aansprakelijk is voor de aangetroffen bodemverontreiniging.

Aangezien aan de eigenaars van de betrokken kadastrale percelen het "statuut van onschuldig eigenaar" werd toegekend, zullen deze particuliere personen nooit door OVAM aangesproken worden met betrekking tot het verhalen van de saneringskosten.

3. De oriënterende bodemonderzoeken die in de Suzannalaan tot op heden werden uitgevoerd, werden alle uitgevoerd in het kader van een geplande overdracht, zoals bedoeld in artikel 2, § 18 van het bodemsaneringsdecreet.

Conform artikel 3, § 2 van het bodemsaneringsdecreet dient voor de overdracht van gronden waarop een inrichting gevestigd was of is of waarop een activiteit wordt of werd uitgeoefend die opgenomen is in de lijst zoals bedoeld in artikel 3, § 1 van het bodemsaneringsdecreet, een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd te worden op initiatief en op kosten van de overdrager.

4. In 1998 werd het probleem van de opgevolde kleiput reeds aangekaart bij Pidpa door het gemeentebestuur van Essen.

Pidpa heeft toen onderzoek uitgevoerd naar de waterkwaliteit van de watervangputten in de omgeving van de gedempte kleiput. Uit dit onderzoek bleek dat met de toen beschikbare onderzoekstechnieken geen probleem van drinkwaterkwaliteit kon worden aangetoond. Hierbij moet worden vermeld dat het filtrerend gedeelte van de watervangputten zich bevindt in de Formatie van Diest, onder de zanden en de kleien van de Kempen. Ook bij latere analyses van het drinkwater van Essen werden geen overschrijdingen van de drinkwaternormen vastgesteld.

De OVAM heeft, in overleg met Pidpa CV, de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) de opdracht gegeven om een aantal peilbuizen, die geplaatst werden in het kader van de uitvoering van voormelde oriënterende bodemonderzoeken, te herbemonsteren. Een eerste bemonstering heeft plaatsgevonden op 14 februari 2001, gevolgd door een tweede bemonstering op 4 april 2001. Al de grondwaterstalen werden door de VITO geanalyseerd op het Standaardanalysepakket (SAP), dat onder meer zware metalen betreft.

Tussen de Suzannalaan en de waterwinningsput werd door Pidpa CV overgegaan tot de plaatsing van vijf bijkomende peilbuizen, met een filter op verschillende dieptes, teneinde eventuele doorsijpeling door de zanden en de kleien van de Kempen vroegtijdig te kunnen detecteren.

De resultaten van de staalnames van de waterwinningsput en de resultaten van voormelde bijkomende onderzoeksdaden geven aan dat er momenteel geen problemen met betrekking tot de drinkwaterkwaliteit aangetoond kunnen

worden voor de diepe grondwaterlaag waaruit Pidpa CV grondwater onttrekt.

Uiteraard blijft Pidpa CV deze zaak nauwlettend volgen.

**Vraag nr. 262
van 18 september 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Afvalsorteeranalyses – Privacy

Milieuminister Kelchtermans antwoordde op mijn interpellatie over de controle op de selectieve afvalophaling en de bescherming van de privacy (22 april 1998) dat sorteeraanlyse alleen kan als het afval onmogelijk nog getraceerd kan worden en de resultaten niet naar de gezinnen teruggekoppeld kunnen worden. Hij stelde dat de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) tegen 2001 een gedragscode over dit gebeuren zou opstellen, in samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). (*Handelingen Commissievergadering nr. 78 van 22 april 1998, blz. 1 – red.*)

Vooraf het openbaar debat, door onder andere het openbaar bespreken van deze maatregelen in de gemeenteraad, en een degelijke voorlichting/sensibilisering van het publiek zijn essentieel.

Mag ik de minister vragen of een dergelijke gedragscode reeds geoperationaliseerd werd ?

Antwoord

Er werd nog geen gedragscode bij het uitvoeren van sorteeranalyses van huishoudelijke afvalstoffen opgesteld door de OVAM in samenwerking met de VVSG. Het opstellen van dergelijke gedragscode wordt opgenomen als uit te voeren actie in het ontwerp voor het nieuwe Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen, dat momenteel in voorbereiding is.

Wel werd en wordt door de OVAM strikt toegezien op het respecteren van de privacy bij alle toetogtoe in haar opdracht uitgevoerde sorteeranalyses.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING
EN MEDIA

Vraag nr. 139
van 6 juli 2001
van de heer BOUDEWIJN LALOO

Weekendverblijven Zedelgem – Gebiedsbestemming

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (blz. 417) wordt uitdrukkelijk gesteld dat de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van onder meer openluchtrecreatieve verblijven en individuele weekendverblijven een uitspraak behoeven op Vlaams niveau.

Wat het dossier van de zone-eigen weekendverblijven Merkemveld-Baeseveld in Zedelgem betreft, vraagt de provincie West-Vlaanderen in haar Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan dan ook een uitspraak op Vlaams niveau.

In het richtinggevend gedeelte van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan wordt in het hoofdstuk Gewenste Ruimtelijke Structuur voor toerisme en recreatie – Ontwikkelingsperspectieven voor het buitengebied – onder meer gepleit voor het optimaal benutten van de bestaande toeristisch-recreatieve infrastructuur.

Rekening houdende met het beginsel van de duurzaamheid en de ruimtelijke, landschappelijke en ecologische draagkracht in het gebied, lijkt het aangewezen de bestaande locatie Merkemveld te behouden, namelijk openluchtrecreatieve functie, zoals opgenomen in het gewestplan Brugge-Oostkust. De bestaande weekendverblijven zouden dan conform de zonering, eventueel mits stringente voorwaarden, kunnen worden geregulariseerd.

1. Heeft de minister reeds initiatieven genomen m.b.t. de zone-eigen weekendverblijven Merkemveld-Baeseveld in Zedelgem ?
2. Heeft de minister terzake zelf al een standpunt ingenomen, of laat hij het provinciale niveau voorstellen doen ?

Antwoord

In het kader van het proefproject "knelpuntgemeenten weekendverblijven" werd de gemeente Zedelgem in 1997 als knelpuntgemeente geselecteerd.

In dat kader is er een inventaris van de (clusters) weekendverblijven in Zedelgem opgemaakt. Bij besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 1998 werd het ontwerpplan ter gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Brugge-Oostkust op het grondgebied van de gemeente Zedelgem voorlopig vastgesteld.

Met deze bestemmingswijziging werd de bestemming van het zuidelijk deel van "gebied voor verblijfsrecreatie" gewijzigd naar "natuurgebied", terwijl voor het noordelijk deel van Merkemveld-Baeseveld de bestemming van "gebied voor verblijfsrecreatie" behouden werd.

Dit ontwerp van gewestplanwijziging werd echter nooit definitief goedgekeurd.

Door het laten verstrijken van de termijn voor de definitieve vaststelling van de gewestplanwijziging werd door de toenmalige Vlaamse regering geopteerd voor het behoud van de oorspronkelijke bestemming van het gewestplan, met name "gebied voor verblijfsrecreatie".

Binnen de bestaande bestemming van het gewestplan kan een verdere differentiatie naar inrichting en beheer van Merkemveld-Baeseveld uitgewerkt worden door de gemeente en/of de provincie.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIEN EN BEGROTING,
INNOVATIE, MEDIA
EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag nr. 143
van 23 augustus 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Spoorlijn Brussel-Ottignies – Onteigeningen

In het investeringsplan 2001-2012 van de NMBS wordt de hoogste prioriteit toegekend aan de realisatie van het gewestelijk expresnet (GEN). Daarbij is in de aanleg voorzien van vier sporen op het traject Brussel-Ottignies (Waals-Brabant), dat enkele kilometer op het grondgebied van Vlaams-Brabant loopt.

De ontubbeling van deze spoorlijn zal dus ook gevolgen hebben voor een gedeelte van de gemeente Hoeilaart. In het Brussels Gewest heeft de bevoegde minister reeds zijn bezorgdheid geuit over de gevolgen voor het leefmilieu en inzonderheid het verlies van het bomenbestand en de impact op de fauna, de flora en ook de rust van de zeer vele

wandelaars. Hoewel dit project reeds jaren bestaat, heeft de bevoegde federale minister hiervan nog geen kennis gegeven aan de regering van het Hoofdstedelijk Gewest.

Kreeg de Vlaamse regering reeds inzage van het project in verband met de ontubbeling van de spoorlijn Brussel-Ottignies en de geplande onteigeningen in de gemeente Hoeilaart? Werd hiervoor reeds een bouwvergunning aangevraagd?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd ook gesteld aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Gecoördineerd antwoord

De plannen van de NMBS voor de ontubbeling van de lijn Brussel-Ottignies zijn bij de Vlaamse regering bekend als onderdeel van het voorstel van investeringsplan van de NMBS over de periode 2001-2012, voor advies aan de Vlaamse regering overgezonden op 27 april 2001.

In het aanvullend document bij dit investeringsplan wordt wel algemeen over enkele milieueffecten gesproken, maar niet over de details zoals het aantal te rooien bomen. Het betreft de in de plannen opgenomen tunnel onder het Zoniënwood, de werken van burgerlijke bouwkunde die aan strikte voorwaarden inzake respect voor het milieu zullen onderworpen worden en de mogelijke onteigeningen.

In het NMBS-document is wel sprake van de studie van alternatieven voor deze lijn, namelijk :

- het op vier sporen brengen van de lijn 161 tussen Watermaal en de vertakking van Louvain-La-Neuve ;
- de aanleg van een nieuwe lijn langs de E411 tussen Bosvoorde/Etterbeek via een nieuwe verbinding naar de lijn 161 ter hoogte van Ottignies ; deze verbinding doorsnijdt Hoeilaart 0,8 kilometer en Overijse 6,5 kilometer.

Door de NMBS werd nog geen kennisgeving voor de opmaak van een milieueffectrapport (MER) ingediend.

Ingevolge de resolutie van het Vlaams Parlement van 20 juni 2001 over het spoorwegbeleid waarin om een strategisch MER wordt gevraagd voor langetermijnplannen, wordt hiernaar expliciet gevraagd in het advies van de Vlaamse regering van 22 juni 2001 over het voorstel van investeringsplan

van de NMBS voor de periode 2001-2012, zoals overgezonden aan de federale regering.

Dit plan-MER zal alle alternatieven naar milieueffecten moeten vergelijken en evalueren, namelijk de twee alternatieven zoals hierboven vermeld, maar ook de haalbaarheid van alternatieven die in een verbinding voorzien tussen het ook in het investeringsplan opgenomen project "het op vier sporen brengen van de bestaande verbinding lijn 124 Brussel-Zuid – Nijvel" en de lijn 161 naar Ottignies.

Tevens kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger melden dat, tijdens de bespreking van het samenwerkingsakkoord voor dit investeringsplan 2001-2012, de voorkeur van het Waals Gewest voor het op vier sporen brengen van de lijn 161 Brussel-Ottignies ten opzichte van andere alternatieven is gebleken. Deze optie is in overeenstemming met de ICVI-beslissing van 30 maart 1999 en de bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (*ICVI : Interministeriële Commissie voor Vervoer en Infrastructuur – red.*).

Verwacht wordt dat, indien de optie voor vier sporen wordt in aanmerking genomen, deze onteigeningen noodzakelijk zal maken. Naar verluidt werden een vijftiental jaar geleden reeds onteigeningen uitgevoerd om de uitbreiding met een derde spoor mogelijk te maken. De details voor de uitbreiding tot vier sporen en de exacte locatie van verdere onteigeningen in Hoeilaart zijn mij echter niet bekend.

Een bouwvergunning werd nog niet aangevraagd.

Vraag nr. 144 van 23 augustus 2001 van de heer ANDRE DENYS

Radiolicensing – Publicatievoorwaarde

Diverse kranten maakten gewag van het feit dat er zich zeven kandidaten hebben gemeld voor de twee landelijke radiolicensing.

In extremis blijken nogal wat nieuwe allianties te zijn ontstaan en is er zelfs een exclusief buitenlandse geïnteresseerde, het Finse "Finnpage".

In het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 1998 dat de procedure van het Vlaams Commissariaat voor de Media regelt, is bepaald dat het ontvankelijk zijn van de aanvraag mede afhankelijk is van het publiceren van de statuten van de aanvra-

ger in het Belgisch Staatsblad, of voor buitenlandse rechtspersonen in een vergelijkbaar medium.

Welk belang wordt er aan deze voorwaarde gehecht? Is de officiële publicatie van de statuten van doorslaggevend belang voor de ontvankelijkheid van de aanvraag?

Antwoord

1. Artikel 19bis, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 1998 houdende de vaststelling van de procedure voor het Vlaams Commissariaat voor de Media en houdende de aanvullende kwalificatiecriteria om te worden erkend als landelijke radio-omroep, zoals ingevoegd bij besluit van de Vlaamse regering van 27 april 2001 houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 1998, stelt dat om ontvankelijk te zijn de aanvraag tot erkenning als landelijke radio-omroep omvat: 1° de statuten van de rechtspersoon zoals ze verschenen zijn in het Belgisch Staatsblad of, in het geval van buitenlandse rechtspersonen, in een vergelijkbaar medium, en een afschrift van de akte van oprichting, in voorkomend geval vergezeld van een vertaling naar het Nederlands.

Ingevolge artikel 19quinquies, § 7, van bovenvermeld besluit beperkt het ontvankelijkheidsonderzoek door het Commissariaat zich met betrekking tot de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger gestelde vraag tot: 3° de feitelijke vaststelling of alle door artikel 19bis vereiste informatie en bijlagen in het kandidatuur dossier werden opgenomen.

2. De Vlaamse regering heeft de procedure voor het indienen van de erkenningsaanvragen vastgelegd, zoals bepaald door artikel 38decies, § 2, van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995 betreffende de radio-omroep en de televisie; de formulering van het onder vorig punt vermeld procedurevoorschrift duidt op een conformiteitscontrole, zoals blijkt uit de toelichting terzake bij nota aan de Vlaamse regering bij het voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 1998.
3. Uit het proces-verbaal opgemaakt door het Vlaams Commissariaat voor de Media op 25 juli 2001 betreffende het ontvankelijkheidsonderzoek van de kandidaturen ingediend voor de erkenning als landelijke radio-omroep, blijkt dat de wijze van invulling van de betrokken ontvan-

kelijkheidsvoorwaarde voor geen enkele van de zeven kandidaturen een doorslaggevende rol heeft gespeeld bij de beslissing inzake de ontvankelijkheid ervan.

Vraag nr. 145 van 23 augustus 2001 van mevrouw ISABEL VERTRIEST

Regularisatievergunningen – BPA-afwijking

Artikel 158, § 1, van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening bepaalt dat een regularisatie van een bouwmisdrijf mogelijk is als er geen inbreuk werd gepleegd op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Bovendien geldt ook artikel 49, namelijk het toestaan van afwijkingen op bijzondere plannen van aanleg (BPA) en voorschriften, enkel wat de perceelsafmetingen, de afmetingen en de plaatsing van de bouwwerken, alsmede de voorschriften in verband met hun uiterlijk betreft.

Deze twee artikelen kunnen natuurlijk de deur openzetten voor ...

1. Kan via het toestaan van een afwijking conform artikel 49 een regularisatie conform artikel 158 toegestaan worden, met andere woorden, wordt artikel 158 niet uitgehold door eerst via artikel 49 een afwijking te vragen?
2. Kan artikel 49 van toepassing zijn als er een misdrijf gebeurd is in het kader van artikel 158?
3. "Bestemmingswijziging" is niet opgenomen in artikel 49. Dit wordt dus niet als "afwijking" beschouwd?

Antwoord

Het huidige artikel 158, § 1, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening bepaalt de voorwaarden waaronder een vergelijk kan worden aangeboden. Deze voorwaarden moeten cumulatief zijn vervuld.

Het huidige artikel 159 maakt de verlening van een regularisatievergunning afhankelijk van de voorafgaande betaling van een transactiesom in het kader van een vergelijkprocedure.

Het huidige artikel 159 beperkt bovendien, onder verwijzing naar artikel 158, de gevallen waarin een regularisatievergunning kan worden verleend : een regularisatievergunning kan maar worden verleend wanneer de uitgevoerde of voortgezette werken, handelingen of wijzigingen geen inbreuk plegen op de ruimtelijke uitvoeringsplannen of plannen van aanleg, of op de uitvoering van de krachtens dit decreet vastgestelde verordeningen, of op de voorschriften van een verkavelingsvergunning. Uiteraard dient bij een aanvraag van een regularisatievergunning naast de bestaanbaarheid met de bestemmingsvoorschriften ook de verenigbaarheid met de omgeving te worden onderzocht.

De concrete vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordigers kunnen als volgt worden beantwoord.

1. Het huidige artikel 159, iuncto artikel 158, sluit een vergelijk en regularisatie van de bouwovertrekking op grond van een afwijkingsregeling, zoals onder meer vervat in artikel 49 van het coördinatiedecreet, uit. Een afwijking vooronderstelt immers noodzakelijk een inbreuk op de plannen, verordeningen of voorschriften.
2. Artikel 49 van het coördinatiedecreet kan niet worden toegepast om een vergelijk of regularisatievergunning te verkrijgen.
3. Voor een bestemmingswijziging kan geen afwijking worden verleend met toepassing van artikel 49 van het coördinatiedecreet.

Vraag nr. 146
van 5 september 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Schipdonkkanaal – Reservatiezones

Ruim 30 jaar worden de bewoners in de omgeving van het Schipdonkkanaal al geconfronteerd met eigendomsbeperkingen in de reservatiezones langs de beide oevers.

1. Bestaan er concrete plannen om tot onteigeningen over te gaan en zo ja, binnen welke termijn ?
2. Hoeveel onteigeningen zijn er gebeurd de laatste jaren, en voor welke bedragen en om welke redenen ?

Antwoord

De gestelde vragen behoren tot de bevoegdheid van minister Stevaert in zijn hoedanigheid van minister van Openbare Werken.

Vanuit mijn bevoegdheid kan worden gewezen op de opties vervat in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen over de aansluiting van de zeehavens van Oostende en Zeebrugge op het hoofdwatwegennet. Onderzoek zal plaatsvinden naar drie mogelijke alternatieven voor deze internationale verbindingfunctie :

- 1) de verbetering van het Kanaal Gent-Brugge ;
- 2) de verbinding tussen Zeebrugge en het Kanaal Gent-Terneuzen ;
- 3) de uitbouw van de kustvaart op de Scheldemonding.

Voor de beoordeling van de drie alternatieve trajecten moeten de ruimtelijke en de economische opportuniteiten voorafgaandelijk en gezamenlijk onderzocht en de prioriteiten bepaald worden.

Wat de concrete rol van het Schipdonkkanaal, of delen ervan, hierin kan zijn, maakt het voorwerp uit van een maatschappelijke-impactstudie.

Deze studie gebeurt onder leiding van de afdeling Bovenschelde van de administratie Waterwegen en Zeewezen, die tevens onder de bevoegdheid van collega Stevaert valt.

Vraag nr. 147
van 5 september 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Provinciaal Structuurplan Antwerpen – N19 en N171

In het ministerieel besluit van 10 juli 2001 tot goedkeuring van het Provinciaal Structuurplan Antwerpen wordt vermeld dat bij de uitwerking van de streefbeelden voor de N19 en de N171 "een weerstand of filtereffect moet worden ingebouwd om te voorkomen dat beide secundaire wegen type 1 de facto als primaire wegen zouden functioneren".

1. Wat wordt daar precies onder verstaan ? Gaat het om rotondes, drempels (!), versmallingen, ... ?

2. Klopt het dat het nu aan de provincie toekomt om zelf een interpretatie te geven aan deze ministeriële opdracht ?
3. Betekent dit in het kader van de provinciale autonomie dat elke interpretatie goed is ?
4. Wie stemt overigens in met de bedoelde streefbeeldstudies : is dit een verantwoordelijkheid van de provincie of van de minister bevoegd voor Mobiliteit, of van beide ?
5. De vraag ten gronde is natuurlijk of dergelijke weerstands- of filterelementen geen doekjes voor het bloeden zijn. Het verkeer tussen primaire assen zal sowieso zijn weg zoeken, ook al zijn er enkele "filters" ingebouwd. Te vrezen valt dat het verkeer niet zal worden ontmoedigd door dergelijke "filters".

Is het standpunt dat de minister innam dan niet louter formalistisch : de provincie mag in het kader van de subsidiariteit wegen plannen ? Het gewest moet er enkel op toezien dat die wegen niet de vorm krijgen van een primaire weg. Dus de provincie mag bijvoorbeeld geen 2 x 2-expressweg opnemen in haar structuurplan. Maar dus wel een 2 x 1-weg met bultjes, rotondes, enzovoort, ... ?

6. Wie heeft nu het laatste woord : de provincie of het gewest ?
7. In welke mate wordt het publiek nog bij de definitieve uitwerking op het terrein betrokken ?

Antwoord

1. Onder "een filter of een weerstand" op een secundaire weg worden infrastructurele maatregelen begrepen, zoals rotondes, kruispunten, aangepaste wegprofielen, specifiek materiaalgebruik en andere inrichtingsaspecten, die ervoor zorgen dat de kwaliteit van de verkeersdoorstroming ondergeschikt wordt aan de leefbaarheid van de omgeving.
2. Het komt de provincie niet toe een eigen interpretatie te geven van hetgeen is vermeld in het ministerieel besluit. Het komt de provincie wel toe om voor de secundaire wegen het ruimtelijk beleid uit te werken.

Zij houden daarbij rekening met de ruimtelijke opties van de Vlaamse overheid inzake de weg-categorisering zoals aangegeven in het Ruimte-

lijk Structuurplan Vlaanderen. Het zijn deze opties die nogmaals uitdrukkelijk worden vermeld in het ministerieel besluit bij de goedkeuring van het provinciaal ruimtelijk structuurplan.

3. De provincie kan weliswaar eigen provinciale klemtonen leggen bij het uittekenen van het ruimtelijk beleid voor de secundaire wegen, maar steeds binnen de krijtlijnen die in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn aangegeven.

Het ministerieel besluit heeft deze krijtlijnen voor deze specifieke wegen nogmaals aangegeven.

4. Het streefbeeld voor een weg is in de eerste plaats een instrument.

Het streefbeeld wordt opgemaakt voor een samenhangend onderdeel van de weg en zijn omgeving en bevat het inhoudelijk, conceptueel kader dat de concrete uitvoering van projecten op de korte, middellange en lange termijn stuurt. Inhoudelijke samenhang tussen ruimtelijke, mobiliteits-, verkeerskundige en milieuaspecten van de betrokken weg en zijn omgeving, alsook fasering en prioriteiten naar uitvoering, kortom de gehele inhoudelijke strategie voor de uitvoering, vormen de essentiële kenmerken van het streefbeeld.

Om een maximale betrokkenheid van alle actoren te verkrijgen, staat een procesmatige aanpak bij de opmaak van het streefbeeld voorop. Het zijn evenwel de producten die volgen uit het streefbeeld die aan goedkeuringsprocedures worden onderworpen. Deze producten zijn onder meer de stedenbouwkundige vergunning voor de weg, waar ik de bevoegdheid over heb, het milieueffectenrapport, waar de Milieuadministratie de bevoegdheid over heeft, en de uitvoering van het wegproject, waar de minister bevoegd voor Openbare Werken de nodige financiële middelen voor moet vrijmaken.

5. Het komt inderdaad de provincie toe om het ruimtelijk beleid voor de weg uit te tekenen en al dan niet hiervoor de noodzakelijke verordenende plannen op te maken, de zogenaamde provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Deze verordenende plannen moeten evenwel een ministeriële goedkeuring krijgen. Daarnaast moet ook de bouwvergunning nog beoordeeld worden, rekening houdende met de opties van

het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het ministerieel besluit. Ook de uitvoerder, met name de administratie Wegen en Verkeer, zal het project beoordelen en de minister van Openbare Werken en Mobiliteit moet zijn beslissing voor financiering ook nemen binnen de opties van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het ministerieel besluit.

6. Niemand heeft als dusdanig het laatste woord bij de aanleg en de inrichting van deze wegen; zowel de Vlaamse overheid als de provincie hebben beide een andere rol. Het ministerieel besluit en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geven het kader aan waarbinnen die rol moet worden ingevuld.
7. Het publiek wordt betrokken bij het openbaar onderzoek voor het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning; indien een ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt, wordt ook hierover een openbaar onderzoek georganiseerd.

Vraag nr. 150
van 18 september 2001
van de heer CARL DECALUWE

Bouwdossiers – Behandeldingsduur

Op 5 mei 2000 besliste de Vlaamse regering om maatregelen te nemen om de achterstand van bouwaanvragen weg te werken. Er werd een regeling uitgewerkt die het mogelijk maakte om vrijwillig gepresteerde overuren uit te betalen.

De vrijwilligers moesten een resultaatsverbintenis onderschrijven, waarin bepaald werd dat de dossierbehandelaars 60 dossiers over zes maanden en de dossiervoorbereiders 100 dossiers over dezelfde periode moesten afhandelen.

De kostprijs voor deze regeling werd geraamd op 8,4 miljoen frank.

1. Is de achterstand nu volledig weggewerkt ?

Zo neen, hoeveel dossiers moeten nog behandeld worden, onderverdeeld naar provincie ?

2. Werden de resultaatsverbintenissen nagekomen door de vrijwilligers ?
3. Wat is de effectieve kostprijs van de hele inhaaloperatie ?

Antwoord

1. Teneinde op deze vraag zinvol te kunnen antwoorden, dient vooreerst enige toelichting te worden verstrekt over de regeling die werd uitgewerkt.

Aansluitend op haar principiële beslissing van 5 mei 2000, heeft de Vlaamse regering haar akkoord verleend om met ingang van 15 september 2000 een project op te starten voor een periode van 6 maanden. Tijdens deze periode zouden vrijwilligers tegen betaling van een billijke vergoeding overuren presteren, om zo de grote achterstand in de behandeling van bouwvergunningen zoveel mogelijk terug te dringen. Hierbij werd gefocust op de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Antwerpen. In deze laatste provincie, waar de achterstand het grootst was, bedroeg op dat ogenblik de gemiddelde behandelingstermijn van een bouwaanvraag 124 dagen.

Rekening houdende met het aantal vrijwilligers, de duur van het project en het aantal te behandelen dossiers waartoe elke vrijwilliger zich moest verbinden, werd als realistische doelstelling voor het project gesteld dat de gemiddelde behandelingstermijn in de voormelde provincies moest worden teruggebracht tot 70 kalenderdagen.

Deze doelstelling werd volledig gehaald. Om precies te zijn, werden 2.488 dossiers via het presteren van overuren afgewerkt.

Uiteraard is hiermee de achterstand niet volledig opgehaald. Om dit te realiseren, wordt momenteel een geheel aan maatregelen uitgewerkt, gaande van bijkomende personeelswervingen, over taakherverdeling en decreetsaanpassingen ter vereenvoudiging van de opdrachten, tot mogelijke uitbesteding van bepaalde taken.

Het aantal nog te behandelen dossiers (evenwel niet te verwarren met achterstand, aangezien hierin ook alle recentelijk ontvangen dossiers zijn begrepen) bedroeg op 1 september 2001 in de verschillende provincies respectievelijk :

Antwerpen	753
Oost-Vlaanderen	830
West-Vlaanderen	699
Limburg	405
Vlaams-Brabant	316

Tot slot kan worden gesteld dat, dankzij de inmiddels reeds genomen maatregelen, de achterstand inzake bouwaanvragen na het beëindigen van het voormeld project op 15 maart 2000, niet opnieuw opgelopen is en de gemiddelde doorlooptijd voor de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Antwerpen nog steeds op 70 dagen of minder is gesitueerd. In de provincies Limburg en Vlaams-Brabant is dat respectievelijk 38 en 27 dagen.

2. De onderschreven resultaatsverbintenissen werden door de vrijwilligers stipt nagekomen, zelfs overtroffen.
3. De op 5 mei door de Vlaamse regering geraamde kostprijs van 8,4 miljoen frank was gebaseerd op een project waarbij de achterstand tot een gemiddelde doorlooptijd van 45 dagen zou worden teruggedrongen. Op dat ogenblik was de duur van het project evenwel nog niet bepaald en was ook het aantal vrijwilligers nog niet bekend. Het is duidelijk dat de uiteindelijke kostprijs slechts kon worden bepaald nadat de voor de berekening van het aantal te behandelen dossiers noodzakelijke elementen bekend waren.

Het totaal aan vergoedingen uitbetaald aan de vrijwilligers bedroeg finaal 4.333.826 frank.

Vraag nr. 2
van 26 september 2001
van de heer JOHAN DE ROO

Woonkorrel – Definitie

Omtrent het begrip "woonkorrel" bestaan er diverse interpretaties.

1. Op welke wijze wordt het begrip "woonkorrel" gedefinieerd, in het licht van een eenduidige toepassing?

Is een woonkorrel een gehucht? Is het een samenvoeging van drie of vijf geïsoleerde woningen die bij mekaar aansluiten?

2. Is er een inventaris van deze woonkorrels?

Antwoord

Het begrip "woonkorrel" werd geïnitieerd binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Staden.

De gemeente lanceerde dit begrip als reactie op de toenmalige decretale context voor zonevreemde woningen. Binnen deze woonkorrels (die aan specifieke eisen moesten voldoen i.v.m. minimaal aantal woningen, maximale afstand tussen de woningen, historisch karakter, mogelijke aansluiting op het rioleringsnet, ...) werd ook het herbouwen van bestaande en vergunde zonevreemde woningen toegestaan onder bepaalde voorwaarden (wat decretaal niet mogelijk was). Het invullen van vrijliggende kavels binnen deze woonkorrels werd uitdrukkelijk niet toegestaan.

Het begrip "woonkorrel" werd echter niet nader uitgewerkt in de laatste wijziging van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 13 juli 2001. Dit betekent concreet dat aan het begrip geen algemene, Vlaamse beleidsinhoud werd gegeven. Inhoudelijk werden echter door de recente decreetswijziging ruimere uitbreidingsmogelijkheden en mogelijkheden voor herbouwen gegeven aan alle vergunde, zonevreemde woningen (die aan de decretale regels voldoen), zodat de beleidsdifferentiatie die door de gemeente Staden werd uitgewerkt niet langer relevant is.

Het staat de gemeenten echter vrij in het kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplanningsproces een eigen gebiedsgericht beleid ten aanzien van de zonevreemde woningen te ontwikkelen en als nog zogenaamde woonkorrels binnen de gemeente aan te duiden. In de brochure "Gebiedsgericht beleid voor zonevreemd wonen, handleiding voor de gemeente" wordt de volgende omschrijving van het begrip gegeven:

"Dit zijn gebieden die gekenmerkt worden door een bestaande concentratie van woningen waar het wenselijk is ook in de toekomst deze concentratie beleidsmatig te ondersteunen. Deze woningen vormen geen bedreiging voor de gewenste ontwikkeling van de deelruimte waarin ze gesitueerd zijn. Deze concentraties krijgen afzonderlijke ontwikkelingsperspectieven toegekend..."

Dit betekent concreet dat de gemeente aan de zonevreemde woningen binnen een woonkorrel andere, specifieke bouw- en verbouwmogelijkheden dan deze aangegeven in het wijzigingsdecreet kan toekennen. Een woonkorrel kan binnen deze opvatting dus zowel een gehucht zijn, als een samenvoeging van een aantal geïsoleerd gelegen woningen. Voorbeelden van gebiedsspecifieke aanvullingen zijn: verduidelijking van te gebruiken materialen, oplossing geven aan de problematiek van bestaande, kleinschalige zonevreemde bedrijven. Het kan echter niet de bedoeling zijn om elke concen-

tratie van twee of meer woningen verder te laten groeien. Een verdere groei van linten en verspreide bebouwing is immers strijdig met de ruimtelijke principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Er is, gelet op het voorgaande, geen inventaris van woonkorrels beschikbaar.

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
HUISVESTING EN AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 179
van 28 juni 2001
van de heer JOHAN MALCORPS

Burgemeester en schepenen – Compenserende vergoeding

In sommige gemeenten kent de gemeenteraad een vergoeding toe aan burgemeesters of schepenen die ten gevolge van het opnemen van hun functie inkomensverlies lijden. Dit kan krachtens artikel 19 van de Nieuwe Gemeentewet, waarin bepaald wordt dat in gemeenten met minder dan 50.000 inwoners de gemeente de wedde van burgemeester of van schepenen die reglementaire bezoldigingen, pensioenen, vergoedingen of toelagen genieten, kan aanvullen met een bedrag ter compensatie van het inkomensverlies dat de betrokkene lijdt, op voorwaarde dat de mandataris daar zelf om verzoekt.

Recentelijk werden de wedden van burgemeesters en schepenen opgetrokken. Toch blijft men in sommige gemeenten compensaties uitbetalen, bijvoorbeeld ter compensatie van het verlies aan pensioen, zelfs als in de praktijk blijkt dat de betrokken burgemeester of schepen ten opzichte van de vorige legislatuur een groter in plaats van een kleiner inkomen verwerft, groter ook dan de som van de vroegere wedde plus compensatie. En daarbij wordt dan nog vakantiegeld of eindejaarspremie buiten beschouwing gelaten.

Is dit een oorbare praktijk ?

Moet het inkomensverlies niet daadwerkelijk worden aangetoond via een attest ?

Of is het in dit soort situaties niet minstens vereist dat een vermindering van de wedde gevraagd wordt om toch het inkomen te verwerven ?

Antwoord

Krachtens artikel 19, § 1 van de Nieuwe Gemeentewet kan een gemeente met minder dan 50.000 inwoners een compenserende vergoeding toekennen aan haar burgemeester of haar schepenen die erom vragen en die kunnen aantonen dat ze, ten gevolge van hun mandaatwedde, moeten inleveren op de bezoldigingen, vergoedingen, pensioenen, enzovoort, waarop ze normaliter recht zouden hebben.

Vooreerst duidt de term "kan" in deze bepaling op een bevoegdheid voor deze gemeenten, wat inhoudt dat ze enerzijds niet verplicht zijn de gevraagde vergoeding toe te kennen, maar dat het anderzijds evenmin verboden is ze toe te kennen aan mandatarissen die voldoen aan de voorwaarden van deze bepaling.

Daarbij is het "inkomensverlies" dat volgens artikel 19, § 1 in aanmerking komt voor de toekenning van de bedoelde vergoeding, het actuele verlies dat een mandataris tijdens een bepaald jaar lijdt op de bezoldigingen, vergoedingen, pensioenen, enzovoort, waarop hij recht heeft en waarbij dit verlies het gevolg is van de toepassing van de cumulatieregels in de regelgevingen die deze inkomens beheersen.

Het "inkomensverlies" waarop de Vlaamse volksvertegenwoordiger doelt en dat zou kunnen worden vastgesteld bij vergelijking van het globale jaarinkomen van een mandataris met zijn jaarinkomen van vorige jaren of legislaturen, is dus niet het "inkomensverlies" dat in deze bepaling wordt beoogd.

Ik kan er slechts op wijzen dat de federale wetgever de regeling inzake de compenserende vergoedingen in artikel 19, § 1 ingeschreven heeft met de wet van 4 mei 1999 tot wijziging van de artikelen 12 en 19, § 1 van de Nieuwe Gemeentewet, en daarmee de binnen de werkgroep-Langendries genomen opties tot herwaardering van het lokaal mandaat en verbetering van het statuut van de plaatselijke mandataris heeft willen concretiseren. Bedoelde regeling steunde daarbij op de visie dat wie een politiek mandaat wenste op te nemen, daarvoor niet bestraft moest worden op zijn andere inkomsten.

Hierbij kan ik nog enkel vermelden dat de federale wetgever, bij wet van dezelfde datum, namelijk 4 mei 1999, ook de hogere vergoedingen voor het opnemen van een politiek mandaat heeft goedgekeurd.

Wat tot slot de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft naar het bewijs van het inkomensverlies dat voor compensatie in aanmerking zou komen, kan ik verwijzen naar het koninklijk besluit van 29 maart 2000 houdende nadere regels aangaande de verhoging van het presentiegeld van gemeenteraadsleden en van de wedde van burgemeester en schepenen (Belgisch Staatsblad 13 april 2000), meer bepaald naar artikel 1, § 2, dat een volledige regeling bevat inzake de attesten die door de mandataris bij zijn aanvraag moeten worden gevoegd.

Ingevolge deze regeling moet zowel een attest van de gemeenteontvanger voorgelegd worden waarin de mandaatwedde van de betrokkene vermeld wordt, als een attest van de instelling die de bezoldigingen, vergoedingen, pensioenen, enzovoort, bedoeld in artikel 19, § 1 uitbetaalt en die verminderd of geschrapt worden wegens de mandaatwedde. In dit laatste attest moeten, volgens artikel 1, § 2, 2° van dit koninklijk besluit, door de bedoelde instellingen trouwens concrete cijfergegevens worden vermeld, zoals het bedrag van het inkomensverlies en het bedrag van de vergoeding waarin moet worden voorzien, opdat, rekening houdende met de maximaal toelaatbare compensatiebedragen volgens artikel 19, § 1 van de Nieuwe Gemeentewet, de betrokken gezagsdrager geen inkomensverlies zou lijden.

Wanneer de burgemeester of schepenen een vermindering van zijn mandaatwedde zou hebben gevraagd, waartoe hij uiteraard nooit verplicht kan worden, dient bedoeld attest eveneens het aanvullend deel van de wedde als burgemeester of schepenen te vermelden waarvan de betrokken gezagsdrager afstand zou moeten doen om het volledig voordeel van zijn andere bezoldigingen, vergoedingen, pensioenen, enzovoort, te kunnen behouden.

Vraag nr. 181
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Vraag nr. 238
van 4 juli 2001
van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 405

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 182
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Functieclassificaties – Mainstreamingsbeleid

Onlangs gaf Europa enkele concrete voorbeelden van Europese doelstellingen die België voorlopig nog niet gerealiseerd heeft. Zo werd er nog geen werk gemaakt van onder andere de functieclassificaties, die een opwaardering van vooral vrouwelijke jobs tot gevolg zullen hebben.

Deze specifieke doelstelling is federale materie.

In het kader van het mainstreamingsbeleid is de Vlaamse minister voor Ambtenarenzaken bevoegd, aldus minister Vogels in haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 117 van 17 februari 2001 (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 12 van 11 mei 2001, blz. 1573 – red.*).

1. Heeft de minister in het kader van het mainstreamingsbeleid reeds stimuli gegeven ? Zo ja, hoe ? Zo nee, waarom niet ?
2. Heeft de minister hierover contacten met zijn federale collega minister Onkelinx, die terzake bevoegd is ? Wat is de stand van zaken ?

Antwoord

België en de Europese doelstellingen inzake werkgelegenheid

Europa stelt richtsnoeren voor haar lidstaten op met betrekking tot het werkgelegenheidsbeleid. Ook België moet jaarlijks een rapportage aan de Europese Commissie bezorgen. Zij doet dit concreet middels het indienen van Nationale Werkgelegenheidsplannen. Deze rapporten, opgesteld onder coördinatie van de federale minister van Tewerkstelling, Arbeid en Gelijke Kansen, omvatten

enerzijds een evaluatie van de initiatieven van het afgelopen jaar en vermelden anderzijds actiepunten voor het komende jaar (België krijgt jaarlijks een 400 miljoen fr. in het kader van het Europees Sociaal Fonds voor het realiseren van specifieke prioriteiten in het werkgelegenheidsbeleid, bv. institutionele afstemming, aandacht voor doelgroepen, ...).

Uit het commentaar van de Europese Commissie op de Belgische Nationale Werkgelegenheidsplannen bleek onder andere dat België verder werk moet maken van een betere afstemming van de verschillende institutionele niveaus. Ook wees de Europese Commissie België op zijn taak om daar waar een scheef trekking naar geslacht wordt vastgesteld inzake functie- en loonclassificaties, deze onmiddellijk op te trekken.

Feit is evenwel dat dit moeilijk ligt bij de sociale partners : als er verschillen worden vastgesteld, zijn nieuwe loonclassificaties nodig en vooral in bepaalde sectoren blijkt niet voldoende geld voorhanden te zijn voor een directe implementatie. Daarom pleiten zij voor een optrekking verspreid over meerdere jaren.

Bevoegdheid van de Vlaamse overheid

Minister Vogels antwoordde op een schriftelijke vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger (vraag nr. 117 van 17 februari 2001) dat de materie van functieclassificaties *federale materie* is. De collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO) worden inderdaad in sectorale paritaire comités afgesloten, die op federaal niveau georganiseerd zijn.

In het verleden heeft de Vlaamse overheid signalen gegeven om CAO's met de sociale partners op het niveau van het Vlaams Gewest te willen afsluiten, maar werd hierin teruggeroepen door het federale niveau.

De *Vlaamse overheid* is op dit ogenblik dus *niet* bevoegd in de materie van de functieclassificaties binnen de privé-sector. In dat opzicht kan de volgende uitspraak van Vlaams minister Mieke Vogels als antwoord op de parlementaire vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger als niet helemaal correct overkomen : "In het kader van het mainstreamingsbeleid is mijn collega ..., Vlaams minister van Ambtenarenzaken, hiervoor bevoegd binnen de Vlaamse regering". *Wél* is de Vlaamse overheid bevoegd voor deze materie voorzover deze betrekking heeft op haar *eigen administratief personeel*. Het merendeel van het overheidsperoneel ressorteert trouwens niet onder de wetgeving op de col-

lectieve arbeidsovereenkomsten, maar onder een eigen vakbondsstatuut.

1. In de voorbije jaren werden door mijn achtbare voorgangers en mezelf reeds verschillende stimuli gegeven teneinde tot een gelijke behandeling van onder meer mannen en vrouwen te komen.

Naast de oprichting van een dienst Emancipatiezaken op zich, en de initiatieven die van daaruit werden en worden gepromoot, werden ook vanuit of in samenwerking met andere entiteiten een aantal initiatieven genomen. Ik denk daarbij onder meer aan de stimuli die ingebouwd worden in de methodologie voor de proces- en personeelsplanning, aan het project "genderneutrale functiebeschrijvingen" in het kader van de wervingsproblematiek en aan de lopende opleiding "gendertraining voor personeelsverantwoordelijken en leidinggevendenden in de Vlaamse overheid".

In het kader van het project "vernieuwd beloningsbeleid" werd met het oog op het wegen van functies concreet gekozen voor een analytisch systeem. Algemeen wordt aanvaard dat analytische systemen een betere garantie zijn voor seksneutrale functiewaardering dan systemen op basis van paarsgewijze vergelijking of ranking. Bij paarsgewijze vergelijking is de kans groter dat seksegebonden waardeoordelen een invloed hebben bij inschaling van een functie dan bij een analytisch systeem, waar elke functie systematisch tegen dezelfde criteria afgewogen wordt.

Maar analytische puntensystemen zijn op zich geen tovermiddel. Daarom zal de Vlaamse overheid een reeks criteria voor seksneutraliteit inbouwen (minister M. Smet, Van punten naar munten, Onderzoeksproject in het raam van het Vierde Actieprogramma van de Europese Commissie, Brussel, Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid in samenwerking met de Universiteit Gent, 1997, blz. 27-29). Deze hebben te maken met het vooraf bepalen van de waarderingscriteria, het in aanmerking nemen van alle relevante functiekenmerken, een evenredige verdeling van mannen- en vrouwenfunctiekenmerken, het relateren van de waarden van de functiekenmerken aan de vereiste inspanningen van het werk, de toepassing van eenzelfde systeem voor de verschillende Vlaamse overheidsdiensten waarvoor de Vlaamse regering een rechtstreekse verantwoordelijkheid draagt, de evenwichtige samenstelling van en de genderexpertise binnen de wegingscommissie(s), de betrok-

kenheid van personeelsleden en lijnverantwoordelijken bij de opmaak en validering van de functiebeschrijvingen, de herkenbaarheid van de waarderingsresultaten.

2. Er bestaan geen formele contacten met betrekking tot deze thematiek tussen mijzelf en federaal minister Laurette Onkelinx, aangezien ik op het Vlaamse niveau bevoegd ben voor Ambtenarenzaken en mevrouw Onkelinx op federaal niveau voor Tewerkstelling, Arbeid en Gelijke Kansen (federaal minister voor Tewerkstelling, Arbeid en Gelijke Kansen Laurette Onkelinx presenteerde op 13 september 2001 onder het Belgische voorzitterschap van Europa een reeks van indicatoren aan de Europese lidstaten omtrent gelijk loon voor werk van gelijke waarde).

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN
EN BUITENLANDS BELEID

Vraag nr. 184
van 8 augustus 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Ambtenaren – Zorgverzekering

Teneinde het ambtenarenstatuut aantrekkelijker te maken, worden aan Vlaamse ambtenaren allerlei aanvullende verzekeringen aangeboden.

Vanaf 1 oktober 2001 gaat de zorgverzekering van start en kan men zich aansluiten bij een zorgkas. Elke Vlaming is verplicht zich aan te sluiten.

Wordt in dit verband gedacht aan een collectieve aansluiting van de ambtenaren bij een zorgkas in het kader van de zorgverzekering ?

Antwoord

De reglementering inzake zorgverzekering laat de personen die moeten toetreden tot de zorgverzekering de vrije keuze bij welke erkende zorgkas zij aansluiten.

Een collectieve aansluiting bij een zorgkas is dan ook slechts mogelijk voorzover de individuele werknemers van deze mogelijkheid tot aansluiting gebruik wensen te maken. Bij de Vlaamse overheid wordt zulke collectieve aansluiting thans evenwel niet overwogen.

Vraag nr. 185
van 8 augustus 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Departementen – Rechtszaken

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 392

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 186
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ontwikkelingssamenwerking – Invulling

Zie :
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
Vraag nr. 80
van 8 augustus 2001
van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 448

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag nr. 187
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

OCMW-opvang asielzoekers – Federale vergoedingen

De federale overheid vergoedt de OCMW's voor de kosten van de opgevangen asielzoekers.

De laatste maanden verloopt deze uitbetaling erg problematisch. Verschillende OCMW's/gemeenten hebben miljoenen te goed van de federale overheid.

Dit verklaart het tekort op heel wat OCMW- en gemeentebegrotingen.

1. Is de minister op de hoogte van dit probleem ?

Heeft hij een idee van de grootte van deze achterstallen op dit ogenblik ?

2. Welke concrete stappen heeft de minister terzake reeds gedaan ?

Werden hierover afspraken gemaakt met de federale overheid ? Welke ?

Welke andere stappen kan de minister nog doen om dit probleem op te lossen ?

Antwoord

1. Ja, het is mij bekend dat verschillende OCMW's dit jaar in ernstige financiële problemen kwamen door het uitblijven van vergoedingen van de federale overheid voor de uitgaven die de OCMW's maken bij de opvang van asielzoekers.

Aanleiding van de achterstand zijn de stijging van het aantal begunstigden van financiële hulp en de sterk verouderde middelen waarmee de dienst terugbetaling bij de federale overheid dient te werken. Om dit op te lossen, werd een nieuw informaticaprogramma ingevoerd, dat blijkbaar niet compatibel was met de OCMW-informaticaprogramma's.

De achterstallen zijn echter reeds danig geslonken of zelfs volledig tenietgedaan. De federale overheid stortte aan de OCMW's een éénmalig voorschot voor twee kwartalen van 2001 op de materiële en medische steun die ze aan asielzoekers gaven. Dit voorschot werd berekend op basis van de bedragen die door de staat werden aanvaard na verificatie van de kostenstaten die door de OCMW's werden ingediend. Het bedraagt voor twee kwartalen twee keer 80% van de bedragen die werden aanvaard voor de uitgaven van de laatste drie maanden waarvan de rekeningen werden geverifieerd. Het zou in totaal gaan om vier miljard frank.

2. Gelet op de aard van deze problematiek, die in nauw verband staat met het lokale sociale beleid, heb ik ook mijn collega Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen mevrouw Mieke Vogels geïnformeerd, zodat zij in voorkomend geval overleg kan plegen met de bevoegde federale minister van Sociale Integratie.

Vraag nr. 188 van 23 augustus 2001 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Lokale besturen – Vrouwen (2)

In alle Vlaamse gemeenten zijn de colleges van burgemeester en schepenen geïnstalleerd.

Minister Sauwens engageerde zich om de colleges van burgemeester en schepenen meer een afspiegeling van de maatschappij te laten zijn, wat concreet stimuli betekent voor meer vrouwen in deze colleges. De minister verklaarde zelfs in het parlement dat hij – zodra hij de juiste cijfers had – zou overwegen om eventueel quota in te stellen als de aanwezigheid van vrouwen onvoldoende vertaald werd in de colleges van burgemeester en schepenen.

Cijfers zijn de meest aangewezen objectieve elementen om te sensibiliseren : ze moeten dan wel juist en beschikbaar zijn. De juiste samenstelling m/v van de huidige colleges van burgemeester en schepenen kennen, is een eerste vereiste om een gericht beleid te voeren.

Op mijn schriftelijke vraag nr. 94 van 15 februari 2001 kreeg ik echter een foutief antwoord. Bij het nader bestuderen van de cijfergegevens uit het antwoord stel ik vast dat telkens één persoon in het college van burgemeester en schepenen ontbreekt. Volgens mijn beperkte rondvraag is dit de burgemeester. Hij of zij maakt nochtans deel uit van het college van burgemeester en schepenen. Zo geven de kolommen met procentuele berekeningen een foutief beeld en zijn ze dus onbruikbaar om vergelijkingen te maken (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 25 mei 2001, blz. 1785 – red.*).

Vandaar opnieuw mijn vragen van 15 februari 2001.

1. Is de verhouding tussen de samenstelling van de voltallige gemeenteraden en de samenstelling van de colleges van burgemeester en schepenen reeds bekend ? Wat is het volledige resultaat van de samenstelling van de colleges van burgemeester en schepenen ?

Zijn deze gegevens voor buitenstaanders permanent beschikbaar ?

2. Worden op grond van deze resultaten door de minister bijkomende maatregelen genomen in gemeenten met abnormale evoluties ? Welke ? Met welke timing ?

Antwoord

In het antwoord op de parlementaire vraag nr. 94 van 15 februari 2001 werd het burgermeestersambt inderdaad niet in rekening gebracht. Op het ogenblik dat de Vlaamse volksvertegenwoordiger de vraag stelde, was er in heel wat gemeenten immers nog onzekerheid over de titularis van dit ambt.

Ik bezorg haar als **bijlage** de aanvullende gegevens.

Een vergelijking met de vorige gemeenteraadsverkiezingen van 1982, 1988 en 1994 leidt tot volgende tabel.

Vrouwen	1982	1988	1994	2000
Burgemeester	2,9 %	3,9 %	5,1 %	7,1 %
Schepenen	7,1 %	10,4 %	14,1 %	20,1 %
Raadslid	9,8 %	13,8 %	19,9 %	29,5 %

Daaruit kan worden afgeleid dat de vrouwelijke vertegenwoordiging in zowel de gemeenteraad als het college van burgemeester en schepenen gestaag toeneemt.

Uiteraard zijn er lokale verschillen.

Zo zijn er nog steeds 84 gemeenten (27,2 %) waarvan het college van burgemeester en schepenen geen enkel vrouwelijk lid telt. Het betreft meestal middelgrote gemeenten (met uitzondering van de stad Mechelen).

Anderzijds zijn er 128 gemeenten (41,5 %) waarvan het gemeentebestuur één vrouw telt.

In zeven gemeenten (2,3 %) is de paritaire democratie een feit. Het betreft meestal kleinere gemeenten, met name : Berlaar, Bever, Drogenbos, Horebeke, Keerbergen (waar de burgemeester een vrouw is), Lo-Reninge en Middelkerke. De gemeente Sint-Laureins telt zelfs meer vrouwen (3) dan mannen (2) in het college van burgemeester en schepenen. Vermelden wij tot slot dat de vrouwen in de grote steden meestal goed zijn vertegenwoordigd in het stadsbestuur : Antwerpen (36,4 %), Brugge (40 %), Gent (45,5 %) en Hasselt (22,2 %).

23 gemeenten kunnen zich verheugen over een vrouwelijke burgemeester :

- Aalst : Anny De Maght-Aelbrechts (VLD)
- Antwerpen : Leona Detiège (SP)

- Diksmuide : Lieve Vandamme (PRO)
- Dilsen-Stokkem : Lydia Peeters (VLD)
- Haaltert : Valentine Tas (VLD)
- Heist-op-den-Berg : Diane Verbist-Vandenwijngaerden (CVP)
- Hoeselt : Anetta Stulens (Nieuw)
- Houthulst : Maria Vandenbussche (CVP)
- Keerbergen : Ann Schevenels (VLD)
- Lichtervelde : Ria Pattyn (CVP)
- Lier : Marleen Vanderpoorten (VLD) (wel vervangen door Jan Hendrinckx)
- Mortsel : Ingrid Pira (Agalev)
- Rijkevorsel : Maria Brughmans (CVP)
- Schilde : Yolande Avontroodt (VLD)
- Sint-Genesius-Rode : Myriam Delacroix-Rolin
- Sint-Pieters-Leeuw : Lieve Vanlinthout (CVP)
- Stabroek : Alida De Bie (CVP)
- Staden : Josianne Lowie (CVP)
- Vosselaar : Josée Heykants-Jansens (CVP)
- Waregem : Yolande Dhondt (CVP)
- Willebroek : Elsie De Wachter (SP)
- Zoersel : Katrien Schryvers (CVP)
- Zonhoven : Marilou Vanden Poel-Welckenhuysen (VLD)

(CVP : thans CD&V ; SP : thans sp.a – red.)

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 189
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

OCMW-rusthuizen – RIZIV-terugbetalingen

Nogal wat OCMW's beheren rusthuizen en ziekenhuizen. Het is blijkbaar de gewoonte dat het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv) een achterstand heeft van enkele tientallen miljarden franken in de terugbetaling van de wet-

telijke zorgkosten aan ziekenhuizen en rusthuizen. Deze achterstand is de laatste tijd nog opgelopen.

Voor onder andere rusthuizen betekent deze permanente achterstand een belangrijke financiële aderlating. Bovendien kunnen de rusthuizen (in tegenstelling tot de ziekenhuizen) de betaalde debetintresten om de liquiditeitstekorten op te vangen, niet bij het Riziv recupereren. De lokale burger betaalt dus voor de OCMW- en/of gemeentekas. Dit wil zeggen dat de openbare rustoorden in Vlaanderen permanent met liquiditeitsproblemen zitten, waardoor de kwaliteit van de zorg onder druk komt te staan.

1. Is de minister op de hoogte van dit probleem ?
2. Welke concrete stappen heeft hij terzake tot hiertoe ondernomen ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Antwoord

1. Dit gegeven is mij bekend.
2. Aangezien het lokale sociale beleid een bevoegdheid is van mijn collega Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen Mieke Vogels, heb ik haar gevraagd om hierover overleg te plegen met de bevoegde federale minister van Sociale Zaken, de heer Frank Vandebroucke.

(Antwoord Mieke Vogels, blz. 438 – red.)

Vraag nr. 190
van 23 augustus 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Faciliteitengemeenten – Geschorste dossiers

Geregeld wordt ons voorgehouden dat er een verbeterd politiek klimaat heerst tussen de twee grote gemeenschappen in dit land.

Nochtans moesten deze legislatuur toch al een aantal beslissingen van gemeentebesturen van faciliteitengemeenten worden geschorst.

Welke beslissingen van gemeentebesturen van faciliteitengemeenten werden tijdens deze legislatuur reeds geschorst ?

Kan daarbij telkens een stand van zaken van het dossier in kwestie worden gegeven ?

Antwoord

Ik vraag een onderzoek aan de gouverneurs van de provincies Vlaams-Brabant, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen.

Ik zal niet nalaten de Vlaamse volksvertegenwoordigers de resultaten van mijn onderzoek in een aanvullend antwoord mee te delen.

Vraag nr. 191
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Overheidsdiensten – Correct taalgebruik

Zie :
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Vraag nr. 82
van 23 augustus 2001
van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 452

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag nr. 192
van 23 augustus 2001
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Zuid-Afrika – Steun aan het Afrikaans

Zie :
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Vraag nr. 86
van 23 augustus 2001
van de heer Luk Van Nieuwenhuysen
Blz. 455

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Spoert, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

**Vraag nr. 193
van 5 september 2001
van de heer ERIK MATTHIJS**

Grootstedenbeleid – Federale voorstellen

Federaal minister voor het grootstedenbeleid Picqué wil dat de federale regering fiscale maatregelen neemt om stedelijke zones aantrekkelijker te maken. Hij denkt hierbij aan de verlaging van het kadastraal inkomen in steden. De minister verwijst naar het regeerakkoord, waarin uitdrukkelijk staat dat extra inspanningen zullen worden geleverd om de kwaliteit van het leven in achtergestelde stedelijke gebieden te verbeteren. Hij wijst er tevens op dat ruimte in voorstedelijke en landelijke gebieden kostbaarder is dan in het midden van de stad. Men moet de terugkeer naar de stad bevorderen.

De vermelde vermindering zal onvermijdelijk een invloed hebben op de inkomsten van de steden uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

1. Is er overleg tussen de Vlaamse en de federale regering om het grootstedelijk beleid te stroomlijnen ?
2. Op welke manier worden de minderinkomsten van deze maatregel voor de gemeenten gecompenseerd ?

Antwoord

De voorstellen van federaal minister van Grootstedenbeleid Picqué kwamen reeds aan bod op een colloquium in Oostende in september vorig jaar.

Minister Picqué bracht ze ook aan op de Interministeriële Conferentie Grootstedenbeleid van 30 januari jongstleden. Daar werd afgesproken dat de effecten van een aantal voorstellen verder zouden worden onderzocht.

Vanuit de Vlaamse regering werd er wel op gewezen dat een aantal voorstellen louter betrekking hebben op gewestelijke bevoegdheden, en dat de gewesten inzake de financiering van hun steden en gemeenten elk eigen wegen bewandelen.

1. Tijdens een onderhoud tussen minister Picqué en mezelf begin juli werden een aantal afspraken gemaakt over het stroomlijnen van het grootstedelijk beleid.

1) Samenwerking rond de Europese ministerconferentie inzake grootstedenbeleid van 8 en 9 oktober aanstaande.

2) Steden en fiscaliteit : afgesproken werd in het najaar de voorstellen te bekijken, gekoppeld aan een aantal voorstellen van de Vlaamse regering opgenomen in het addendum aan het regeerakkoord.

3) Afstemming tussen programma's inzake stedenbeleid : beide administratieve cellen "stedenbeleid" wordt gevraagd een voorstel uit te werken rond :

- communicatie tussen federaal, gewest en steden ;
- gemeenschappelijke rapportage of een minimumbasis aan monitoring ;
- voorstel tot afsprakennota tussen beide overheden ;
- nagaan hoe communicatie rond aanverwante programma's kan verlopen, onder andere veiligheids- en samenlevingscontracten.

4) Gezamenlijk colloquium over "kind in de stad" : het voorstel wordt op zijn haalbaarheid onderzocht, maar zal op zijn vroegst volgend jaar kunnen worden geagendeerd.

De federale overheid wordt wel uitgenodigd op de veertien workshops over de toekomst van de steden die dit najaar in diverse steden in Vlaanderen worden opgezet.

5) Afbakening achtergestelde buurten : aangezien de federale studie over "Sociale structuren en buurten in moeilijkheden" van de professoren Kesteloot en Vandermotten slechts betrekking heeft op een deel van de stedelijke gebieden, wordt een uitbreiding gevraagd voor alle centrumsteden van het Vlaamse gewest.

Tevens zal een actualisering van de kansarmoedeatlas van professor Kesteloot worden doorgevoerd.

- 6) Lokale-effectenrapportage : minister Picqué gaat na of een lokale-effectenrapportage zoals afgesproken binnen de Vlaamse regering, ook op federaal niveau kan worden doorgevoerd.
2. Vermits de fiscale voorstellen zich nog in een studiefase bevinden en het nog verre van duidelijk is of ze worden doorgevoerd, kan uiteraard nog geen antwoord gegeven worden op de vraag naar een mogelijke compensatie van minderinkomsten voor de gemeenten.

**Vraag nr. 194
van 5 september 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Vergoeding schuldbemiddeling – OCMW's

De wet op de collectieve schuldenregeling bepaalt uitdrukkelijk dat de schuldbemiddelaars hun prestaties kunnen laten vergoeden. Dit kan door aanrekening op de realisatie van het actief van de schuldbemiddelaar, of door dit te verhalen op een fonds dat hiervoor federaal opgericht wordt.

Maatschappelijke assistenten van OCMW's en centra voor algemeen welzijnswerk kunnen optreden als schuldbemiddelaar. Blijkbaar wordt dit erg inconsequent gedaan : sommige OCMW's vorderen deze middelen niet terug van de federale overheid. Zo worden tekorten van gemeenten/OCMW's onnodig verzaamd.

1. Is de minister op de hoogte van dit probleem ?
2. Hoe werd deze maatregel om de financiering van de gemeente te vergemakkelijken, bekendgemaakt aan de OCMW's/gemeenten ?
3. Hoe wordt opgevolgd of OCMW's/gemeenten hun rechten tegenover de federale staat gebruiken ?

Antwoord

Bij artikel 18 van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen, werd artikel 97 van de organieke wet betreffende de OCMW's aangevuld met een derde lid. Door deze aanvulling worden de OCMW's in de mogelijkheid gesteld de voor schuldbemiddeling (in het kader van de vermelde wet) gemaakte kosten terug te vorderen.

In artikel 20 van de wet betreffende de collectieve schuldenregeling wordt een fonds ter bestrijding van de overmatige schuldenlast bevolen. Dit fonds dient om het onbetaald gebleven saldo (na toepassing van artikel 1675/19, tweede lid) van het ereloon, de emolumenten en de kosten van de schuldbemiddelaars te betalen (artikel 20, § 2, laatste lid).

Met betrekking tot de operationalisering van dit fonds werden nog geen uitvoeringsbesluiten uitgevaardigd. Het nemen van de nodige maatregelen ressorteert onder de bevoegdheid van de federale overheid. De federale overheid is dan ook verantwoordelijk voor de werking van dit fonds en inzake de problematiek die de Vlaamse volksvertegenwoordiger aanhaalt.

Door de Beroepsvereniging van het Krediet en andere werd op 27 januari 1999 bij verzoekschrift beroep ingesteld bij het Arbitragehof tot vernietiging van artikel 20 van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen. Dit beroep werd verworpen op 23 februari 2000.

Ter informatie kan ik meedelen dat een wetsontwerp (6 juni 2001) tot wijziging van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling geagendeerd is in de bevoegde Kamercommissie. Een uitvoeringsbesluit zou in voorbereiding zijn.

JAAK GABRIELS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDSE HANDEL
EN HUISVESTING

**Vraag nr. 5
van 23 augustus 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Renault Vilvoorde – Bedrijfsterreinen

Naar aanleiding van de sluiting van Renault België in Vilvoorde in 1997 werd tussen "Renault Industrie Belgique" (RIB), de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Vlaams-Brabant (GOM Vlaams-Brabant) en de reconversiemaatschappij Renovil een conventie afgesloten die tot stand kwam op initiatief en met de steun van de toenmalige Vlaamse regering. De NV Renovil werd, op basis van deze conventie, belast met de reconversie van de vroegere Renault-site.

De conventie had betrekking op het geheel van gronden, gebouwen en niet-specifieke installaties eigendom van RIB, behalve de terreinen nodig voor de werking van de firma CAT (Compagnie d'Affrètement et de Transport), het bedrijf verantwoordelijk voor de verdeling van de wagens van Renault in de Benelux, en de terreinen nodig voor het in stand houden van de 400 beloofde arbeidsplaatsen (de zogenaamde RIB 400).

De gebouwen werden via Renovil onder bepaalde voorwaarden reeds ter beschikking gesteld van derden. De terbeschikkingstelling van de terreinen werd evenwel nooit gerealiseerd. Tot op heden heeft Renault steeds vooropgesteld dat de terreinen nodig waren voor het behoud van de 400 arbeidsplaatsen.

Naar verluidt heeft Renault echter, lang voor het afsluiten van voornoemde conventie, diverse gebruiksrechten toegekend aan CAT, recentelijk zelfs via de rechtsstructuur van het opstalrecht. De toenmalige Vlaamse regering en de andere instellingen betrokken bij de onderhandelingen met Renault waren blijkbaar niet op de hoogte van deze overeenkomsten, die een de facto terbeschikkingstelling van de terreinen verhinderden.

1. Wat is de stand van zaken wat de terbeschikkingstelling van de terreinen betreft ?
2. Werd de nieuwe Vlaamse regering op de hoogte gesteld van het bestaan van dergelijke overeenkomsten, die zouden zijn afgesloten tussen CAT en Renault ?
3. Gelet op het bestaan van deze conventie, afgesloten met de steun van de vroegere Vlaamse regering, zouden door de nieuwe Vlaamse regering juridische stappen kunnen worden overwogen om de gebruiksrechten van de terreinen door de reconversie maatschappij toch mogelijk te maken.

Werden reeds initiatieven in die zin genomen ?

Welke houding neemt de nieuwe Vlaamse regering aan ten opzichte van Renault in deze gelegenheid ?

Antwoord

1. De totale eigendom van Renault in Vilvoorde bedraagt 49 hectare. Hiervan is 18 hectare bebouwd en werd 31 hectare vroeger hoofdzakelijk gebruikt als parking voor de geproduceerde

wagens. Op de 18 hectare werden 150.000 m² gebouwen opgetrokken. RIB 400 heeft 50.000 m² gebouwen in gebruik en de resterende 100.000 m² werd door Renovil toegewezen aan nieuwe investeerders.

Van bij de start van zijn werkzaamheden heeft Renovil voorrang gegeven aan het hergebruik van de gebouwen, omdat met deze gebouwen het snelst resultaten van vernieuwing konden worden geboekt.

Wat de terreinen betreft, werd door Renault vanaf het begin gesteld dat 16 hectare van de aanwezige 31 hectare nodig waren voor de werking van CAT. Naarmate de toeleveringsactiviteiten van RIB 400 tot ontwikkeling kwamen, stelde Renault de resterende terreinen nodig te hebben voor het instandhouden van deze activiteiten en de daaraan verbonden werkgelegenheid.

Gelet op de gemiddelde leeftijd van de werknemers van RIB 400 en gelet op de twijfelachtige duurzaamheid van de toeleveringsactiviteiten die RIB in Vilvoorde ontwikkelt, beschouwde Renovil deze toelevering als een tijdelijk gegeven, waardoor de terreinen die ervoor nodig waren op termijn opnieuw beschikbaar zouden komen. De aanpak van Renovil was er derhalve op gericht om RIB 400 maximale bestaanskanalen te bieden via het gebruik van de terreinen die ervoor nodig waren, maar tevens tijdig de nodige initiatieven te nemen om de overdracht van deze gronden naar Renovil of zijn opvolger te bewerkstelligen, zodra de activiteiten van RIB 400 zouden stoppen.

2. Vanaf de start van de onderhandelingen met Renault in 1997 is door deze laatste steeds gesteld dat de werking van CAT moest worden vrijwaard.

Op geen enkel moment is door Renault evenwel verwezen naar bestaande overeenkomsten terzake.

Het is pas op 8 mei 2001, naar aanleiding van een bespreking tussen Renovil en de burgemeesters van Vilvoorde en Machelen, dat door Renault op een omfloerste manier melding werd gemaakt van een overeenkomst tussen Renault en CAT.

Nader onderzoek door de GOM Vlaams-Brabant wees uit dat het een overeenkomst betrof die dateerde van 28 april 2000 waarin aan CAT

een opstalrecht werd toegekend op 22 van de 31 hectare terreinen van Renault.

Dit onderzoek wees uit dat er in 1983, 1991 en 1994 onderhandse overeenkomsten waren gesloten tussen Renault en CAT waarbij aan CAT een gebruiksrecht op de terreinen werd toegekend. De overeenkomst van 28 april 2000 vestigde het recht van opstal met terugwerkende kracht tot 1991.

Deze feiten tonen aan dat noch Renovil, noch het Vlaams Gewest op de hoogte waren van enige overeenkomst tussen CAT en Renault betreffende de terreinen in Vilvoorde of Macheelen.

3. De handelwijze van RIB is op zijn minst als misleidend te beschouwen.

In september 1997 werd een conventie ondertekend die sloeg op terreinen die RIB reeds in 1994 grotendeels in gebruik had gegeven aan CAT.

Op die manier werd een verwachting gecreëerd waarvan RIB wist dat die niet zou kunnen worden ingelost.

Gelet op de geest van de conventie van 1997 zou het normaal geweest zijn, mocht RIB de GOM Vlaams-Brabant en de NV Novovil (Renovil-partners) ingelicht hebben over haar intentie om in april 2000 een opstalrecht toe te kennen, niet alleen op de 22 hectare van 1994, maar ook nog op bijkomend 4 hectare, zodat er in feite slechts 5 hectare overbleef voor de Renovil-werking.

Dit is niet gebeurd, wat het vermoeden bevestigt dat RIB de andere partners met de akte van april 2000 voor een voldongen feit wenste te plaatsen.

Daarenboven werd het recht van opstal toegekend met terugwerkende kracht tot in 1991.

Dergelijke houding getuigt niet van openheid naar de Renovil-partners toe.

Waarschijnlijk heeft RIB gewacht tot in april 2000 om de verhouding met CAT officieel in een akte vast te leggen, omdat de aanspraken van Renovil op de onbebouwde terreinen steeds uitdrukkelijker werden.

Voor de gebouwen van RIB, waarnaar alle aandacht uitging in de eerste werkingsjaren, werden immers nieuwe gebruikers gevonden, zodat de aandacht kon worden verlegd naar de terreinen.

De NV Novovil laat momenteel juridisch onderzoeken of, gelet op de bepalingen van het protocol van 27 september 1997, de handelwijze van Renault aanleiding kan zijn voor een juridische procedure tegen Renault.

Hierbij wordt vooral onderzocht of er sprake is van een moedwillige benadeling van Renovil en of het invoeren van een opstalrecht met terugwerkende kracht geen poging is om het Vlaamse decreet over de bodemsanering te omzeilen. Blijken hiervoor argumenten te bestaan, dan zal Novovil een juridische procedure tegen Renault starten.

**Vraag nr. 6
van 23 augustus 2001
van de heer ELOI GLORIEUX**

Exportsubsidies – Duurzame-energietechnologie

Volgens de huidige voorspellingen van energiebehoeftes zal windenergie in 2010 goed zijn voor 39 % van de nieuw geïnstalleerde opwekkingscapaciteit in de Europese Unie (EU). In Europa zijn de afgelopen tien jaar 30.000 banen gecreëerd in de windenergiesector. Verwacht wordt dat de markt voor windturbines tussen nu en 2020 zal groeien van 4,5 miljard euro naar 80 miljard euro. Deze groei kan nog groter worden wanneer in de toekomst 22,1 % van de Europese elektriciteit op hernieuwbare wijze moet worden geproduceerd, zoals overeengekomen in een witboek van de Europese Commissie.

Ons land speelde tot nu toe hierin veeleer een bescheiden rol, maar zou in één klap toonaangevend kunnen worden als de plannen voor één of meerdere near shore windturbineparken in de Noordzee gerealiseerd worden. Verscheidene in Vlaanderen gevestigde bedrijven die bij deze near shore projecten betrokken zijn (o.a. Turbowinds, Dredging International, De Nul, Electrabel, Interelectra) zullen hun ervaringen in Europa en elders te gelde kunnen maken.

Ook op het vlak van zonne-energiesystemen is in Vlaanderen onder andere Bekaert actief in de ontwikkeling en verkoop van innoverende fotovoltaïsche technologieën. De toepassingsmogelijkheden

en het marktpotentieel van deze duurzame-energiebron zijn erg groot.

Het Jaarverslag 2000 van Export Vlaanderen begint met de stelling dat export voor Vlaanderen erg belangrijk is. Omdat de markt in Vlaanderen relatief klein is en zodoende slechts beperkte groeikanalen biedt, zijn onze bedrijven als het ware gedwongen om zich op het buitenland te richten. "Export Vlaanderen", aldus het Jaarverslag 2000, "is een partner die kleine, grote en middelgrote ondernemingen de mogelijkheid geeft om te groeien door hun grenzen letterlijk voor een stuk te verleggen. Doordat wij de buitenlandse markten toegankelijk maken, dragen wij bij tot de groei en de bloei van alle ondernemingen voor wie de thuismarkt te kleinschalig is, van bedrijven die een ruimer afzetgebied zoeken".

De Vlaamse ondernemingen die duurzame-energie technologieën, waaronder wind- en zonne-energiesystemen, aanbieden, passen als geen ander in dit mission statement van Export Vlaanderen. Terwijl de markt voor duurzame-energiesystemen in Vlaanderen relatief klein is, ligt er in de EU en ook daarbuiten een enorm exportpotentieel voor het grijpen.

Een wezenlijk onderdeel van de dienstverlening van Export Vlaanderen is de introductie van nieuwe bedrijven op de exportmarkt.

1. In welke mate ondersteunde Export Vlaanderen de afgelopen jaren Vlaamse ondernemingen die duurzame-energiesystemen produceren en/of aanbieden ?
2. Waaruit bestond die steun en over welke bedrijven en duurzame-energie technologieën ging het concreet ?

Antwoord

1. De reglementering inzake subsidiëring van exportgerichte initiatieven, alsmede de zakenreizen die door de dienst Exportondersteuning worden georganiseerd, staan open voor bedrijven uit alle sectoren.

Export Vlaanderen organiseerde geen beursdeelnames specifiek op deze doelgroep gericht.

2. In de afgelopen jaren werden aan bedrijven die duurzame-energie technologie aanbieden de volgende subsidies toegekend (fr.) :

1998	75.000
1999	341.093
2000	237.941
2001	150.500

Sedert 1 januari 1998 werd er dus in totaal 804.534 frank toegekend aan bedrijven die duurzame-energie technologie aanbieden. Het betrof onder meer bedrijven actief in de ontwikkeling en productie van windturbines, zonnecollectoren en systemen voor zonne-energie.

In totaal hebben zeven ondernemingen die deze technologie aanbieden subsidies ontvangen. De subsidies werden verstrekt voor individuele prospectiereizen naar landen buiten de Europese Economische Ruimte (Egypte, Tsjechië, China, Colombia, Peru, Chili, Argentinië, Brazilië, Canada, de VSA, Ivoorkust, Turkije, Tunesië, Marokko en Grenada), alsook voor de deelname aan internationale beurzen (Nederland, Duitsland en Frankrijk).

3. Aan door Export Vlaanderen georganiseerde zakenreizen nam de voorbije jaren één bedrijf deel (reizen naar Marokko, Tunesië, Colombia, Chili, Peru, Argentinië en Brazilië).

Vraag nr. 7 van 23 augustus 2001 van de heer ELOI GLORIEUX

Exportsubsidies – Militair-gerelateerde bedrijven

Het Jaarverslag 2000 van Export Vlaanderen vermeldt dat er in 2000 aanvragen voor exportondersteuning voor onder andere de Flemish Aerospace Group (FLAG) en de Vlaamse Luchtvaartindustrieën (VLI) werden goedgekeurd.

Beide bedrijfsverenigingen vertegenwoordigen ondernemingen die onder meer specifiek voor de militaire markt technologieën en producten vervaardigen.

1. Waaruit bestond de steun van Export Vlaanderen aan de Flemish Aerospace Group en aan de Vlaamse Luchtvaartindustrieën precies : subsidiesteun (welk bedrag en voor welke projecten), deelname aan beurzen (welke beurzen), marktverkenning, ... en/of andere exportondersteuning ?
2. Welke van de door Export Vlaanderen gesteunde projecten van de genoemde bedrijfs-groepen

ringen hadden betrekking op militaire producten en technologieën ?

Antwoord

1. In het jaar 2000 ontvingen de Flemish Aerospace Group en de Vlaamse Luchtvaartindustriëlen financiële steun voor de volgende exportgerichte initiatieven :

Flemish Aerospace Group

- subsidie van 97.000 fr. voor de deelname aan een seminarie in Israël ;
- subsidie van 75.000 fr. voor de deelname van een seminarie in Turkije ;
- subsidie van 200.526 fr. voor de aanmaak van een ledenrepertorium, waarin elk lid actief in de lucht- en/of ruimtevaartindustrie wordt voorgesteld.

Vlaamse Luchtvaartindustriëlen

- subsidie van 97.000 fr. voor de deelname aan een seminarie in Israël.

2. De gesubsidieerde initiatieven waren gericht op de bevordering van de exportmogelijkheden voor de goederen en/of diensten van de aangesloten leden. De projecten hadden dus geen rechtstreekse betrekking op militaire projecten en technologieën.

Conform het besluit van de Vlaamse regering kan Export Vlaanderen immers geen subsidies toekennen om de uitvoer aan te moedigen van materiaal dat wordt gebruikt in gewapende conflicten, voor binnenlandse onderdrukking of voor internationale agressie.

3. Op vraag van FLAG nam Export Vlaanderen in 2000 deel aan de luchtvaartbeurs van Farnborough, Groot-Brittannië.

Aan deze groepsstand namen, naast FLAG-VLI, nog zes andere bedrijven actief in de luchtvaartsector deel.

Voor deelname aan deze beurs werd aan FLAG-VLI geen subsidie toegekend.

Vraag nr. 8 van 23 augustus 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export Vlaanderen – Aanwerving

In nummer 27 van de Exportbrief van Export Vlaanderen staat een advertentie voor de aanwerving van een programmeur-analyst. Daarbij wordt vermeld dat vrouwen worden aangemoedigd om zich kandidaat te stellen.

Kan de minister meedelen hoe de verhouding man/vrouw er op dit ogenblik bij het personeel van Export Vlaanderen uitziet ?

Bovendien verwondert het mij enigszins dat er, op het ogenblik dat een deel van het personeel van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (BDBH) door Export Vlaanderen zal worden overgenomen, nieuw personeel wordt aangeworven.

Werd vooraf nagegaan of er bij de Nederlandstalige personeelsleden van de BDBH niemand beantwoordt aan het profiel van programmeur-analyst dat door Export Vlaanderen wordt gewenst ?

Antwoord

De huidige verhouding man/vrouw bij het personeel van Export Vlaanderen is de volgende : 131 mannen en 136 vrouwen (totaal : 267 voltijdse eenheden).

De aanwerving, sinds 3 september jongstleden, van een medewerker/programmeur was urgent : deze functie, die absoluut diende te worden ingevuld teneinde het informaticasysteem op optimale wijze operationeel te houden, was reeds lang vacant.

De gesprekken tussen de gewesten en de BDBH omtrent de overheveling van het personeel zullen eerlang worden aangevat.

Vraag nr. 9 van 5 september 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Handelsattachés – Gewestelijke uitwisseling

Volgens het samenwerkingsakkoord van 31 december 1993 tussen de gewesten m.b.t. de handelsattachés zouden die bij hun terugkeer naar dit land

minimaal een kwart van hun spreekuren aan bedrijven uit de andere gewesten moeten besteden.

Hoeveel tijd hebben de Waalse en Brusselse handelsattachés de jongste jaren gemiddeld van hun spreekdagen uitgetrokken om Vlaamse bedrijfsafgevaardigden te woord te staan ?

Antwoord

Export Vlaanderen organiseerde spreekdagen voor de volgende Brusselse en Waalse handelsattachés :

1999

Land	Standplaats	Gewest
Colombia	Bogota	AWEX
Ivoorkust	Abidjan	AWEX
Koeweit	Koeweit-City	DBHB
Luxemburg	Luxemburg	AWEX
Oezbekistan	Tachkent	AWEX
Pakistan	Islamabad	AWEX
Roemenië	Boekarest	AWEX
Syrië	Damascus	AWEX
Uruguay	Montevideo	DBHB

2000

Land	Standplaats	Gewest
Colombia	Bogota	AWEX
Ivoorkust	Abidjan	AWEX
Koeweit	Koeweit-City	DBHB
Luxemburg	Luxemburg	AWEX
Oezbekistan	Tachkent	AWEX
Pakistan	Islamabad	AWEX
Roemenië	Boekarest	AWEX
Syrië	Damascus	AWEX
Uruguay	Montevideo	DBHB

Land	Standplaats	Gewest
Bulgarije	Sofia	AWEX
Colombia	Bogota	AWEX
Ivoorkust	Abidjan	AWEX
Luxemburg	Luxemburg	AWEX
Oezbekistan	Tachkent	AWEX
Pakistan	Islamabad	AWEX
Roemenië	Boekarest	AWEX
Syrië	Damascus	AWEX
Uruguay	Montevideo	DBHB
Vietnam	Hanoi	DBHB

(AWEX : Agence Wallonne à l'Exportation ; DBHB : Dienst Buitenlandse Handel Brussel – red.)

De tijd die de handelsattachés doorbrachten bij Export Vlaanderen was afhankelijk van de vraag van de Vlaamse exporteurs en bedroeg in de meeste gevallen één dag. Vlaamse bedrijven die op deze dag verhinderd waren, konden ook terecht bij de DBHB of bij het AWEX.

Vraag nr. 10 van 5 september 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Exportsteun – "Eurochallenge"

Inzake ondersteuning van exporterende bedrijven werd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in januari 2000 het programma Eurochallenge Brussels 2000 opgestart, in samenwerking met Eurochallenge BVBA, dat ondersteunende exportdiensten verleent en daartoe een beroep doet op eigen adviseurs die verspreid zijn over 70 landen buiten de Europese Unie. Frankrijk en Wallonië zouden deze aanpak eerder ook al met succes hebben toegepast.

Naar verluidt is er ook gepolst naar de Vlaamse interesse voor het programma "Eurochallenge".

Kan de minister zeggen wat daarvan aan is ?

Zijn er terzake besprekingen (geweest) en welke beleidsvisie wordt gehanteerd ?

Antwoord

Export Vlaanderen heeft het initiatief "Eurochallenge" via de exportbrief ter kennis gebracht van de Vlaamse bedrijven.

Export Vlaanderen sponsort de BVBA Eurochallenge niet, maar de bedrijven die met Eurochallenge wensen samen te werken, kunnen wel een beroep doen op financiële tegemoetkomingen, conform de geldende reglementering.

Vraag nr. 11 van 5 september 2001 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Exportsteun – Territoriale beperking

Het nieuwe besluit m.b.t. de financiële steun voor exportbevorderende activiteiten van Vlaamse on-

dernemingen voorziet in steun aan KMO's voor activiteiten buiten de Europese Economische Ruimte (uitgezonderd de deelname aan internationale beurzen).

Is die beperking het gevolg van Europese voorschriften, of gaat het om een optie van de Vlaamse regering? In dat laatste geval had ik graag vernomen op welke redenering die is gebaseerd.

Antwoord

Het besluit inzake de toekenning van subsidies voor exportbevorderende activiteiten is inderdaad beperkt tot activiteiten buiten de Europese Economische Ruimte (met uitzondering van de deelname aan internationale beurzen), en dit in toepassing van de Europese regelgeving terzake.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 226
van 18 juni 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Internationaal Jaar van de Vrijwilliger – Initiatieven

Naar aanleiding van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger hebben de meeste ministers budgetten vrijgemaakt om acties te ondernemen ten voordele van het vrijwillariaat.

1. Hoeveel middelen trok de minister uit voor het vrijwillariaat in zijn/haar sector?
2. Werden de middelen inmiddels besteed?
3. Hoe werden deze middelen besteed? Aan welke organisaties? Voor welke projecten?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

Op 31 maart 2000 besliste de Vlaamse regering initiatieven te nemen naar aanleiding van het door de Verenigde Naties uitgeroepen Internationaal Jaar van de Vrijwilliger.

De Vlaamse regering onderschreef hiermee de vier doelstellingen van het Internationaal Jaar:

- het vrijwilligerswerk op alle niveaus meer erkenning geven;
- de financiële, materiële en institutionele voorwaarden verbeteren, opdat vrijwilligers in optimale omstandigheden hun taak kunnen vervullen;
- vrijwilligerswerk bevorderen;
- de contacten tussen de verschillende vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties bevorderen.

Op 5 december 2000 werden de gezamenlijke en sectorale initiatieven op een persconferentie gepresenteerd.

Voor de aparte toelichting van de sectorale initiatieven, vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de gemeenschappelijke initiatieven.

Overlegronde statuut vrijwilliger

Als gezamenlijke activiteit werd op de eerste plaats een overlegronde in verband met het statuut van de vrijwilliger georganiseerd. Elke minister aanwezig op de persconferentie engageerde zich om binnen zijn/haar sector de nodige initiatieven te nemen om met betrekking tot dit onderwerp suggesties uit de sector te bundelen. Hierbij werd rekening gehouden met de geplogenheden binnen elke sector wat de adviesverlening aan de minister betreft.

Alle suggesties werden gebundeld op de website van de Vlaamse Gemeenschap geplaatst, en zullen in een nota aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. In afspraak met de federale regeringscommissaris en de federale parlementaire commissie zullen ook aan hen de resultaten van deze overlegronde worden bezorgd.

De federale werkzaamheden worden onder meer opgevolgd binnen het Nationale Comité voor het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger.

Informatie- en wervingscampagne

In het kader van Kleurrijk Vlaanderen werd een ondersteunende wervings- en bedankingscampagne door de Vlaamse regering opgestart.

Concreet omvatte zij volgende items :

- advertenties in tijdschriften ;
- radiospots gericht naar jongeren en ouderen ;
- kaartjes via drie tijdschriften verspreid om vrijwilligers te bedanken ;
- een website met contactadressen voor vrijwilligerswerk en info over het statuut en de sectorale campagnes.

Hiervoor werd binnen het communicatiebudget, dat onder de bevoegdheid van de minister-president valt, 10 miljoen frank gereserveerd.

Mieke Vogels, coördinerend minister voor het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger

Van vrijwilligerswerk heb ik één van de speerpunten in mijn beleid gemaakt. Omdat er in Vlaanderen veel vrijwilligers zijn én omdat vrijwilligerswerk onmisbaar is voor een gezonde samenleving. Ik zette, in samenwerking met de provinciale steunpunten voor het vrijwilligerswerk en Het Punt in Brussel, een aantal duurzame acties op die het vrijwilligerswerk binnen Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen en de andere sectoren moet stimuleren. Ik wil met deze acties ook de inzet van duizenden vrijwilligers waarderen.

2001 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot "Internationaal Jaar van de Vrijwilliger". De dynamiek die tijdens dat jaar zal ontstaan, wilde ik gebruiken om de erkenning en omkadering van het vrijwilligerswerk te verstevigen. Voor organisaties die met vrijwilligers werken, zette ik, samen met de provinciale steunpunten voor het vrijwilligerswerk en Het Punt in Brussel, ondersteunende acties op om meer vrijwilligers aan te spreken en de vrijwilligerssector te professionaliseren. Tegelijkertijd toonde ik de professionele welzijns- en gezondheidssector dat vrijwilligers een belangrijke meerwaarde kunnen betekenen voor de eigen werking.

In dat vrijwilligersveld zelf leven heel wat vragen, zowel bij individuele vrijwilligers als bij vrijwilligersorganisaties : heel wat vrijwilligers zijn steeds meer op zoek naar taakgerichte en in tijd beperkte engagementen. Organisaties zoeken onder andere naar methodes om actief vrijwilligers te werven en te motiveren. Beiden willen vrijwilligers ook een degelijk statuut aanbieden.

Ik sloot een samenwerkingsakkoord af met de provinciale besturen als partners om een aantal acties samen op te zetten.

Voor de hierna opgesomde initiatieven werd een totaalbudget van 8 miljoen frank uitgetrokken, waarvan 5 miljoen verdeeld werd over de provinciale steunpunten en Het Punt in Brussel. Met het jaarlijks budget van 24,5 miljoen in het kader van de toewijzing van subsidies aan vrijwilligersorganisaties in de welzijns- en gezondheidssector, brengt dit het totaalbudget op 32,5 miljoen.

Bedanken van vrijwilligers (Pins)

Om aan te tonen dat de waardering voor vrijwilligers in de welzijns- en gezondheidssector groot is, gaf en geef ik symbolisch een kleine attentie aan de vrijwilligers die ik gedurende dit jaar ontmoet heb of die door hun organisatie gevierd worden, met name een pin.

Werven van vrijwilligers

Aan vrijwilligerswerk doen, is niet voorbijgestreefd. Er is nog steeds een groot potentieel van mensen die een zinvolle tijdsbesteding zoeken. Maar de vrijwilliger heeft vandaag wel een ander soort engagement. Zij of hij kiest taakgericht voor een engagement beperkt in de tijd.

Veel vrijwilligersorganisaties hebben het moeilijk om voldoende vrijwilligers te vinden.

Via een campagne in samenwerking met de provinciale steunpunten voor het vrijwilligerswerk die zich in de eerste plaats richt naar jongeren en werknemers op het einde van hun loopbaan, wordt hun de weg gewezen naar het vrijwilligerswerk.

Deze campagne bevat drie concrete acties, die in oktober 2001 van start gaan :

- een wervingsactie naar laatstejaarsstudenten in de middelbare scholen ;
- een wervingsactie naar studenten van hogescholen – universiteiten (bijvoorbeeld studenten

Marketing die de ledenwerving van een organisatie vorm geven) ;

- een wervingsactie naar mensen die voor hun pensioen staan, via ondernemingen.

Ondersteunen van organisaties (vorming)

Een goed functionerende organisatie heeft gelukkige vrijwilligers, en vrijwilligers werken graag in een goed draaiende organisatie. Ik wil dat er tijdens het Internationaal jaar van de Vrijwilliger ook aandacht besteed wordt aan de vrijwilligersorganisaties zelf.

De profilering van de organisatie, het werven en motiveren van vrijwilligers, duidelijke taakafbakening, ... al deze factoren bepalen mee het goed functioneren van de organisatie.

Een vormingsaanbod georganiseerd door de provinciale steunpunten, met de financiële steun van de minister, wijst organisaties erop hoe ze met die evoluties kunnen omgaan of hoe ze op nieuwe trends kunnen inspelen. In het kader van die vorming kan er ook tussen de verschillende organisaties een uitwisseling van ervaring en expertise tot stand komen.

"Good practises" in de professionele sector

Voor professionele welzijns- en gezondheidsinstellingen kunnen vrijwilligers een belangrijke meerwaarde zijn. De druk die op het takenpakket van professionele hulpverleners rust, kan zo een stuk afgebouwd worden, terwijl vrijwilligers zich op een professionele manier ondersteund voelen. Tijdens dit Internationaal Jaar van de Vrijwilliger wilde ik enkele "goede voorbeelden" belichten waar professionelen en vrijwilligers constructief de handen in elkaar slaan. Dit gebeurde in de vorm van een "ideeënbundel", die men in de week van 25 juni over de welzijns- en gezondheidsinstellingen en -voorzieningen verspreidde.

Degenen die zelf oordelen een goed voorbeeld te zijn, krijgen ook de kans om zich bekend te maken via de deelname aan een wedstrijd. Een jury zal in het najaar een selectie maken en de vernieuwende initiatieven bekronen.

Decreet vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector

Het decreet op het vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector dateert van 1994. Na zes jaar werking bleek dit in verhouding meer lasten dan

middelen met zich mee te brengen en een aantal onduidelijkheden te bevatten. Vandaar dat dit decreet tijdens het Internationaal Jaar wordt vereenvoudigd. Vandaag zijn 147 verenigingen erkend.

Steve Stevaert

1. Mijn administratie werd nog niet geconfronteerd met initiatieven of aanvragen rond vrijwilligerswerk.

2 en 3. Aangezien het antwoord op de eerste vraag negatief is, moet ook ontkennend geantwoord worden op deze vragen.

Bert Anciaux

Naar aanleiding van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger werd aan de Vlaamse ministers gevraagd een individueel actieplan op te stellen, zodat elke minister, binnen zijn/haar eigen bevoegdheid, op de beste manier zou kunnen inspelen op de noden en behoeften van de vrijwilligers in Vlaanderen.

Ik koos veeleer voor een structurele aanpak dan voor eenmalige themajaargebonden initiatieven. Hierdoor is het werken aan het vrijwilligersthema een onderdeel van mijn reguliere werking en is er niet echt in een extra budgettaire ruimte – met uitzondering wat sport (zie verder) betreft – voorzien.

Hiermee zijn in zekere zin de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger beantwoord, maar ik wil wel nogmaals de aandacht vestigen op de inspanningen die door mijn kabinet gedaan worden voor het vrijwilligerswerk. Het Internationaal Jaar heeft hier zeker een stimulerende rol gespeeld, maar onze initiatieven staan of vallen niet met dit ene Jaar.

In mijn antwoord op de schriftelijke vraag nr. 53 van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkte ik reeds onze inbreng in het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger. Daar vrijwilligers ons na aan het hart liggen, herhaal ik hier de grootste initiatieven.

Mijn kabinet maakt deel uit van het Nationaal Comité voor de Vrijwilligers voor het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger (IYV 2001) en volgt het van nabij op. Het Comité heeft onder andere de creatie van een gezamenlijke website bij de Federale Voorlichtingsdienst op het programma staan. Verder worden de violen voortdurend gelijkgestemd tussen de verschillende overheden.

Er wordt informatie verzameld om voldoende input te hebben om te werken aan een beter sociaal en fiscaal statuut voor de vrijwilliger. Alhoewel dit een federale bevoegdheid is, werd er binnen Cultuur en Sport veel energie gestoken in het verzamelen van adviezen van heel wat relevante betrokkenen. De Vlaamse Museumvereniging, het Vlaams Centrum voor Amateurkunsten, het Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken, het Vlaams Theaterinstituut, de Jeugdraad, de Raad voor Cultuur en de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding, de Vlaamse Sportraad, de Vlaamse Sportfederatie en het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (Blos) bezorgden hun advies.

Op basis van al deze informatie zal er gefundeerd verder gewerkt worden en zullen er gesprekken aangegaan worden met de bevoegde collegae. Mijn collega minister Vogels coördineert dit verder. Het spreekt vanzelf dat het resultaat van deze actie het Internationaal Jaar ver zal overstijgen.

Ik kan ook nog meedelen dat de "campagne Internationaal Jaar van de Vrijwilliger" eveneens door mijn collega minister Vogels gecoördineerd wordt en dat wij daar ook aan meewerken. Dit wordt gefinancierd door middel van het horizontaal communicatiebudget.

Minister Vogels kan zeker uitsluitsel geven over de budgetten die voor de gemeentelijke initiatieven vrijgemaakt werden.

Binnen Cultuur is er eveneens hard gewerkt aan de EU-resolutie "Jeugd en vrijwilligerswerk" in het kader van het EU-voorzitterschap van België in de tweede helft van dit jaar (*EU : Europese Gemeenschap – red.*). De drie gemeenschappen werkten hier zij aan zij samen met het kabinet, de administratie, JINT (een erkende jeugdorganisatie) en experts terzake (*JINT : Coördinatieorgaan voor Internationale Jongerenactiviteiten – red.*). De teksten zijn nu binnen voor vertaling.

Bij het uitwerken van nieuwe of bij het aanpassen van bestaande regelgevingen wordt er voortdurend rekening gehouden met de gevolgen voor de vrijwilligers. Dit is voor mijn diensten een blijvend aandachtspunt.

Ik kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger verzekeren dat vrijwilligers ons na aan het hart liggen en dat wij de materie van nabij opvolgen met het oog op :

- het realiseren van meer erkenning voor het vrijwilligerswerk, zowel lokaal, nationaal als internationaal ;
- het geven van aanzetten tot het creëren van de nodige financiële, materiële en institutionele voorwaarden voor vrijwilligerswerk :
- meer mensen ertoe aan te zetten hun vrije tijd via vrijwilligerswerk ten dienste te stellen van de gemeenschap ;
- het bevorderen van contacten tussen vrijwilligersorganisaties.

Waarmee wij meteen de vier doelstellingen van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger onderschrijven die door de UNO naar voren geschoven worden (*UNO : United Nations Organization – red.*). Voor ons actieplan kozen wij – met uitzondering van Sport – duidelijk voor de dagelijkse structurele werking, waardoor de nodige budgetten in onze reguliere werkingmiddelen opgenomen zijn en er niet in een aparte budgettering voorzien werd.

Voor het beleidsdomein Sport werd onder impuls van mijn voorganger Johan Sauwens een sensibiliseringsactie "vrijwilliger in de sport" uitgewerkt. Hiertoe werd op de Blos-begroting 2001 10 miljoen frank ingeschreven voor een actie rond de vrijwilligers in de sport. Deze actie bestaat uit vijf krachtlijnen.

Vooreerst wensen we jonge vrijwilligers te motiveren. Via een beperkte mediacampagne en een aangepaste communicatiestrategie zullen vooral jonge mensen warm gemaakt worden om zich als vrijwilliger belangeloos in te zetten voor de sport. Hiertoe is een mediapartnership afgesloten met RTR (11 regionale zenders) om een tv-spot rond de "vrijwilliger in de sport" uit te zenden (*RTR : Regionale Televisieregie – red.*). Daarnaast werden een slogan/logo, poster en huldigingsmedaille ontworpen en aangemaakt.

Daarnaast wensen we onze appreciatie uit te drukken voor de vele vrijwilligers die binnen de sportwereld actief zijn. Er zal een (gratis) huldigingsmedaille (en attest) van de Vlaamse minister van Sport uitgereikt worden aan vrijwilligers die zich 21 jaar actief hebben ingezet in de sportclub, sportfederatie of de schoolsport. Er zal een incentive voor jonge vrijwilligers (tot 21 jaar) aangemaakt worden die zich ten minste reeds twee jaar als sportvrijwilliger actief hebben ingezet, om hen aan te moedigen dit verder te blijven doen.

Ten derde wordt ook aandacht besteed aan een vrijwilligersstatuut. Net zoals voor Cultuur werden adviezen vanuit de sportsector gebundeld die de basis kunnen vormen voor het uitwerken van een statuut.

Een vierde luik bevat vormingsinitiatieven voor de vrijwilligers in de sport. Een samenwerkingsakkoord werd afgesloten tussen Bloso (VTS), de Vlaamse Sportfederatie (VSF) en de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) om een aantal bijcholingen te organiseren rond vijftien verschillende sportspecifieke thema's (*VTS : Vlaamse Trainersschool – red.*). Zo werd "Sportac" opgezet, met als voornaamste doelstelling het ontwikkelen en organiseren van administratieve opleidingen voor clubbestuurders. Een eerste programmapolder werd reeds aangemaakt.

Deze campagne wordt ten slotte ondersteund met een actie op het terrein. Bloso zal van vrijdag 12 oktober 2001 tot zondag 20 oktober 2001 samen met de gemeentelijke en provinciale sportdiensten het evenement "t Sportlint" organiseren, dwars door Vlaanderen rond sportieve mobiliteit, een actie die volledig in het teken zal staan van de vrijwilliger in de sport. Gelijktijdig met deze sportieve estafette zullen gemeentelijke huldigingsplechtigheden voor de vrijwilligers in de sport plaatsvinden.

Marleen Vanderpoorten

Er zijn talrijke enthousiaste vrijwilligers die zich occasioneel of op geregelde basis belangeloos inzetten binnen de school. We denken hierbij aan de zogenaamde "leesvaders en -moeders", zwembegeleiding, inzet van het oudercomité op schoolfeesten, enzovoort. Dat die inzet een belangrijke meerwaarde biedt binnen het schoolleven, behoeft geen betoog.

Een goede communicatie rond de verschillende overheidsinitiatieven in het kader van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger zal niet alleen meer duidelijkheid verschaffen voor zowel de scholen als de betrokken vrijwilligers, maar betekent tevens een erkenning van het belang en van de omvang van vrijwilligerswerk binnen het onderwijs.

Naast de promotie van het vrijwilligerswerk werkt het Nationaal Comité voor Vrijwilligers aan de coördinatie rond de totstandkoming van een juridisch statuut van de vrijwilliger.

Belangrijke knelpunten zijn onder andere de belastbaarheid van eventuele vergoedingen, de toe-

passelijkheid van wetten op maximale werkduur, weekendwerk en dergelijke, mogelijkheden tot vrijwilligerswerk voor uitkeringsgerechtigden en de aansprakelijkheid van de vrijwilliger en de vrijwilligersorganisatie. Alhoewel dit statuut voor de vrijwilligers op school tot nu toe geen probleem opleverde, wordt de evolutie van dit statuut door het departement Onderwijs gevolgd, zodat nieuwe ontwikkelingen aan scholen kenbaar kunnen worden gemaakt.

Verder heeft het departement Onderwijs de vraag inzake aansprakelijkheid van vrijwilligers en de mogelijkheden van de bestaande schoolpolis hieromtrent onderzocht. Het is essentieel dat scholen vrijwilligerswerk expliciet laten vermelden bij het opmaken van de polis. Afhankelijk van de verzekeringsmaatschappij moeten scholen een nauwkeurige taakomschrijving opstellen, waarin vermeld staat waarmee vrijwilligers zich juist bezig zullen houden.

Soms – naar aanleiding van een schoolfeest bijvoorbeeld – zal dit ad hoc doorgegeven moeten worden. Het gaat hierbij uiteraard enkel om activiteiten die passen binnen het schoolleven en die door de school als instelling gedragen worden. Privé-initiatieven van een oudercomité vallen hier niet onder. Ook is het van belang de werkzaamheden van het Nationaal Comité op te volgen, indien hier centraal een regeling voor ontwikkeld zou worden.

Wanneer het Nationaal Comité een duidelijk beeld heeft van de evolutie van de regelgeving zal onderwijsinstellingen gewezen worden op eventuele aandachtspunten in verband met het nieuwe juridische statuut van de vrijwilliger. Ook het belang van een grotere duidelijkheid omtrent de aansprakelijkheid en de initiatieven die scholen hieromtrent kunnen nemen, zal hierbij aangestipt worden.

Tevens zal ik tijdens mijn verdere schoolbezoeken van de gelegenheid gebruikmaken om de talrijke vrijwilligers binnen het dagelijkse schoolleven extra onder de aandacht te brengen en hun bijdrage op die wijze honoreren.

Tot nu toe werden geen extra onderwijsmiddelen uitgetrokken naar aanleiding van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger.

Renaat Landuyt

Naar aanleiding van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger heb ik volgende acties ondernomen ge-

richt op het vrijwilligerswerk in de toeristische sector.

1. Een inventarisatie van het vrijwilligerswerk in de toeristische sector door een bevraging van 911 organisaties met activiteiten in de toeristische sector.

Er werd gepeild naar het aantal vrijwilligers, de werking, de opleidingsmogelijkheden, de organisatorisch maatregelen met het oog op het vrijwilligerswerk. In het totaal werden 911 organisaties aangeschreven, onderverdeeld naar dertien subsectoren. Het rapport wordt door Toerisme Vlaanderen momenteel gefinaliseerd.

2. Het opstarten van een infolijn "vrijwilligerswerk in de toeristische sector" bij Toerisme Vlaanderen.

Personen met interesse voor het vrijwilligerswerk in de toeristische sector kunnen hier informatie krijgen over de mogelijkheden en organisaties in hun regio. De Vlaamse Infolijn in het kader van de acties van de Vlaamse regering, dient voor vragen betreffende de toeristische sector door te verwijzen naar de infolijn bij Toerisme Vlaanderen.

3. Een bladzijde "vrijwilligerswerk in de toeristische sector" op de website van Toerisme Vlaanderen.

Op deze webbladzijde vindt men algemene informatie, het rapport "Vrijwilligerswerk in de toeristische sector" zal kunnen worden geraadpleegd en er kan een databank geconsulteerd worden van organisaties die werken met vrijwilligers.

4. Het vernieuwen van de opleiding voor gidsen en reis(bege)leiders, waarvan er velen als vrijwilliger actief zijn.

De vernieuwing van deze opleiding gebeurt in overleg met de verschillende gidsen en reis(bege)leidersverenigingen.

5. Waardering tonen en de aandacht vestigen op het werk van de vrijwilligers in de toeristische sector door een artikelenreeks in het tijdschrift van Toerisme Vlaanderen.

Van juli tot december verschijnt er telkens een artikel in het Informatieblad van Toerisme Vlaanderen waarin vrijwilligers in één specifieke deelsector in de schijnwerpers worden gezet.

Binnen Toerisme Vlaanderen werden voor deze acties de nodige middelen vrijgemaakt. Op de vormingsdienst van Toerisme Vlaanderen werd het vrijwilligerswerk in het takenpakket van een medewerker opgenomen.

Semi-agorale arbeid

Naast het niet-vergoede vrijwilligerswerk zijn er heel wat vrijwilligers actief die een beperkte prestatievergoeding krijgen voor hun inzet. Het krijgen van een prestatievergoeding betekent echter niet dat het hier gaat om professionele of marktgebonden arbeid. De prestatievergoeding wordt immers niet bepaald door een prijsvormingsmechanisme op de arbeidsmarkt en de taken worden niet vervuld met de intentie om de activiteit beroepsmatig uit te bouwen. Het doel van deze vrijwillige inzet is niet om er een beroepsinkomen uit te verwerven of er bestaanszekerheid mee op te bouwen.

De Vlaamse regering heeft de minister van Werkgelegenheid en Toerisme belast met de agendering van de problematiek van de vergoede vrijwillige inzet (semi-agorale arbeid) op de Interministeriële Conferentie voor Werkgelegenheid. Ik overleg terzake met mijn collega's in de federale regering.

Vera Dua

1. In dit begrotingsjaar 2001 werden volgende speciale budgetten uitgetrokken die verband houden met het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger :

- 20 miljoen frank (500.000 euro) voor de extra aankoop van natuurgebieden door de erkende terreinbeherende verenigingen.

Gevolggevend aan de intentie van de Vlaamse regering om 3.000 hectare per jaar aan te kopen (zowel door de administratie als door de erkende verenigingen), werd voor 2001 dit extra bedrag ingeschreven. Op die manier krijgt, via het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger, de niet-professionele werking van de betrokken verenigingen een extra aanmoediging.

- Een kleine 2,5 miljoen frank voor de oprichting van een steun- en coördinatiepunt dat de hele milieu- en natuursector omvat, bij de BBL (*Bond Beter Leefmilieu – red.*).

Hiervoor zullen zij tussen augustus 2001 en juli 2002 verschillende initiatieven ontplooiën :

- 1) sectorgerichte communicatie in het kader van de overheids campagne : uitgave van twee folders en doorverwijzing naar instroompunten ;
- 2) media-actie "Het vrijwilligerswerk in de sector zichtbaar gemaakt" : Vlaamse activiteitendagen met vrijwilligersinbreng in de kijker geplaatst, waar mogelijk met persoonlijke aanwezigheid van de minister ;
- 3) tandemactie "lokale besturen en verenigingen" : verdieping van de interactie via instapmodellen en directe contacten tussen het gemeentelijk niveau en de privéverenigingen (actie initieel ontworpen door de Koning Boudewijnstichting) ;
- 4) vormingsaanbod "vrijwilligersbeleid in een organisatie" : aanmaak cursus en organisatie van vijf provinciale vormingsdagen ;
- 5) instroom voor nieuwe vormen van vrijwilligerswerk : media-actie naar doelgroepen en vakpers ;
- 6) doorgeefluik en terugkoppelingsloket inzake semi-agorale arbeid.

Er is een stuurgroep opgestart, onder het secretariaat van de BBL, met vertegenwoordigers van de administratie en de milieu- en natuurverenigingen, die het hele proces moet begeleiden en waar nodig bijsturen. Om de drie tot vier maanden wordt een voorlopige stand van zaken opgemaakt.

Op het einde van het projectjaar wordt een verslag opgemaakt met een overzicht van de uitgevoerde initiatieven en de gerealiseerde acties.

Er gaat sociale aandacht naar het werk van de compostmeesters, die heel wat activiteiten plannen in het kader van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger. Hiervoor werden geen bijkomende middelen uitgetrokken, maar deze activiteiten zullen wel mee het gezicht van het Jaar bepalen. Waar mogelijk zal ik trachten op sommige activiteiten persoonlijk aanwezig te zijn.

2. De uitbetaling is intussen nog niet gebeurd, gezien de procedures terzake. Alle uitbetalingen geschieden volgens de daarvoor bepaalde, algemene regels.

3. De aankoop van gronden is op dit moment volop aan de gang, zoals elk jaar. Wel kunnen we de voorbije twee jaar spreken van een versnelde aankoop, conform de Vlaamse regeringsverklaring van deze legislatuur.

De vier terreinbeherende verenigingen zijn : VZW Durme (Lokeren), Stichting Limburg Landschap (vnl. Noord- en Oost-Limburg), VZW De Wielewaai (Vlaanderen) en VZW Natuurreservaten (Vlaanderen). De verdeling van de middelen gebeurt volgens een vaste verdeelsleutel.

Het steun- en coördinatiepunt wordt, zoals reeds vermeld, verzorgd door de BBL.

Paul Van Grembergen

Met betrekking tot mijn bevoegdheidsdomeinen werden geen extra middelen – met uitzondering van "monumenten en landschappen" (zie verder) – ingezet (progr. 21.01) in het kader van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger.

Wel organiseert de administratie Planning en Statistiek een survey bij 1.500 Vlaamse gezinnen. Bij deze face-to-face bevraging wordt jaarlijks onder meer gepeild naar de betrokkenheid van de Vlamingen bij een vrijwilligersvereniging en de motieven om aan vrijwilligerswerk te doen. Op basis van een hele reeks achtergrondvariabelen kunnen we ook het profiel van de vrijwilliger beschrijven.

De resultaten van de survey worden jaarlijks meegedeeld in Vrind (Vlaamse Regionale Indicatoren).

Er wordt een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan het vrijwilligerswerk in Vlaanderen (zie domein Cultuur).

De informatie wordt ook elektronisch verspreid via <http://www.vlaanderen.be/statistieken>. Via de zoekfunctie en het begrip "vrijwilliger" komt men terecht bij de statistiekreeksen (elektronische Vrind), publicaties (Vrind, Vlaanderen Gepeild) en berichten over vrijwilligerswerk (Statnieuws).

De bijdrage van de administratie Planning en Statistiek bestaat er dus in het fenomeen van het vrijwilligerswerk te bestuderen en evoluties in de tijd te meten.

Ik kan ook melden dat in het domein Financiën en Begroting wordt nagekeken in hoeverre de buitenlandse voorbeelden tot aanmoediging van "fiscal

compliance" in Vlaanderen overbrengbaar zijn. Het is evenwel onduidelijk of vrijwillige belastingbetalers kunnen worden beschouwd als behorende tot het voluntariaat, zoals door de Vlaamse volksvertegenwoordiger wordt vooropgesteld.

Ten slotte merk ik op dat de (Vlaamse) fiscale wetgeving meer tot voluntariaat stimuleert (via bijvoorbeeld verlaagde successierechten). De vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft evenwel duidelijk de uitgaven, niet de missing van inkomsten (= fiscale uitgaven).

Wat monumenten en landschappen betreft, kan ik het volgende melden.

1. Er is met het oog op het Jaar van de Vrijwilliger een bedrag van één miljoen ingeschreven op het activiteitenprogramma Monumenten en Landschappen (pr. 62.2, BA 33.06) voor subsidies aan vrijwilligers van verenigingen voor educatieve en sensibiliseringsprojecten in de sector "monumenten en landschappen".
2. De toekenning van de subsidie is in voorbereiding.
3. De middelen zullen uiterlijk in oktober 2001 worden besteed.

Jaak Gabriels

Er werden op het bevoegdheidsdomein Huisvesting geen bijzondere middelen voor het voluntariaat ingeschreven.

Vraag nr. 227 van 18 juni 2001 van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Minimumenergielevering – Omzendbrief

De Vlaamse regering keurde op 23 januari 2001 het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding goed. Eén van de doelstellingen van dit actieplan is dat mensen die hun elektriciteitsrekening niet kunnen betalen, in principe nooit volledig worden afgesloten van de elektriciteitstoevoer.

De Vlaamse regering kondigde een rondzendbrief aan die een strengere interpretatie aanbeveelt van de notie "klaarblijkelijke onwil".

Wanneer mogen de OCMW's deze rondzendbrief verwachten ?

Antwoord

De omzendbrief over een minimumenergielevering in het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding zal worden verspreid in het najaar van 2001.

Vraag nr. 231 van 28 juni 2001 van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Bijzondere jeugdzorg – Vrijwillige bijstand

Artikel 27, § 1 van de gecoördineerde decreten bepaalt dat de jeugdrechter in problematische opvoedingssituaties een aantal maatregelen kan nemen. Ingevolge § 2 van dat artikel eindigen die maatregelen van rechtswege na 45 dagen, onder meer wanneer vóór het verstrijken van die termijn vrijwillige bijstand en hulp werden georganiseerd door de comités voor bijzondere jeugdbijstand, of wanneer door de bemiddelingscommissie een minnelijke schikking kan tot stand worden gebracht.

Die 45-dagenregel ligt al enige tijd onder vuur (cf. maatschappelijk debat bijzondere jeugdzorg). Het zou goed zijn terzake over een aantal gegevens te beschikken.

1. In hoeveel gevallen konden de verschillende comités vóór het verstrijken van de 45 dagen vrijwillige bijstand organiseren in de voorbije vijf jaar, opgedeeld per arrondissement ?
2. Wat waren de belangrijkste oorzaken wanneer dit niet lukte ?
3. In hoeveel gevallen konden de bemiddelingscommissies (BMC) een minnelijke regeling (MR) bereiken in de voorbije vijf jaar ?
4. Wat waren de belangrijkste oorzaken wanneer dit niet gebeurde ?
5. In hoeveel gevallen eindigde het dossier uiteindelijk toch bij de jeugdrechter ?

Antwoord

1. Alhoewel deze gegevens niet systematisch worden geregistreerd wegens onderscheiden praktijk van de jeugdrechters, kon het volgende overzicht worden samengesteld.

	45 dagen	Vrijwillige bijstand aanvaard/ mogelijk	Doorverwijzing BMC	MR na bemidd.	Parket na bemidd.
Aalst*					
Antwerpen	1.073	638		14	
Brugge*					
Brussel-H/V	117	27			
Dendermonde	26	16		1	
Gent	81	43	26		
Hasselt*					
Ieper	10	3	7	1	6
Kortrijk*					
Leuven	47	26	21		21
Maaseik	16	7	10	1	9
Mechelen	68	57	11		
Oostende*					
Oudenaarde*					
Roeselare-Tielt	10	5	5	1	4
St.-Niklaas	95	56	39		
Tongeren*					
Turnhout*					
Veurne*					
Totaal					

* Waar de cijfers ontbreken, werd er geen registratie bijgehouden van de 45-dagenregeling, waren betrokken consulenten niet meer in dienst om de informatie door te spelen, of nam de jeugdrechter een maatregel en trok de case naar zich toe door de vrijwillige hulpverlening onvoldoende kansen te bieden.

Conclusie : de comités kunnen in bijna 60 % van de aangemelde 45-dagenmaatregelen vrijwillige hulp en bijstand organiseren.

In het arrondissement Antwerpen, waar de meeste 45-dagenmaatregelen genomen worden, is dit voor het jaar 2000 zelfs bijna 70 %.

2. Redenen waarom vrijwillige bijstand niet lukte :

- gebrek aan bereidheid tot medewerking binnen de vrijwillige hulp (niet-akkoord van één der partijen, niet komen opdagen, afspraken niet nakomen), wat samenhangt met een gebrek aan probleeminzicht en/of ontkenning van de problemen ;
- te zware problematiek (vooral in incestzaken) om binnen de vrijwilligheid de nodige garanties te bieden voor de jongeren ;
- noodzaak aan een duidelijk, gerechtelijk kader (bij risicosituaties voor jonge kinderen, crimineel milieu).

3. Minnelijke regeling

Periode 1996-2000	Verzoeken	Bemiddeling 45 dagen	Minnel. regeling	Naar parket
1996	1.034	53		
1997	1.281	131		
1998	1.328	120		
1999	1.344	125		
2000	1.393	112	12	93
Totaal	6.380	541		

Het aantal verzoeken bij de bemiddelingscommissie in het kader van een 45-dagenmaatregel vertoont de laatste jaren een licht dalende tendens.

Ondanks de ernstige problematiek van de zaken die op dergelijke wijze aangemeld worden, krijgt 14 % een niet-gerechtigde afhandeling, 11 % van deze verzoeken wordt afgesloten met een minnelijke regeling, 4 % met een uithandengeving en 3 % van de verzoeken kan – voornamelijk door de strikte termijn – niet behandeld worden. Voor deze laatste is de verdere afhandeling onduidelijk. 83 % wordt doorverwezen door het parket.

De praktijk in de diverse arrondissementen is echter sterk uiteenlopend. Pas in 2000 hebben de bemiddelingscommissies eenvormig geregistreerd.

Voorbeeld Gent :

Bemiddelingscommissie voor Bijzondere Jeugdbijstand Gent

Periode 01/01/1996 – 30/12/2000

Cijfergegevens 45-dagenmaatregel : 34 in totaal

	Minnelijke regeling	Parket	Vervallen	Totaal
1996	0	4	0	4
1997	2	8	0	10
1998	0	6	1	7
1999	3	4	0	7
2000	2	4	0	6
Totaal	7 (20,58 %)	26 (47,47 %)	1	34

Voorbeeld Brussel :

Bemiddelingscommissie voor Bijzondere Jeugdbijstand Brussel

Periode 01/01/1996 – 30/12/2000

Cijfergegevens 45-dagenmaatregel : 86 in totaal

	Minnelijke regeling	Parket	Vervallen	Totaal
1996	5	24	0	29
1997	2	30	1	33
1998	2	11	1	14
1999	0	9	0	9
2000	0	1	0	1
Totaal	9	75	2	86

4. Een belangrijke reden waarom een bemiddeling niet lukt, is de tijdsdruk, waardoor de bemiddelingscommissie niet in optimale omstandigheden kan bemiddelen.

Niet-akkoord van een der partijen is de meest voorkomende reden om toch naar parket te verwijzen.

Andere redenen :

- vanuit de hulpverleningsgeschiedenis werden reeds alle beschikbare mogelijkheden uitgeprobeerd ;
- de nood aan een duidelijk gerechtelijk kader bij jonge kinderen in risicosituaties ;
- gebrek aan medewerking (bv. niet komen opdagen, afspraken niet naleven) ;

- gebrek aan probleeminzicht en/of ontkenning van de problemen.

In 57 % van de zaken waarin urgente maatregelen worden genomen, kan het comité vrijwillige hulp en bijstand organiseren. Van de zaken die doorverwezen worden naar de bemiddelingscommissie heeft 14 % geen gerechtelijke afhandeling.

In 65 % van de urgente maatregelen blijkt, na intensieve tussenkomst van de vrijwillige hulpverlening, gerechtelijke afhandeling niet noodzakelijk.

33 % van de zaken belanden terug bij de jeugdrechter.

5. Dit zou kunnen worden onderzocht aan de hand van de dossiers bij de griffiers van de jeugdrechtbanken. Dit is echter een onderzoeksoopdracht apart, die binnen de gestelde tijd niet kan worden verwezenlijkt.

Vraag nr. 251
van 24 juli 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Zorgverzekering – Gesubsidieerde hulpverlening

Vanaf 1 oktober 2001 kunnen mensen zich aansluiten bij een zorgkas, zodat op 1 januari 2002 de eerste uitkeringen gestort kunnen worden. Uiteraard zal het opstarten van de zorgverzekering, maar zeker haar groei, in de loop van de tijd een invloed hebben op het aanbod van zorg. Vandaag kunnen alleen erkende en gesubsidieerde diensten in aanmerking komen voor subsidiëring. Doordat men erkenning en subsidiëring aan elkaar koppelt, remt men ook de noodzakelijke groei van het aanbod af. Men kan immers niet meer erkennen dan dat er geld beschikbaar is.

Vanuit die optiek is bij de discussie in het parlement over het oorspronkelijke decreet steeds gesteld dat het zou volstaan een erkende voorziening te zijn om in aanmerking te komen voor de uitkeringen van de zorgverzekering. Door te werken met erkenningen kan men blijvend waken over de kwaliteit van de verstrekte zorg.

Wanneer legt de minister het parlement een voorstel voor waarbij er een loskoppeling komt tussen erkenning en subsidiëring voor de diensten van de gezinszorg in het kader van de betalingen door de zorgverzekering ?

Antwoord

De zorgverzekering is ingevoerd om de kosten van niet-medische zorg voor ernstig en langdurig zorgbehoevenden te verlichten. De tenlastenemingen die in de eerste fase van de zorgverzekering aan zwaar zorgbehoevenden uitgekeerd worden, laten toe dat een aanbod aan gesubsidieerde hulpverlening ook voor hen beter betaalbaar wordt. Deze groep heeft immers veel hulp nodig, zodat de gevraagde bijdragen toch nog een hoge kostprijs voor deze groep betekenen.

De betaalbaarheid van de diensten voor gezinszorg wordt in eerste instantie bewerkstelligd door de subsidiëring van deze dienstverlening. De zorgverzekering brengt een bijkomend soelaas voor ernstig en langdurig zorgbehoevenden.

In die zin pleit ik ervoor om de gesubsidieerde hulpverlening verder uit te breiden, zodat elke zorgbehoevende persoon een betaalbare en kwaliteitsvolle hulp zou kunnen ontvangen.

Vraag nr. 257
van 8 augustus 2001
van de heer CARL DECALUWE

Revalidatiecentra – Kortrijk-Roeselare-Tielt

Slachtoffers van een ongeval die ernstig gekwetst raken, wacht dikwijls een maandenlange revalidatie. Gelukkig kunnen deze mensen een beroep doen op gespecialiseerde instellingen om de revalidatie te begeleiden en tot een goed einde te brengen, zodat volledige integratie in de samenleving opnieuw mogelijk wordt.

Ondanks de campagne voor meer verkeersveiligheid blijven de verkeersongevallen zich opstapelen, wat ook een continue vraag naar revalidatiemogelijkheden in stand houdt.

1. Kan de minister een overzicht geven van alle publieke revalidatiecentra in het arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt ?

Welke opnamecapaciteit vertegenwoordigt elk van deze revalidatiecentra ?

2. Zijn er momenteel wachtlijsten voor opname of behandeling in revalidatiecentra ?

Zo ja, hoeveel mensen zijn opgenomen in deze lijsten en hoelang bedraagt de wachttijd ?

Welke maatregelen worden genomen indien blijkt dat de vraag veel groter is dan het aanbod ?

Antwoord

1. Overzicht van de diensten en centra voor revalidatie (intramuraal en extramuraal) gelegen in de arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Tielt.

Dienst fysische therapie en revalidatie –
H. Hartkliniek
Wilgenstraat 2
8800 Roeselare
Tel. : 051/23.71.11

CAZK Groeninghe - campus St.-Niklaas
Houtmarkt 33
8500 Kortrijk
Tel. : 056/24.22.11
Fax : 056/24.22.02

Revalidatiecentrum van het St.-Maartenziekenhuis
Burg. J. Vercruysselaan 5
8500 Kortrijk
Tel. : 056/36.61.11
Fax : 056/36.69.99

Revalidatiecentrum van het St.-Andriesziekenhuis
Krommewalstraat 9-11
8700 Tielt
Tel. : 051/42.51.11
Fax : 051/42.50.20

Revalidatiecentrum Overleie
Overleiestraat 57
8500 Kortrijk
Tel. : 056/35.18.52
Fax : 056/35.18.72

REVA – Centrum voor Onderzoek en Behandeling
Brugsesteenweg 90
8800 Roeselare
Tel. : 051/23.63.54
Fax : 051/23.64.18

Revalidatiecentrum voor Taal- en Ontwikkelingsproblemen
Jules Lagaelaan 17
8800 Roeselare
Tel. : 051/23.23.10
Fax : 051/23.23.11

Psychiatrisch Centrum O.-L.-V. Van Vrede
Bruggestraat 57-59
8930 Menen
Tel. : 056/51.48.51
Fax : 056/51.81.89

Revalidatiecentrum van de kliniek St.-Jozef
Boterstraat 6
8740 Pittem
Tel. : 051/46.70.41
Fax : 051/46.70.46

Revalidatiecentrum Accent VZW
Lagaeplein 12/14
8501 Kortrijk-Heule
Tel. : 056/36.10.20

Revalidatiecentrum De Kindervriend
Tombroekstraat 47
8510 Rollegem
Tel. : 056/21.53.26

2. Bij de start van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap en de bevoegdheidsherverdeling van de opdrachten van het voormalige Rijksfonds, werden de revalidatiecentra m.b.t. de werkingssubsidie aan de opdrachten van het Riziv toegewezen (*Riziv : Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*). Enkel het verstrekken van een onderhoudstoelage voor gebouwen en uitrusting werd tot de opdrachten van het Vlaams Fonds gerekend. Deze toelagen worden berekend op basis van de aanwezigheid van precies omschreven therapielokalen, materialen en uitrusting.

Het rechtstreeks gevolg hiervan is dat het Vlaams Fonds over geen gegevens beschikt inzake opnamecapaciteit, opnames van patiënten, wachtlijsten en wachttijden. De Vlaamse volksvertegenwoordiger kan het best contact opnemen met het Riziv, dat voor deze materies bevoegd is en in verband hiermee ook over recente gegevens beschikt.

Vraag nr. 261
van 8 augustus 2001
van de heer DIRK DE COCK

Bijzondere jeugdzorg – VIPA-subsidiëring

Dat er structurele tekorten zijn binnen de sector van de bijzondere jeugdbijstand staat ondertussen buiten kijf. In de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen werden reeds herhaaldelijk vragen gesteld over de financieringsproble-

men in de bijzondere jeugdbijstand. Het was aanvankelijk de hoop van de sector dat er in de begroting voor 2002 een forse verhoging merkbaar zou zijn van de infrastructuur- en werkingskosten. Volgens de sector zou er een bijkomende inspanning nodig zijn van 80 miljoen (werkingsmiddelen) + 130 miljoen (infrastructuurkosten) op jaarbasis.

De minister heeft reeds gepoogd hierop een antwoord te bieden door ervoor te zorgen dat de voorzieningen uit de bijzondere jeugdbijstand toegang zullen krijgen tot de VIPA-middelen (VIPA : Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden). De sector staat nogal weifelend tegenover deze maatregel, mede omdat er nog heel wat onduidelijkheid heerst over wat er nu concreet te gebeuren staat.

Zo vraagt men zich af of een reële verbetering te verwachten valt en of de "inschrijving" van de bijzondere jeugdbijstand in het VIPA ook gepaard zal gaan met een extra budget dat aan het VIPA wordt toegevoegd.

Bovendien is er een grote vrees voor een onnodig zware procedure bij het aanvragen van VIPA-middelen (indienen zorgstrategische plannen, ...), terwijl de sector reeds geprogrammeerd is via een programmatiebesluit.

Ten slotte leeft de vrees dat bij een toevoeging aan het VIPA de broodnodige werkingskosten zullen worden verlaagd.

Verschillende mensen uit het veld trekken via hun plaatselijke parlementsleden aan de alarmbel en drukken hun bezorgdheid uit over de toekomst van hun instellingen.

Ter ondersteuning van deze roep wil ik de minister graag volgende vragen stellen.

1. Hoeveel bijkomende middelen worden toegekend aan het VIPA om vlot te kunnen voldoen aan de aanvragen vanuit de bijzondere jeugdbijstand ?
2. Welke procedure dienen de instellingen uit de bijzondere jeugdbijstand te volgen om aanvragen te doen bi het VIPA ?

Wordt er rekening mee gehouden dat deze instellingen reeds moeten voldoen aan de vereisten op genomen in het programmabesluit waaronder zij ressorteren ?

3. Wordt er een wijziging aangebracht in de werkingskosten zoals ze nu bestaan ? Valt het stuk dat in deze kosten werd gereserveerd voor infrastructuur weg of blijft dit behouden ?
4. Wordt er in de begroting voor 2002 daadwerkelijk een bijkomende inspanning gedaan van 80 + 130 miljoen voor de sector van de bijzondere jeugdbijstand ?

Antwoord

1. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering waarbij de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand toegang hebben tot de VIPA-subsidiëring is door de Vlaamse regering goedgekeurd op 14 september 2001 en ligt nu voor advies bij de Raad van State.

De middelen om dit te realiseren, maken deel uit van de begrotingsopmaak voor 2002, die nu in behandeling is bij de Vlaamse regering.

2. Om de VIPA-middelen zo verantwoord mogelijk te besteden en optimaal ten voordele van de gebruiker aan te wenden, vraagt de overheid een langetermijnvisie in de vorm van een zorgstrategisch plan. Deze visie maakt het mogelijk om op objectieve basis prioritair die initiatieven te selecteren welke de grootste meerwaarde naar investering realiseren. Het voldoen aan de vereisten opgenomen in het programmabesluit is een minimumvoorwaarde om in aanmerking te komen voor VIPA-subsidiëring.

Het gegeven van langetermijnvisie impliceert eveneens dat zorgstrategische planning een dynamisch instrument is dat maximaal aansluit bij de veranderingen van het zorglandschap. Op die manier kunnen de Vlaamse overheid en de sector zelf ervoor zorgen dat de geïnvesteerde middelen steeds daar terechtkomen waar er prioritair nood aan is.

De beoordeling van de zorgstrategische plannen zal gebeuren op basis van criteria die in samenspraak met de sector opgesteld worden. Er zal ook een commissie "zorgstrategie" gevormd worden bestaande uit administratieve en externe deskundigen uit de sector, om de minister te adviseren. Dit alles moet toelaten om vanaf media 2002 te komen tot de eerste beoordeling van zorgstrategische plannen van de bijzondere jeugdbijstand.

De exacte timing voor het indienen van zorgstrategische plannen zal tijdig aan de sector gecommuniceerd worden.

3. Naar aanleiding van een reeks signalen van de koepelorganisaties en de voorzieningen over een substantieel tekort aan subsidies voor werking en infrastructuur, heeft de administratie op basis van de beschikbare informatie nagegaan in hoeverre de bedoelde subsidies effectief (on)voldoende zijn om de werkings- en infrastructuurkosten van de voorzieningen te dekken.

Uit de analyse blijkt dat het niveau van de huidige subsidiëring voor de werkingskosten – onder abstractie dus van de kosten voor infrastructuur – over alle categorieën van voorzieningen heen niet algemeen problematisch is.

De analyse bevestigt de conclusie van een Ehsal-studie dat de bestaande maandelijkse subsidies voor werking en infrastructuur wel ontoereikend zijn om de kosten van grondige infrastructuurwerken te dekken (Op basis van een studie uitgevoerd door Ehsal, Economische Hogeschool Sint-Aloysius, werd ervoor geopteerd de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand in te schrijven in het toepassingsgebied van de VIPA-regelgeving). Dit heeft mij ertoe gebracht de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand in te schrijven in het toepassingsgebied van het VIPA, zodat zij 60 % van hun kosten voor infrastructuurwerken door het VIPA kunnen laten subsidiëren.

4. De bijkomende inspanning maakt deel uit van de begrotingsopmaak 2002, die nu nog in behandeling is.

Vraag nr. 268
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Woonvormen – Terminologie

Beschut wonen, woonbegeleiding, kangoeroewonen, begeleid wonen, beschermd wonen, zorgwonen, ... zijn veelgebruikte termen die naargelang de instantie/minister naar een andere inhoud verwijzen. Het kan hier gaan om ouderen of jongeren, mensen met een handicap, opvang in het kader van welzijns-/gezondheidsvoorzieningen, psychiatrie.

Dit maakt het er voor de groep die om één of andere reden zoekt naar ondersteuning in zijn

wonen, niet doorzichtiger, laat staan gemakkelijker op. Inhoudelijk is deze verscheidenheid een goede evolutie, maar qua terminologie zorgt dit voor verwarring en dus ontoegankelijkheid.

1. Is een afstemming van de terminologie rond woonbegeleiding niet noodzakelijk ?

Werden daartoe reeds initiatieven genomen en zo ja, welke ?

2. Welke woonvormen zijn er voor personen die terzake enige begeleiding zoeken, georganiseerd door diensten die onder de bevoegdheid van de minister vallen ?

Welke tegemoetkoming/faciliteiten kan men krijgen ?

Aan welke voorwaarden moet men voldoen om hiervan gebruik te kunnen maken ?

Antwoord

1. Veeleer dan door een verscheidenheid aan terminologie, ben ik van mening dat een mogelijke ontoegankelijkheid in de hulpverlening samenhangt met een eventuele schaarste van het aanbod en/of een gebrek aan kennis van het beschikbare hulpaanbod. Vaak wordt de ontoegankelijkheid ook in de hand gewerkt door het bestaan van schotten of drempels in de regelgeving.

Daarom lijkt mij niet zozeer een afstemming van de terminologie rond woonbegeleiding noodzakelijk, dan wel een harmonisatie van de diverse opvangstelsels inzake voorwaarden, doelpubliek, financiering, ... gekoppeld aan lokale informatiepunten die de hulpvrager kunnen bijstaan in het formuleren van zijn hulpvraag en kunnen voorlichten omtrent de mogelijke oplossingen.

De hulpverlening wordt veelzijdiger, maar ook gespecialiseerder : voor elk type vraag ontstaat wel een typehulpverlening en de ene gebruiker heeft totaal andere noden dan de andere. Het welzijnsaanbod wordt complexer ; dit is trouwens een algemene maatschappelijke evolutie. De hulp van professionals in het maken van keuzes wordt meer en meer een noodzaak. Het is daarom van het allergrootste belang dat de gebruiker een beroep kan doen op goed gedocumenteerde, lokaal verankerde, onafhankelijke informatiepunten. De creatie van lokale dienstencentra speelt trouwens in op deze behoefte.

In de sector voor personen met een handicap wordt trouwens reeds bij de inschrijving bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap in voldoende professionele ondersteuning voorzien om de gebruiker naar de voor hem meest geschikte begeleidingsvorm te oriënteren.

Dus veeleer dan een afstemming van de terminologie (de samenleving, met de media voorop, is trouwens toch steeds creatiever en sneller in het bedenken van nieuwe termen ; de wetgever kan enkel recupereren) lijkt een afstemming van het aanbod mij noodzakelijk. Momenteel bereid ik trouwens een verruimd ouderende-creet voor.

- Als minister bevoegd voor de bijstand aan personen organiseer ik de juridische voorwaarden en het administratief toezicht op woonvormen, permanent of partieel, voor kinderen, jongeren, personen met een handicap, thuislozen en ouderen. Voor de ouderen zijn, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, in de regelgeving rusthuizen en serviceflats of woningen – met – dienstverlening gedefinieerd. Deze zijn toegankelijk voor personen vanaf 60 jaar. De residentiële thuiszorgvoorzieningen zoals centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra zijn in principe voor een ruimer publiek bestemd, maar richten zich de facto in de eerste plaats tot ouderen.

In het algemeen welzijnswerk bestaan volgende woonvormen : begeleid (zelfstandig) wonen voor jongvolwassenen/algemene residentiële opvang voor mannen en vrouwen (waarbinnen ook het zorgwonen voor oudere en/of zorgbehoevende thuislozen is gesitueerd / residentiële opvang van vrouwen al dan niet met kinderen / residentiële crisisopvang voor jongeren en volwassenen / begeleid wonen voor thuisloze volwassenen.

De hulp die wordt geboden, kan worden samengevat in volgende termen : het verstrekken van onderdak en dringende materiële hulp en zo nodig het organiseren van medische hulp / het bieden van budgetbegeleiding en/of budgetbeheer / schuldbemiddeling / het aanleren van vaardigheden om zelfstandig te kunnen wonen / het verlenen van psychosociale begeleiding gericht op het verhogen van de persoonlijke weerbaarheid, op het herstellen of opbouwen van een relatienetwerk en op het verhogen van de maatschappelijke zelfredzaamheid en participa-

tie / in voorkomend geval : een passende nazorg.

Er zijn geen voorwaarden voor deze hulpverlening : voormelde woonvormen staan open voor elke thuisloze ongeacht zijn financiële situatie en zonder onderscheid naar ras, nationaliteit, godsdienst of ideologische overtuiging. Wat het aanbod naar jongvolwassenen betreft, geldt de leeftijdsgrens van 18 tot 25 jaar.

Het Vlaams Fonds kent tehuizen voor werkenden (gezinsvervangende tehuizen), tehuizen voor niet-werkenden (bezigheids- en nursingtehuizen), begeleid wonen, zelfstandig wonen, beschermd wonen en wonen onder begeleiding van een particulier. Met opzet wordt hierbij een verscheidenheid aan terminologie gebruikt, omdat de inhoud van de begeleiding ook verschillend is. De graad en de aard van de handicap zijn hierbij richtinggevend.

**Vraag nr. 269
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Dagopvang – Terminologie

Om mensen met problemen overdag op te vangen, worden op het terrein verschillende werknamen gebruikt. Men spreekt van inloopcentra, diensten- en ontmoetingscentra, dagcentra, ... Het zijn veelgebruikte termen die telkens naar een andere inhoud, normen en doelgroep verwijzen. Het kan gaan om ouderen of jongeren, mensen erkend als gehandicapte, opvang in het kader van psychiatrie, jeugdbeleid, algemeen welzijnswerk of andere welzijns-/gezondheidsvoorzieningen.

Dit maakt het er noch voor het grote publiek, noch voor degenen die om één of andere reden ondersteuning zoeken in de dagopvang, doorzichtiger, laat staan gemakkelijker op.

Inhoudelijk is verscheidenheid in aanbod een goede evolutie, maar de terminologie zorgt voor verwarring en bijgevolg ontoegankelijkheid.

- Is een betere afstemming van de term "dagopvang" niet noodzakelijk om het geheel doorzichtiger te maken ?

Werden daartoe reeds initiatieven genomen en zo ja, welke ?

2. Welke vormen van dagopvang worden er georganiseerd door diensten die onder de bevoegdheid van de minister vallen ?

Welke tegemoetkoming/faciliteiten kan men krijgen ?

Aan welke voorwaarden moet men voldoen om hiervan gebruik te kunnen maken ?

Antwoord

1. Voor het antwoord op vraag 1 verwijs ik naar mijn algemene opmerkingen inzake de vorige vraag, nr. 268 (zie : blz. 564 – red.).
2. Als minister bevoegd voor de bijstand aan personen organiseer ik de juridische voorwaarden en het administratief toezicht op centra voor dagverzorging in de thuiszorg, dagcentra binnen de bijzondere jeugdbijstand, dagcentra voor personen met een handicap en semi-internaten voor al dan niet schoolgaande kinderen met een handicap, dagopvang van jonge kinderen in kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, en buitenschoolse opvang voor valide schoolkinderen.

Sommige centra voor algemeen welzijnswerk met een residentiële setting beschikken over een service- en ontmoetingsruimte die niet tot het formele hulpverleningsaanbod behoort en waar achtergestelde groepen terecht kunnen voor een informele toeleiding naar het algemene aanbod binnen de thuislozenzorg.

Ik overloop in kort bestek de diverse opvangvormen.

Kind en Gezin

Bij dagopvang gaat het om de opvang van kinderen die nog niet naar de school gaan of die in de overgangperiode tussen kinderopvang en de basisschool (kleuterschool) zitten. Bij buitenschoolse opvang gaat het om opvang van kinderen die naar de basisschool gaan : opvang vóór en na de lessen, op schoolvrije dagen en gedurende de schoolvakanties.

De beschikbare voorzieningen voor dagopvang zijn enerzijds de erkende kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, anderzijds de particuliere opvanggezinnen en opvanginstellingen. De tegemoetkoming voor de erkende initiatieven is het resultaat van een enveloppesub-

sidiëring per erkende en subsidiabele opvangplaats. De ouders betalen voor de opvang van hun kind(eren) een bijdrage, waarvan de hoogte afhankelijk is van hun inkomen.

In de particuliere opvangvoorzieningen is voor de voorziening zelf niet in een erkenning of subsidiëring voorzien. Wel kunnen deze voorzieningen een attest van toezicht (attestering van een minimaal aanwezige kwaliteit) verwerven, waardoor zij de ouders een fiscaal attest kunnen uitreiken. In bepaalde gevallen kunnen minicrèches, mits ze aan bepaalde kwaliteitsvereisten voldoen, een financiële tegemoetkoming genieten. De ouderbijdrage is vrij te bepalen in onderlinge overeenkomst tussen ouders en voorziening.

Aan de doelgroep worden geen voorwaarden opgelegd om van de dagopvang gebruik te kunnen maken. Het aanbod in de erkende en gesubsidieerde opvang is per definitie openbaar. Er bestaan wel enkele prioriteitsregels, die als richtlijn binnen het openbare aanbod kunnen gelden. Daarnaast hanteren sommige voorzieningen die door een gemeentelijke overheid worden uitgebaat, in de praktijk wel de stelregel dat kinderen uit de eigen gemeente voorrang moeten krijgen.

De toegangsregels tot de particuliere opvang worden niet door de overheid opgelegd. Iedere zelfstandige opvangvoorziening bepaalt zelf haar doelpubliek en het daarbij gevoerde opnamebeleid.

Vlaams Fonds

Dagcentra

Deze zorgvorm richt zich tot meerderjarige personen van alle doelgroepen die niet bekwaam zijn om tewerkgesteld te worden in een beschutte werkplaats.

De dagcentra bieden activiteiten, training of therapie op diverse domeinen : bezigheidsactiviteiten, ontwikkeling van arbeidsgerichte activiteiten, zelfredzaamheidsstraining, sociale vaardigheidstraining, kine, logopedie, ergotherapie, emotionele ondersteuning, ...

Men kan hier tijdens de week voltijds of deeltijds (al dan niet in combinatie met beschutte tewerkstelling of verblijf in een tehuis voor niet-werkenden) terecht van 8 tot 18 uur. De per-

soon met een handicap dient een bijdrage te betalen.

Semi-internaten voor schoolgaanden

Bedoeld voor kinderen met een handicap die schoolgaand zijn, maar waarbij de ondersteuning vanuit het bijzonder onderwijs alleen ontoereikend is.

Gedurende het schooljaar is er voorschoolse en naschoolse opvang en opvang tijdens de vrije momenten. Bij sommige doelgroepen wordt het personeel van het semi-internaat in de klas ingeschakeld voor assistentie aan de leerlingen en verzorging. Tijdens de vakantieperiode kunnen de ouders indien gewenst eveneens een beroep doen op het semi-internaat : er wordt dan voor de aanwezigen in een dagvullend programma voorzien.

Semi-internaten voor niet-schoolgaanden

Bedoeld voor kinderen met een zware handicap die nog niet schoolgaand zijn of die niet binnen het onderwijs kunnen worden opgevangen. Er wordt een dagvullend programma aangeboden dat, gelet op de doelgroep, in belangrijke mate ook gericht is op verzorging en therapie.

Bijzondere jeugdbijstand

Deze dagcentra nemen uitsluitend minderjarigen op tijdens bepaalde uren van de dag en begeleiden de gezinnen waartoe ze behoren, ambulantly.

De opvang van de minderjarige wordt minimaal verzekerd :

- op schooldagen : tijdens de middagpauze en na schooltijd tot 19 uur ;
- op vakantiedagen : van 9 tot 17 uur.

Er worden dagelijks twee maaltijden verstrekt, waarvan één warme maaltijd.

De werking van deze semi-residentiële voorzieningen beslaat verscheidene terreinen : gezinsbegeleiding, groepswerking, studie- en schoolbegeleiding en individuele begeleiding.

De opname van de minderjarige gebeurt steeds op basis van een verwijzing door het comité

voor bijzondere jeugdzorg of door de jeugdrechtbank. De verwijzing gebeurt naar aanleiding van een problematische opvoedingssituatie of een als misdrijf omschreven feit.

De maximale duur van de opname is één jaar, zij kan evenwel telkens met maximum één jaar worden verlengd.

Thuiszorg

Conform de thuiszorgreglementering staan deze opvangcentra overdag open voor gebruikers die geen intensieve medische behandeling en toezicht nodig hebben, maar wel behoefte aan (re-)activering, verpleging, verzorging, toezicht en/of begeleiding in de activiteiten van het dagelijks leven.

Er wordt binnen bepaalde regels in een subsidiëring van erkende dagverzorgingscentra voorzien.

BERT ANCIAUX

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, JEUGD, SPORT,
BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN
EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 72
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Vraag nr. 238

van 4 juli 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 405

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 137
van 28 juni 2001
van de heer FILIP DEWINTER

Universiteit Gent – Aktief Linkse Studenten

De Europese top van Göteborg was het toneel van zware rellen met extreemlinkse amokmakers en beroepsagitatoren die vanuit zowat heel Europa waren toegestroomd. Onder deze extreemlinkse betogers was ook een delegatie uit Vlaanderen.

De Belgische autoriteiten kondigden al aan streng te zullen optreden tegen de acties van herrieschoppers, naar aanleiding van enkele Europese topontmoetingen die zullen plaatsvinden in de tweede helft van dit jaar in België.

In enkele Vlaamse kranten kregen een aantal (3) extreemlinkse organisaties ("Blokbusters", "Aktief Linkse Studenten" en "Militant Links") een vrij uitgebreid forum om hun gewelddadige acties toe te lichten en goed te praten.

Via de website van de Gentse universiteit roepen deze extreemlinkse jongeren op om mee te doen aan de acties tegen de komende Europese topontmoetingen in Brussel en Gent.

Het gaat om dezelfde mensen die ook in Göteborg aanwezig waren. Bovengenoemde groeperingen zijn aan de Universiteit Gent erkend en genieten als dusdanig subsidies.

Welke maatregelen neemt de minister om te voorkomen dat subsidies van de Universiteit Gent worden misbruikt voor logistieke steun aan gewelddadige extreemlinkse betogingen ?

Antwoord

De Universiteit Gent profileert zich als een open en pluralistische instelling en ondersteunt alle initiatieven die bijdragen tot de sociaal-culturele ont-plooiing van studenten, hun maatschappelijke, culturele en democratische vorming of hun ontwikkeling tot kritische en sociaal bewuste intellectuelen. Deze missie werd expliciet opgenomen in de opdrachtverklaring van de Universiteit Gent.

Studentenverenigingen en -activiteiten die deze doelstelling mee vormgeven, komen in aanmerking voor erkenning en subsidiëring door de universiteit voorzover ze voldoen aan een aantal vooropgestelde voorwaarden. Zo wordt van alle aangesloten verenigingen geëist dat ze handelen in overeenstemming met de fundamentele rechten en vrijheden en dat uit geen enkele activiteit of publicatie mag blijken dat deze aanzet tot racisme of seksisme of in strijd is met de democratische beginselen.

De studentenverenigingen zijn ondergebracht in verschillende "konventen". Politieke en ideologische studentenverenigingen zijn opgenomen onder de koepel van het Politiek Filosofisch Konvent (PFK). Dit konvent staat in voor de erkenning van de verenigingen die in dit konvent worden opgenomen, voor de verdeling van de subsidies en voor de controle op de activiteiten van de ledenverenigingen.

Eén van de twaalf erkende verenigingen binnen het PFK is ALS (Aktief Linkse Studenten). Als erkende studentenvereniging krijgt zij via het PFK middelen om haar werking te realiseren, zowel financieel (voor ALS in 2000 : 22.857 frank of 566,6 euro) als logistiek (webruimte op het gedeelte van de site van de Universiteit Gent die ter beschikking wordt gesteld van erkende studentenverenigingen en waarvoor deze verenigingen alle verantwoordelijkheid dragen, zonder daarbij de universiteit te engageren).

Op de webpagina's van de Aktief Linkse Studenten werd recent een oproep gedaan om de komende maanden op verschillende plaatsen in België – gewelddoos – te betogen tegen de top van de Europese Unie. Ook andere PFK- studentenverenigingen gebruiken hun webruimte om tot uiteenlopende acties op te roepen (betoging tegen Lambermont door de VNSU ; kerkuittredingen door 't Zal Wel Gaan en Jong-Socialisten ...) (VNSU : *Vlaams-Nationale Studentenunie*).

De publicaties en activiteiten van ALS en van de andere verenigingen worden met regelmaat getoetst aan de vastgelegde voorwaarden voor erkenning en ondersteuning. Zolang aan deze criteria wordt voldaan, onthouden het konvent en het universiteitsbestuur zich van elke inhoudelijke inmenging en ligt de verantwoordelijkheid volledig bij de betrokken vereniging.

Andere gesubsidieerde studentenverenigingen meldden reeds dat zij de activiteiten van ALS tijdens de Europese topbijeenkomsten in België aandachtig in het oog zullen houden en hun erkenning

als studentenvereniging in vraag zullen stellen indien er zich inbreuken voordoen tegen de erkenningsprincipes.

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 82
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Vraag nr. 238
van 4 juli 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 405

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 85
van 6 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN

VDAB – Samenwerkingsakkoord Forem

In 1999 is er tussen de Vlaamse en Waalse ministers van Werkgelegenheid een protocol afgesloten om werklozen en werknemers uit te wisselen, waardoor ze een technische of taalstage kunnen volgen in het andere landsdeel.

1. Is er een evaluatie gebeurd van dit project ? Zo ja, door wie en op welke wijze ? Wat zijn de conclusies hiervan ?
2. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en de Waalse tegenhanger Forem (Office Communautaire et Régional de la Formation Professionnelle et de l'Emploi) hadden de opdracht gekregen deelnemers te zoeken met een voldoende talenkennis.

Hoeveel deelnemers hebben ze beide geselecteerd ?

Hebben alle geselecteerde deelnemers ook daadwerkelijk aan het project deelgenomen ?

3. Op welke wijze gebeurde de samenwerking met de bedrijfswereld ?

Waren de reacties positief of negatief en waarom ?

4. Wat is de duurtijd van dit project ? Is het van beperkte duur en zo ja, hoelang loopt het ?
5. Wat is de totale kostprijs ? Op welke wijze gebeurt de financiering ?

Antwoord

In tegenstelling tot wat in de vraag vermeld staat, dateert het samenwerkingsakkoord Vlaanderen-Wallonië van maart 2000 (en dus niet van 1999) en werden de uitwisselingen tussen VDAB en Forem pas opgestart in juni 2000.

1. De evaluatie van dit project is permanent op verschillende niveaus : zowel tussen de operatoren VDAB en Forem via de stuurgroep, als tussen het Vlaams en het Waals Gewest via het begeleidingscomité.

Daarnaast bespreekt het beheerscomité van de VDAB zowel de gemaakte evaluatie, als het vooropgestelde actieplan.

2. Op kwantitatief vlak kan worden opgemerkt dat 46 werkzoekenden en 14 instructeurs naar Wallonië gegaan zijn (61 % en 93 % van de doelstelling), terwijl er 29 werkzoekenden en 3 instructeurs in Vlaanderen te gast waren (39 % en 20 % van de doelstelling). Daarnaast hebben in Vlaanderen 31 werkzoekenden hun kandidatuur ingetrokken, tegenover 19 in Wallonië.

De kwalitatieve evaluatie voor 2000 luidde als volgt :

"De samenwerking tussen de operatoren VDAB en Forem verloopt constructief. Alle geplande initiatieven van de uitvoeringsovereenkomst zijn opgestart. Er zijn ook bijkomende initiatieven rond regionale en sectorale benadering genomen.

Het niet behalen van de kwantitatieve objectieven 2000 kan toegeschreven worden aan :

- de noodzakelijke inlooperperiode ;
- de tendens naar kortere opleidingstrajecten ;
- de algemene toeleidingsproblematiek ;
- het bestaan van andere uitwisselingsacties : via Leonardo werden er 51 cursisten uitgezonden in 1999 (waarvan 33 naar Frankrijk) en 45 cursisten (waarvan 30 naar Frankrijk).
- het tijdstip waarop de uitwisselingen gestart zijn (1600).

Anderzijds blijkt dan weer dat de cursisten van VDAB en Forem erg tevreden zijn over deze onderlinge uitwisselingen."

3. De samenwerking met de bedrijven werd nagestreefd middels contacten met de textiel- en transportsector.
4. Het samenwerkingsakkoord is van onbepaalde duur. De uitwisselingen zijn bovendien opgenomen in het nieuwe beheerscontract van de VDAB.
5. De werkzoekenden en instructeurs blijven ten laste van respectievelijk VDAB en Forem. De financiering gebeurt dus via de dotatie.

De bedoeling is een globaal evenwicht na te streven in het aantal stagiairs dat uitgezonden of opgevangen wordt ; er zijn geen meerkosten in vergelijking met andere stagevormen.

Voor de werkzoekenden die opteerden voor de residentiële formule met verblijf in Wallonië (71 % van de Vlaamse stagiairs) was er een beurs van het Prins Filipfonds via de Koning Boudewijnstichting.

Vraag nr. 88
van 8 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ontwikkelingssamenwerking – Invulling

Zie :

Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Vraag nr. 80

van 8 augustus 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 448

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 216
van 21 juni 2001
van de heer JOS BEX

Industriële lozingen – Evolutie 1992-2001

Ik verwijs naar de schriftelijke vraag van de heer Van Hooland van 9 juni 1992 m.b.t. onder meer de industriële lozingen (*Bulletin nr. 10 van 3 augustus 1992, blz. 447 e.v.*).

1. Uit het antwoord bleek dat het aantal bij de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) bekende industriële lozingen toen ongeveer 6.000 bedroeg, 1.200 daarvan kwamen rechtstreeks in oppervlaktewater terecht.

Van de 4.800 industriële lozingspunten die toen op riolering uitkwamen, kwamen er 550 uit op een riolering aangesloten op een zuiveringsstation en 4.250 kwamen via de riolering in het oppervlaktewater terecht.

De vraag rijst waar we nu staan op dat vlak.

- a) Hoeveel industriële lozingspunten kent de VMM vandaag ?
- b) Hoeveel daarvan komen rechtstreeks uit in oppervlaktewater ?
- c) Hoeveel komen uit op rioleringen die zijn aangesloten op een zuiveringsinstallatie ?
- d) Hoeveel komen via de riolering in het oppervlaktewater terecht ?

2. Uit het bovenvermelde antwoord bleek ook dat de aansluitingsgraad op het openbaar rioleringsnetwerk toen (raming 1990) op 60 % werd geschat en dat, naar 1995 toe, een aansluitingsgraad van 70 % in het vooruitzicht werd gesteld.

De aansluitingsgraad op zuiveringsinstallatie werd toen geraamd op 30 %. Tegen 1995 werd een aansluitingsgraad op zuiveringsinstallatie in het vooruitzicht gesteld van 50 % van de in openbare riolen geloosde vuilvracht.

- a) Waar staan we nu op dit vlak ?
- b) Hoeveel procent van de woningen is aangesloten op een openbaar rioleringsnet ? Hoeveel op een zuiveringsinstallatie ?

Antwoord

1. In Vlaanderen is een aantal inventarissen van lozingen van industrieel afvalwater beschikbaar, maar geen enkele ervan laat toe eenduidige conclusies te trekken over de juiste verdeling van de lozingssituatie. Eén van mijn projecten bestaat er juist in de bestaande databanken beter op elkaar af te stemmen, om onder meer een beter overzicht te kunnen verkrijgen van de juiste lozingssituatie.

In het kader van de heffing op waterverontreiniging spreekt men veeleer van grootverbruikers dan van industriële lozingen, aangezien alle bedrijven die meer dan 500 m³ leidingwater per jaar verbruiken en/of beschikken over een eigen waterwinning met een nominaal pompvermogen van 5 m³/uur of meer, volgens dit systeem verwerkt worden. Het begrip "grootverbruikers" omvat daardoor naast de "echte industrieën" ook bijvoorbeeld landbouwbedrijven en horeca.

Het geïnventariseerd aantal grootverbruikers is sinds 1992 sterk geëvolueerd, zoals blijkt uit onderstaande tabel. Deze stijging heeft te maken met het feit dat de VMM-databank systematisch werd uitgebreid van grootverbruikers die meer dan 10.000 m³ per jaar gebruiken, tot grootverbruikers die meer dan 5.000 m³ gebruiken en vervolgens tot die welke meer dan 1.000 m³ gebruiken. Bovendien werd de heffingendatabank in 2000 ook aangevuld met grondwatergebruikers.

Heffingsjaar	Aantal grootverbruikers
1992	10.935
1993	18.870
1994	20.272
1995	23.964
1996	25.659
1997	28.415
1998	29.410
1999	30.557
2000	34.500

In 2000 kende de VMM 34.500 grootverbruikers. Hierin zijn dus wel onder meer een 15.000 landbouwbedrijven en bijna 4.000 horecabedrijven begrepen.

Van deze 34.500 grootverbruikers staan er ongeveer 500 bekend als "rechtstreeks lozend in oppervlaktewater". De VMM is hierbij echter gebonden aan de juridische interpretatie van de heffingswetgeving, waarin gesteld wordt dat men enkel als oppervlaktewaterlozer kan worden erkend indien men hiervoor tevens over een milieuvergunning (of een vroegere lozingsvergunning) beschikt. Zo zijn er van de 15.000 landbouwbedrijven maar een tiental heffingsmatig erkend als oppervlaktewaterlozer, terwijl er in werkelijkheid veel meer bedrijven rechtstreeks in beken en grachten lozen.

Om de verdeling van de bijna 20.000 niet-landbouwbedrijven naargelang de lozingssituatie te kunnen inschatten, dient men terug te grijpen naar verdelingen bekend uit het afvalwatermeetprogramma en naar de aansluitingspercentages van de bevolking (zie ook tweede deel van de vraag).

Dit zou neerkomen op de volgende lozingssituatie voor de industriële bedrijven :

- rechtstreeks op oppervlaktewater : ± 3.000 ;
- via riool naar oppervlaktewater : ± 5.000 ;
- via riool naar operationeel RWZI : ± 12.000.

(RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie – red.)

2. De huidige rioleringsgraad in Vlaanderen bedraagt volgens de inventarisatiegegevens van de VMM 85 %. Dit betekent dat 85 % van het Vlaamse huishoudelijke afvalwater aansluitbaar is op de riolering. Ervaring leert echter dat in de praktijk niet iedereen zich houdt aan de aansluitingsplicht op riolering. Dit cijfer is dan ook als maximum te interpreteren.

De huidige zuiveringsgraad in Vlaanderen bedraagt volgens de inventarisatie van de VMM 53 %. Dit betekent dat het afvalwater van 53 % van de Vlamingen via riolering aansluitbaar is op een openbare zuiveringsinstallatie. Rekening houdende met de goedgekeurde geplande bovengemeentelijke investeringsprojecten (en de gemeentelijke projecten buiten beschouwing gelaten) kan deze zuiveringsgraad oplopen tot ongeveer 75 %.

**Vraag nr. 223
van 4 juli 2001
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Mestactieplan – Economische vergoedingen

In het kader van het Mestactieplan is er de vergoedingsregeling ter compensatie van de strengere bemestingsnormen en het verkrijgen van een bijzondere milieukwaliteit.

1. Dit systeem is nu een half jaar van kracht.

Hoeveel aanvragen zijn er gedurende deze periode ingediend? Graag hiervan een opsplitsing per provincie.

2. In hoeveel dossiers is de aangevraagde vergoeding toegekend? Voor welke bedragen? Zijn er aanvragen niet toegekend en zo ja, om welke redenen?
3. Welk budget wordt hiervoor op jaarbasis uitgetrokken?

Antwoord

1. De vergoedingen worden enkel toegekend in het kader van een beheersovereenkomst van vijf jaar.

Er zijn diverse types mogelijk. Een eerste type slaat op de verminderde bemesting in kwetsbaar gebied water (2 pakketten mogelijk naargelang de beperking van het gebruik van N uit

dierlijke mest) (*N : stikstof – red.*). Het tweede type beoogt de toename van de natuurwaarde via botanisch beheer.

De aanvraag kan voor meerdere percelen tezamen worden ingediend en de daaruit voortvloeiende beheersovereenkomst kan dan ook op meerdere percelen slaan waarvoor dan telkens een afzonderlijke detailovereenkomst wordt afgesloten. Deze beheersovereenkomsten passen eveneens in het Programma voor Plattelandsontwikkeling in Vlaanderen 2000-2006 in het kader van de EG-verordening 1257/99, zodat de financiering ervan mede uit het EOGFL (Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw) gebeurt.

Er zijn gedurende de betrokken periode 4.641 beheersovereenkomsten aangevraagd; zij hebben betrekking op 26.846 percelen landbouwgrond. Hiervan lopen er 2.530 (16.309 detailovereenkomsten) tot 30 september 2005 en 2.111 (10.537 detailovereenkomsten) tot 31 december 2005.

Er werd een verdeling per provinciale afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij gemaakt in de **bijlage** (tabel 1).

2. Er werden tot nu toe in totaal 4.185 hoofdovereenkomsten afgesloten. Hiervan lopen er 2.369 tot 30 september 2005 (15.448 detailovereenkomsten) en 1.816 (9.652 detailovereenkomsten) tot 31 december 2005.

Er werd een verdeling per provinciale afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij gemaakt in de **bijlage** (Tabel 1).

Er werden tot nu toe voor een bedrag van 340.029.804 frank overeenkomsten toegekend. (312.321.702 frank + 27.708.102 frank aanmoedigings supplementen) (tabel 2 als **bijlage**);

De aanvragen hebben in 6,5 % van de gevallen (op het niveau van de percelen) niet tot een contract geleid. In sommige gevallen heeft de aanvrager het contract op basis van zijn aanvraag zelf geweigerd. In volgende gevallen werden de aanvragen geweigerd door de Mestbank:

- het perceel bleek niet in het kwetsbaar gebied te liggen, wat als voorwaarde geldt om in aanmerking te komen;
- op het perceel is geen eenduidige gebruiker gekend (overlappenden);

- het perceel is niet langer in gebruik door de aanvrager ;
 - het perceel beschikt niet over een biologische waarde waardoor het conform het besluit in aanmerking kan komen voor de detailovereenkomst "natuur".
3. In de begrotingen 2000 en 2001 is een bedrag ingeschreven gebaseerd op een schatting op basis van het aantal aanvragen uit het najaar 2000. Op de begroting 2002 werd een bijkomende schatting gemaakt. Aangezien de contracten van beheersovereenkomsten een looptijd hebben van vijf jaar, wordt het totale bedrag voor deze contracten vastgelegd voor vijf jaar. Dit betekent dat voor contracten die eindigen in 2005 en 2006, het volledige budget voor vijf jaar reeds is vastgelegd in de begrotingen 2000 en 2001.

In de Vlaamse begrotingen 2000 en 2001 werd een bedrag ingeschreven van 2.258.103.413 frank (55.976.921,46 euro) en op deze van 2002 320.016.427 frank (7.933,00 euro).

Van het totale budget dat aan de landbouwers wordt uitbetaald, wordt een gedeelte gefinancierd door het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw. Deze cofinanciering werd vastgelegd in het Programma voor Plattelandsontwikkeling in Vlaanderen voor de periode 2000-2006, dat werd goedgekeurd door de Europese Commissie.

In principe bedraagt de cofinanciering vanuit het EOGFL 50 %, behalve wanneer het bedrag voor grasland groter is dan 450 euro/hectare. Het deel boven de 450 euro/hectare wordt integraal door Vlaanderen gefinancierd. Europa heeft deze top-up steun mee goedgekeurd in het Programma voor Plattelandsontwikkeling in Vlaanderen voor de periode 2000-2006.

In de tabel 3 als **bijlage** is een overzicht gegeven van de jaarlijkse budgetten voor de beheersovereenkomsten. Telkens werd zowel het totale budget als het gedeelte door Vlaanderen te financieren, weergegeven.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 228
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Afgravingsplannen D'n Observant (Maastricht) –

Milieueffect

In Nederland wil men de kunstmatige heuvel D'n Observant afgraven om mergelwinning mogelijk te maken. Deze heuvel grenst aan het Belgisch-Limburgse natuurreservaat van de Sint-Pietersberg.

De afgraving zou noodlottige gevolgen hebben voor de meer dan 1.200 vleermuizen die er in de onderaardse gangen in de buurt, ook op Belgisch-Limburgs gebied, overwinteren.

1. Is dit een MER-plichtig project (MER : milieueffectrapport) ? Zo ja, heeft Nederland dit project reeds rechtstreeks gemeld aan Vlaanderen ?
2. Is de minister al dan niet officieel op de hoogte van deze plannen, die grensoverschrijdende milieueffecten hebben ?
3. Welke stappen kan/zal de minister nemen in dit dossier ?

Antwoord

1. Het vermelde project wil bij de winning van kalksteen in de Sint-Pietersgroeve 40 meter dieper graven dan de huidige vergunning toelaat en 20 miljoen m³ kalksteen extra winnen.

Overeenkomstig de Nederlandse regelgeving, met name het besluit milieueffectrapportage ter uitvoering van de wet milieubeheer, is het vermelde project MER-plichtig. Het milieueffectrapport over de voorgenomen activiteit, waarvan de initiatiefnemer ENCI-Maastricht BV is, wordt genoemd "Diepe winning". Bij brief van 20 december 2000 werd dit project aan mijn administratie meegedeeld. Tegelijkertijd ontving mijn administratie de startnotitie voor dit MER.

2. Zoals hierboven gesteld, is het Vlaams Gewest geïnformeerd over dit voorgenomen project.

De cel MER van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) heeft op 29 januari 2001 binnen de gestelde termijn gereageerd op vermelde startnotitie. In deze reactie werd uitdrukkelijk op de grensoverschrijdende milieueffecten van de voorgenomen ontginning gewezen.

3. Zoals uit de hiervoor vermelde feiten blijkt, wordt het vigerende Stappenschema Grensoverschrijdende Milieueffectrapportage Vlaanderen-Zuid-Nederland toegepast. Aldus ontving mijn administratie op 9 april de richtlijnen voor de inhoud van het MER.

De afdeling Natuur heeft de opdracht om in overleg met de MER-cel de evoluties in dit dossier op te volgen.

Vraag nr. 229
van 4 juli 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken

Zie :

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Vraag nr. 238

van 4 juli 2001

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 405

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 232
van 24 juli 2001
van de heer JOS DE MEYER

Mestdecreet – Vergoedingen patrimoniumverlies

In het Mestdecreet zijn bepalingen opgenomen aangaande de vergoeding voor patrimoniumverlies en de verplichte aankoopprocedure door de Vlaamse overheid, namelijk in artikel 15octies. Deze bepalingen zijn nog niet operationeel.

Aan de landbouwsector was beloofd om deze bepalingen via een versnelde procedure aan de Europese Commissie voor goedkeuring voor te leggen.

Wat is de stand van zaken in dit dossier ?

Wat is de verder te volgen procedure ?

Wanneer is de regeling voor de uitbetaling van deze vergoedingen operationeel ?

Antwoord

De vergoeding voor patrimoniumverlies en de procedure van verplichte aankoop maakten deel uit van de totale groep van vergoedingen in het kader van het Mestdecreet.

Bij brief van 9 juni 2000 werd aan de Europese Commissie een nieuw standpunt betreffende de al dan niet toepasselijkheid van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag met betrekking tot de vergoeding voor patrimoniumverlies en verplichte aankoop kenbaar gemaakt.

Daarin wordt gesteld dat de decreetgever, door het opleggen van verscherpte bemestingsnormen in de kwetsbare gebieden, dermate verreikende beperkingen stelt aan het gebruik van het eigendom van de eigenaars van de betrokken percelen, dat hier sprake is van een de facto onteigening, die een rechtmatige schadeloosstelling rechtvaardigt.

De stelling dat de vergoedingen zouden indruisen tegen het principe "de vervuiler betaalt", die altijd aangevoerd wordt door de Europese Commissie, kan niet worden gevolgd. De vergoeding wordt namelijk toegekend aan de eigenaar van het onroerend goed, en deze is niet noodzakelijk altijd de gebruiker ervan.

De vergoedingen voor patrimoniumverlies en verplichte aankoop kunnen dan ook niet worden beschouwd als steunmaatregelen in de zin van artikel 87 van het EG-verdrag. Het betreft immers geen toekenning van staatssteun aan een landbouwbedrijf, maar een schadeloosstelling aan de eigenaar van een onroerend goed voor de verregaande aantasting van het gebruik van zijn eigendom en de daarmee gepaard gaande waardedaling van zijn onroerend goed, ten gevolge van de verscherpte bemestingsnormen in het Mestdecreet.

Op grond van deze argumentatie werd aan de Europese Commissie gevraagd om de vergoedingen voor patrimoniumverlies en de procedure van verplichte aankoop niet te beschouwen als staatssteun, en bijgevolg uit de lopende procedures op grond van artikel 88, lid 2 van het EG-verdrag te halen.

Op die manier zouden de nog lopende dossiers voor 1996, 1997 en 1998 kunnen worden uitbetaald en zou artikel 15octies van MAP2 in werking gesteld kunnen worden (*MAP : Mestactieplan – red.*).

Aangezien nog geen antwoord werd ontvangen op vermeld schrijven, werd op 14 juni 2001 bij de Europese Commissie aangedrongen op een spoedig antwoord.

Er wordt op dit moment nog gewacht op een antwoord van de Europese Commissie.

Als de Europese Commissie haar goedkeuring zou geven aan de vergoedingen voor patrimoniumverlies en verplichte aankoop, dan kan deze vergoedingsregeling operationeel worden.

**Vraag nr. 233
van 24 juli 2001
van de heer CARL DECALUWE**

Bermbeheersplannen – Stand van zaken

Bermbeheersplannen hebben tot doel de esthetische en ecologische waarde van bermen te herstellen of te beschermen. Maar de opmaak van dergelijk plan heeft ook enkele praktische voordelen. Het Bermdecreet bepaalt dat een eerste maaibeurt in principe pas na 15 juni kan plaatsvinden. Door de opmaak van een bermbeheersplan staat de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) afwijkingen toe op deze regel. Hierdoor kunnen gemeenten hun maaibeurten efficiënter spreiden.

Want sommige vegetatietypes vergen reeds een eerste maaibeurt rond 15 mei, andere types kunnen dan weer vanaf 15 juni.

Probleem is echter dat de orderboekjes van de aannemers dan reeds volgeboekt zijn, waardoor er lange wachttijden zijn. De volgroeide bermen wekken dan ook veel wrevel op bij burgers wegens het slordige uitzicht en de beperkte zichtbaarheid op belangrijke verkeersknooppunten.

1. Welke gemeenten in het Vlaamse gewest stelden reeds een bermbeheersplan op ?
2. Worden de gemeenten vanuit het Vlaams Gewest daartoe gestimuleerd ?
3. Hoeveel afwijkingen op de 15-juniregel werden door Aminal dit jaar toegekend ?
4. Werd door het Vlaams Gewest reeds een bermbeheersplan opgesteld voor de gewestwegen ?

Antwoord

1. Het Bermbesluit voorziet niet in een verplichting tot het opstellen van een bermbeheersplan en dus ook niet in een procedure tot goedkeuring ervan. Een gemeente kan autonoom zonder medewerking van de afdeling Natuur een beheersplan opstellen.

Het aantal gemeenten dat over een bermbeheersplan beschikt, is dus niet bekend.

Zie ook antwoord op vraag 2.

2. In het kader van het milieuconvenant 1997-1999, 2000-2001 kunnen gemeenten die optie 6 ervan ondertekend hebben, natuurprojecten indienen. De gemeenten die het natuurproject "opmaak bermbeheersplannen" hebben ingediend, krijgen een financiële ondersteuning van 50 % van de werkelijke kosten, met een maximum van 3.000.000 frank per project.

Voor de uitvoering van het bermbeheersplan is er geen mogelijkheid tot het verkrijgen van subsidies.

Sinds 1997 hebben vier gemeenten via dit natuurproject een bermbeheersplan opgemaakt en ingediend voor subsidiëring bij de afdeling Natuur. Hiervan zijn 40 bermbeheersplannen aanvaard, de overige zes voldeden niet, onder meer wat de praktische uitvoerbaarheid ervan betreft.

Daarnaast heeft de afdeling Natuur in 1998 aan ieder gemeentebestuur het Handboek Botanisch Werkbeheer "Werk aan de berm !" toegestuurd. Dit boek geeft een praktisch werkinstrument voor het opmaken van een gemeentelijk bermbeheersplan. Tijdens de GNOP-studiedagen in 1998 heeft de auteur de werkmethode toegelicht aan de gemeentelijke milieu-ambtenaren en mandatarissen (*GNOP : gemeentelijk natuurontwikkelingsplan – red*).

3. Dit jaar werden een drietal afwijkingen verleend. De meeste afwijkingen zoals bepaald in artikel 4 van het Bermbesluit worden thans aangevraagd via een bermbeheersplan dat voor goedkeuring wordt voorgelegd aan de afdeling Natuur. De afwijking wordt in dit geval voor meerder jaren toegestaan, teneinde de bermbeheerder toe te laten zijn vooropgezette beheersdoelstellingen te behalen.

In dit kader wil ik ook opmerken dat in een bermbeheersplan veel aandacht wordt gegeven aan de verkeersveiligheid en de praktische uitvoering van het plan. Langs belangrijke verkeersknooppunten zal er steeds voor geopteerd worden vóór 15 juni te maaien. Ook wordt er in meer verstedelijkte of residentiële woonwijken geopteerd af te wijken van het bermbesluit om eventuele wrevel bij de burger te voorkomen.

4. Via het Milieubeleidsplan 1997-2001 (actie 92 : de proefprojecten voor waterlopen en wegen uitbreiden en uitvoeren ; typebestekken aanpassen en opmaken) stelt de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer drie personen ter beschikking van de administratie Wegen en Verkeer. Een deel van hun taak is het opstellen en implementeren van bermbeheersplannen. Natuurlijk wordt rekening gehouden met de aanwezige en potentiële natuurwaarden, zodat de eigenlijke maaischema's (met onder andere maaidata) hierdoor meer variëren dan voordien.

Op dit ogenblik zijn een aantal bermbeheersplannen volledig klaar en goedgekeurd door de afdeling Natuur. In die gevallen is ook het onderhoudsbestek aangepast. De bermbeheersplannen voor de volledige Grote Ring rond Brussel (in beheer bij de administratie Wegen en Verkeer), voor de A2 tussen Bertem en Diest en voor de A18 tussen Jabbeke en de Franse grens zijn klaar.

Bovendien is het finaliseren van het bermbeheersplan van de Kleine Ring rond Antwerpen volop bezig. Voor de E17 (in Oost-Vlaanderen), de A10-E40 in West-Vlaanderen (tussen Oostende en de grens met Oost-Vlaanderen), de E34 in Antwerpen en de E40 in Vlaams-Brabant (ten oosten van Brussel) zijn de inventarisaties afgerond. Op dit ogenblik wordt gewerkt aan een ontwerpbermbeheersplan.

Tevens is voor de bermen van de N16 (Sint-Niklaas-Mechelen) snel een bermbeheersplan opgesteld om een aantal acute problemen (onder andere herbicidegebruik en te vroeg maaien zonder aanvraag voor uitzondering) op te lossen.

Belangrijk bij de aanvaarding van een natuurtechnisch (ecologisch) bermbeheer is een uitgebreide sensibiliseringscampagne. De administratie Wegen en Verkeer heeft een dergelijke campagne uitgewerkt voor het bermbeheersplan voor de Grote Ring rond Brussel. Een aantal infoborden zijn langs de weg geplaatst en een duidelijke brochure met heel wat informatie is ter beschikking gesteld van de weggebruikers. Dat laatste gebeurde via een aankondiging in Uitweg (het blad voor een betere mobiliteit), via verschillende tankstations in de buurt en via alle gemeentelijke bibliotheken en gemeentebesturen.

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD* (Reglement artikel 81, 6)

Nihil

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden				
77	06.07.2001	M. Dillen	<i>11-julivieringen – Organisatie en subsidiëring</i>	391
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering				
△ 80	08.08.2001	M. Dillen	<i>Departementen – Rechtszaken</i>	392
81	08.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ontwikkelingssamenwerking – Invulling</i>	396
82	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Overheidsdiensten – Correct taalgebruik</i>	396
S. STEVAERT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie				
265	28.06.2001	C. Decaluwe	<i>Ring Kortrijk – Heraanleg kruispunt (2)</i>	397
△ 281	08.08.2001	M. Dillen	<i>Rationeel energiegebruik – Initiatieven</i>	397
292	23.08.2001	C. Decaluwe	<i>De Smet de Naeyerstraat Middelkerke – Verkeerslichten</i>	400
294	05.09.2001	J. De Roo	<i>De Lijn Maldegem – Autobusfrequentie</i>	401
295	05.09.2001	A. De Maght-Aelbrecht	<i>De Lijn Aalst – Werking</i>	401
296	05.09.2001	K. Helsen	<i>Reiniging rioolkolken – Taakverdeling</i>	403
M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen				
△ 226	18.06.2001	P. Ceysens	<i>Internationaal Jaar van de Vrijwilliger – Initiatieven</i>	551
227	18.06.2001	P. Ceysens	<i>Minimumenergielevering – Omzendbrief</i>	558
231	28.06.2001	P. Ceysens	<i>Bijzondere jeugdzorg – Vrijwillige bijstand</i>	558
236	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Thuiszorg – Stand van zaken</i>	403
△ 238	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken</i>	405
243	24.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Pekingrapport 2000 – Projectfinanciering</i>	414
244	24.07.2001	M. Dillen	<i>Vertrouwenscentra kindermishandeling – Hervorming</i>	414
245	24.07.2001	M. Dillen	<i>Tewerkstelling gehandicapten – Sensibiliseringscampagne</i>	418
246	24.07.2001	M. Dillen	<i>Gelijkekansenbeleid – Lokale besturen</i>	420
247	24.07.2001	M. Dillen	<i>Toegankelijkheidsbeleid – Brochures</i>	421
248	24.07.2001	P. Ceysens	<i>Vrijwilligerswerk – Reclamecampagne</i>	422
250	24.07.2001	P. Ceysens	<i>Integrale jeugdhulpverlening – Betrokken sectoren</i>	424

251	24.07.2001	P. Ceysens	<i>Zorgverzekering – Gesubsidieerde hulpverlening</i>	561
252	24.07.2001	P. Ceysens	<i>Zorgverzekering – Reclamecampagne</i>	425
253	24.07.2001	P. Ceysens	<i>Zorgverzekering – Zorgkassen</i>	425
254	24.07.2001	S. Becq	<i>Aangepast vervoer gehandicapten – Onderzoek</i>	426
255	24.07.2001	S. Becq	<i>Ouderenzorg – Demonstratieprojecten</i>	427
256	08.08.2001	C. Decaluwe	<i>Beschutte werkplaatsen – Kortrijk-Roeselare-Tielt</i>	428
257	08.08.2001	C. Decaluwe	<i>Revalidatiecentra – Kortrijk-Roeselare-Tielt</i>	561
258	08.08.2001	M. Dillen	<i>Risicogezinnen – Preventie-experiment</i>	429
△ 259	08.08.2001	M. Dillen	<i>Islamitische scoutsgroep – Subsidiëring</i>	430
260	08.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Federale sociale fondsen – Beleidscoördinatie (2)</i>	431
261	08.08.2001	D. De Cock	<i>Bijzondere jeugdzorg – VIPA-subsidiëring</i>	562
263	08.08.2001	M. Dillen	<i>Departementen – Rechtszaken</i>	432
264	08.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ontwikkelingssamenwerking – Invulling</i>	432
265	23.08.2001	P. Ceysens	<i>Welzijn en Gezondheid – Rechtszaken</i>	432
266	23.08.2001	A. De Martelaer	<i>Moedermelk – Dioxineconcentratie</i>	434
267	23.08.2001	S. Becq	<i>Kinderopvang – Bijkomende plaatsen (2)</i>	436
268	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Woonvormen – Terminologie</i>	564
269	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Dagopvang – Terminologie</i>	565
270	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>OCMW-rusthuizen – RIZIV-terugbetalingen</i>	438
271	05.09.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Actieplan schuldoverlast – Stand van zaken</i>	438
272	05.09.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kinderdagverblijven – Logistieke functie</i>	439
274	05.09.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kinderdagverblijven – Directiefunctie</i>	440
276	05.09.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Gehandicaptenvoorzieningen – Centrale wachtlijst</i>	440
279	18.09.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Welzijnssector – Vorming en management</i>	442

B. ANCIAUX, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

72	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken</i>	567
74	06.07.2001	A. Moreau	<i>Koepel amateurtoneel – Beleidsopties</i>	443
75	08.08.2001	M. Dillen	<i>Islamitische scoutsgroep – Subsidiëring</i>	445
76	08.08.2001	M. Dillen	<i>Groot Europees Theater Brussel – Stand van zaken</i>	445
77	08.08.2001	M. Dillen	<i>Jeugdbeleid – Kindvriendelijke ruimte</i>	446
78	08.08.2001	M. Keulen	<i>Vlaams Radio-orkest – Overeenkomst met VRT</i>	447
79	08.08.2001	M. Dillen	<i>Departementen – Rechtszaken</i>	448
△ 80	08.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ontwikkelingssamenwerking – Invulling</i>	448
81	23.08.2001	M. Van den Eynde	<i>Wielersport – Dopingcontrole</i>	451
△ 82	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Overheidsdiensten – Correct taalgebruik</i>	452

	85	23.08.2001	P. Ceysens	<i>Openbare bibliotheken – Internettoegang voor minderjarigen</i>	454
△	86	23.08.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Zuid-Afrika – Steun aan het Afrikaans</i>	455
	95	21.09.2001	C. Decaluwe	<i>Blosopot Nieuwpoort – Waterkwaliteit</i>	456

M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

	137	28.06.2001	F. Dewinter	<i>Universiteit Gent – Aktief Linkse Studenten</i>	568
	138	28.06.2001	J. Loones	<i>Leerplannen SO – Aansluiting bij economische sectoren</i>	456
	139	28.06.2001	W. Vandenbossche	<i>Aanbod Nederlands voor anderstaligen – Brussel</i>	457
	140	04.07.2001	M. Dillen	<i>Milieuvriendelijk schoolgerief – Campagne</i>	458
	141	04.07.2001	A. Van Nieuwerkerke	<i>Belgische Scholen in Duitsland – Laatste schooljaar</i>	459
	142	04.07.2001	L. Sannen	<i>Woon-werkverkeer leerkrachten – Terugbetalingsbarema's</i>	460
	143	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>A2 verpleegkundigen – Brugopleiding A1</i>	461
	144	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Verpleegkunde – Voortgezette opleidingen</i>	463
	145	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken</i>	467
	148	06.07.2001	M. Dillen	<i>Scholen – Hygiëne</i>	467
	149	24.07.2001	M. Dillen	<i>Pesten op school – Kinderrechten</i>	469
	150	24.07.2001	M. Dillen	<i>Verzekeringen in onderwijsverband – Studiedag</i>	472
	151	24.07.2001	M. Dillen	<i>Kinderen van asielzoekers – Onderwijsopvang</i>	473
	152	24.07.2001	M. Dillen	<i>Vormingsprojecten voor ouders – Selectie</i>	474
	153	24.07.2001	M. Dillen	<i>Nederlands voor anderstaligen – Stand van zaken</i>	476
	155	24.07.2001	M. Dillen	<i>Basisonderwijs – Gratis zwemmen</i>	477
	156	24.07.2001	J. Loones	<i>Schoolrekening – Wanbetalingen</i>	478
△	157	08.08.2001	F. Vermeiren	<i>Wetenschappelijk onderzoek – Stimuli</i>	480
	158	08.08.2001	E. Matthijs	<i>Toelatingsproef geneeskunde – Resultaat volgens onderwijsnet</i>	483
	159	08.08.2001	V. Heeren	<i>Hoger onderwijs – Publiek goed of commerciële dienst</i>	483
	160	08.08.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Leerkrachten – Loonvergelijking binnen België</i>	486
	161	08.08.2001	M. Dillen	<i>Departementen – Rechtszaken</i>	487
	163	23.08.2001	A. Van Nieuwerkerke	<i>Onderwijs en natuurbehoud – Herbaria</i>	487
	164	23.08.2001	G. Vanleenhove	<i>CAO IV – Uitvoeringsbesluit</i>	489
	165	05.09.2001	J. De Roo	<i>Academie Aalter – Filiaal Maldegem</i>	489

R. LANDUYT, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme

	82	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken</i>	569
	83	06.07.2001	B. Laloo	<i>Kustkampeertoerisme – Masterplan Campingfederatie</i>	490
	85	06.07.2001	M. Dillen	<i>VDAB – Samenwerkingsakkoord Forem</i>	569
	86	24.07.2001	M. Dillen	<i>Sociale economie – Samenwerkingsakkoord</i>	491

87	08.08.2001	M. Dillen	<i>Departementen – Rechtszaken</i>	492
88	08.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ontwikkelingssamenwerking – Invulling</i>	570
89	23.08.2001	I. Vertriest	<i>DAC-tewerkgestelden – Milieusector</i>	492
91	23.08.2001	R. Van Goethem	<i>Bedrijfsactieplannen tegen racisme – Subsidiëring</i>	493
92	05.09.2001	R. Van Goethem	<i>Herplaatsingsfonds – Aanvraagdossiers</i>	494

V. DUA, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

	216	21.06.2001	J. Bex	<i>Industriële lozingen – Evolutie 1992-2001</i>	570
	218	28.06.2001	J. Malcorps	<i>Lokaal duurzaamheidsbeleid – Organisatie</i>	495
△	221	28.06.2001	J. De Meyer	<i>Landbouw – Gebiedsafbakening – Grondbank</i>	498
	222	28.06.2001	J. De Roo	<i>Cokesoverslag Gentse Kanaalzone – Milieu</i>	499
	223	04.07.2001	M. Dillen	<i>Mestactieplan – Economische vergoedingen</i>	572
△	224	04.07.2001	M. Dillen	<i>Milieuvriendelijk schoolgerief – Campagne</i>	501
	228	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Afgravingsplannen D'n Observant (Maastricht) – Milieueffect</i>	573
	229	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken</i>	574
	230	06.07.2001	A. De Martelaer	<i>Integraal waterbeheer – Overwelfde beken</i>	504
	232	24.07.2001	J. De Meyer	<i>Mestdecreet – Vergoedingen patrimoniumverlies</i>	574
	233	24.07.2001	C. Decaluwe	<i>Bermbeheersplannen – Stand van zaken</i>	575
	234	24.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Wateroverlast Sluizen (Tongeren) – Subsidieregeling</i>	506
	236	08.08.2001	M. Dillen	<i>Rationeel energiegebruik – Initiatieven</i>	507
	237	08.08.2001	J. Loones	<i>Natuurgebieden – Recreatiedruk</i>	507
	239	08.08.2001	F. Dewinter	<i>Wateroverlast Antwerpen – Maatregelen</i>	509
	240	08.08.2001	M. Dillen	<i>Departementen – Rechtszaken</i>	511
	241	08.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ontwikkelingssamenwerking – Invulling</i>	511
	243	23.08.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Overdracht renbaan Groenendaal – Stand van zaken</i>	511
	244	23.08.2001	F. Vermeiren	<i>Spoorlijn Brussel-Ottignies – Milieueffecten</i>	513
	245	23.08.2001	F. Vermeiren	<i>Afgedankte voertuigen – Ontmanteling</i>	513
	246	23.08.2001	F. Vermeiren	<i>Afgedankte voertuigen – Ontmanteling (2)</i>	514
	247	23.08.2001	B. Grouwels	<i>Woonzones – Geluidsnormen</i>	516
	248	23.08.2001	J. Malcorps	<i>Graansilo's – Veiligheid</i>	517
	249	23.08.2001	F. Vermeiren	<i>NV Carcoke – Sanering – Bestemming</i>	519
	253	05.09.2001	E. Matthijs	<i>Bedrijfsmatig verpakkingsafval – Samenwerkingsakkoord</i>	521
	255	05.09.2001	E. Matthijs	<i>Nieuwe landbouwbevoegdheden – Financiering</i>	522
	256	05.09.2001	J. Bex	<i>Afvalverbranding – Hoogcalorisch afval</i>	523
	257	05.09.2001	J. Bex	<i>Huishoudelijk restafval – Onderzoek</i>	524
	258	05.09.2001	F. Vermeiren	<i>Waterzuivering – Unitanksysteem – Merchtem</i>	526

259	18.09.2001	M. Van den Eynde	<i>Suzannalaan Essen – Bodemverontreiniging</i>	527
262	18.09.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Afvalsorteeranalyses – Privacy</i>	529
D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media				
139	06.07.2001	B. Laloo	<i>Weekendverblijven Zedelgem – Gebiedsbestemming</i>	530
D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening				
△ 143	23.08.2001	F. Vermeiren	<i>Spoorlijn Brussel-Ottignies – Onteigeningen</i>	530
144	23.08.2001	A. Denys	<i>Radiolicenties – Publicatievoorwaarde</i>	531
145	23.08.2001	I. Vertriest	<i>Regularisatievergunningen – BPA-afwijking</i>	532
146	05.09.2001	J. De Roo	<i>Schipdonkkanaal – Reservatiezones</i>	533
147	05.09.2001	J. Malcorps	<i>Provinciaal Structuurplan Antwerpen – N19 en N171</i>	533
150	18.09.2001	C. Decaluwe	<i>Bouwdossiers – Behandelingsduur</i>	535
2	26.09.2001	J. De Roo	<i>Woonkorrel – Definitie</i>	536
P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken				
179	28.06.2001	J. Malcorps	<i>Burgemeester en schepenen – Compenserende vergoeding</i>	537
181	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Actieplan gelijke kansen m/v – Stand van zaken</i>	538
182	04.07.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Functieclassificaties – Mainstreamingsbeleid</i>	538
P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid				
184	08.08.2001	P. Ceysens	<i>Ambtenaren – Zorgverzekering</i>	540
185	08.08.2001	M. Dillen	<i>Departementen – Rechtszaken</i>	540
186	08.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ontwikkelingssamenwerking – Invulling</i>	540
187	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>OCMW-opvang asielzoekers – Federale vergoedingen</i>	540
188	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Lokale besturen – Vrouwen (2)</i>	541
189	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>OCMW-rusthuizen – RIZIV-terugbetalingen</i>	542
190	23.08.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitengemeenten – Geschorste dossiers</i>	543
191	23.08.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Overheidsdiensten – Correct taalgebruik</i>	543
192	23.08.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Zuid-Afrika – Steun aan het Afrikaans</i>	543
193	05.09.2001	E. Matthijs	<i>Grootstedenbeleid – Federale voorstellen</i>	544
194	05.09.2001	R. Van Cleuvenbergen	<i>Vergoeding schuldbemiddeling – OCMW's</i>	545

J. GABRIELS, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting

5	23.08.2001	F. Vermeiren	<i>Renault Vilvoorde – Bedrijfsterreinen</i>	545
6	23.08.2001	E. Glorieux	<i>Exportsubsidies – Duurzame-energie-technologie</i>	547
7	23.08.2001	E. Glorieux	<i>Exportsubsidies – Militair-gerelateerde bedrijven</i>	548
8	23.08.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Aanwerving</i>	549
9	05.09.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Handelsattachés – Gewestelijke uitwisseling</i>	549
10	05.09.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Exportsteun – "Eurochallenge"</i>	550
11	05.09.2001	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Exportsteun – Territoriale beperking</i>	550